

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์
โครงการการถอดบทเรียนการผลิตหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติ: หนังสือพิมพ์ลานมะพร้าว
มหาวิทยาลัยบูรพา
Lessons Learned from the Practical Production of a Newspaper:
Lanmapraw Newspaper Burapha University

รองศาสตราจารย์ ดร.สุกัญญา บุรณเดชาชัย

โครงการวิจัยประเภทงบประมาณเงินรายได้มหาวิทยาลัย
เงินรายได้ส่วนงาน มหาวิทยาลัยบูรพา
ประจำปีงบประมาณ 2563
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยบูรพา
2563

สัญญาเลขที่ HUSO 001/2563

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

โครงการการถอดบทเรียนการผลิตหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติ: หนังสือพิมพ์ลานมะพร้าว
มหาวิทยาลัยบูรพา

Lessons Learned from the Practical Production of a Newspaper:
Lanmapraw Newspaper Burapha University

รองศาสตราจารย์ ดร.สุกัญญา บุรณเดชาชัย
ภาควิชานิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยบูรพา

กิตติกรรมประกาศ

วิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยการให้ความช่วยเหลือ แนะนำและสนับสนุนของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญรอด บุญเกิด อดีตคณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ในครั้งที่หนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติยังดำเนินการเรียน การสอน อาจารย์ปจรรย์ย์ ปุรินทรวงกุล อาจารย์ที่ปรึกษาประจำวิชาฝึกปฏิบัติหนังสือพิมพ์และนิเทศสารมหาวิทยาลัยบูรพา ตลอดจนผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์เชิงลึกเกี่ยวกับหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าวฉบับกระดาษทุกท่านที่ได้กรุณาที่ให้ข้อมูลต่องานวิจัยด้วยดีมาโดยตลอด จนค้นคว้าหาข้อมูลในการจัดทำวิจัยครั้งนี้ของผู้วิจัยสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้

ทั้งนี้ขอกราบขอบพระคุณ เจ้าหน้าที่ทุกท่านที่ให้ความสะดวกด้านอำนวยความสะดวก และประสานงานในการทำวิจัยของผู้วิจัยมาโดยตลอด

ท้ายนี้ผู้วิจัยขอน้อมรำลึกถึงอำนาจบารมีของคุณพระศรีรัตนตรัย และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายที่อยู่ในสากลโลก อันเป็นที่พึ่งให้ผู้เขียนมีสติปัญญาในการจัดทำวิจัยให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ผู้วิจัยขอให้เป็นกตเวทิตาแต่บิดา มารดา ครอบครัวของผู้วิจัย ตลอดจนผู้เขียนหนังสือ และบทความต่าง ๆ ที่ให้ความรู้แก่ผู้วิจัยจนสามารถให้งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี

รองศาสตราจารย์ ดร.สุกัญญา บุรณเดชาชัย

บทคัดย่อ

งานวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อถอดบทเรียนการผลิตหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าว ฉบับกระดาษ เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ โดยผู้วิจัยมุ่งเน้นที่จะศึกษาโดยการถอดบทเรียนการผลิตหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าว ฉบับกระดาษ ทั้งนี้เมื่อเข้าสู่วิชาฝึกปฏิบัติของนิสิตสาขาวิชาวารสารศาสตร์ ชั้นปีที่ 3 จะได้เรียนในวิชา ฝึกปฏิบัติหนังสือพิมพ์และนิตยสาร เพื่อฝึกทักษะพื้นฐานของการเป็นนักวารสารศาสตร์ โดยใช้เครื่องมือเป็นแบบสัมภาษณ์แบบเจาะลึก มีการสุ่มตัวอย่างผู้ให้สัมภาษณ์แบบเฉพาะเจาะจง เพื่อให้การคัดเลือกตัวอย่างสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการวิจัย โดยเลือกเกณฑ์การคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญ 4 กลุ่ม คือ 1. กลุ่มผู้บริหารคณะฯ และอาจารย์ที่ปรึกษา 2. กลุ่มผู้ผลิตหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าว ฉบับกระดาษ 3. กลุ่มผู้อ่านและผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย และ 4. กลุ่มองค์กรวิชาชีพสื่อ

จากการศึกษา พบว่า 1) ด้านนโยบาย เป็นการมุ่งเน้นนำเสนอข่าวเพื่อสร้างสรรค์ประชาคมและข่าวชุมชนในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือถึงในระดับประเทศ โดยทำข่าวตามปรัชญาวิชาชีพของวารสารศาสตร์แบบมืออาชีพ 2) ด้านผู้ผลิต มีการแบ่งการดำเนินงานเป็น 3 กอง คือ กองการจัดการ กองบรรณาธิการและกองผลิต เช่นเดียวกับองค์กรสื่อในระดับประเทศ 3) ด้านผู้อ่าน โดยผู้อ่านมีทั้งที่ได้รับประโยชน์และผลกระทบ 4) ด้านสมาคมวิชาชีพ มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาวิชาการด้านวารสารศาสตร์และส่งเสริมการฝึกปฏิบัติ 5) ด้านความรับผิดชอบต่อสังคม เป็นการพัฒนาชุมชนและสังคม โดยการนำเสนอความถูกต้อง ความเป็นธรรมและเป็นที่ยอมรับแก่สังคม และ 6) ด้านเสรีภาพของหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติ ยังไม่ได้รับเสรีภาพในการปฏิบัติหน้าที่ของสื่อมวลชนเท่าที่ควร เนื่องจากเป็นหน่วยงานในสังกัดของมหาวิทยาลัย อีกทั้งผู้บริหารยังมีความเข้าใจไม่ตรงกันในบทบาท หน้าที่ของหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติ

Abstract

This research has objectives to take off the production lesson of the practice newspaper (COCO News). Is a qualitative research. Researcher focused on the study by taking off the lesson of the production of the practice newspaper (COCO news). This is because when entering the practice course of the 3rd Journalism students will study in Practice in newspapers and magazines. Which is the production of COCO News. To practice the basic skills of being a journalist. Using the tools as an in – depth interview. Purposive sampling was chosen for the interviewees in order to be consistent with the research objectives. By selecting criteria for selection of key informants

The results of the study revealed that 1) Policy, focusing on presenting news to create community and community news in the Eastern region to the professional philosophy of professional journalism 2) Producers are divided into 3 divisions: Management Division, Editorial Division and Production Division. Like a national media organization. 3) Readers receiving benefits and impacts 4) Professional associations Play a very important role in academic development in journalism and promote practice 5) Social responsibility It is community and social development with presenting accuracy fairness and dependency for society to the society and 6) Regarding the freedom of the newspaper, practice Have not received the freedom to perform the duties of the media as they should Since it is an agency under the university In addition, executives do not have a clear understanding of the role. The duties of practice newspapers.

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ.....	ค
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญภาพ.....	ช
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์.....	3
ลักษณะและขอบเขต.....	3
ระยะเวลาในการศึกษาวิจัย.....	4
ผลที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
นิยามศัพท์.....	5
2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
แนวคิดเกี่ยวกับหนังสือพิมพ์และบทบาทของหนังสือพิมพ์.....	6
แนวคิดการบริหารหนังสือพิมพ์.....	24
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	46
3 ระเบียบวิธีวิจัย.....	55
ระเบียบวิธีวิจัย.....	55
ประชากรกลุ่มตัวอย่าง.....	55
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	56
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	57
ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	57
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	59
การนำเสนอข้อมูล.....	59
4 ผลการวิจัย.....	60
ข้อมูลจากการสัมภาษณ์และเอกสาร.....	60
1. ด้านนโยบาย.....	61
2. ด้านผู้ผลิต.....	66

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3. ด้านผู้อ่าน.....	80
4. ด้านสมาคมวิชาชีพ.....	85
5. ด้านความรับผิดชอบต่อสังคม.....	89
6. ด้านเสรีภาพของหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติ.....	90
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	95
สรุปผลการวิจัย.....	95
อภิปรายผล.....	98
บทส่งท้าย.....	108
รางวัลแห่งความสำเร็จ.....	111
ข้อเสนอแนะที่ได้จากงานวิจัย.....	112
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป.....	113
บรรณานุกรม.....	114
ภาคผนวก.....	118
ภาคผนวก ก.....	118
ภาคผนวก ข.....	123
ภาคผนวก ค.....	127
ภาคผนวก จ.....	166
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	168

สารบัญภาพ

ภาพที่

1	การสื่อสารและการร่วมมือปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานของหนังสือพิมพ์ ขณะเดียวกัน สื่อสารและตอบสนองความต้องการของกลุ่มเป้าหมายภายนอกที่สำคัญ 4 กลุ่มในตลาด.....	27
2	กลุ่มพลังต่าง ๆ ในสังคม และอิทธิพลของกลุ่มพลัง ซึ่งมีผลต่อการกำหนดโครงสร้าง เนื้อหา รูปแบบของเนื้อหาหนังสือพิมพ์.....	30
3	องค์กรสื่อท่ามกลางปัจจัยกดดันทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และปัจจัยอื่น ๆ.....	31
4	ผังการแบ่งหน้าที่การทำงานของหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าว ฉบับกระดาษ.....	68

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันสื่อมวลชนที่เป็นเสาหลักในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร ยังคงเป็นหนังสือพิมพ์ วิทยุ และโทรทัศน์ เพราะสามารถกระจายข่าวสารได้กว้างขวาง เข้าถึงผู้บริโภคมากที่สุด แม้จะเกิดสื่อสมัยใหม่หรือสื่อทางเลือกขึ้น อันได้แก่ สื่อออนไลน์ สื่อดิจิทัล แต่การเข้าถึงผู้รับข่าวสารยังอยู่ในวงจำกัด ดังนั้น สื่อกระแสหลักดั้งเดิมคือ หนังสือพิมพ์ วิทยุ และโทรทัศน์ จึงยังมีอิทธิพลต่อผู้คนเช่นเดิม

ในยุคเทคโนโลยีสารสนเทศด้วยกระบวนการศึกษาและทิศทางการพัฒนาเติบโตด้านเศรษฐกิจเป็นหลัก ได้ก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงในหลายด้านๆ ในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง ด้วยปัจจัยดังกล่าวเป็นเหตุให้ปัจจุบันและอนาคตของการศึกษาด้านนิเทศศาสตร์ ได้เปลี่ยนจากแนวคิดเดิมกลายเป็นการศึกษาเพื่อการรู้เท่าทันในกระบวนการเปลี่ยนแปลงและตอบสนองต่อความต้องการของสังคม จึงอาจสรุปได้ว่า ผู้ประกอบการวิชาชีพปัจจุบันต้องมีความรู้ ความตระหนัก และจรรยาบรรณวิชาชีพที่ต้องถูกหล่อหลอมจากกระบวนการทำงาน และจากสถาบันการศึกษา เพื่อให้พร้อมที่จะเป็นบัณฑิตในการประกอบวิชาชีพสื่อมวลชน ในสถาบันการศึกษาที่จัดการเรียนการสอนในหลักสูตรนิเทศศาสตร์ได้มีความพยายามสำรวจข้อมูลเพื่อวางแผน ทบทวนและประเมินผลการผลิตบัณฑิตออกไปสู่ตลาดแรงงาน เพื่อนำข้อมูลที่ได้รับมาทบทวนและพัฒนาการเรียนการสอนให้เหมาะสม และผลการสำรวจมักพบว่า ภาพสะท้อนที่ปรากฏให้เห็น การเรียนการสอนนิเทศศาสตร์ยังคงมีปัญหาที่ควรได้รับการทบทวนและวางมาตรการดำเนินการแก้ไขจากผู้เกี่ยวข้องอยู่เสมอ เช่น ขาดความรู้ในด้านกว้างอันเป็นพื้นฐานการแสวงหาความรู้ความเป็นองค์รวม ทำให้ขาดความคล่องตัวทางความคิด (รัชพรรณ รัตนพัฒน์, 2543, น. 144 อ้างถึงใน สุรสิทธิ์ วิทยารัฐ, 2554)

หากพิจารณาถึงสาขาวิชาที่จัดการเรียนการสอนขึ้นในประเทศไทย สาขาวิชานิเทศศาสตร์ นับเป็นอีกศาสตร์หนึ่งที่มีความสนใจและมีผู้นิยมเข้าศึกษาอย่างต่อเนื่องเป็นจำนวนมาก นับแต่มีการเปิดสอนเป็นครั้งแรกเมื่อ พ.ศ.2482 ในหลักสูตรอนุปริญญาที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์, 2530, น. 26) จากนั้นได้พัฒนาเป็นหลักสูตรปริญญาตรีขึ้นที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เมื่อ พ.ศ. 2497 และขยายไปสู่ภูมิภาคเมื่อ พ.ศ. 2507 โดยจัดตั้งแผนกวิชาการสื่อสาร มวลชน สังกัดคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ทั้งนี้ เพื่อผลิตบุคลากรด้านสื่อสารมวลชนไปเป็นกำลังสำคัญ เพื่อส่งเสริมการพัฒนาประเทศ และรองรับการขยายระบบสื่อสารมวลชนในอันที่จะเป็นส่วนสำคัญของการพัฒนาประเทศ (ถิรนนท์ อนวัชศิริวงศ์, 2533, น. 18 – 19)

โดยนิเทศศาสตร์เป็นสาขาที่มีความสำคัญโดยตรงกับสังคม ด้วยปรัชญาของหลักสูตรซึ่งมุ่งผลิตบุคลากรไปทำหน้าที่สื่อมวลชนอันมีบทบาทเป็นผู้ประสานเชื่อมโยงองค์ประกอบต่างๆ ในสังคม และเผยแพร่ข้อมูล ข่าวสาร ทรรศนคติ ความคิดเห็นสู่สาธารณชนโดยอาศัยสื่อมวลชนเป็นช่องทางสำคัญ ซึ่งเป็นภารกิจที่ส่งผลกระทบต่อสังคมโดยรวม ผู้ประกอบการวิชาชีพสื่อมวลชนจึงมีบทบาทสำคัญในการเป็นสื่อกลางและเป็นเครื่องชี้วัดสะท้อนให้เห็นถึงสภาพการดำรงอยู่และการเปลี่ยนแปลงในสังคมส่วนต่างๆ (สมควร กวียะ, 2547, น. 117)

การศึกษาด้านนิเทศศาสตร์ของมหาวิทยาลัยบูรพา นับเป็นสาขาวิชาที่ได้รับความนิยมเป็นอย่างสูง และมีการเปิดสอนหลายแขนงวิชาเพิ่มมากขึ้น โดยหนึ่งในนั้นคือ สาขาวารสารศาสตร์ ทางสาขาวารสารศาสตร์ ภาควิชานิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา จึงเล็งเห็นความสำคัญของการผลักดันให้เกิดฟันเฟืองที่มีประสิทธิภาพเหล่านี้และต้องการมุ่งผลิตบุคลากรไปทำหน้าที่สื่อมวลชน จึงได้จัดทำหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติ ภายใต้ชื่อ “ลานมะพร้าว” เพื่อมีวัตถุประสงค์สำหรับฝึกปฏิบัติกระบวนการได้มาซึ่งข่าวจากแหล่งข่าว การเขียนข่าว การรายงานในรูปแบบต่าง ๆ ตลอดจนทักษะในการเรียนรู้ วิธีการทำงานของการทำหน้าที่สื่อมวลชนที่แท้จริงขึ้น

หนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าว ฉบับกระดาษ ถือเป็นภารกิจงานหนังสือพิมพ์และนิตยสารตามที่กำหนดโดยจัดให้มีการวางแผนการผลิตทั้งด้านเนื้อหา การบริหารกองบรรณาธิการ ด้านการบริหารธุรกิจการตลาด เผยแพร่และประเมินผลงาน โดยที่หนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าว เป็นหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติ ในหลักสูตรของสาขาประชาสัมพันธ์และวาริชวิทยา ซึ่งฉบับแรกได้ถูกตีพิมพ์ออกมาเมื่อ กันยายน ปี 2541 จากนั้น 6 ปีผ่านไป หนังสือพิมพ์ลานมะพร้าว ได้แจ้งเกิดอย่างเป็นทางการในปี 2547 โดยนิสิตสาขาวารสารศาสตร์ รุ่นที่ 1 เพื่อการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารไปยังกลุ่มเป้าหมาย และถือได้ว่าเป็นการวางแผนที่สำคัญซึ่งส่งต่อไปยังนิสิตรุ่นต่อไป โดยในทุกปี การศึกษา นิสิตชั้นปีที่ 3 สาขาวารสารศาสตร์ ภาควิชานิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ทำหน้าที่ในการจัดทำหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าวขึ้นเพื่อเป็นการฝึกทักษะในการเรียนรู้ วิธีการทำงานของการทำหน้าที่สื่อมวลชนผ่านหน้าหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติ และเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารนั้นไปสู่บุคคลในมหาวิทยาลัยและสังคม โดยได้เน้นย้ำไปในเรื่องละเมิดสิทธิที่จะเกิดขึ้นกับเด็กเป็นหลัก

หนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติถือเป็นที่ยอมรับในการฝึกหัดของนักเรียนวารสารศาสตร์ทั่วโลกว่าเป็นด่านทดสอบที่สำคัญก่อนได้รับปริญญาด้านวารสารศาสตร์ หนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติจึงเป็นวิชาหลักที่โรงเรียนวารสารศาสตร์ทั่วโลกบรรจุรายวิชานี้เป็นหนึ่งในหลักสูตร ทั้งนี้ ในการเรียนการสอนสาขาวิชาวารสารศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ได้กำหนดให้มีการเรียนการสอนในวิชาที่เกี่ยวข้องกับปรัชญาวิชาชีพของวารสารศาสตร์ และเข้าสู่วิชาเตรียมความพร้อม และทักษะในการเป็นนักวารสารศาสตร์ ได้แก่ วิชาการรายงานข่าวและการสื่อข่าว การเขียนเชิงสร้างสรรค์เชิงวารสารศาสตร์ กฎหมายจริยธรรมของสาขาวิชาวารสารศาสตร์ เป็นต้น เมื่อเข้าสู่วิชา

ฝึกปฏิบัติ นิสิตสาขาวิชาวารสารศาสตร์ ชั้นปีที่ 3 จะได้เรียนในวิชา ฝึกปฏิบัติหนังสือพิมพ์และ นิตยสาร ซึ่งเป็นการผลิตหนังสือพิมพ์ลานมะพร้าวฉบับกระดาษ เพื่อฝึกทักษะพื้นฐานของการเป็นนักวารสารศาสตร์เบื้องต้นและนิติตชั้นปีที่ 4 จะได้เรียนในวิชา สื่อสิ่งพิมพ์อิเล็กทรอนิกส์ โดยจะผลิตข่าวลงในเว็บไซต์ coconews.in.th เพื่อเป็นการต่อยอดความรู้ให้นิสิตเกี่ยวกับการกระบวนการข่าวผ่านสื่อดิจิทัล เพื่อเป็นการผลิตบุคลากรที่มีคุณภาพ สามารถทำงานได้ในวงการวิชาชีพในยุคปัจจุบัน (สุกัญญา บุรณเดชาชัย, ผู้วิจัย)

ในวงการนักเรียนวารสารศาสตร์ หนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติเป็นตัวชี้วัดที่สำคัญในการสะท้อนศักยภาพของบัณฑิตได้เป็นอย่างดี เนื่องจากหนังสือพิมพ์หนึ่งฉบับจะสะท้อนตัวตน ผลงานและความรับผิดชอบ ตั้งแต่กระบวนการสร้างเนื้อหาก่อนพิมพ์และกิจกรรมหลังการพิมพ์ ระบบความคิดความอ่าน ทั้งยังบูรณาการแนวคิดด้านศิลปะการออกแบบและการตลาดเอาไว้ด้วยกัน หนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติในหลายมหาวิทยาลัยจึงเป็นที่จับตามองของสังคมและแวดวงสื่อสารมวลชนว่านำเสนอประเด็นใด บางเรื่องราวข่าวชิ้นหนึ่งอาจมีความประณีต ลึกซึ้งและเป็นข่าวสืบสวนสอบสวน (Investigative Report) กว่าข่าวที่ปรากฏในพื้นที่สื่อกระแสหลักด้วยซ้ำไป

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยซึ่งเป็นผู้ก่อตั้งสาขาวิชาวารสารศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพาและผู้สอนวิชาหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติ “ลานมะพร้าว” มาตั้งแต่ต้นจนถึงปัจจุบัน จึงมีความสนใจที่จะศึกษาวิจัยเพื่อถอดบทเรียนการผลิตหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าว ฉบับกระดาษ อันจะทำให้ทราบและเข้าใจถึงประวัติความเป็นมาและการบริหารจัดการองค์การการผลิตหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าว ฉบับกระดาษ อีกทั้งได้แนวทางการพัฒนาหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าว ฉบับกระดาษ ซึ่งใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงเนื้อหาของหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าว ฉบับกระดาษ ในอนาคต และสามารถนำผลการวิจัยไปใช้อ้างอิงทางวิชาการและใช้เป็นแนวทางในการศึกษาเรื่องที่มีความเกี่ยวข้องและเชื่อมโยงในลักษณะเดียวกันนี้ได้ต่อไป

วัตถุประสงค์

เพื่อถอดบทเรียนการผลิตหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าว ฉบับกระดาษ

ลักษณะและขอบเขต

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยผู้วิจัยมุ่งเน้นที่จะศึกษา โดยการถอดบทเรียนการผลิตหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าว ฉบับกระดาษ ทั้งนี้ เนื่องจากเมื่อเข้าสู่วิชาฝึกปฏิบัติของนิสิตสาขาวิชาวารสารศาสตร์ ชั้นปีที่ 3 จะได้เรียนในวิชา ฝึกปฏิบัติหนังสือพิมพ์และนิตยสาร ซึ่งเป็นการผลิตหนังสือพิมพ์ลานมะพร้าว ฉบับกระดาษ เพื่อฝึกทักษะพื้นฐานของการเป็นนักวารสารศาสตร์เบื้องต้นและนิติตชั้นปีที่ 4 จะได้เรียนในวิชา สื่อสิ่งพิมพ์

อิเล็กทรอนิกส์ โดยจะผลิตข่าวลงในเว็บไซต์ coconews.in.th เพื่อเป็นการต่อยอดความรู้ให้บัณฑิตเกี่ยวกับการกระบวนการข่าวผ่านสื่อดิจิทัล เพื่อเป็นการผลิตบุคลากรที่มีคุณภาพ สามารถทำงานได้ในวงการวิชาชีพในยุคปัจจุบัน โดยที่หนังสือพิมพ์ลานมะพร้าวเป็นหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติที่ได้รับรางวัลจากการประกวดในระดับประเทศจำนวนกว่า 40 รางวัล (สุกัญญา บุรณเดชะชาชัย, ผู้วิจัย) การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษารูปแบบการทำงานในกระบวนการผลิต ทั้งนี้ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตในการสัมภาษณ์ คือ คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา หัวหน้าสาขาวารสารศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา อาจารย์ที่ปรึกษาประจำวิชาฝึกปฏิบัติหนังสือพิมพ์ บรรณาธิการบริหารหนังสือพิมพ์ลานมะพร้าว ผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์ลานมะพร้าวฝ่ายศิลปกรรมหนังสือพิมพ์ลานมะพร้าว ฝ่ายสนับสนุนหนังสือพิมพ์ลานมะพร้าวและผู้อ่านหนังสือพิมพ์ลานมะพร้าว ซึ่งเป็น Key Informants ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย Stakeholder ที่เกี่ยวข้องกับการผลิตหนังสือพิมพ์ลานมะพร้าวให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ในการศึกษานี้เป็นการศึกษาเพื่อนำองค์ความรู้ไปใช้ในการเรียนการสอนและเป็นแนวทาง รวมถึงเป็นต้นแบบให้แก่หนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติในสถาบันการศึกษาต่าง ๆ

ระยะเวลาในการศึกษาวิจัย

ระหว่างปีการศึกษา 2555 – 2562

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. ถอดบทเรียนให้ทราบและเข้าใจถึงประวัติความเป็นมาและการบริหารจัดการองค์การการผลิตหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าว ฉบับกระดาษ
2. ได้แนวทางการพัฒนาหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าว ฉบับกระดาษ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาให้ตอบสนองความต้องการได้อย่างเหมาะสม
3. ใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงเนื้อหาของหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าว ฉบับกระดาษ ในอนาคต
4. สามารถนำผลการวิจัยไปใช้อ้างอิงทางวิชาการและใช้เป็นแนวทางในการศึกษาเรื่องที่มีความเกี่ยวข้องและเชื่อมโยงในลักษณะเดียวกันนี้ได้ต่อไป

นิยามศัพท์

หนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติ หมายถึง หนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติที่เป็นแบบจำลองของความเป็นสถาบันแห่งวิชาชีพและแบบจำลองของหนังสือพิมพ์พลเมือง ซึ่งจัดทำโดยนิสิตชั้นปีที่ 3 ภาควิชา นิเทศศาสตร์ สาขาวารสารศาสตร์

หนังสือพิมพ์ลานมะพร้าว หมายถึง หนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติฉบับกระดาษ ที่มีวัตถุประสงค์ สำหรับฝึกปฏิบัติกระบวนการได้มาซึ่งข่าวจากแหล่งข่าว การเขียนข่าว การรายงานในรูปแบบต่าง ๆ ตลอดจนทักษะในการเรียนรู้ วิธีการทำงานของการทำหน้าที่สื่อมวลชนที่แท้จริงขึ้น

กระบวนการผลิต หมายถึง กระบวนการในการผลิตสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ เช่น หนังสือพิมพ์ แผ่นพับ หนังสือ ฯลฯ โดยผลิตให้ได้ตามรูปแบบและจำนวนที่ต้องการ กระบวนการผลิตสิ่งพิมพ์เริ่มต้นจากการรับต้นฉบับที่เป็นอาร์ตเวิร์ค และสิ้นสุดเป็นชิ้นงานพร้อมส่งมอบให้ผู้รับสาร

การบริหารจัดการหนังสือพิมพ์ หมายถึง ความพยายามร่วมกัน และการประสานงานอย่างใกล้ชิดระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ของหนังสือพิมพ์ เพื่อดำเนินการผลิตหนังสือพิมพ์ที่มีคุณภาพ และมีคุณสมบัติสามารถเจาะตลาดเข้าไปแข่งขันในพื้นที่การขายของตลาดหนังสือพิมพ์ให้ได้ ทั้งในมิติ กว้างและมิติลึก

ผู้อ่าน หมายถึง ผู้ที่เปิดรับข่าวสารจากหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าว ซึ่งประกอบด้วย ผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย ได้แก่ ผู้บริหาร คณาจารย์ พนักงาน และนิสิตนักศึกษา รวมถึงชุมชนใกล้เคียงของจังหวัดชลบุรี

สมาคมวิชาชีพ หมายถึง สมาคมที่กำกับดูแลสื่อมวลชนในระดับชาติ ได้แก่ สภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ สมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย และสถาบันอิศรา เป็นต้น

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยเรื่อง “การถอดบทเรียนการผลิตหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติ: หนังสือพิมพ์ลานมะพร้าว มหาวิทยาลัยบูรพา” ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะเป็นกรอบในการวิจัยครั้งนี้ ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับหนังสือพิมพ์และบทบาทของหนังสือพิมพ์
2. คุณลักษณะของหนังสือพิมพ์
3. ปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำหนังสือพิมพ์
4. แนวคิดการบริหารหนังสือพิมพ์
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับหนังสือพิมพ์และบทบาทของหนังสือพิมพ์

คำว่า “หนังสือพิมพ์” ตามพระราชบัญญัติการพิมพ์ พ.ศ.2484 ระบุว่า หนังสือพิมพ์ หมายถึง สิ่งพิมพ์ซึ่งมีจำหน่ายเช่นเดียวกัน ออกหรือเจตนาจะออกตามลำดับเรื่องไป มีกำหนดระยะเวลาหรือไม่ก็ตาม มีข้อความต่อเนื่องกันหรือไม่ก็ตาม (ดร.ณิ หิรัญรักษ์, 2529, น. 1 อ้างถึงใน ธนวรรณ กัมมารเจษฎากุล, 2547, น. 16 – 17)

คาร์เตอร์ วี. กูด (Carter V. Good, 1965 p. 637) ได้ให้ความหมายว่า หนังสือพิมพ์ คือ สิ่งตีพิมพ์ที่ออกตามระยะเวลาที่กำหนดติดต่อกันไปตามลำดับ ลักษณะเป็นกระดาษขนาดใหญ่มีจำนวนหลายแผ่นพับได้ จุดมุ่งหมายเพื่อเสนอข่าวสาร หรือสิ่งที่หน้าสนใจทั่วไป ตามปกติออกเป็นรายวัน หรือรายสัปดาห์แต่ถ้าเพื่อการศึกษาอาจออกเป็นรายปักษ์หรือรายเดือนก็ได้

ซามูเอล เบคคอฟ (Samuel Beckoff, 1965, p. 5) ได้ให้ความหมายไว้ว่า หนังสือพิมพ์ เป็นอุปกรณ์การสื่อสารมวลชนประเภทตีพิมพ์ออกจำหน่ายเป็นประจำและสม่ำเสมอ

จูเลียน อาดัมส์ (Julian Adams, 1959, p. 29) ได้ให้ความหมายว่า หนังสือพิมพ์เป็น สิ่งพิมพ์ที่ออกจำหน่ายอย่างสม่ำเสมอเป็นประจำทุกวัน มักจะพิมพ์ในเมืองหลวงหรือเมืองใหญ่ ๆ ลงข่าวทุกชนิด อาทิ ข่าวธุรกิจ ข่าวกีฬา ข่าวสังคม และข่าวบันเทิง เป็นต้น ข่าวที่นำมาลงเป็นข่าวสด ซึ่งเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในวันนั้น หรืออย่างช้าไม่เกิน 2 – 3 วัน

จากการให้นิยามความหมายของคำว่า สื่อหนังสือพิมพ์ จากนักสื่อสารมวลชนและนักนิเทศศาสตร์ข้างต้น ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า หนังสือพิมพ์ คือ สื่อสิ่งพิมพ์รูปแบบหนึ่ง ที่มีการนำเสนอข้อมูลข่าวสาร เหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นรายวันมีความคลุมในประเด็นของแต่ละด้านที่เกิดขึ้นในสังคม ซึ่งจะนำเสนอข้อมูลที่เป็นที่น่าสนใจของประชาชน โดยมีการกำหนดระยะเวลาพิมพ์ออกมาใน

ลักษณะของรายวัน รายสัปดาห์หรือรายเดือน เพื่อเผยแพร่สู่สาธารณชนได้อ่านข่าวสารซึ่งโดยทั่วไป การจัดแบ่งประเภทหรือรูปแบบของหนังสือพิมพ์ อาจจำแนกได้หลายรูปแบบ ตามลักษณะดังต่อไปนี้ (สุรพงษ์ โสธนะเสถียร, 2533, น. 162)

1. ความถี่ของการตีพิมพ์ หมายถึง หนังสือพิมพ์ที่ถูกแบ่งประเภทโดยกำหนดระยะเวลาที่ออกจำหน่ายในครั้งหนึ่งๆ โดยมากจะมีระยะเวลาในการจำหน่าย 2 แบบ คือ

1.1 หนังสือพิมพ์รายวัน (Dailies) เป็นหนังสือพิมพ์ที่ต้องตีพิมพ์ให้หมดตลาดภายในแต่ละวัน อายุของหนังสือพิมพ์จึงสั้น ลักษณะเด่นอยู่ที่ความสดและความรวดเร็ว ในการเสนอข่าว โดยเฉพาะ จะต้องมียอดจำหน่ายสูง เนื่องจากต้องการให้ลูกค้าซื้อทุกวัน ดังนั้นหนังสือพิมพ์จึงจำเป็นต้องมีโฆษณาและยอดจำหน่ายสูง เพื่อทดแทนกำไรที่ค่อนข้างน้อย เช่น หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ หนังสือพิมพ์เดลินิวส์และหนังสือพิมพ์แนวหน้า เป็นต้น

1.2 หนังสือพิมพ์รายสัปดาห์ (Weeklies) คือ หนังสือพิมพ์ที่กำหนดออกทุก 7 วัน จึงไม่ได้เน้นความสดของข่าว แต่ยังคงเน้นการเสนอข้อเท็จจริง สนเทศ ข้อมูล สารคดี และบทวิเคราะห์ที่ทันสมัย เช่น หนังสือพิมพ์ผู้จัดการและหนังสือพิมพ์ฐานเศรษฐกิจ เป็นต้น

2. ปริมาณการไหลเวียนหรือจำนวนพิมพ์ (Circulation Size) โดยจำแนกได้เป็น 2 ระดับ

2.1 ขนาดใหญ่ ส่วนมากเป็นหนังสือพิมพ์ที่ดำเนินกิจการอยู่ในกรุงเทพฯ มียอดการจำหน่ายสูงและมักเปิดตลาดทั่วประเทศทำให้กลายเป็นหนังสือพิมพ์ระดับชาติ บางฉบับอาจต้องจัดพิมพ์เป็นหลายรอบใน 1 วัน อาทิ กรอบแรก และกรอบหลัง เพื่อประโยชน์ในการวางตลาดให้กว้างมากขึ้น ดังนั้นหนังสือพิมพ์ขนาดใหญ่จะมีอิทธิพลต่อสังคมการเมือง ค่อนข้างสูง เช่นไทยรัฐ เดลินิวส์ และสยามรัฐ เป็นต้น

2.2 ขนาดเล็ก มักเป็นหนังสือพิมพ์ที่ดำเนินกิจการตามภูมิภาค หรือที่เรียกว่าหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น มียอดพิมพ์น้อยเฉพาะผู้อ่านในท้องถิ่น ขอบเขตตรงเนื้อหาจึงแคบเฉพาะข่าวท้องถิ่น ดังนั้น ความสำคัญและอิทธิพลต่อสังคมการเมืองในระดับประเทศจึงน้อย และมักประสบปัญหาในการดำเนินกิจการและการลงทุน

3. หนังสือพิมพ์เฉพาะทาง (Special – Service Newspaper) คือหนังสือพิมพ์ที่ดำเนินกิจการเฉพาะกลุ่มเป้าหมายบางกลุ่ม หรือเฉพาะกลุ่ม (Segmentation) ทำให้การเสนอสารสนเทศมีลักษณะเฉพาะไปด้วย จึงเสมือนเป็นหนังสือพิมพ์สำรอง เหมาะกับความสนใจเป็นพิเศษที่เพิ่มเติมจากหนังสือพิมพ์ทั่วไป เช่น หนังสือพิมพ์ธุรกิจ หนังสือพิมพ์จีน เป็นต้น

4. ทางด้านเนื้อหาของหนังสือพิมพ์นั้น สามารถจำแนกลักษณะออกได้เป็น 2 ลักษณะดังนี้ (มาลี บุญศิริพันธ์, 2550, น. 3)

4.1 หนังสือพิมพ์ประเภทปริมาณ (Popular Newspaper) คือหนังสือพิมพ์ที่ให้ความสำคัญกับข่าวประเภทเร้าอารมณ์ ตื่นเต้น เช่น ข่าวอุบัติเหตุ ข่าวอาชญากรรม ข่าวบันเทิง ข่าวภัยพิบัติต่างๆ ข่าวที่เกี่ยวข้องกับเพศ ข่าวบุคคล ตลอดจนข่าวความขัดแย้งรุนแรงต่าง ๆ ที่คนทั่วไป

สนใจ บางที่เราเรียกขานนี้ว่า ข่าวเบา (Soft News) โดยเนื้อหาสามารถเข้าใจได้ทันที ไม่ต้องนำไปคิดต่อ จึงเป็นที่นิยมสำหรับผู้อ่านระดับกลางลงไป ลักษณะการจัดหน้าค่อนข้างฉูดฉาด พาดหัวโตเน้นภาพประกอบเป็นส่วนสำคัญในการจูงใจให้คนอ่าน ตลอดจนใช้ภาษาและลีลาเร้าความรู้สึกผู้อ่าน หนังสือพิมพ์ประเภทนี้มุ่งที่ปริมาณการจำหน่าย นักวิชาการจัดข่าวประเภทนี้เป็นข่าวที่ให้ผลตอบแทนทางอารมณ์โดยทันที รูปแบบการเขียนมีสีสันจินตนาการ และมักใช้ภาษาสามัญเสมอ เช่น ไทยรัฐ เดลินิวส์ ข่าวสด เป็นต้น

4.2 หนังสือพิมพ์ประเภทคุณภาพ (Quality Newspaper) หนังสือพิมพ์ประเภทนี้เน้นที่คุณภาพ หมายถึงลักษณะการเสนอเนื้อหาที่มีผลกระทบต่อสังคม ลักษณะเนื้อหาสาระค่อนข้างหนัก (Hard News) เช่น ข่าวการเมือง ข่าวเศรษฐกิจ ข่าวต่างประเทศ เน้นการรายงานวิเคราะห์สถานการณ์หรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นประกอบในคอลัมน์หน้าในด้วย ลักษณะการจัดหน้าหนึ่งมักจะเรียบง่าย เป็นระเบียบไม่หวือหวา หนังสือพิมพ์ประเภทนี้จำนวนจำหน่ายไม่มากนัก ผู้อ่านประเภทนี้มักอยู่ในวงค่อนข้างจำกัด เฉพาะกลุ่มบุคคลที่มีความสนใจในความเคลื่อนไหวของข่าวสารการเมืองมากกว่าผู้อ่านหนังสือพิมพ์ประเภทปริมาณ เช่น ข่าวเศรษฐกิจ การเมือง สังคมการศึกษา ผู้นิยมอ่านมักจะเป็นผู้บริหาร ผู้ที่มีการศึกษาพอสมควร ข่าวประเภทนี้มุ่งสนองความรู้ความคิดเห็นเป็นสำคัญ ให้ผลตอบแทนแก่ผู้อ่านในระยะยาว ทำให้ผู้อ่านเกิดความรู้ ความเข้าใจและเป็นประโยชน์ในการนำไปใช้เพื่อวัตถุประสงค์ต่างๆ เช่น เป็นข้อมูลช่วยในการตัดสินใจวิพากษ์วิจารณ์ แสดงความคิดเห็น รูปแบบการเขียนไม่เร้าอารมณ์ ค่อนข้างจริงจังใช้เหตุผลมากกว่าใช้สำนวนโวหาร เช่น หนังสือพิมพ์มติชน เป็นต้น

บทบาทและหน้าที่ของหนังสือพิมพ์

ในระบอบประชาธิปไตย หนังสือพิมพ์เป็นผู้ให้ข่าวสารที่เกิดขึ้นทั้งในประเทศและต่างประเทศ และเป็นเวทีการต่อสู้ทางอุดมการณ์ของบุคคลกลุ่มต่างๆ หนังสือพิมพ์ไม่ได้เป็นสื่อของคนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง แต่เป็นสื่อของมวลชนทั้งหมดในสังคม ดังนั้น หนังสือพิมพ์ต้องมีเสรีภาพ ในการนำเสนอความจริงอย่างถูกต้องครบถ้วน และปราศจากอคติ

บทบาทหลักของหนังสือพิมพ์ในระบอบประชาธิปไตยมี 4 ประการ คือ

1. บทบาททางการเมือง หนังสือพิมพ์เป็นเครื่องมือสำคัญที่จะให้ข้อมูลข่าวสารเรื่องการบริหารบ้านเมืองแก่ประชาชน ทำให้ประชาชนรู้ว่า รัฐบาลผู้ปกครองประเทศกำลังทำอะไรอยู่ และทำตามสัญญาที่ให้ไว้แก่ประชาชนหรือไม่ ทำให้มีผู้เรียกหนังสือพิมพ์ว่าเป็น “สุนัขเฝ้าบ้าน” (Watchdog) ของประชาชน

2. บทบาทในการให้การศึกษา หนังสือพิมพ์ให้ความรู้ด้วยข้อมูลข่าวสาร และมีการนำเสนอความคิดเห็นที่หลากหลาย ประชาชนมีสิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสารรอบด้านที่ครบถ้วน เพื่อนำไปตัดสินใจเลือกวิถีทางดำเนินชีวิตของตนเองและสังคม หนังสือพิมพ์เป็นสื่อที่สนองสิทธิการรับรู้ของประชาชนดังกล่าว โดยต้องนำเสนอข่าวสารเพื่อสังคมโดยรวม ไม่ใช่เพื่อกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งเท่านั้น

3. บทบาททางสังคมและวัฒนธรรม หนังสือพิมพ์มีบทบาทในการเป็นกระจกสะท้อนสังคม ประชาชนรับรู้ความเป็นไปของสังคมได้จากการอ่านข่าวหนังสือพิมพ์ เช่น ข่าวอุบัติเหตุ ข่าวภัยธรรมชาติ ข่าวเศรษฐกิจ ข่าวการเมือง ข่าวสังคม ข่าววัฒนธรรม ทั้งยังได้รับรู้พฤติกรรมของผู้คน ได้สัมผัสกฎเกณฑ์ทางสังคม ความคิด ความเชื่อ และระเบียบแบบแผน ตลอดจนประเพณีที่ถ่ายทอดกันมา ทำให้เข้าใจความเป็นมาของบ้านเมืองตนเองรวมทั้งวัฒนธรรมที่จะต้องดำรงรักษาและสืบทอดกันต่อไป

4. บทบาทในการเป็นป้ายประกาศสาธารณะ หนังสือพิมพ์ทำหน้าที่ประกาศโฆษณา ข่าวสาร เพื่อให้ประชาชนได้รับรู้เหตุการณ์ ประชาชนจำเป็นต้องบริโภคข่าวสาร ไม่แตกต่างไปจากการใช้น้ำประปาและไฟฟ้า หนังสือพิมพ์จึงเป็นเสมือนสาธารณูปโภคชนิดหนึ่ง ที่ทำให้ประชาชนมีชีวิต สะดวกสบาย ปลอดภัย และเพลิดเพลินมากขึ้น

บทบาทของสื่อสารมวลชนหรือสื่อมวลชน

องค์กรด้านสื่อมวลชนหรือสถาบันสื่อมวลชนมีบทบาทต่าง ๆ ในสังคมที่สื่อมวลชนดำเนินกิจการอยู่ ดังต่อไปนี้

1. บทบาทขององค์กรด้านสื่อมวลชนในฐานะที่เป็นสื่อกลางของความสัมพันธ์ต่าง ๆ ในสังคมองค์กรด้านสื่อมวลชนนับเป็นหน่วยงานผลิตและกระจายความรู้หรือข้อมูลข่าวสาร อย่างกว้างขวางที่สุด แต่ความรู้และข้อมูลเหล่านี้แตกต่างจากความรู้และข้อมูลจากสถาบันอื่น ๆ ในสังคมที่มีอยู่มากมาย เช่น ศิลปะ ศาสนา วิทยาศาสตร์ การศึกษาที่มาจากหน่วยงานหรือสถาบันนั้น ๆ โดยตรง ความแตกต่างของความรู้และข้อมูลจากองค์กรด้านสื่อมวลชนกับสถาบันอื่น ๆ ในสังคมนั้นมีในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1.1 สื่อมวลชนทำหน้าที่เป็นผู้นำข่าวสาร ข้อมูล ความรู้ทั้งหลายของสถาบันต่าง ๆ ในสังคมออกสู่สาธารณชนอีกต่อหนึ่ง

1.2 สื่อมวลชนสามารถเข้าถึงสมาชิกหรือมวลชนทุกระดับ หรือทุกสถาบันได้อย่างเต็มที่ (ใครพอใจจะดู ฟัง หรืออ่านตามที่ตนเองต้องการ) และอย่างเปิดเผยโดยมีค่าใช้จ่ายที่ต่ำ

1.3 ความสัมพันธ์ระหว่างสื่อมวลชน กับสาธารณชนหรือมวลชนผู้รับสารมีความพอดีกัน (สื่อมวลชนเสนอเรื่องราวต่าง ๆ ที่เป็นสิ่งที่สาธารณชนเองก็อยากรู้ ถ้าเขาไม่อยากรู้สิ่งต่าง ๆ เหล่านั้นจากสื่อเขาก็ไม่บริโภค ไม่ซื้อหรือไม่ติดตามชมนั่นเอง)

1.4 สื่อมวลชนสามารถส่งข่าวสารถึงประชาชนได้จำนวนมากและในระยะยาวกว่า การส่งข่าวสารของสถาบันอื่น ๆ ที่กระทำการส่งสารถึงผู้รับสารโดยตรงโดยไม่พยายามอาศัยสื่อมวลชนที่มีอยู่ในสังคมนั้น ๆ ดังนั้น ความคิด ความเชื่อ ข่าวสารข้อมูลต่าง ๆ ที่มีอยู่ในสังคมสาธารณชนสามารถรับรู้ รับทราบได้จากสื่อมวลชนทั้งหลาย แมว่ากลุ่มคนต่าง ๆ ในสังคมจะมีความคิดความเชื่อเป็นเอกลักษณ์ของแต่ละกลุ่มหรือแต่ละบุคคล แต่ถ้าบุคคลเหล่านี้ได้รับข่าวสาร

หรือข้อมูลจากแหล่งข้อมูลเดียวกัน ความคิด ความเชื่อโดยทั่วไปก็อาจคล้ายกันได้ ปรากฏการณ์ดังกล่าวนี้เป็นสิ่งที่สังคมได้รับที่ละเล็กทีละน้อยอย่างไม่รู้ตัว

2. บทบาทของสื่อมวลชนในฐานะที่เป็นสื่อกลางของสาธารณชน สถาบันสื่อมวลชนนับเป็นตัวกลางระหว่างผู้รับสารหรือสาธารณชนหรือมวลชนกับสถาบันอื่น ๆ หรือระหว่างสถาบันต่าง ๆ ในสังคมด้วยตนเอง ทั้งนี้เพราะผู้รับสารมีโอกาสติดต่อโดยตรงกับคนหรือบุคคลต่าง ๆ ในสังคม หรือรัฐบาลและนักการเมืองน้อยมากดังนั้นความเข้าใจของผู้รับสารต่อกลุ่มคน หรือบุคคลเหล่านี้จะเป็นอย่างไรหรือเป็นไปในทิศทางใดนั้น ส่วนหนึ่งมาจากสื่อมวลชนเท่านั้น เพราะไม่ค่อยมีใครจะรับข่าวสาร หรือข้อมูลทุกสิ่งทุกอย่างจากสื่อมวลชนไปเสียทั้งหมด แต่ในทางปฏิบัติจริงแล้วปรากฏว่าผู้รับสารส่วนใหญ่ไม่ค่อยรับข่าวสารจากแหล่งข่าวอื่น ๆ ยกเว้นแต่จะรับจากสื่อมวลชน เพราะสะดวก รวดเร็ว และรับได้ง่ายกว่าการจะเข้าไปหาข่าวสารจากแหล่งข่าวนั้น ๆ โดยตรงด้วยตนเอง

นอกจากนั้นยังมีการเปรียบเทียบสื่อมวลชนว่าเป็นเสมือนสถานที่เชื่อมโยงระหว่างผู้รับสารกับคนอื่น ๆ และสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในที่ไกลหรือใกล้ในเวลาต่าง ๆ กัน สื่อมวลชนเป็นสื่อกลางได้โดยวิธีต่าง ๆ เพื่อเชื่อมผู้รับสาร หรือสาธารณชนกับความเป็นจริงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในโลกไม่ว่าจะเป็นแห่งหนตำบลใด ในซีกโลกใด สื่อมวลชนก็นำเหตุการณ์นั้น ๆ มาเสนอสู่สายตาของสาธารณชนได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อโลกพัฒนาเทคโนโลยีทางการสื่อสารก็พัฒนาตามไปด้วยเช่นกันความทันสมัยความรวดเร็วในการส่งข่าวก็ยังมีมากขึ้นเป็นทวีคูณ จนทำให้มีความรู้สึกเหมือนว่าโลกใบนี้แคบลงทุกที คนที่อยู่ในทุกที่ทุกทางสามารถติดต่อถึงกันได้และรวดเร็วด้วย เพราะฉะนั้นสื่อมวลชนในสายตาของผู้รับสารหรือสาธารณชนโดยทั่วไปจะมีภาพพจน์ต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. เป็นหน้าต่างสู่ประสบการณ์ กล่าวคือทำให้ผู้รับสารมีโลกทัศน์กว้างขึ้นโดยไม่มีอคติต่อการรับรู้หรือรับข่าวสารจากสื่อมวลชน
2. เป็นผู้ให้ความกระจ่างแจ้งกับประเด็นหรือปมปัญหาของเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น
3. เป็นเวทีหรือผู้รับและส่งข้อมูลและความคิดเห็นในกรณีหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ไปสู่สาธารณชน
4. เป็นตัวกลางในการปะทะสังสรรค์ระหว่างผู้รับและผู้ส่งสารในแต่ละเหตุการณ์หรือแต่ละสถานการณ์
5. เป็นตัวชี้ทิศทาง และแนวโน้มของสังคมนั้น ๆ ได้
6. เป็นตัวกรองข่าว ว่าข่าวไหนควรเสนอต่อสาธารณชนหรือไม่โดยจะมีการกระทำอย่างตั้งใจและอย่างเป็นระบบหรือไม่นั้นก็ขึ้นอยู่กับหน้าที่และความรับผิดชอบที่มีต่อสังคมของสื่อ นั้น ๆ
7. เป็นกระจกสะท้อนภาพของสังคม โดยภาพนั้นจะเป็นไปตามที่สังคมต้องการเสมอ
8. เป็นบังตาหรือสิ่งกีดขวางที่คอยซ่อนเร้นความเป็นจริง เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์หรือปกป้องตนเองหรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง หรือบุคคลที่เอื้ออำนวยผลประโยชน์ให้กับตนหรือบางครั้งก็หลบหลีกการเผชิญหน้ากับปัญหาต่าง ๆ ได้เช่นกัน

คุณลักษณะของหนังสือพิมพ์

สำหรับการบริหารงานหนังสือพิมพ์ รูเชอร์ และ วิลเลียม (Rucker, F.W. & Williams, H.L., 1974) กล่าวว่า การดำเนินกิจการหนังสือพิมพ์มีลักษณะโดยทั่วไปดังต่อไปนี้

1. บุคคลคนเดียวเป็นเจ้าของ ซึ่งผู้เป็นเจ้าของมักจะเป็นบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ฉบับนั้นเสียเอง
2. การมีหุ้นส่วนคือการทำที่บุคคลสองคนหรือมากกว่าได้ตกลงร่วมกันที่จะดำเนินกิจการหนังสือพิมพ์
3. การจัดตั้งเป็นรูปบริษัท
4. ดำเนินการแบบหนังสือพิมพ์ลูกโซ่ (Newspaper chain)
5. ดำเนินกิจการหนังสือพิมพ์โดยมีลูกจ้างหรือผู้ร่วมงานมีส่วนร่วมเป็นเจ้าของ
6. ดำเนินกิจการหนังสือพิมพ์โดยจัดโรงพิมพ์ให้เจ้าของหนังสือพิมพ์หลายฉบับได้ใช้แหล่งพิมพ์เดียวกัน
7. ผู้ดำเนินกิจการหนังสือพิมพ์อยู่แล้วและมีการจัดทำกิจการอย่างอื่นเพิ่มขึ้นเพื่อสนับสนุนกิจการหนังสือพิมพ์เช่นดำเนินกิจการวิทยุโทรทัศน์ตลอดจนการรับโฆษณาทางสื่อเหล่านี้ เพื่อนำรายได้จุนเจือกิจการหนังสือพิมพ์
8. การดำเนินการของหนังสือพิมพ์ส่วนใหญ่เป็นการทำธุรกิจเพื่อความอยู่รอดจึงมีการแข่งขันอยู่ตลอดเวลา

การจัดองค์การหนังสือพิมพ์

ในการดำเนินกิจการด้านหนังสือพิมพ์ก็เหมือนกับธุรกิจอื่นที่ต้องมีการบริหารภายในองค์กร เพื่อให้มีการกระจายงาน และเสริมความคล่องตัวในการทำงาน โดยทั่วไปแล้วองค์กรหนังสือพิมพ์มักแบ่งเป็น 3 กอง ดังนี้

1. กองจัดการ
2. กองบรรณาธิการ
3. กองผลิต

กองจัดการ

กองจัดการมีหน้าที่ควบคุมการจัดจำหน่ายบัญชี งานการโฆษณา บุคลากร การตลาด อาคารสถานที่ หน่วยฝึกอบรม เป็นต้น โดยในองค์กรหนังสือพิมพ์กองจัดการมีความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่ากองอื่น เพราะถ้าขาดกองนี้แล้วหนังสือพิมพ์ก็คงประสบปัญหาในการดำเนินกิจการเพราะกองจัดการจะเป็นผู้ดูแลอำนวยความสะดวกทั้งหมดในองค์กรทั้งการหารายได้จากโฆษณาซึ่งเป็นรายได้หลักของหนังสือพิมพ์ดูแลการเบิกจ่ายเงินเดือนและค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ดูแลด้านการขายและขนส่ง ในบางองค์กรมีการแบ่งกองจัดการเป็นฝ่ายต่าง ๆ ได้แก่

1. ฝ่ายโฆษณาเป็นฝ่ายที่ต้องรับผิดชอบติดต่อหาโฆษณามาลงในหนังสือพิมพ์ฝ่ายนี้ต้องทำงานประสานงานกับฝ่ายที่มีหน้าที่จัดหน้าและบรรณาธิการเพื่อนำร่างพื้นที่โฆษณาไปเสนอต่อลูกค้า โดยเหตุที่กิจการพิมพ์ต้องเสียค่าใช้จ่ายมากหนังสือพิมพ์จำเป็นต้องจัดหน้าไว้สำหรับการโฆษณาสินค้าเพื่อนำรายได้สมทบทุนการบริหารงานรายได้ 1/3 มาจากการโฆษณาทั้งหมด

2. ฝ่ายจัดจำหน่าย มีหน้าที่รับผิดชอบการขายหนังสือพิมพ์ ดูแลการจัดส่งและเก็บเงินหนังสือพิมพ์หลายฉบับพยายามจัดหาตัวแทนจำหน่ายตามท้องที่ต่าง ๆ เพื่อให้หนังสือพิมพ์จำหน่ายได้มากที่สุดนอกจากรายได้จากการบอกรับเป็นสมาชิกแล้วการวางหนังสือตามร้านและตามแผงหนังสือจะทำให้หนังสือพิมพ์จำหน่ายได้มากและรวดเร็วขึ้นบางแห่งอาจต้องอาศัยผู้เร่ขาย (Newspaper Boy)

กองบรรณาธิการ

กองบรรณาธิการเป็นแหล่งผลิตต้นฉบับ นับว่าเป็นหัวใจสำคัญสำหรับการทำหนังสือพิมพ์ กองบรรณาธิการประกอบไปด้วยหลายฝ่ายเช่นบรรณาธิการ หัวหน้าฝ่ายข่าวนักข่าวช่างภาพฝ่ายศิลป์ เป็นต้น เพื่อควบคุมดูแลและปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ในการหาข้อมูลข่าวสารรวบรวมบทความสารคดี ดูแลในแต่ละหน้าคอลัมน์และเรื่องที่ได้รับผิดชอบจัดทำต้นฉบับในแต่ละวัน โดยบรรณาธิการใหญ่เป็นผู้รับผิดชอบเนื้อหาที่เสนอทางหน้าหนังสือพิมพ์ให้เป็นไปตามนโยบายของหนังสือพิมพ์ฉบับนั้น ๆ ส่วนรายละเอียดต่าง ๆ อยู่ในความรับผิดชอบของบรรณาธิการฝ่ายจัดการซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ชั้นสูงในกองบรรณาธิการที่รองมาจากบรรณาธิการใหญ่ (Editor in chief)

ในฝ่ายหรือกองบรรณาธิการ นอกจากบรรณาธิการใหญ่แล้วยังประกอบด้วยบรรณาธิการข่าว เป็นผู้รับผิดชอบการแสวงหาและรวบรวมข่าวและการเขียนข่าวซึ่งมีนักเขียนข่าวและช่างภาพเป็นผู้ร่วมงาน นอกจากนี้ยังมีเจ้าหน้าที่ตรวจแก้ต้นฉบับซึ่งมีความหมายอย่างเดียวกับ Copy editor มักนั่งอยู่ร่วมกันอาจเป็นโต๊ะรูปตัวยูเพื่อความสะดวกในการไต่ถามตรวจสอบความถูกต้องมีหัวหน้าผู้รับผิดชอบ คือ “Slot man” หรือ “Chief of the Desk” copyreader นี้นอกจากตรวจแก้ต้นฉบับให้ถูกต้องตามหลักการเขียนแล้วต้องเป็นผู้เขียนพาดหัวข่าวให้พอดีกับเนื้อที่ที่กำหนดไว้ด้วย

ในกองบรรณาธิการของหนังสือพิมพ์โดยทั่วไปจะประกอบด้วยบุคลากร ดังต่อไปนี้

1. บรรณาธิการผู้พิมพ์โฆษณาหรือเจ้าของหนังสือพิมพ์ มีหน้าที่รับผิดชอบด้านกฎหมายทุกกรณี นอกจากนี้ยังมีหน้าที่กำหนดนโยบายการบริหารงานของหนังสือพิมพ์
2. บรรณาธิการบริหารเป็นบรรณาธิการใหญ่มีความรับผิดชอบสูงสุดควบคุมดูแลนโยบายหนังสือพิมพ์และวางแผนการดำเนินงานในกองบรรณาธิการ เพื่อควบคุมให้การทำงานมีประสิทธิภาพรวมทั้งการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นภายในกองบรรณาธิการ และป้องกันความผิดพลาดทางกฎหมาย
3. หัวหน้ากองบรรณาธิการ (Editor) มีหน้าที่ควบคุมดูแลการทำงานและประสาน งานในแต่ละฝ่าย คอยเร่งรัดให้พนักงานทุกฝ่ายผลิตต้นฉบับให้ทันตามกำหนดและดูแลพนักงานให้ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ
4. ซับเอดิเตอร์ (Sub Editor) ทำหน้าที่ช่วยหัวหน้าข่าวในการพาดหัวข่าว ดีดัมมี่ (Dummy) ของหน้าหนังสือพิมพ์เพื่อบรรจุเนื้อหาที่จะลงตีพิมพ์หรือทำหน้าที่ตัดข่าวที่ยาวเกินไป เพื่อให้พอดีกับหน้าที่มีอยู่จำกัด นอกจากนี้ซับเอดิเตอร์ต้องตรวจหน้าหนังสือพิมพ์หลังจากฝ่ายศิลป์จัดหน้าเรียบร้อยแล้วว่าอาร์ตเวิร์ค (Artwork) ที่ทำไปนั้นตรงกับที่ดีดัมมี่ไว้หรือไม่
5. หัวหน้าข่าวหน้าหนึ่ง ตำแหน่งนี้มีความสำคัญมากรองจากหัวหน้ากองบรรณาธิการ มีหน้าที่รวบรวมข่าวจากนักข่าวและรีไรเตอร์ เพื่อคัดเลือกข่าวลงในหน้าหนึ่ง และยังสามารถส่งให้นักข่าวไปเจาะข่าวที่กำลังเป็นประเด็นที่น่าสนใจคอยติดตามเรียกประชุมหัวหน้าฝ่ายข่าวต่าง ๆ เพื่อขอข่าวที่สำคัญมาลงหน้าหนึ่ง
6. รีไรเตอร์ (Rewriter) มีหน้าที่คอยรับข่าวทางโทรศัพท์มาเขียนหรือนำข่าวจากนักข่าวมาแก้ไขขัดเกลาให้มีความสมบูรณ์และไม่หมิ่นเหม่ต่อกฎหมาย รวมทั้งมีหน้าที่คอยประสานงานกับนักข่าวเพื่อให้ไปติดตามข่าวและเตรียมข่าวให้เพียงพอที่จะลงในหน้าหนึ่ง
รีไรเตอร์ต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ในข่าวและมีประสบการณ์มากต้องคอยติดตามและอ่านข่าวเพื่อตรวจสอบความคืบหน้าของข่าวอย่างต่อเนื่อง
7. หัวหน้าข่าว ตำแหน่งหัวหน้าข่าวจะมีหลายคนเพราะทุกโต๊ะข่าวจะมีหัวหน้าข่าว ได้แก่ หัวหน้าข่าวการเมืองหัวหน้าข่าวเศรษฐกิจ หัวหน้าข่าวอาชญากรรม หัวหน้าข่าวต่างประเทศ หัวหน้าข่าวสังคม-สตรีหัวหน้าข่าวภูธร หัวหน้าข่าวการศึกษาและสาธารณสุขหัวหน้าข่าวกีฬา หัวหน้าข่าวบันเทิง โดยจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์มากต้องคอยติดตามความเคลื่อนไหวของข่าวที่เกี่ยวข้องกับตนอย่างใกล้ชิดมีหน้าที่ควบคุมดูแล รวบรวมข่าวและเขียนข่าวให้พอลงในหน้า
8. ผู้พิสูจน์อักษร (Proof Reader) ทำหน้าที่อ่านและตรวจแก้ต้นฉบับทั้งข่าวและโฆษณา เพื่อแก้ไขในสิ่งที่ไม่ถูกต้องก่อนจะส่งพิมพ์ เช่น แก้ตัวสะกด ชื่อ สถานที่วันวรรค เป็นต้น
9. หัวหน้าช่างภาพ เป็นผู้ควบคุมดูแลด้านภาพถ่ายที่ลงในหน้าหนังสือพิมพ์จัดแบ่งช่างภาพไปประจำฝ่ายต่าง ๆ เช่นการเมือง เศรษฐกิจ สตรีกีฬา และบันเทิง รับผิดชอบเครื่องมือในการถ่ายภาพ เช่นกล้อง ฟิล์มและห้องแล็บให้มีภาพเพียงพอในแต่ละวันและสำเร็จออกมาทันเวลา ทำงานประสาน

กับหัวหน้าข่าวหน้าหนึ่ง และหัวหน้าข่าวโต๊ะอื่น ๆ เพื่อความคล่องในการทำข่าว ในปัจจุบันมีเทคโนโลยีการถ่ายภาพที่ทันสมัย มีกล้องดิจิทัล ที่ใช้ได้สะดวกขึ้น มีขนาดเล็ก กะทัดรัด พกพาสะดวก นักข่าวบางคนจึงไม่ต้องอาศัยช่างภาพในการถ่ายภาพข่าว

10. หัวหน้าฝ่ายศิลป์มีหน้าที่ควบคุมดูแลในการทำดัมมี่ให้ฝ่ายต่าง ๆ ดูแลการจัดหน้าและการรูปเล่มเพื่อให้มีความสวยงาม ลงตัวกับหน้านอกจากนี้ยังต้องคอยประสานงานกับหัวหน้าฝ่ายข่าวต่าง ๆ ในการจัดหน้า ลงเรื่องและภาพ

11. ผู้สื่อข่าว (Reporters) รับผิดชอบในการหาข่าวเพื่อส่งให้รีไรเตอร์เขียน หรือให้หัวหน้าข่าวนำไปพิจารณาเพื่อลงตีพิมพ์ โดยมีนักข่าวแบ่งเป็นสายต่าง ๆ

ทั้งนี้ ถาวร บุญวัฒน์ (2538) ได้แบ่งประเภทของนักข่าวอย่างกว้าง ๆ ดังนี้

1. นักข่าวหรือผู้สื่อข่าวประจำ จะถูกส่งไปประจำตามแหล่งข่าวตามประเภทของข่าว เช่น สายการเมืองไปประจำตามรัฐสภา ทำเนียบรัฐบาล กระทรวง ทบวง กรมต่าง ๆ สายเศรษฐกิจไปประจำตามกระทรวงที่เกี่ยวกับเศรษฐกิจ ธนาคารแห่งประเทศไทย ธนาคารพาณิชย์ตลาดหุ้น

2. นักข่าวพิเศษเป็นนักข่าวสำหรับทำข่าวพิเศษทั้งในส่วนกลางและต่างจังหวัดคอยเจาะข่าวใหญ่สำคัญ ๆ นักข่าวพิเศษอาจมีความสามารถในการทำข่าวเจาะลึก (Exclusive)

3. นักข่าวภายนอกเป็นนักข่าวที่รับงานเป็นชิ้นไม่สังกัดสำนักพิมพ์อาจเป็นนักเขียนอิสระที่ส่งผลงานเข้ามาและรับค่างานเป็นชิ้น ๆ ส่วนใหญ่มีอยู่ทั่วทุกภาคของประเทศ จะส่งทั้งเนื้อหาและภาพเข้ามาห้องข่าว

กองผลิต

กองผลิตหรือกองโรงงานรับงานต่อจากกองบรรณาธิการและฝ่ายโฆษณา นำต้นฉบับมาเรียงพิมพ์ข้อความในต้นฉบับถ่ายเพลท (Plate) จัดบล็อกหรือแม่พิมพ์ตามแบบ หรือตกแต่งแบบ (Engraving) เข้าสู่แท่นพิมพ์และพิมพ์หนังสือออกมาเป็นเล่ม แล้วห่อส่ง “สายส่ง” เพื่อจัดส่งไปวางตลาด

เนื้อหาของหนังสือพิมพ์

ในหน้าหนังสือพิมพ์มีเนื้อหาที่หลากหลายนอกเหนือจากข่าวซึ่งเป็นส่วนสำคัญแล้วยังมีส่วนอื่น ๆ อีกอาทิบทความ สารคดี คอลัมน์บทบรรณาธิการ ฯลฯ

ข่าวเป็นเนื้อหาพื้นฐานของหนังสือพิมพ์ มีความสำคัญต่อหนังสือพิมพ์มากสมัยเริ่มแรกที่มีหนังสือพิมพ์แข่งขันกันน้อยนั้น มักเสนอเนื้อหาข่าวสารเป็นส่วนใหญ่ เช่น ข่าวการเมือง ข่าวอาชญากรรม เป็นต้น แต่ในปัจจุบันหนังสือพิมพ์มีคู่แข่งประเภทอื่น ๆ มากจึงต้องมีการเน้นเนื้อหา ด้านสาระบันเทิงด้วยเพื่อให้สามารถแข่งขันกับสื่อมวลชนประเภทอื่น ๆ ได้อย่างไรก็ตามเนื้อหา

สารระบับเป็นเพียงผลพลอยได้ที่จะช่วยให้หนังสือพิมพ์มีจำนวนจำหน่ายสูงขึ้นและมีความหนาแน่นขึ้นเท่านั้น

การพิจารณาว่าสิ่งใดเป็น“ข่าว” หรือคุณลักษณะของข่าวมีดังนี้

1. เป็นข้อเท็จจริง เหตุการณ์หรือข้อคิดเห็นตามที่เป็นจริง
2. เป็นรายงานของเรื่องราวต่าง ๆ ในข้อ 1.
3. มีความสดใหม่ ซึ่งอาจไม่ใช่เหตุการณ์ที่เพิ่งเกิดขึ้น แต่อาจเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นมานานแล้วเมื่อเราไปรู้จักเขียนขึ้นมาหรืออาจเป็นสิ่งที่กำลังจะเกิดขึ้นในอนาคตอันใกล้ก็ได้

4. ต้องมีความสำคัญและน่าสนใจต่อประชาชนคนอ่าน

5. ข่าวที่มีคนสนใจมากที่สุดถือเป็นข่าวดีที่สุด

นอกจากนี้ยังมีข้อสังเกตเกี่ยวกับข่าวเพิ่มเติมได้แก่

1. ข่าวสำคัญของสังคมหนึ่งอาจไม่สำคัญสำหรับอีกสังคมหนึ่ง
2. สิ่งที่เป็นข่าวของวันนี้อาจไม่เป็นข่าวของวันพรุ่งนี้
3. ข่าวใหญ่ของหนังสือพิมพ์ฉบับหนึ่งอาจไม่เป็นข่าวของหนังสือพิมพ์อีกฉบับหนึ่งทั้งนี้ขึ้นอยู่กับนโยบายของหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับ

4. สิ่งที่เป็นข่าวของวันนี้เป็นประวัติศาสตร์ของวันพรุ่งนี้

5. เรื่องที่เข้าข่ายลามก อนาจารและหมิ่นประมาทไม่ถือเป็นข่าว

6. สิ่งที่สำคัญที่สุดของข่าวควรประกอบด้วยความสนใจ และความสำคัญกล่าวคือข่าวที่น่าสนใจอาจไม่มีความสำคัญเลย และข่าวที่มีความสำคัญมากไม่น่าสนใจ ซึ่งโดยทั่วไปหนังสือพิมพ์มักจะผสมผสานสองสิ่งนี้เข้าด้วยกันในการเสนอข่าวเสมอ

มาลี บุญศิริพันธ์ (2550) กล่าวไว้ว่า ข่าวที่แท้จริงควรประกอบด้วยองค์ประกอบพื้นฐาน

3 ประการ คือ ความน่าสนใจ (Interest) ข้อเท็จจริง (Facts) และผู้อ่าน (Readers) ดังนั้นงานสำคัญของนักข่าวก็คือทำให้ข้อเท็จจริงหรือเหตุการณ์เป็นสิ่งที่น่าสนใจต่อกลุ่มผู้อ่านของตนให้มากที่สุดจากคุณลักษณะนี้เอง หลักการคัดเลือกและวินิจฉัยคุณค่าของข่าวจึงเป็นสิ่งที่ต้องพิจารณาเป็นอันดับแรกสำหรับนักหนังสือพิมพ์ เพราะจำเป็นต้องพิจารณาว่าข้อเท็จจริงใดน่าสนใจพอที่จะรายงานเป็นข่าวไปสู่ผู้อ่านหรือไม่ คุณค่าของข่าวพิจารณาจากองค์ประกอบต่อไปนี้ ได้แก่ ความรวดเร็ว (Immediacy) ความใกล้ชิด (Proximity) ความเด่น (Prominence) ผลกระทบ (Consequence) ความแปลกหรือผิดไปจากธรรมชาติ (Oddity, Unusualness) ความน่าสงสัย (Suspense) ความขัดแย้ง (Conflict) ภัยพิบัติ (Disaster) และความก้าวร้าวองค์ประกอบทางเพศ (Sex) และลักษณะเกี่ยวข้องกับมนุษย์ (Human Interest) เป็นข่าวที่เกี่ยวข้องกับมนุษย์ทั่ว ๆ ไปและข่าวแบบเดียวกันนี้บุคคลอื่นก็อาจจะประสบเข้าบ้างก็ได้จึงย่อมเป็นที่สนใจของผู้อ่านโดยทั่วไป

ในการพิจารณาคูณภาพข่าวว่าเป็นข่าวที่ดีและไม่ดี หรือคุณลักษณะพิเศษของข่าวต้องมีคุณสมบัติดังนี้

1. ความถูกต้อง (Accuracy) ได้แก่ ข่าวซึ่งต้องประกอบด้วยสิ่งต่อไปนี้ คือ ข้อเท็จจริงที่ถูกต้อง ความถูกต้องในรายละเอียดโดยปราศจากอคติหรือความลำเอียงใดๆ

2. ความสมดุล (Balance) ข่าวที่มีความสมดุลหมายถึงการเลือกการจัดรวบรวมข้อเท็จจริงเข้าด้วยกันอย่างสมบูรณ์ทุกแง่มุมไม่มีส่วนใดขาดหายหรือส่วนใดเกินความจำเป็นเพื่อให้เหตุการณ์ในข่าวมีความเหมาะสม ในแง่การเน้นข่าวความสัมพันธ์ระหว่างข้อเท็จจริงต่าง ๆ กับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นรวมทั้งการให้ความสำคัญต่อสาระของข่าวทั้งหมด ความสมดุลของข่าวเป็นการนำเอารายละเอียดที่สำคัญมาเสนอให้ผู้รับสารได้รับทราบและเข้าใจเรื่องราวได้เป็นอย่างดี เกิดภาพพจน์ที่ถูกต้องของเหตุการณ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีที่เป็นข่าวขัดแย้งต้องเปิดโอกาสให้ทั้งสองฝ่ายได้รับรายงานข้อเท็จจริงอย่างเท่าเทียมกัน

3. ความเป็นกลาง (Objective) โดยรายงานข้อเท็จจริงของเหตุการณ์ที่ปราศจากอคติและความลำเอียงใด ๆ ทั้งสิ้น การรายงานข่าวอย่างตรงไปตรงมาด้วยความสุจริตใจ ต้องอธิบายเหตุการณ์ (Interpretative) ให้ผู้รับสารได้เข้าใจสถานการณ์และภูมิหลังของเรื่องราวต่าง ๆ ได้ และจะต้องไม่ใช้อารมณ์ของนักข่าวในการรายงานข่าวจนทำให้มีความอคติและลำเอียง ความยุติธรรม และความเป็นกลาง เป็นสิ่งสำคัญที่นักข่าวจะต้องระลึกถึงและปฏิบัติตามให้ได้

4. ความกะทัดรัดและชัดเจน (Concise and Clear) โดยใช้รูปแบบการเขียนที่กระชับแจ่มแจ้ง ใช้ภาษาที่สั้น รัดกุม ใช้คำธรรมดาเข้าใจง่ายทันที มีประสิทธิภาพ ชวนอ่าน ปราศจากความคิดเห็นส่วนตัว มีความสมดุลในตัวของมันเอง Balance and Fair และยุติธรรมต่อทุกฝ่าย

5. ทันต่อเหตุการณ์ (Recentness) เป็นคุณสมบัติที่สำคัญยิ่งของข่าวโดยปกติบรรณาธิการจะเลือกข่าวที่สดและทันต่อเหตุการณ์มาเสนอให้เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบันซึ่งเรื่องราวที่เกิดขึ้นนั้นอาจจะเกิดขึ้นมานานแล้วแต่มีผลกระทบบางอย่างต่อสถานการณ์ปัจจุบัน

บรรณาธิการหรือหัวหน้าข่าวจะทำหน้าที่เป็น “นายประตูข่าว” (Gatekeeper) ซึ่งมีหน้าที่เลือกและจัดลำดับความสำคัญของข่าวบรรจุลงหน้าหนังสือพิมพ์ โดยนายประตูข่าวจะใช้หลักประเมินคุณค่าข่าว เป็นตะแกรงคอยกรองข่าวสารที่ไหลเข้ามายังโต๊ะหัวหน้าข่าวหรือห้องประชุมบรรณาธิการข่าว เพื่อเลือกทิ้งหรือนำเสนอสู่สาธารณชน โดยหลักใหญ่ ๆ ที่ใช้คือ ความสด มีผลกระทบน่าสนใจ ฯลฯ

สิริวรรณ นันทจินทุล (2543) บทบรรณาธิการมีความสำคัญหลายประการ สรุปได้ดังนี้

1. เป็นเครื่องแสดงทิศทางและจุดยืนของหนังสือพิมพ์ต่อปัญหาสาธารณะ และช่วยให้หนังสือพิมพ์เสนอความคิดที่มีเอกภาพ

2. ให้ข้อมูลทางความคิดแก่ผู้อ่านใช้ประกอบการตัดสินใจ และทำความเข้าใจเหตุการณ์หรือเรื่องราวต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น

3. มีอิทธิพลต่อความคิดของผู้เขียน และเป็นผู้นำทางความคิดอันน่าเชื่อถือ

วัตถุประสงค์ของการนำเสนอทบทวนวิชาการ

1. เพื่อแสดงจุดยืน หรือ เสียง ของหนังสือพิมพ์ ที่มีต่อปัญหาสาธารณะ

2. เพื่อโน้มน้าวและหล่อหลอมความรู้สึกนึกคิดของผู้อ่านทั่วไปให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

จนเป็นประชามติ (Public Opinion)

3. เพื่อกระตุ้นให้ผู้ที่มิชอบและหน้าที่ตัดสินใจกำหนดนโยบาย ปฏิบัติหน้าที่ของตนให้เต็มความสามารถและสมบูรณ์

4. เพื่อชี้ให้เห็นจุดอ่อนของการใช้อำนาจที่เกินขอบเขต ในทางที่ไม่ถูกต้อง และหย่อนสมรรถนะในการปฏิบัติงานงานขององค์กรรัฐและรัฐบาล พร้อมทั้งชี้แนะข้อปรับปรุงแก้ไข

5. เพื่อเพิ่มพูนข้อมูลข่าวสาร ที่เป็นภูมิหลังของเหตุการณ์ที่เป็นข่าว เพื่อให้ผู้อ่านเกิดความกระจ่างมากขึ้น

6. เพื่ออธิบายความสำคัญของแนวความคิดหรือการกระทำบางอย่าง และตีความหมายแนว ความคิดหรือเหตุการณ์ด้วยการอธิบายถึงมูลเหตุและแรงจูงใจของที่มาของแนวความคิดนั้น รวมทั้งอธิบายผลกระทบที่อาจตามมา

7. เพื่อแก้ปัญหที่กำลังเป็นความยุ่งยากใจของผู้คนในชุมชนนั้น ๆ โดยให้ข้อคิดที่เป็นคำแนะนำหรือเป็นแนวทางซึ่งน่าจะปฏิบัติแก่ผู้อ่าน เพื่อนำไปใช้แก้ปัญหา เพื่อให้ความเพลิดเพลินแก่ผู้อ่าน จากการใช้สำนวน ลีลา คำเสียดสี คำเปรียบเปรย ล้อเลียน ที่จะสร้างความสนุกสนานในการอ่านทบทวนวิชาการ

คอลัมน์ (Column) หมายถึง บทความหรือสารคดีที่ปรากฏเป็นประจำในหนังสือพิมพ์และนิตยสาร โดยมีผู้เขียนประจำเพียงคนเดียว หรือ กลุ่มเดียว มีชื่อคอลัมน์กำหนดตำแหน่งไว้แน่นอน

มาลี บุญศิริพันธ์ (2550) แบ่งประเภทคอลัมน์ในหนังสือพิมพ์ไว้ดังนี้

1. คอลัมน์วิเคราะห์ข่าว ข่าวในปัจจุบันมีมากมาย ทำให้ผู้อ่านต้องการอ่านบทวิเคราะห์ เพราะอยากทราบความซับซ้อนของข่าว บทวิเคราะห์ข่าวที่พบเป็นประจำ คือ การเมือง เศรษฐกิจ สังคม กีฬา เป็นการวิเคราะห์เจาะลึกในวงกว้าง เกี่ยวกับเหตุการณ์ปัจจุบันที่กำลังเป็นข่าว

2. คอลัมน์จดหมายจากผู้อ่าน คอลัมน์นี้เปิดเป็นเวทีสาธารณะ เพื่อให้ผู้อ่านหรือประชาชนทั่วไปเขียนจดหมายเข้ามาแสดงความคิดเห็น หรือวิพากษ์วิจารณ์ มิได้เป็นจดหมายร้องทุกข์ คอลัมน์จดหมายจากผู้อ่านส่วนใหญ่จะจัดอยู่หน้าบรรณาธิการ หรือหน้าตรงข้ามหน้าบรรณาธิการ

3. คอลัมน์บทความ เป็นข้อเขียนของนักวิชาการ หรือผู้เชี่ยวชาญ ในเรื่องที่เป็นข่าว หรือเป็นประเด็นที่อยากให้อ่านทราบ เป็นบทความที่ให้ความรู้

4. คอลัมน์ซุบซิบ (Gossip) คอลัมน์ชนิดนี้ได้รับความนิยมจากผู้อ่านหนังสือพิมพ์ เนื่องจากประชาชนส่วนมากต้องการรู้ความเคลื่อนไหวและเรื่องส่วนตัวของบุคคลที่มีชื่อเสียง หรือเรื่องราวเบื้องหลังที่ไม่อยากเปิดเผย คอลัมน์นี้ใช้ลีลา สำนวน และภาษาการเขียนที่หิวหวานเป็นกันเอง มีการ

หยอกล้อกับบุคคลที่ตกเป็นข่าวซุบซิบนั้นด้วย แหล่งข้อมูลอาจได้มาจากเพื่อนคอลัมนนิสต์เอง หรือเพื่อนของบุคคลที่ตกเป็นข่าวส่งมาให้ หรือบุคคลที่เป็นข่าวส่งมาให้เองเพราะอยากมีชื่อเป็นข่าวจะได้มีคนรู้จักมาก ๆ และอาจมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารกันในหมู่คอลัมนนิสต์ด้วยกัน

5. คอลัมน์ซุบซิบการเมือง คอลัมน์นี้เน้นที่บุคคลในคณะรัฐบาล ข้าราชการ นักการเมือง เรื่องที่ซุบซิบเกี่ยวกับเรื่องระดับชาติหรือระหว่างประเทศ เป็นแหล่งข้อมูลเบื้องหลังที่เป็นความนัยซุกซ่อนอยู่ ซึ่งไม่ปรากฏในข่าว ส่วนใหญ่ได้ข้อมูลมาจากแหล่งข่าวภายใน

6. คอลัมน์แนะนำวิธีทำ เป็นคอลัมน์ที่ให้ความรู้แก่ผู้อ่าน ให้ได้รับความรู้เล็ก ๆ น้อย ๆ เกี่ยวกับชีวิตประจำวัน มักปรากฏในหน้าสตรี หน้าเกษตร หน้าวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อช่วยแก้ปัญหา และแนะนำแนวทาง หรือวิธีทำ

7. คอลัมน์ฆ่าขันเป็นการนำเอาเหตุการณ์ปัจจุบันมาเขียนล้อ ประชดประชัน คอลัมน์นี้มุ่งให้ความบันเทิง บางครั้งอาจแฝงสาระ

8. คอลัมน์วิจารณ์ส่วนใหญ่คอลัมน์ชนิดนี้มักเป็นคอลัมน์วิจารณ์ศิลปะประเภทต่าง ๆ ในวงการบันเทิง เช่น ภาพยนตร์ เพลง ดนตรี เป็นการตำหนิตามกิจกรรมบันเทิง ตัวศิลปิน หรือคุณภาพผลงานของศิลปิน คอลัมน์นิสต์จะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้อย่างกว้างขวางและลึกซึ้ง มีความเชี่ยวชาญในสาขาที่เกี่ยวข้องเป็นอย่างดี ติดตามผลงานอย่างต่อเนื่องและหลากหลาย จึงจะสามารถวิจารณ์ได้และน่าเชื่อถือ

9. คอลัมน์จีปาณะเป็นข้อเขียนมุ่งให้ข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งละอันพันละน้อยที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันเช่น เรื่องการเมือง กีฬา เศรษฐกิจ มักใช้ขนาดอักษรที่แตกต่างกัน เพื่อให้ผู้อ่านเห็นความแตกต่างของแต่ละเรื่อง

รูปแบบการเขียนคอลัมน์แต่ละประเภท ขึ้นอยู่กับผู้เขียนจะพัฒนาไปในแนวที่ถนัด สลีลาเป้าหมายที่ต่างกัน ไม่มีหลักเกณฑ์ที่แน่นอน ไม่ต้องเขียน Style เดียวกัน ต้องมีเอกลักษณ์ประจำตัวประจำคอลัมน์ เป็นเสน่ห์ดึงดูด เขียนให้น่าอ่าน น่าสนใจ แฝงความเพลิดเพลิน

สิริวรรณ นันทจันทุล (2543) กล่าวว่า บทความในหนังสือพิมพ์มีลักษณะ ดังนี้

1. มีเนื้อหาไม่ยาวมาก มักเป็นบทความสั้น ๆ
2. บทความใช้ย่อหน้าสั้น ๆ ด้วยเหตุผลที่ว่าหนังสือพิมพ์มีเนื้อที่ที่จำกัด โดยบางบทความมีความกว้างของคอลัมน์เพียงคอลัมน์เดียวและมีบทความจำนวนน้อยที่ได้ตีพิมพ์เต็มหน้า ดังนั้นเมื่อมีเนื้อที่แคบจึงต้องขอยเป็นย่อหน้าสั้น ๆ
3. บทความที่เขียนให้คนทั่ว ๆ ไปอ่าน มักนำเรื่องพื้น ๆ ที่รู้จักอยู่แล้วมาตีพิมพ์
4. บทความอาจนำเรื่องเล็ก ๆ ที่หลายคนมองข้าม มาเติมสีสันให้น่าอ่าน
5. บทความเน้นเนื้อหาที่ตัวเหตุการณ์ และแนวโน้มในอนาคต
6. การจัดระเบียบโครงสร้างในบทความอาจไม่ค่อยเป็นระเบียบนัก เพราะเวลาจำกัด

7. ภาษาที่ใช้ในบทความ มักเขียนให้เห็นภาพ ใช้ภาพพจน์ แทรกอารมณ์ขัน เสียดสีประชดประชัน เหน็บแนม ยั่วล้อ

สุกัญญา บุรณะเดชาชัย (2548) กล่าวว่า วัตถุประสงค์ของการเขียนบทความมีดังนี้

1. เพื่อบอกเล่า เป็นการให้ความรู้ข้อมูลข่าวสารให้ผู้อ่านทราบ
2. เพื่อแสดงความคิดเห็น ทศนะหรือเสนอแนะแนวทางแก้ไข
3. เพื่อตีความ เป็นรายเพิ่มเติมรายละเอียดในประเด็นที่ยังไม่ชัดเจน เพื่อตีความความหมาย
4. เพื่อโต้แย้งแสดงเหตุผล เป็นการแสดงความคิดเห็นในทางเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย โดยมีหลักฐานหรือข้อมูลอ้างอิง เพื่อกระตุ้นให้เกิดการกระทำ ให้ผู้อ่านเกิดความสนใจและกระทำในสิ่งที่ถูกละเลยหรือมองข้าม และสร้างประชาคมดีในเรื่องนั้น ๆ อีกด้วย

บทวิจารณ์ (Criticism) ต้องอาศัยการพิจารณาและตัดสินอย่างมีประสพการณ์หนังสือพิมพ์จะรับนักข่าวที่มีประสพการณ์ และมีความสามารถอย่างมากมารับงานด้านการเขียนบทวิจารณ์ แต่ในบางครั้งหนังสือพิมพ์จะให้บุคคลภายนอกที่มีความรู้ความเข้าใจเฉพาะด้านในผลงานเหล่านั้นเป็นผู้เขียนบทวิจารณ์เองซึ่งบุคคลเหล่านี้ มีความสามารถในการวิจารณ์ได้อย่างดียิ่ง เพราะเขาประเมินคุณค่าของผลงานนั้นได้ตามความถนัดและความชำนาญที่เขาเคยคลุกคลีและจับงานเหล่านั้นมาก่อน อย่างไรก็ตามการเขียนของเขาต้องเขียนด้วยความบริสุทธิ์ใจไม่มีอคติ จึงจะทำให้ข้อเขียนของเขามีคุณค่าแก่ผู้อ่านงานที่นำมาวิจารณ์ มีหลายประเภทด้วยกัน คือ หนังสือและข้อเขียนดนตรี การแสดง ภาพยนตร์ ศิลปกรรมต่าง ๆ รายการทางสื่อมวลชน ภาพเขียน ภาพวาด ภาพถ่ายวรรณคดี ฯลฯ

สารคดี (Features) มาจากคำว่า สาระ กับ คติ เป็นเรื่องราวที่ให้สาระ ความรู้ ที่เป็นประโยชน์แก่ผู้อ่าน สารคดี คืองานเขียนที่เกิดขึ้นจากข้อเท็จจริง (Fact) ไม่ใช่เรื่องที่แต่งขึ้นจากจินตนาการผู้เขียน เพื่อให้ผู้อ่านได้รับความรู้ ความคิด และความกระจ่างในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง Features เป็นส่วนหนึ่งของงานเขียนประเภท Non - fiction มักลงพิมพ์ในหนังสือพิมพ์และนิตยสาร เป็นส่วนใหญ่ มีวัตถุประสงค์ เพื่อความบันเทิง เพื่อเสนอเรื่องราวบางประการที่ผู้เขียนต้องการเสนอ และเพื่อชักจูงโน้มน้าวความคิดและเร้าความรู้สึกให้เกิดขึ้นในใจผู้อ่าน

การเขียนและตกแต่งต้นฉบับ

สุรสิทธิ์ วิทยารัฐ (2544) กล่าวว่า การตรวจแก้และปรับปรุงต้นฉบับเป็นส่วนหนึ่งของงานที่เรียกว่าการบรรณาธิกร ซึ่งหมายถึง “การเตรียมการตรวจแก้ต้นฉบับการเลือกเฟ้นเรื่องการเลือกอักษรพิมพ์การพาดหัว การเขียนชื่อเรื่อง การใช้ภาพ การวางรูปแบบ ฯลฯ เพื่อนำลงพิมพ์” สำหรับการบรรณาธิกร คือ การจัดเตรียมและจัดทำต้นฉบับให้เสร็จเป็นรูปเล่มหนังสือที่สมบูรณ์ หน้าที่ของการบรรณาธิกร (Editing) ส่วนใหญ่จะต้องอยู่ในความรับผิดชอบของบรรณาธิกร (Editor) หรือ

ผู้ช่วยบรรณาธิการ (Sub-Editor) ในหนังสือพิมพ์ฉบับขนาดธรรมดาจะลงไปอาจให้บรรณาธิการ หรือหัวหน้าข่าวทำหน้าที่นี้แทน

สิริทิพย์ ชันสุวรรณ (2539) ให้ความหมายการบรรณาธิการต้นฉบับว่า หมายถึง การรวบรวม จัดเตรียม เลือกรับ ตกแต่งปรับปรุงการเขียนและการให้ชื่อเรื่องที่เหมาะสมที่จะตีพิมพ์ เผยแพร่สู่ผู้อ่าน

สุรสิทธิ์ วิทยารัฐ (2542) ได้กล่าวถึงข้อดีของการตรวจแก้ต้นฉบับให้เรียบร้อยก่อนส่งไปโรงพิมพ์ว่าจะได้ข้อความที่ถูกต้องตามหลักภาษาไวยากรณ์และข้อเท็จจริง ช่วยลดค่าใช้จ่ายในการจัดพิมพ์ลง เพราะไม่ต้องมีการแก้ไขอีกภายหลังจากส่งให้โรงพิมพ์แล้ว ทำให้เกิดความรวดเร็วเพราะไม่มีการย้อนกลับมาแก้ไขอีก ทำให้สิ่งพิมพ์มีคุณค่าขึ้นและทำให้รูปแบบของหนังสือพิมพ์มีความสม่ำเสมอสอดคล้องกันทั้งเล่ม

อวยพร พวนิช และคณะ (2548) กล่าวว่า หนังสือพิมพ์แทบทุกฉบับจะพาดหัวข่าวด้วยตัวอักษรขนาดใหญ่ ใช้ภาษาที่ห้วนหยา น่าสนใจ เพราะพาดหัวข่าวที่ห้วนหยา่อมกระทบใจผู้อ่านมากกว่าพาดหัวข่าวที่ราบเรียบ สร้างความตื่นเต้นเร้าใจ สนองตอบความต้องการใฝ่รู้ของผู้อ่าน และเพื่อแข่งขันแย่งตลาดผู้อ่านกัน ในการใช้ถ้อยคำภาษาสำหรับพาดหัวข่าวมีความเด่นอยู่ไม่น้อย วิธีการสร้างความเด่นความน่าสนใจ พาดหัวข่าวทำได้หลายวิธี เช่น ใช้ภาษาปาก การเลือกคำมาใช้ผิด ๆ ใช้ความสั้นยาวของถ้อยคำ การใช้คำที่สร้างสีสันสร้างอารมณ์ ลักษณะประโยคในพาดหัวข่าวส่วนมากนิยมขึ้นต้นด้วยประโยคคำกริยาลอยๆ การตั้งสมญานามให้กับบุคคลที่เป็นข่าว การใช้บุคลาธิษฐาน และการใช้ถ้อยคำสำนวนแปลก ๆ เป็นต้น

สุรสิทธิ์ วิทยารัฐ (2544) กล่าวว่า การเลือกใช้ขนาดอักษรพิมพ์ ผู้ทำการบรรณาธิการควรคำนึงถึงปัจจัย ดังนี้

1. ประเภทและลักษณะเนื้อหาของสิ่งพิมพ์ หรือวัตถุประสงค์ในการจัดทำ สิ่งพิมพ์ประเภทหนังสือเรียนผู้อ่านต้องใช้เวลาอ่านแบบพ่ง เพื่อพิจารณาเนื้อหา ควรเลือกใช้ขนาดค่อนข้างใหญ่ คือ อักษรภาษาไทย ประมาณ 16 พอยท์ อักษรภาษาอังกฤษ ประมาณ 12 พอยท์ ถ้าเป็นสิ่งพิมพ์ประเภทหนังสือพิมพ์ผู้อ่านใช้เวลาอ่านไม่นานนัก สามารถเลือกใช้อักษรขนาดค่อนข้างเล็ก ประมาณ 12 – 14 พอยท์ สำหรับภาษาไทย หรือ 8 – 10 พอยท์ สำหรับภาษาอังกฤษ เพื่อให้สามารถบรรจุข้อความได้มากและประหยัดกระดาษที่ใช้พิมพ์

2. กลุ่มผู้อ่าน กลุ่มผู้อ่านมีหลายประเภท เช่น นักเรียน นักศึกษา ผู้ใหญ่ ผู้สูงอายุ ด้วยวัยที่ต่างกันทำให้ความสามารถในการมองตัวหนังสือต่างกัน การเลือกใช้อักษรจึงควรคำนึงถึงความเหมาะสมกับกลุ่มผู้อ่าน ให้สามารถอ่านง่าย

3. แบบอักษรพิมพ์ ตัวอักษรอาจมีขนาดเล็กหรือใหญ่นั้น ขึ้นอยู่กับแบบอักษรพิมพ์ ตัวอักษรขนาดเดียวกันอาจดูเล็กถ้าใช้แบบอักษรพิมพ์แบบหนึ่ง หรืออาจดูใหญ่ถ้าใช้กับแบบอักษรพิมพ์อีกแบบ

การผลิต

ในงานพิมพ์สิ่งพิมพ์ทุกชนิดแม้จะมีลักษณะประเภทรูปแบบ วัตถุประสงค์วัสดุที่ใช้พิมพ์ และกรรมวิธีในการพิมพ์แตกต่างกัน ซึ่งที่นิยมมีอยู่ 2 รูปแบบคือ ระบบเลตเตอร์เพรส (Letterpress Printing) และระบบออฟเซต (Offset Printing) แต่สิ่งพิมพ์ทุกชนิดจะต้องผ่านกระบวนการพิมพ์เหมือนกัน กล่าวคือ

1. การเตรียมต้นฉบับเป็นผลงานที่เกิดจากการเขียนของผู้เขียน ซึ่งมีข้อความ คำบรรยาย แผนภูมิ รูปภาพ ฯลฯ เหมือนกับที่จะนำไปพิมพ์ ซึ่งผู้เขียนต้องตรวจให้เรียบร้อยก่อนนำไปส่งพิมพ์ สิ่งที่จะต้องตรวจต้นฉบับได้แก่ข้อเท็จจริงถูกต้องตามเนื้อหาหรือไม่สำนวนภาษาถ้อยคำและตัวสะกด การันต์ต้องให้ถูกต้องตามหลักภาษาด้วย

2. การจัดหน้าหรือการวางหน้า (Lay out) เป็นการออกแบบสิ่งพิมพ์เป็นโครงร่างแบบย่อ แสดงรูปลักษณะของหน้าพิมพ์แต่ละหน้าซึ่งอาจประกอบด้วยคำบรรยายหรือภาพตามต้นฉบับอันเป็นแนวทางการปฏิบัติงานการพิมพ์ในการผลิตสิ่งพิมพ์ให้มีลักษณะตามที่ผู้จัดพิมพ์หรือผู้ออกแบบสิ่งพิมพ์ต้องการ มีจุดมุ่งหมายเพื่อจัดลำดับหน้าของสิ่งพิมพ์

กำหนดการวางภาพ ตัวอักษร ตลอดจนองค์ประกอบอื่น ๆ ในแต่ละหน้าว่าควรวาง ณ ตำแหน่งใดของกระดาษ เพื่อดึงดูดความสนใจของผู้อ่าน สิ่งพิมพ์ที่จัดหน้าได้ดี สะดุดตาเร้าอารมณ์จูงใจและมีเอกภาพชวนอ่านเพื่อให้ผู้อ่านติดตามอ่าน

การกำหนดรูปแบบขนาดของตัวพิมพ์ตลอดจนการวางตำแหน่งของภาพ จัดช่วงว่างให้เหมาะสมจะช่วยให้สิ่งพิมพ์นั้น ๆ อ่านง่ายขึ้น เพื่อสร้างลักษณะเฉพาะให้กับสิ่งพิมพ์นั้น ๆ สิ่งพิมพ์แต่ละชนิดจะมีลักษณะเฉพาะอย่างในตัวของมันเองการกำหนดรูปแบบและลักษณะต่าง ๆ ในหน้าสิ่งพิมพ์แต่ละหน้าจึงเป็นสิ่งบ่งบอกถึงเอกลักษณ์ของสิ่งพิมพ์นั้น ๆ ว่าเป็นสิ่งพิมพ์ประเภทใด และช่วยให้ช่างเรียง ช่างเข้าหน้า ช่างพิมพ์ช่างทำแม่พิมพ์ ช่างเข้าเล่ม สามารถดำเนินการผลิตสิ่งพิมพ์ได้ตรงตามวัตถุประสงค์ของผู้จัดพิมพ์

3. งาน (Art work) ในการพิมพ์ส่วนใหญ่โดยเฉพาะงานพิมพ์ประเภทวารสารและหนังสือพิมพ์มีภาพประกอบ จึงจำเป็นต้องอาศัยช่างเขียนแต่หนังสือเล่มส่วนใหญ่จะใช้ในส่วนที่เป็นปกเท่านั้น

4. การสร้างภาพประกอบภาพประกอบที่ใช้อาจเป็นภาพวาด ภาพถ่าย ภาพวาดหรือภาพสี ภาพประกอบนี้ถ้านำไปพิมพ์ในระบบเลตเตอร์เพรสต้องนำไปทำแม่พิมพ์หรือทำบล็อกก่อน

5. การเรียงพิมพ์คือการถ่ายถอดตัวหนังสือจากต้นฉบับลงเป็นตัวพิมพ์ตามแบบที่ได้จัดหน้าพิมพ์ไว้ อาจเรียงพิมพ์ด้วยมือแต่ละตัวหรือเรียงด้วยเครื่องเรียงชนิดใดชนิดหนึ่ง ในการเรียงพิมพ์นี้เกี่ยวข้องกับระบบการพิมพ์เพราะการเรียงพิมพ์ในบางวิธีไม่สามารถนำมาใช้พิมพ์ในการพิมพ์บางระบบได้ หรืออาจจะทำได้แต่ต้องเสียค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นโดยไม่จำเป็น

6. การทำแม่พิมพ์ เป็นการนำเอาต้นฉบับซึ่งเป็นงานศิลปะประกอบตัวหนังสือ ภาพประกอบตัวหนังสือ อย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างมาทำแม่พิมพ์หรือแผ่นพิมพ์อีกทีหนึ่งเพื่อจะใช้พิมพ์ต่อไป ส่วนการทำแม่พิมพ์ประเภทใดนั้นขึ้นอยู่กับระบบการพิมพ์

7. การตีพิมพ์หลังจากการเรียงพิมพ์และการตรวจแก้การเรียงพิมพ์แล้วงานพิมพ์ทั้งหมดจะถูกนำเข้ามาแทนพิมพ์ต่อไป ส่วนการพิมพ์ในระบบใดนั้นขึ้นอยู่กับลักษณะของงานและจำนวนที่ต้องการพิมพ์ ระบบการพิมพ์ในเมืองไทยที่นิยมใช้ในการผลิตหนังสือและสิ่งพิมพ์นิยมใช้กัน 2 ระบบคือระบบเลตเตอร์เพรส และระบบออฟเซตส่วนระบบอื่น ๆ นิยมใช้เฉพาะบางงานเท่านั้นงานพิมพ์ที่ต้องการคุณภาพสูงและพิมพ์เป็นจำนวนมากควรใช้ระบบออฟเซต แต่ถ้างานพิมพ์นั้นต้องการจำนวนน้อยและไม่มีภาพสีก็ควรใช้ระบบเลตเตอร์เพรส

สิ่งที่ต้องพิจารณาในการตีพิมพ์ก็คือ กระดาษและหมึกพิมพ์กระดาษที่ใช้พิมพ์สิ่งพิมพ์ในปัจจุบันมีหลายชนิดแตกต่างกันทั้งในด้านน้ำหนัก คุณภาพ ราคาแบบ ลวดลาย และยี่ห้อ ผู้จัดพิมพ์จึงจำเป็นต้องกำหนดชนิดของกระดาษไว้ด้วย เพื่อให้สิ่งพิมพ์นั้นมีความเหมาะสม และคุ้มค่า ตรงตามวัตถุประสงค์ในการผลิต

8. การทำเล่มเมื่องานพิมพ์ใดตีพิมพ์ลงในแผ่นกระดาษเรียบร้อยแล้วสิ่งพิมพ์นั้นจะถูกส่งไปพับเข้าเล่มเย็บเล่มเจาะรูร้อยห่วงตัดเล่มทำปกฯลฯ สิ่งพิมพ์ที่ต้องเย็บเล่มอาจเย็บได้หลายวิธี เช่น เย็บมุงหลังคา เย็บลวดทากาวที่สันหรือเจาะรูร้อยด้วยลวดหรือพลาสติก

กระบวนการผลิตสิ่งพิมพ์ขั้นต่าง ๆ ที่กล่าวมาแล้วนี้เป็นกระบวนการขั้นพื้นฐานของงานพิมพ์โดยทั่วไปนับตั้งแต่การผลิตต้นฉบับ จนกระทั่งกลายเป็นสิ่งพิมพ์ตามแบบที่ต้องการ สิ่งพิมพ์ที่ผลิตออกมาจะมีคุณภาพดีเพียงใดขึ้นอยู่กับภาระงานที่พิถีพิถันและด้วยความรอบคอบเมื่อสิ่งพิมพ์นั้นเสร็จสมบูรณ์แล้ว ก็สามารถนำสิ่งพิมพ์นั้นเผยแพร่ต่อไปได้

ปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำหนังสือพิมพ์

มาลี บุญศิริพันธ์ (2550) กล่าวว่าระยะเวลาอันยาวนานของการต่อสู้เพื่อสิทธิและเสรีภาพของหนังสือพิมพ์ในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อประโยชน์ของประชาชนสามารถประสบความสำเร็จได้ในระดับที่ค่อนข้างน่าพอใจ ส่วนการจะนำมาซึ่งการเปลี่ยนแปลงที่เป็นไปตามคาดหวังไว้หรือไม่ อย่างไรย่อมขึ้นอยู่กับวิจรรณญาณ และการตระหนักถึงภาระหน้าที่อันสำคัญยิ่งของผู้ประกอบวิชาชีพหนังสือพิมพ์ในยุคสังคมข่าวสารที่ต้องมีความรู้เป็นฐานสำคัญ คุณภาพของผู้ที่เรียกตนเองว่า “นักหนังสือพิมพ์” จึงเป็นหัวใจสำคัญที่องค์กรเกี่ยวกับหนังสือพิมพ์ทั้งหลายต้องให้ความสนใจเป็นพิเศษ จริยธรรมของนักหนังสือพิมพ์ ได้กลายเป็นเงื่อนไขสำคัญต่อไปที่จะสามารถรับรองความเชื่อถือจากสังคมได้หลังจากที่ให้สิทธิเสรีภาพที่เรียกร้องกันมาแสนนานได้รับการยอมรับแล้วอย่างเปิดเผยในรัฐธรรมนูญ

วัลลภ สวัสดิวัลลภ (2535) ได้กล่าวว่าสิ่งที่เป็นอุปสรรคต่อเสรีภาพของหนังสือพิมพ์มีอยู่หลายประการ กล่าวคือ

1. นายทุนหรือเจ้าของหนังสือพิมพ์การดำเนินกิจการหนังสือพิมพ์ต้องอาศัยการลงทุนสูง จึงต้องมีนายทุนที่เป็นนักธุรกิจสนับสนุนกิจการ การดำเนินงานของหนังสือพิมพ์จึงมีลักษณะเป็นธุรกิจด้วยตามแนวนโยบายของนายทุนหรือผู้สนับสนุนหนังสือพิมพ์จึงมักละเลยอุดมการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ ขาดความเป็นอิสระ ต้องทำตามความประสงค์ของนายทุนหรือเจ้าของกิจการดังนั้นสิ่งใดที่ควรคัดค้านหรือทักท้วงก็ต้องละเลยไป สิ่งใดที่ถูกต้องชอบธรรมอยู่แล้วก็ต้องคัดค้าน อันเป็นการกระทำที่ไม่ซื่อสัตย์ต่อประชาชน ทั้งนี้หนังสือพิมพ์ยอมผิดจรรยาบรรณเพื่อความอยู่รอดของตนเอง เป็นการกระทำที่เป็นอุปสรรคต่อการใช้เสรีภาพของหนังสือพิมพ์

ในการป้องกันมิให้หนังสือพิมพ์ต้องตกอยู่ในอิทธิพลของนายทุนสามารถทำได้ 2 กรณี คือ หนังสือพิมพ์ต้องสร้างอิทธิพลของหนังสือพิมพ์เองโดยสร้างปริมาณผู้อ่านให้มากขึ้นผู้อ่านยิ่งมากเท่าไรห่วย่อมมีพลังต่อรองกับนายทุนมากขึ้นเพราะรายได้จากการลงโฆษณา และการบริหารนั้นสามารถทำให้หนังสือพิมพ์เลี้ยงตัวเองอยู่ได้ ฝ่ายนายทุนย่อมเกรงใจหนังสือพิมพ์เพราะยังต้องการรักษาผลประโยชน์นี้ไว้ หรือตัดนายทุนออกไปโดยรวมหุ้นมหาชน ตั้งบริษัทขึ้นดำเนินการ แต่เป็นเรื่องที่ค่อนข้างทำได้ยากเพราะต้องอาศัยผู้ที่สังคมให้ความเชื่อถือและไว้วางใจ

2. ผู้จัดทำสิ่งที่เป็นอุปสรรคในการทำให้หนังสือพิมพ์ละทิ้งอุดมการณ์มี 2 ประการ คือ กิเลสภายใน ได้แก่ โภคะโทสะ โมหะ หรือความโลภความโกรธความหลงโดยอำนาจเงินทำให้เกิดการ “ขายตัว” หรือซื้อขาย “ปากกา” เกิดขึ้น ยอมละทิ้งอุดมการณ์และเกียรติยศ และอคติ คือ ความลำเอียงมี 4 อย่างได้แก่ ทศนคติลำเอียงเพราะความรัก โทสาคติลำเอียงเพราะโกรธชยาคติ คือลำเอียงเพราะกลัว และโมหะคติ คือลำเอียงเพราะไม่รู้ ทั้ง 4 อย่างนี้เป็นปัจจัยสกัดกั้นเสรีภาพของหนังสือพิมพ์เพราะก่อให้เกิดความไม่ยุติธรรมกล่าวคือถ้ารักก็จะสนับสนุนและปกป้องแต่ถ้าไม่ชอบหรือโกรธก็จะขัดขวางและทำลายล้างถ้ากลัวก็ไม่กล้าขัดขวางและยังต้องฝืนสนับสนุนด้วย และถ้าเพราะไม่รู้ก็จะสนับสนุนหรือขัดขวางอย่างผิด ๆ เช่น การรายงานโดยบิดเบือนจากข้อเท็จจริง ทำให้คนอื่นเสียหาย การแก้ไขปัญหในเรื่องนี้สามารถทำได้โดยการสร้างจรรยาบรรณหนังสือพิมพ์ให้เป็นหลักในทางปฏิบัติ และเกิดขึ้นในจิตใจของผู้ประกอบวิชาชีพหนังสือพิมพ์ทุกคน สร้างผู้อ่านในด้านปริมาณคุณภาพ และความผูกพันต่อหนังสือพิมพ์ซึ่งจะเป็นพลังเงียบให้แก่หนังสือพิมพ์จนกลายเป็นอำนาจต่อรองให้พ้นจากการถูกบีบคั้นด้วยอิทธิพลต่างๆ ได้ และสร้างความมั่นคงทางการเงินของตนเองเพื่อจะได้ต่อสู้กับอิทธิพลมืดที่ใช้อำนาจบีบบังคับให้หนังสือพิมพ์กระทำในสิ่งที่ขัดต่ออุดมการณ์

3. ผู้อ่านหนังสือพิมพ์ต้องอาศัยรายได้จากการจำหน่ายจึงมีการแข่งขันกันทำหนังสือพิมพ์เพื่อให้ถูกใจผู้อ่าน มิฉะนั้นจะจำหน่ายไม่ได้นอกจากนี้หนังสือพิมพ์ยังมีรายได้จากการลงโฆษณาสินค้าและบริการ ที่นำมาช่วยจุนเจือให้หนังสือพิมพ์ยืนหยัดอยู่ได้ ซึ่งในปัจจุบันการลงโฆษณากลายมาเป็นรายได้หลักของหนังสือพิมพ์ ดังนั้นหนังสือพิมพ์ต้องเอาใจทั้งผู้อ่านและบริษัทโฆษณาจึงเป็นเหตุให้

อุดมการณ์หนังสือพิมพ์ลดน้อยลง ทั้งนี้เพื่อความอยู่รอดของกิจการและเป็นการเอากำไร ด้วยเหตุนี้หนังสือพิมพ์จึงควรระมัดระวังและตระหนักในจริยธรรมและจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพของตน รับผิดชอบในการเสนอเรื่องราวข่าวสารมิให้ใช้เสรีภาพเกินขอบเขตเพราะหนังสือพิมพ์มีอิทธิพลในการสร้างนิสัยและเจตคติแก่ผู้อ่านโดยไม่รู้ตัว

4. นักธุรกิจเนื่องจากหนังสือพิมพ์มีรายได้จากการลงแจ้งความและโฆษณาจากนักธุรกิจ หนังสือพิมพ์จึงต้องระมัดระวังมิให้ความรู้และข่าวสารที่ปรากฏในหน้าหนังสือพิมพ์ของตน กระทบกระเทือนหรือก่อให้เกิดความเสียหายแก่ธุรกิจของผู้ลงโฆษณาหรือแจ้งความมิฉะนั้นอาจได้รับการบอกเลิกสัญญาซึ่งจะทำให้หนังสือพิมพ์ขาดรายได้

5. นักการเมืองและรัฐบาลสิ่งที่นักการเมืองปรารถนาคือ อยากให้ประชาชนนิยมและได้รับอำนาจทางการเมืองจึงพยายามทุกวิถีทางที่จะประชาสัมพันธ์ตัวเองให้มีชื่อเสียงและได้รับความสนับสนุนจากประชาชนการใช้อิทธิพลกับหนังสือพิมพ์เป็นวิธีการหนึ่งที่ทำให้หนังสือพิมพ์ถูกบีบคั้น โดยการใช้เงินปิดปากซื้อคนหนังสือพิมพ์หรือไม่ก็ดำเนินธุรกิจหนังสือพิมพ์เสียงเอง เพื่อหาเสียงหรือคะแนนนิยมให้แก่ตนเองหรือพรรคการเมืองฝ่ายตน

หนทางแก้ไขปัญหานี้ คือ นักหนังสือพิมพ์ต้องไม่ยอมทำตัวฝึกใฝ่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง และไม่ยอมรับทุนรอนจากแหล่งการเมืองใด ๆ ตลอดจนอำมาตย์ชั้นต่าง ๆ อันเป็นเงื่อนไขผูกมัดให้การดำเนินงานหนังสือพิมพ์ถูกจำกัดเสรีภาพ

6. กฎหมายควบคุมการพิมพ์การดำเนินกิจการหนังสือพิมพ์ต้องอยู่ภายใต้กฎหมายหลายฉบับ สิ่งเหล่านี้เป็นเหตุให้หนังสือพิมพ์ต้องทำงานด้วยความระมัดระวังในขอบเขตที่ค่อนข้างจำกัดการรายงานข่าวสารและเสนอความคิดเห็นเสี่ยงต่อการถูกสั่งปิดหรือถูกฟ้องได้ในด้านของกฎหมาย อย่างไรก็ตามในด้านของจรรยาบรรณก็ได้บังคับให้ปฏิบัติกันอย่างจริงจังจึงมีการจัดตั้งองค์กรทางด้านสื่อเพื่อควบคุมกันเองทางด้านวิชาชีพ ซึ่งเป็นวิธีการควบคุมสื่อสิ่งพิมพ์วิธีหนึ่งเพื่อให้สื่อสิ่งพิมพ์มีความรับผิดชอบต่อสังคมแต่ไม่ค่อยจะได้ผลมากนัก ดังนั้นการปฏิบัติหน้าที่ของสื่อสิ่งพิมพ์บางครั้งจึงไร้คุณธรรมและจริยธรรม ซึ่งนักหนังสือพิมพ์ควรคุณสมบัติความรับผิดชอบต่อสังคม เพื่อให้การเสนอข่าวสารถูกต้องเที่ยงธรรมไม่ตกอยู่ในอำนาจของผู้อื่นภายใต้กรอบของจรรยาบรรณและกฎหมาย

แนวคิดการบริหารหนังสือพิมพ์

การบริหารงานหนังสือพิมพ์ปัจจุบัน แม้จะปฏิเสธแนวคิดการบริหารธุรกิจดั้งเดิมโดยทั่วไป แต่แนวคิดเหล่านั้นก็มีอิทธิพลต่อธุรกิจหนังสือพิมพ์ปัจจุบัน ซึ่งได้นำแนวคิดต่างๆ นั้นมาปรับปรุงและพัฒนาเป็นแนวทางและเทคนิคในการบริหารงานอยู่ไม่น้อย

แนวคิดการบริหารธุรกิจดั้งเดิมแนวคิดแรก เรียกว่า Scientific Management Style ที่รู้จักกันว่า “ทฤษฎีเอ็กซ์” (Theory X) ของ เฟรดริก ดับบลิว เทย์เลอร์ (Frederick W. Taylor)

แนวคิดนี้ แม้จะใช้กันบ้างในหนังสือพิมพ์บางฉบับ แต่ก็ไม่ได้รับความเชื่อถือนัก เทย์เลอร์มีความเชื่อว่า การผลิตที่ไร้ประสิทธิภาพนั้น สืบเนื่องมาจากการที่นายจ้างให้ค่าตอบแทนการทำงานแก่ลูกจ้างไม่สมเหตุสมผลเพียงพอ เทย์เลอร์มีความเห็นคล้ายคลึงกับ อัดัมสมิธ (Adam Smith) ที่ว่าการตอบแทนทางการเงินเป็นแรงกระตุ้นพื้นฐานที่สำคัญต่อการทำงาน และยิ่งกว่านั้นก็คือ เทย์เลอร์ประเมินค่าความผูกพันทางจิตใจของลูกจ้างที่มีต่อการปฏิบัติของนายจ้างต่ำเกินไป แนวคิดนี้จึงไม่มีใครประสบผลในการบริหารงานธุรกิจหนังสือพิมพ์

แมกซ์เวเบอร์ (Max Weber) เป็นนักบริหารคนต่อมาที่ได้วางแนวคิดการบริหารธุรกิจโดยมีลักษณะที่มีการปกครองตามลำดับชั้น ซึ่งมีอิทธิพลต่อการจัดองค์กรหนังสือพิมพ์โดยแบ่งเป็นสายงานอย่างชัดเจนขึ้น ทว่าหัวใจสำคัญที่นำไปสู่เทคนิคการบริหารหนังสือพิมพ์สมัยใหม่เกิดขึ้นเมื่อนักทฤษฎีทั้งหลายเริ่มตระหนักว่า มนุษยสัมพันธ์ (Human Relationships) ที่มีอยู่ในแรงงานนั้น มีความสำคัญต่อประสิทธิภาพการทำงานเท่ากับสิ่งแวดล้อมทางกายภาพเช่นกัน จึงก่อให้เกิดแนวคิดที่เรียกว่า Human Relation Theory of Management หรือที่เรียกว่า “ทฤษฎีวาย” (Theory Y) ของ ดักลาส แมคเกรเกอร์ (Douglas McGregor) ขึ้น แนวคิดนี้เชื่อว่า ลูกจ้างแต่ละคนมีบุคลิกภาพแตกต่างกันทั้งในด้านบุคลิกภาพ (Personality) และในด้านท่าที (Attitude) ซึ่งความแตกต่างกันนี้ทำให้ลูกจ้างต้องการตอบแทน (Rewards) แตกต่างกันไป ขณะเดียวกัน แนวคิดนี้ยังเชื่อมั่นในตัวลูกจ้างว่า มีความสามารถและต้องการที่จะอุทิศแรงงานให้แก่การทำงาน ดังนั้น จึงไม่มีแรงจูงใจเพียงพออย่างใดอย่างหนึ่งโดยเฉพาะ จะใช้ได้ผลกับลูกจ้างส่วนใหญ่ แต่การบริหารที่ประสบผลสำเร็จนั้น แนวคิดนี้เห็นว่ามาจากความเข้าใจ (Understanding) ที่ลูกจ้างมีต่อองค์กร และการที่ผู้บริหารยอมรับว่าลูกจ้างแต่ละคนเป็นส่วนหนึ่งของทรัพยากรขององค์กรด้วย

แนวคิดการบริหารธุรกิจอีกบางแนวคิดที่มีอิทธิพลต่อการบริหารธุรกิจหนังสือพิมพ์ เช่น แนวคิดของ วิลเลียม โออุชิ (William Ouchi, 1981) ซึ่งเห็นว่าทรัพยากรมนุษย์ (Human Resources) เป็นทรัพยากรที่มีค่าที่สุด ดังนั้น การตัดสินใจใด ๆ ที่จะนำมาใช้ในการบริหารธุรกิจจึงควรได้รับการเห็นพ้องจากลูกจ้าง ซึ่งจะเป็นผู้ได้ผลประโยชน์จากการบริหารนั้น โออุชิเห็นว่าคุณภาพของชีวิตการทำงาน มีอิทธิพลที่สำคัญต่อคุณภาพของงานที่ผลิตออกมา จะเห็นว่า แนวคิดนี้ให้ความสำคัญต่อความไว้วางใจ ซึ่งจะต้องมีในกันและกัน ระหว่างลูกจ้างกับผู้บริหาร อย่างไรก็ตาม แนวคิดนี้ค่อนข้างจะเห็นผลช้า เมื่อนำมาใช้บริหารธุรกิจหนังสือพิมพ์ เนื่องจาก กว่าที่ลูกจ้างและผู้บริหารจะยอมรับซึ่งกันและกันอย่างจริงจังจนกระทั่งเกิดความไว้วางใจในกันและกันได้ นั้น ต้องใช้เวลานานพอสมควร นอกจากนี้ โดยธรรมชาติของ “คนหนังสือพิมพ์” นั้น ยังได้รับการฝึกฝนมาให้ “วางใจ” ผู้ใดง่าย ๆ แต่ให้เป็นช่าง “สงสัย” อยู่เสมออีกด้วย

แนวคิดซึ่งเป็นที่ยอมรับ และนำมาใช้ในการบริหารธุรกิจหนังสือพิมพ์หลายฉบับในปัจจุบัน คือ แนวคิดที่เรียกว่า “ทฤษฎีความยืดหยุ่น” (The Contingency Theory) และทฤษฎีระบบงาน (The Systems Theory) ซึ่งเกิดขึ้นจากการศึกษาพฤติกรรมของลูกจ้างไม่ว่าจะเป็นในด้านท่าที

(Attitude) ของลูกจ้างเอง หรือวิธีจูงใจให้ลูกจ้างปฏิบัติงานได้ดีขึ้น แนวคิดแรกคือทฤษฎีความยืดหยุ่นนั้น เน้นหลักการให้ผู้บริหารพยายามปรับวิธีการบริหารให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ ทั้งภายในและภายนอกองค์กรที่หนังสือพิมพ์กำลังเผชิญหน้าอยู่ในแต่ละขณะ อาทิ เมื่อตลาดหนังสือพิมพ์ หรือ การแข่งขันในตลาดหนังสือพิมพ์เปลี่ยนแปลง ผู้บริหารหนังสือพิมพ์ก็ต้องปรับการบริหารเชิงบรรณาธิการ และการบริหารเชิงธุรกิจ ให้เข้ากับความเปลี่ยนแปลงของตลาดและการแข่งขันในตลาดด้วย

ส่วนทฤษฎีระบบงานนั้น เน้นหลักการให้ผู้บริหารหนังสือพิมพ์จัดการ “ต่างคนต่างทำงาน” ของ แต่ละหน่วยงาน ขณะเดียวกัน ก็ต้องพยายามรวบรวมความอดุสาหะ พยายามของแต่ละหน่วยงานนั้น ให้มาทำงาน “เป็นทีม” ให้มากขึ้น ด้วยการสร้างความเชื่อมั่นให้ทุกหน่วยงานในองค์กรยอมรับว่า ปัญหา (Problem) หรือโอกาส (Opportunity) ใดๆ ที่หน่วยงานหนึ่งได้รับ ย่อมจะส่งผลกระทบต่อถึงการปฏิบัติงานของหนังสือพิมพ์ทั้งฉบับได้

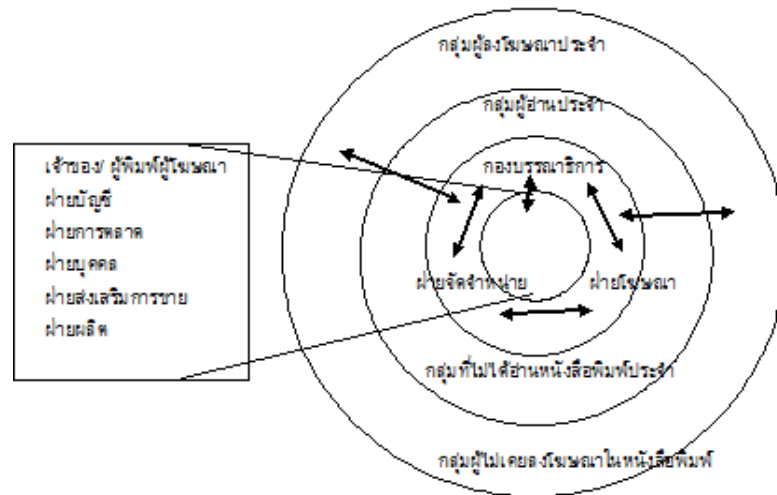
ในการดำเนินธุรกิจหนังสือพิมพ์ให้อยู่รอด ตลอดจนสามารถสร้างผลกำไรตอบแทนการลงทุน และขยายกิจการให้เป็นองค์กรที่ทรงอิทธิพล กล้าแกร่ง สมสถานะ “สถาบันสาธารณะ” ได้นั้น สมาคมการตลาดหนังสือพิมพ์ระหว่างประเทศ (International Newspaper Marketing Association) ได้รวบรวมแนวทางการบริหารธุรกิจของหนังสือพิมพ์หลายๆ ฉบับ และสร้างเป็นแนวคิดหนังสือพิมพ์เบ็ดเสร็จ (The Total Newspaper Concept) ขึ้น แนวคิดนี้กล่าวถึง แนวทางการบริหารงานหนังสือพิมพ์ (อ้างถึงในสิรินทิพย์ ชันสุวรรณ, 2539) ไว้ว่า

1. เพื่อให้การดำเนินธุรกิจหนังสือพิมพ์บรรลุผลสมเจตนารมณ์ หน่วยงานต่างๆ ของหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับต้องมีการติดต่อสื่อสาร (Communication) ซึ่งกันและกัน มีการร่วมมือ (Cooperate) ในการปฏิบัติหน้าที่ และมีความพยายามร่วมกัน (Coordinate Efforts) ที่จะผลิตหนังสือพิมพ์ชั้นนำออกสู่ตลาด ขณะเดียวกันหน่วยงานต่าง ๆ เหล่านั้นต้องพร้อมเผชิญหน้ากับการท้าทายนานารูปแบบที่เกิดการเปลี่ยนแปลงอยู่ทุกขณะขึ้นในตลาดหนังสือพิมพ์

2. ในการเผชิญหน้ากับการท้าทายของตลาดหนังสือพิมพ์ หนังสือพิมพ์ต้องไม่ลืมที่จะใส่ใจและสนองความต้องการของกลุ่มเป้าหมายภายนอกของหนังสือพิมพ์ 4 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้อ่านหนังสือพิมพ์ฉบับนั้นเป็นประจำ (Readers) กลุ่มที่มีได้อ่านหนังสือพิมพ์ฉบับนั้น (Non-readers) กลุ่มผู้ลงโฆษณาหนังสือพิมพ์ฉบับนั้นเป็นประจำ (Advertisers) และกลุ่มผู้ที่ไม่เคยลงโฆษณาในหนังสือพิมพ์ฉบับนั้น (Non-advertisers) ด้วย

นอกจากกลุ่มเป้าหมายสำคัญ 4 กลุ่มนี้แล้ว แนวคิดดังกล่าวยังให้ข้อคิดที่น่าสนใจแก่ผู้บริหารหนังสือพิมพ์ว่า ผู้บริหารควรตระหนักถึงความสำคัญของกลุ่มเป้าหมายอีก 2 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้อ่านซึ่งมิได้อ่านหนังสือพิมพ์ฉบับนั้นเป็นประจำ (Infrequent readers) และกลุ่มผู้ลงโฆษณาที่มิได้ลงโฆษณาในหนังสือพิมพ์ฉบับนั้นเป็นประจำ (Infrequent advertisers) ด้วย เพราะหากว่า

หนังสือพิมพ์สามารถติดตาม และรับรู้ความต้องการของกลุ่มเป้าหมายทั้งสองกลุ่มนี้แล้ว ก็มีความเป็นไปได้อย่างยิ่ง ที่หนังสือพิมพ์ฉบับนั้น ๆ จะสามารถเปลี่ยนลูกค้าขาจรให้มาเป็นลูกค้าประจำได้

ภาพที่ 1 การสื่อสารและการร่วมมือปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานของหนังสือพิมพ์ ขณะเดียวกันสื่อสารและตอบสนองความต้องการของกลุ่มเป้าหมายภายนอกที่สำคัญ 4 กลุ่มในตลาด ที่มา: ปรับปรุงจาก Jim Willis, *Surviving in the Newspaper Business*, (N.T.: Praeger Publishers, 1988) อ้างถึงในสิรินทร์ทิพย์ ชันสุวรรณ, 2539.

ความพยายามร่วมกัน และการประสานงานอย่างใกล้ชิดระหว่างหน่วยงานต่างๆ ของหนังสือพิมพ์ เพื่อดำเนินการผลิตหนังสือพิมพ์ที่มีคุณภาพ และมีคุณสมบัติสามารถเจาะตลาดเขาไปแข่งขันในพื้นที่การขายของตลาดหนังสือพิมพ์ให้ได้ ทั้งในมิติกว้างและมิติลึก ดังที่ได้กล่าวมาข้างต้นนี้ คือภาระหน้าที่ ที่เรียกว่า “การจัดการธุรกิจหนังสือพิมพ์” หรืออีกนัยหนึ่ง “การบริหารงานหนังสือพิมพ์” (Journalism Management)

จากแนวคิดหนังสือพิมพ์เบ็ดเสร็จข้างต้น หากพิจารณาภาพที่ 1 จะเห็นว่าตรงกึ่งกลางของวงกลม แสดงถึงหน่วยงานภายในของหนังสือพิมพ์ อันประกอบด้วย เจ้าของ/ผู้พิมพ์ ผู้โฆษณา (Publisher) ฝ่ายบัญชี (Accounting department) ฝ่ายส่งเสริมการขาย (Promotion department) และฝ่ายผลิต (Mechanical department) ทุกฝ่ายนอกจากจะต้องมีการสื่อสารซึ่งกันและกัน และความร่วมมือประสานงานทำงานอย่างใกล้ชิด ต้องสื่อสารและร่วมมือกันทำงานอย่างเต็มความสามารถกับอีกสามหน่วยงานระหว่างกลาง อันได้แก่ กองบรรณาธิการ (Editorial department) ฝ่ายโฆษณา (Advertising department) และฝ่ายจัดจำหน่าย (Circulation department) ซึ่งต้องสื่อสารและปฏิบัติหน้าที่สนองตามความต้องการของกลุ่มเป้าหมายภายนอกหน่วยงานหนังสือพิมพ์

งานหนังสือพิมพ์ทุกที่ในโลก บุคลากรทุกคนในองค์กรต้องยอมรับเส้นตาย (Deadline) ที่หนังสือพิมพ์กำหนดขึ้น กองบรรณาธิการจะตระหนักดีว่า เส้นตายในการส่งต้นฉบับไปตีพิมพ์เป็นหนังสือพิมพ์แต่ละกรอบ (edition) นั้นจะไม่สามารถยืดหยุ่นเด็ดขาด เพราะการที่หนังสือพิมพ์จะสามารถออกจำหน่ายในตลาดได้ตรงตามเวลา หนังสือพิมพ์แต่ละกรอบต้องได้รับการตีพิมพ์ตามสมรรถนะของฝ่ายผลิตของหนังสือพิมพ์ และตามกำหนดเวลาเข้ามารับหนังสือพิมพ์ออกไปจำหน่ายของกองทัพผู้จัดจำหน่ายหนังสือพิมพ์ (Distributors) และตัวแทนจำหน่าย หรือเอเจนต์ (Agents) หนังสือพิมพ์

การจัดจำหน่ายหนังสือพิมพ์แต่ละวันก็เช่นกัน ฝ่ายจัดจำหน่ายตระหนักดีว่าหนังสือพิมพ์ของตนเอง ต้องแข่งขันกับหนังสือพิมพ์คู่แข่งอื่น ๆ อีกหลายต่อหลายฉบับ เพื่อแย่งส่วนแบ่งการตลาด (Marketing share) ซึ่งการได้มากหรือน้อย ขึ้นอยู่กับข้อมูลข่าวสารล่าสุดที่หนังสือพิมพ์ฉบับนั้นนำเสนอ รวมทั้งประเภทของหนังสือ เนื้อหาอื่น ๆ ในฉบับ และคุณภาพการผลิต ทางกลับกันตลาดหนังสือพิมพ์ ซึ่งได้รับการกำหนดขึ้นจากผู้อ่านตามระดับชนชั้นอาชีพ และรายได้ ฯลฯ ก็จะมีอิทธิพลต่อการกำหนดเนื้อหาของหนังสือพิมพ์ เพื่อที่จะสนองความต้องการ และความสนใจของผู้อ่านด้วย

ขอบเขตของการจัดจำหน่ายดังกล่าว มิได้มีอิทธิพลแต่เพียงต่อเนื้อหาของหนังสือพิมพ์เท่านั้น ยังมีผลกระทบไปถึงโฆษณาที่หนังสือพิมพ์ดึงดูดเข้ามาลงด้วย กล่าวคือ เมื่อหนังสือพิมพ์ขายเนื้อหาแก่ผู้อ่าน และขายแก่ผู้ลงโฆษณาไปพร้อม ๆ กัน ภาพรวมของผู้อ่านเป็นสิ่งที่ผู้ลงโฆษณาตัดสินใจลงโฆษณาสินค้าของตนในหนังสือพิมพ์ฉบับนั้น การขยายจำนวนจำหน่ายเพื่อดึงดูดผู้อ่านกลุ่มใหม่เข้ามาในตลาดและปรับเนื้อหาเพื่อสนองความต้องการของผู้อ่านกลุ่มใหญ่ขึ้น จึงเป็นเรื่องที่ฝ่ายจัดจำหน่าย และฝ่ายโฆษณาของหนังสือพิมพ์ต้องร่วมกันพิจารณาไตร่ตรองให้รอบคอบเสียก่อน มิฉะนั้น อาจก่อให้เกิดการถอนโฆษณาครั้งใหญ่ และอาจมีผลกระทบต่อความอยู่รอดของหนังสือพิมพ์ได้

ขณะเดียวกัน ฝ่ายโฆษณายังมีความเกี่ยวพันอันซับซ้อนอยู่กับกองบรรณาธิการ โฆษณาที่ลงในหนังสือพิมพ์ มิได้นำมาเพียงรายได้อันมหาศาล และเป็นรายได้ส่วนใหญ่ของหนังสือพิมพ์เท่านั้น หากโฆษณายังเป็นตัวกำหนดพื้นที่ที่จะตีพิมพ์เนื้อหาแต่ละหน้าของหนังสือพิมพ์ด้วย และถ้าพิจารณาตามความเป็นจริงแล้ว จะพบว่าผู้ลงโฆษณาคือ ผู้ที่กำหนดหน้าตาของหนังสือพิมพ์ในแต่ละวันด้วยซ้ำไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพิมพ์หน้าสี่ของหนังสือพิมพ์ ซึ่งเป็นผลพลอยได้จากการพิมพ์สี่ของขึ้นโฆษณา ทั้งนี้ เนื่องจากค่าโฆษณาสี่ 1 ชิ้น สามารถครอบคลุมค่าใช้จ่ายการพิมพ์หน้าสี่ของหนังสือพิมพ์ได้ถึง 2 หน้า

การออกแบบจัดหน้าหนังสือพิมพ์ก็เช่นกัน โฆษณาที่ลงในในแต่ละวันมักจะกำหนดตำแหน่งที่จะวางขึ้นโฆษณาเอาไว้ในต้นแบบร่างจัดหน้า หรือ “ดัมมี่” (Dummy) จากฝ่ายโฆษณา ก่อนที่จะส่ง “ดัมมี่” นั้นไปให้ห้องข่าว ซึ่งแน่นอนว่าผู้ที่ทำหน้าที่บรรณาธิการ (Sub - editor) ต้อง

ให้ความร่วมมือประสานกับฝ่ายโฆษณาด้วยการออกแบบจัดหน้า และบรรจุเนื้อหาที่จะนำเสนอให้เนื้อที่ที่เหลืออยู่ของหน้า

สำหรับความคิดสร้างสรรค์เชิงบรรณาธิการ (Editorial Creativity) ไม่ว่าจะเป็นการใช้ตัวเรียงพิมพ์ (Typography) การออกแบบจัดหน้า (Layout) การใช้กราฟิก (Graphics) และการใช้สี (Coloring) นั้น กองบรรณาธิการก็ได้มีอิสระเต็มที่ในการทำงาน หากแต่ถูกจำกัดด้วยสมรรถนะของฝ่ายผลิต ไม่ว่าจะเป็คุณภาพของแท่นพิมพ์ กำลังความเร็วในการพิมพ์ สิ่งเหล่านี้เป็นปัจจัยสำคัญที่วนกลับไปหาผู้โฆษณาอีกครั้งหนึ่ง เนื่องจากผู้ลงโฆษณาจะต้องพิจารณาการผลิตของหนังสือพิมพ์อย่าง ถี่ถ้วน ขณะที่กำลังเลือกหนังสือพิมพ์ฉบับใดฉบับหนึ่งเพื่อให้ลงโฆษณาสินค้าของเขาด้วย

ความเกี่ยวพันสำคัญ ซึ่งเป็นเหตุให้หน่วยงานต่าง ๆ ของหนังสือพิมพ์ต้องมีการสื่อสารและประสานงานกันมากขึ้นในปลายศตวรรษที่ 20 นี้ อีกประการหนึ่ง คือ การนำความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์มาใช้ปฏิบัติงานหนังสือพิมพ์ เทคโนโลยีสมัยใหม่นี้เป็นผลให้ผู้สื่อข่าวและบรรณาธิการต้องกำหนดตัวเรียงพิมพ์เอง และบางขณะก็ต้องออกแบบจัดหน้าเองบนจอคอมพิวเตอร์ ทำให้การปฏิบัติงานของบุคลากรในหน่วยงานหนังสือพิมพ์ 2 หน่วยงาน คือ ฝ่ายผลิต และฝ่ายข่าว มีความเกี่ยวพันใกล้ชิดยิ่งขึ้น และทำให้กระบวนการผลิตหนังสือพิมพ์รวดเร็วขึ้นกว่าที่เคยเป็นมาในอดีตอย่างยิ่ง

ในเรื่องนี้ อาชาล เมห์รา (Achal Mehra, 1988) กล่าวไว้ในข้อเขียนของเขาเรื่อง “Newspapers in the New Multimedia Age” ว่า ไม่มีหนังสือพิมพ์ฉบับใดที่สามารถตั้งตัวเองออกมาจากความเกี่ยวพันกับกลุ่มพลังหลายๆ กลุ่มในสังคม กลุ่มพลังซึ่งจะมีอิทธิพลอย่างยิ่งต่อความอยู่รอดของหนังสือพิมพ์ ทั้งในการเป็นสถาบันสาธารณะควบคู่กับการเป็นธุรกิจเอกชนเหล่านี้ จะเป็นตัวกำหนดโครงสร้าง รูปลักษณ์ เนื้อหาเชิงบรรณาธิการ และรูปแบบของการนำเสนอเนื้อหาต่าง ๆ ของหนังสือพิมพ์ ให้สอดคล้องกับความต้องการ และความจำเป็นของผู้อ่านและผู้ลงโฆษณาโดยไม่ขัดต่อปทัสถาน (Norm) และมาตรฐาน (Profession) ทางวิชาชีพของกลุ่มนักวิชาชีพและวิชาการ รวมทั้งต้องไม่ขัดต่อกฎหมายสื่อสารมวลชน และธรรมชาติการควบคุมหนังสือพิมพ์ของรัฐบาล คุณค่าทางสังคมและวัฒนธรรมของชุมชน และสิ่งแวดล้อมรอบตัวหนังสือพิมพ์เช่นกัน (ดังภาพประกอบที่ 2)

ภาพที่ 2 กลุ่มพลังต่าง ๆ ในสังคม และอิทธิพลของกลุ่มพลัง ซึ่งมีผลต่อการกำหนดโครงสร้าง เนื้อหา รูปลักษณ์ และรูปแบบของเนื้อหาหนังสือพิมพ์

ที่มา: ปรับปรุงจาก Achal Mehra, "Newspaper in the New Multimedia Age" in Newspaper Management, [Singapore: Asian Mass Communication Research and Information Centre, 1988] อ้างถึงในสิรินทร์ทิพย์ ชันสุวรรณ, 2539.

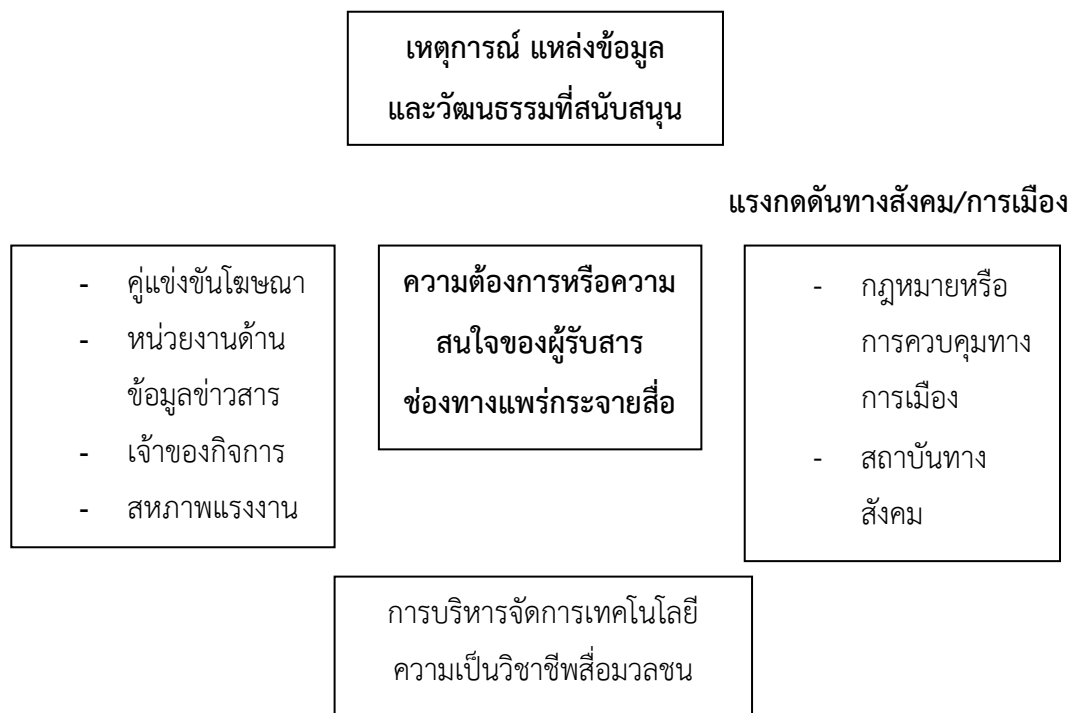
ขณะที่ส่วนแบ่งค่าใช้จ่ายในการโฆษณาสื่อโทรทัศน์ได้รับ กลับเพิ่มสูงกว่าครึ่งหนึ่งของค่าใช้จ่ายทั้งหมด

ความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทางด้านคู่แข่งใหม่ และผลกระทบอย่างหนักหน่วงที่หนังสือพิมพ์ได้รับนั้น ทำให้เจ้าของหนังสือพิมพ์และผู้บริหารของหนังสือพิมพ์เริ่มตระหนักว่าหนังสือพิมพ์ไม่สามารถกำอำนาจผูกขาดการเสนอข่าวสารไว้แต่ผู้เดียวได้อีกแล้ว การเข้ามาแข่งขันของสื่อโทรทัศน์ในตลาดข่าวสาร จนเป็นสาเหตุให้จำนวนจำหน่ายของหนังสือพิมพ์ชะงักงันและส่วนแบ่งทางการโฆษณาของหนังสือพิมพ์ทรุดตงลงนั้น เป็นแรงกระตุ้นอันใหญ่หลวงที่หนังสือพิมพ์จำเป็นต้องนำมาพิจารณาปรับปรุงตัวเอง และให้ทันต่อความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในสภาวะแวดล้อมรอบ ๆ ข้าง ไม่ว่าจะเป็นการปรับปรุงรูปแบบและวิธีการนำเสนอเนื้อหาของหนังสือพิมพ์ให้ลึกยิ่งขึ้น ด้วยการอธิบายความหมาย (Interpret) ของอุบัติการณ์ที่เกิดขึ้น หรือปรับปรุงการออกแบบจัดหน้าให้ดูมีชีวิตชีวาน่าอ่านยิ่งขึ้น รวมทั้งพยายามที่จะหาส่วนแบ่งทางการตลาดให้สูงขึ้น เพื่อดึงดูดใจผู้ลงโฆษณา

ขณะเดียวกัน ก็พยายามแสวงหาเทคนิคการจัดจำหน่ายที่มีประสิทธิภาพ และให้ประสิทธิผลยิ่งขึ้น ก่อนที่สื่อหนังสือพิมพ์จะกลายเป็น "ซากไดโนเสาร์ในโลกของสื่ออิเล็กทรอนิกส์ไป

แนวคิดเดนิส แมคควอล ปัจจัยกีดตันจากสังคมที่มีต่อหนังสือพิมพ์

เดนิส แมคควอล (DanisMcQuail, 1983) นักวิชาการด้านสื่อสารมวลชน กล่าวว่า องค์กรสื่อสารมวลชนตกอยู่ท่ามกลางแรงกดดัน ทั้งจากภายนอกและภายในองค์กร ซึ่งมีผลต่อการตัดสินใจ องค์กรดั่งแบบจำลองต่อไปนี้

ภาพที่ 3 องค์กรสื่อท่ามกลางปัจจัยกีดตันทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และปัจจัยอื่นๆ
ที่มา: ปรับปรุงจาก Denis McQuail, McQuail's Mass Communication Theory, 1983. อ้างถึงในเอกสารการสอนชุดวิชาความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับสื่อสิ่งพิมพ์ หน่วยที่ 15 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (ฉบับปรับปรุง), 2546.

เมื่อพิจารณาตามแบบจำลอง พบว่า องค์กรสื่อมวลชนอยู่ภายใต้แรงกดดันทางสังคม การเมือง และที่สำคัญคือ แรงกดดันทางเศรษฐกิจ องค์กรธุรกิจในอุตสาหกรรมสื่อสิ่งพิมพ์เป็นส่วนหนึ่งในระบบเศรษฐกิจ การเปลี่ยนแปลงการผลิตของสื่อจึงอยู่ภายใต้ความกดดันเหล่านี้ ยิ่งกว่านั้น ยังมีแรงกดดันอื่น ที่ทำให้องค์กรสื่อมวลชนต้องปรับเปลี่ยนเสมอเพื่อความอยู่รอดขององค์กร เช่น การบริหารจัดการ เทคโนโลยี ความต้องการและความสนใจของผู้รับสาร

การดำเนินธุรกิจหนังสือพิมพ์

แฟรงค์ ดับบลิว รัคเกอร์ และ เฮอร์เบิร์ต ลี วิลเลียมส์ (Frank W. Rucker and Herbert Lee Williams, 1974) ได้จัดรูปแบบการดำเนินธุรกิจหนังสือพิมพ์ตามลักษณะของการเป็นเจ้าของหนังสือพิมพ์เอาไว้ 7 รูปแบบคือ

1. รูปแบบที่มีเอกชนเป็นเจ้าของ (Individual ownership)
2. รูปแบบที่เป็นห้างหุ้นส่วน (Partnership)
3. รูปแบบบริษัท (Corporation)
4. รูปแบบบริษัทลูกโซ่ (Group or Chain ownership)
5. รูปแบบที่ลูกจ้างเป็นเจ้าของ (Employee ownership)
6. รูปแบบบริษัทเครือข่าย (Vertical ownership)
7. รูปแบบกิจการร่วมทุน (Joint Operation)

การดำเนินธุรกิจหนังสือพิมพ์รูปแบบที่เอกชนเป็นเจ้าของ เจ้าของหนังสือพิมพ์มักจะทำหน้าที่เป็นบรรณาธิการ เป็นผู้จัดการ และทำหน้าที่อื่น ๆ ด้วยถ้าจำเป็น การที่เจ้าของเป็นผู้ควบคุมดูแลกิจการทั้งหมดแต่เพียงผู้เดียวเช่นนี้ ทำให้เจ้าของมีอำนาจการตัดสินใจสูง ทั้งด้านธุรกิจ หรือ ด้านนโยบายทางการบรรณาธิการ (Editorial policy) ดังนั้น ความสำเร็จหรือล้มเหลวของการดำเนินธุรกิจจึงอยู่กับความสามารถในการบริหารงานและความน่าเชื่อถือ (credit) ในตัวเจ้าของหนังสือพิมพ์ แต่เพียงผู้เดียว

การดำเนินธุรกิจหนังสือพิมพ์รูปแบบที่เป็นห้างหุ้นส่วน เป็นการดำเนินกิจการของบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปร่วมตกลงกัน ไม่ว่าจะด้วยวาจา หรือลายลักษณ์อักษร โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะก่อตั้งซื้อ - ขาย และดำเนินการผลิตหนังสือพิมพ์ร่วมกัน การดำเนินธุรกิจหนังสือพิมพ์รูปแบบนี้ ความรับผิดชอบในการบริหารงานจะกระจายออกไปยังบุคคลที่เข้ามาเป็นหุ้นส่วน อันเป็นผลให้ต้องมีการตัดสินใจร่วมกัน ในการดำเนินงาน และด้วยเหตุที่การดำเนินธุรกิจหนังสือพิมพ์รูปแบบที่เป็นห้างหุ้นส่วนนี้ เปิดโอกาสให้บุคคลที่มีความสามารถและมีฐานะทางการเงินแตกต่างกันเข้ามาร่วมงานด้วยกันได้ ดังนั้น บุคคลที่มีฐานะทางการเงิน พอที่จะเข้ามาร่วมหุ้น แต่ไม่คุ้นเคยกับธุรกิจหนังสือพิมพ์มาก่อน ก็อาจนำเงินของตนมาลงทุนในกิจการนี้ได้

การดำเนินธุรกิจหนังสือพิมพ์รูปแบบบริษัท แตกต่างจากการดำเนินธุรกิจหนังสือพิมพ์รูปแบบที่เป็นห้างหุ้นส่วน ตรงที่บุคคลที่จะเข้ามาร่วมดำเนินธุรกิจ มีจำนวนตั้งแต่ 7 คนขึ้นไปและมีความรับผิดชอบต่อหนี้สินในวงเงินจำกัด อย่างไรก็ตาม การดำเนินธุรกิจรูปแบบบริษัทนี้ นับว่าเป็นรูปแบบที่นิยมปฏิบัติกันในวงธุรกิจโดยทั่วไป เนื่องจากเหตุผลดังกล่าวว่า ความรับผิดชอบต่อหนี้สินของผู้ลงทุนอยู่ในวงเงินจำกัดตามที่ผู้ลงทุนลงเงินไป และถ้ามีการเปลี่ยนแปลงผู้ร่วมทุน ธุรกิจก็ไม่กระทบกระเทือนในทันทีนัก นอกจากนี้ การดำเนินธุรกิจหนังสือพิมพ์รูปแบบนี้ เจ้าของหนังสือพิมพ์มักจะเป็นผู้พิมพ์/ผู้โฆษณา (Publisher) ด้วยนั้น ก็มักจะถือหุ้นร้อยละ 51 ของหุ้นทั้งหมดของหนังสือพิมพ์ จึงทำให้มีอำนาจในการควบคุมนโยบายการบริหารของหนังสือพิมพ์ด้วย

การดำเนินธุรกิจหนังสือพิมพ์รูปแบบบริษัทลูกโซ่ กลุ่มบริษัทอีกนัยหนึ่ง “หนังสือพิมพ์ลูกโซ่” นั้น เป็นการรวมตัวกันทางธุรกิจ (Consolidation) อย่างหนึ่งของธุรกิจหนังสือพิมพ์ โดยหนังสือพิมพ์

ที่มีปัญหาทางการเงิน ได้ถูกหนังสือพิมพ์ที่มีฐานะทางการเงินมั่นคงกว่าซื้อกิจการเข้ามาดำเนินงาน ภายใต้นโยบายการบริหารงานของหนังสือพิมพ์ “บริษัทแม่” การดำเนินธุรกิจหนังสือพิมพ์รูปแบบนี้ หนังสือพิมพ์เล็กๆ จะเข้ามารวมตัวทางธุรกิจเป็นบริษัทในเครือของหนังสือพิมพ์ยักษ์ใหญ่ เพื่อผลประโยชน์ทางการเงินและธุรกิจ โดยยอมรับอำนาจของการบริหารงานและนโยบายของ “บริษัทแม่” ซึ่งทำให้เป็นเจ้าของหนังสือพิมพ์ “บริษัทแม่” ได้เปรียบตรงที่สามารถผลิตหนังสือพิมพ์ออกขาย 2 - 3 ฉบับหรือมากกว่านั้น ด้วยการใช้เครื่องมือ เครื่องใช้ และทุนการผลิตของ “บริษัทแม่” เท่านั้น

การดำเนินธุรกิจหนังสือพิมพ์รูปแบบที่ลูกจ้างเป็นเจ้าของ รูปแบบนี้ลูกจ้างหนังสือพิมพ์จะเป็นเจ้าของหุ้นส่วนใหญ่ ซึ่งมีผลให้ลูกจ้างมีแรงจูงใจ (Incentive) ที่จะปกป้องผลประโยชน์ของหนังสือพิมพ์เอาไว้ให้ดีที่สุด ด้วยความหวังว่า จะได้รับผลตอบแทนสูงสุดจากหุ้นส่วนที่ถืออยู่ นอกจากไปจากเงินเดือนค่าจ้างที่ได้รับ ขณะเดียวกันปัญหาการจ้างแรงงาน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องอัตราค่าจ้าง แรงงาน หรือชั่วโมงการทำงาน ก็สามารถเจรจาตกลงกันง่ายขึ้น เพราะความรู้สึกเหลื่อมล้ำระหว่างบุคคลในองค์กรได้รับการขจัดออกไปก่อนแล้ว และที่สำคัญคือ การที่ลูกจ้างมีความรู้สึกเป็นเจ้าของหนังสือพิมพ์นั้น ช่วยให้เกิดขวัญและกำลังใจในการทำงานสูงขึ้น

การดำเนินธุรกิจหนังสือพิมพ์รูปแบบบริษัทเครือข่าย บริษัทเครือข่ายนี้อาจจะอยู่ในรูปการเป็นเจ้าของข้ามสื่อ (Cross - Media ownership) คือ บริษัทแม่เป็นเจ้าของสื่อหลายประเภท หรืออาจอยู่ในรูปของการรวมกลุ่มธุรกิจหลายประเภท (Conglomerates) ซึ่งบริษัทแม่ไม่ได้ดำเนินการค้าเกี่ยวกับหนังสือพิมพ์มาก่อน แต่ต่อมาได้รวมกิจการหนังสือพิมพ์เข้ามารวมในเครือของบริษัท การดำเนินธุรกิจรูปแบบนี้ จึงมักจะเห็นกันอยู่เสมอว่า บริษัทที่เป็นเจ้าของหนังสือพิมพ์นั้นจะเป็นเจ้าของธุรกิจอื่น ๆ ด้วย อาทิ เป็นเจ้าของสถานีวิทยุ หรือสถานีโทรทัศน์ เจ้าของโรงงานกระดาษ เจ้าของบริษัทขนส่ง เจ้าของเอเยนซีโฆษณา ฯลฯ บริษัทเครือข่ายเหล่านี้ นอกจากเป็นพันธมิตรแก่กันแล้ว ยังจะเอื้อผลประโยชน์ในการดำเนินงาน และผลกำไรให้แก่กันและกันด้วย

การดำเนินธุรกิจหนังสือพิมพ์รูปแบบกิจการร่วมทุน เป็นลักษณะที่หนังสือพิมพ์ 2 - 3 ฉบับ ซึ่งมีเจ้าของคนละเจ้าของ มีกองบรรณาธิการและกองจัดการของตนเอง รวมทั้งมีนโยบายทางการบรรณาธิการของตนเองได้มาร่วมตกลงที่จะลดต้นทุนค่าใช้จ่ายในการผลิตหนังสือพิมพ์ ด้วยการใช้อุปกรณ์การผลิต อาทิ แแท่นพิมพ์ร่วมกัน หรือหาโฆษณาาร่วมกัน โดยตกลงจะแบ่งผลกำไรจากการดำเนินงานตามที่ได้กำหนดเอาไว้ก่อนหน้านี้ กระนั้น การดำเนินธุรกิจหนังสือพิมพ์แบบนี้จึงไม่เป็นที่นิยมนัก เนื่องจากเป็นการดำเนินธุรกิจที่มีผลทำให้การแข่งขันในเชิงธุรกิจของหนังสือพิมพ์ลดลง ขณะเดียวกัน ก็ทำให้เจ้าของหนังสือพิมพ์มุ่งแสวงหากำไรสู่ธุรกิจ มากกว่าที่จะให้บริการสาธารณะแก่ผู้อ่าน

ผู้บริหารงานหนังสือพิมพ์

ปกติหนังสือพิมพ์มักจะสนับสนุนเลื่อนตำแหน่งบุคลากรภายในขึ้นมาเป็นผู้บริหารในระดับต่าง ๆ ขององค์กร โดยพิจารณาจากประสบการณ์ และผลงานที่บุคลากรนั้นแสดงออกมา ซึ่งอาจแบ่งระดับผู้บริหารงานหนังสือพิมพ์ออกมาได้เป็น 3 ระดับ ตามความรับผิดชอบ ทั้งในด้านปฏิบัติการ (Operation) และในด้านยุทธการ (Strategy) คือ

1. ผู้บริหารระดับต้น (First -level Managers) ผู้บริหารระดับนี้เป็นผู้บริหารในระดับปฏิบัติการ ซึ่งต้องรับหน้าที่นำนโยบายการทำงานของผู้บริหารระดับสูงกว่า มาปฏิบัติร่วมกับลูกจ้างได้บังคับบัญชาทุก ๆ วัน ในลักษณะของการ “ทำงานเป็นทีม” ขณะเดียวกัน ก็เป็นผู้ส่งผ่านปัญหาและความต้องการของลูกค้าได้บังคับบัญชา กลับขึ้นไปให้ผู้บริหารระดับสูงกว่าได้รับข้อมูลและหาทางแก้ไข ผู้บริหารระดับต้นนี้ มักเป็นคนหนุ่มสาวและมีประสบการณ์เป็นผู้บริหารน้อยในหนังสือพิมพ์ ผู้บริหารระดับนี้ได้แก่ หัวหน้าแผนกต่าง ๆ อาทิ หัวหน้าโต๊ะข่าว หัวหน้าแผนกสายส่ง ฯลฯ

2. ผู้บริหารระดับกลาง (Middle – level Managers) ผู้บริหารระดับนี้ เป็นระดับผู้บริหารที่มีการใช้อำนาจการบริหารงานหนังสือพิมพ์ที่เด่นชัดกว่าผู้บริหารระดับต้นและเป็นผู้ทำหน้าที่สื่อสารนโยบายการบริหารงานจากผู้บริหารระดับสูงไปสู่ผู้บริหารระดับเดียวกัน และลงสู่ผู้บริหารระดับต้น ผู้บริหารระดับนี้ อาทิ บรรณาธิการบริหาร (Managing Editor) บรรณาธิการข่าว (News Editor) และผู้จัดการฝ่ายต่าง ๆ

3. ผู้บริหารระดับสูง (Chief Executive Officers) ผู้บริหารระดับนี้ นับตั้งแต่เจ้าของผู้พิมพ์ผู้โฆษณา (Publisher) บรรณาธิการ (Editor) บรรณาธิการอำนวยการ (Editor-in-chief) จนถึงผู้จัดการทั่วไป (General Manager) จะเป็นผู้รับผิดชอบกำหนดนโยบาย และทิศทางการดำเนินงานของหนังสือพิมพ์ทั้งฉบับ รวมทั้งรับผิดชอบต่อการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรภายในของหนังสือพิมพ์ทั้งหมดให้เกิดประสิทธิผล จนหนังสือพิมพ์สารที่จะปรับการบริหารงาน รับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในสภาวะแวดล้อมภายนอก ไม่ว่าจะเป็ความเปลี่ยนแปลงของตลาดหนังสือพิมพ์หรือการแข่งขันในตลาดหนังสือพิมพ์ได้

ในบรรดาผู้บริหารงานระดับสูงและระดับกลางที่สำคัญ ๆ ของหนังสือพิมพ์นั้น มีผู้บริหารตำแหน่งที่จะต้องกล่าวถึงโดยละเอียด คือ บรรณาธิการ (Editor) โดยตำแหน่งผู้บริหารคนสำคัญของหนังสือพิมพ์ตำแหน่งนี้เรียกกันหลายชื่อ หนังสือพิมพ์บางฉบับเรียกว่า บรรณาธิการ (Editor) บางฉบับเรียกว่า บรรณาธิการอำนวยการ (Editor-in-chief) แต่ไม่ว่าจะเรียกว่าอย่างไร บรรณาธิการหรือบรรณาธิการอำนวยการนี้ ก็คือ ผู้บริหารสูงสุดของกองบรรณาธิการหนังสือพิมพ์

เนื่องจากว่าบรรณาธิการ หรือบรรณาธิการอำนวยการเป็นผู้ที่ต้องรับผิดชอบอย่างเต็มที่ต่อการผลิตเนื้อหาทั้งหมดของหนังสือพิมพ์ที่เป็นข่าวและเป็นข้อเขียนต่าง ในการบริหารงานกองบรรณาธิการ บรรณาธิการหรือบรรณาธิการอำนวยการผู้นี้ จึงมีหน้าที่กำหนดแนวทาง หรือนโยบายที่

เหมาะสมในการนำเสนอข่าว และข้อเขียนต่าง ๆ เหล่านั้น รวมทั้งดูแลในแนวทางที่ตนกำหนดไว้ ดังกล่าวได้รับการปฏิบัติตาม จากบุคคลในกองบรรณาธิการ

บรรณาธิการบริหาร (Managing Editor) ในขณะที่บรรณาธิการ หรือ บรรณาธิการ อำนวยการต้องรับผิดชอบต่อการบริหารงานกองบรรณาธิการทั้งหมดตลอดเวลา บรรณาธิการบริหาร จะรับผิดชอบในการบริหารงานของห้องข่าว ในลักษณะวันต่อวัน ซึ่งบรรณาธิการบริหารจะเป็นผู้รับ แนวทาง หรือนโยบายในการเสนอข่าว ขณะเดียวกันก็เป็นผู้ดูแลให้หนังสือพิมพ์สามารถออกวางตลาด ได้ตามกำหนดทุกวัน

การบริหารงานในห้องข่าว บรรณาธิการบริหารข่าวต่าง ๆ ประชุมโต๊ะข่าว เพื่อพิจารณา ประเมินคุณค่าข่าวที่โต๊ะข่าวได้รับมาในแต่ละวัน แล้วจัดลำดับความสำคัญของข่าวเหล่านั้น พร้อมกับ คัดเลือกภาพประกอบข่าวที่จะนำเสนอในหน้าแรกของหนังสือพิมพ์

ผู้บริหารที่ประสบความสำเร็จ นอกจากจะต้องเป็นผู้ที่ใช้ความสามารถในการรวบรวม ความพยายามของลูกจ้างแต่ละคน แต่ละกลุ่ม และของลูกจ้างทั้งหมด เพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุ ตามเป้าหมายที่ได้วางไว้ภายใต้ความกดดันจากสภาวะแวดล้อม ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องทั้ง ภายในหนังสือพิมพ์เอง ไม่ว่าจะเป็นความสัมพันธ์ในหมู่ลูกจ้าง ความสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหารกับ ลูกจ้าง ฯลฯ และจากสภาวะแวดล้อมภายนอก โดยเฉพาะในตลาดหนังสือพิมพ์แล้ว คณะผู้ บริหารงานหนังสือพิมพ์ทุกระดับยังต้องมีการปฏิบัติงานเป็นความรับผิดชอบอันยิ่งใหญ่อีกประการหนึ่ง คือ การตัดสินใจที่ถูกต้องในสภาวะที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาในตลาดหนังสือพิมพ์เพื่อการทำกำไร ให้แก่ธุรกิจ

การบริหารงานหนังสือพิมพ์

ความรับผิดชอบอันยิ่งใหญ่ของการดำเนินธุรกิจหนังสือพิมพ์ ระหว่างความรับผิดชอบด้าน สังคม และความรับผิดชอบด้านธุรกิจ คือ การทำกำไรให้แก่ธุรกิจนั้น ความรับผิดชอบ ประการหลัง ถือเป็นเรื่องแรกที่หนังสือพิมพ์จะต้องปฏิบัติ ความรับผิดชอบนี้จะบรรลุผลตามเจตนารมณ์ได้ ก็ ต่อเมื่อหนังสือพิมพ์ได้วางแผนการบริหารงานอย่างรอบคอบเพื่อการ “ปรับหมุน” (Tune) การ นำเสนอผลิตภัณฑ์ (Product) ของตน ทั้งในส่วนของ “ข่าว” และ “โฆษณา” รวมทั้งการส่งเสริมการ ขายและกลยุทธ์ ทั้งหมด ให้สอดคล้องสนองความจำเป็น (Needs) ของตลาดหนังสือพิมพ์ และสามารถ “ตี” คู่แข่งขันออกไปจากตลาดนั้นได้

ลักษณะของตลาดหนังสือพิมพ์ (Newspaper's Market)

สมาคมการตลาดแห่งสหรัฐอเมริกา ได้ให้คำจำกัดความว่า การตลาด คือ การปฏิบัติงานหรือการดำเนินงานที่เป็นกิจกรรมทางธุรกิจที่มีผลทำให้การกำกับให้สินค้าและบริการไหลผ่านจากผู้ผลิตไปสู่ผู้บริโภค หรือผู้ใช้สินค้าและบริการ โดย ธงชัย สันติวงษ์ (2531) ให้ความหมายของ ตลาด ได้ว่า คือ กิจกรรมทางธุรกิจซึ่งกำกับให้สินค้าและบริการไหลผ่านจากผู้ผลิตไปสู่ผู้บริโภค หรือผู้ใช้สินค้าและบริการ

วาริ พงษ์เวช (2522) ได้ให้ความหมายคำว่า ตลาด (Market) คือ สถานที่ ซึ่งผู้ซื้อผู้ขายมาพบกันเพื่อขายละซื้อสินค้า แต่ในทางเศรษฐศาสตร์ คำว่า ตลาด ไม่หมายถึงสถานที่ซึ่งซื้อและขายสินค้าเท่านั้น แต่มีความหมายกว้างกว่านั้น กล่าวคือ หมายถึง สินค้าอย่างเดียวหรือหลายอย่าง ซึ่งผู้ซื้อและผู้ขายต่างแข่งขันกัน

ทั้งนี้ได้นักวิชาการที่ให้ความหมายของตลาดได้อย่างชัดเจน คือ เจ.โธมัสรัสเซลล์, เกล็นน์ เเวอร์ริลล์ และ ดับบลิว.โรนัลด์ เลน ซึ่งกล่าวว่า (J. Thomas Russell, Glenn Verrill and W. Ronald Lane, 1988)

“ตลาด” คือ กลุ่มของผู้คน (Group of people) ผู้ซึ่ง

1. ระบุได้จากบุคลิก (Characteristics) ความสนใจ (Interest) หรือปัญหา (Problem) ที่มีส่วนร่วมบางอย่าง

2. ใช้ประโยชน์ของผลิตภัณฑ์บางชนิด

3. มีกำลังซื้อผลิตภัณฑ์นั้น

4. สามารถเข้าถึงได้ด้วยสื่อบางสื่อ

ตลาดหนังสือพิมพ์ จึงหมายถึง ผู้คนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ทางภูมิศาสตร์ที่ต่อเนื่องกัน เช่น เมือง (City) และชุมชน (Community) โดยรอบ ซึ่งในตลาดนั้นจะมีความสนใจในข่าว รวมทั้งมีผลประโยชน์และความสนใจทางเศรษฐกิจ อาทิ การจ้างแรงงาน (Employment) การจับจ่ายซื้อสินค้าที่คล้ายคลึงร่วมกัน อันเป็นผลให้หนังสือพิมพ์สามารถเข้าถึงและรับใช้ตลาดดังกล่าว โดยการนำเสนอผลิตภัณฑ์ที่เป็นข่าว และโฆษณาได้ในวงกว้างและน่าดึงดูด ทว่า ตลาดหนังสือพิมพ์ อาจจะมี ความแตกต่างบางอย่างผิดแผกไปจากตลาดธุรกิจอื่นๆ บ้าง ตรงที่หนังสือพิมพ์ต้องทำงานอยู่ภายใน ตลาดทางภูมิศาสตร์ ผลิตภัณฑ์ของหนังสือพิมพ์ ทั้งข่าวและโฆษณา เป็นสินค้าที่ “บูด” (Perish) ได้ ดังนั้น หนังสือพิมพ์จึงต้องรวบรวม (Collect) วัตถุดิบ ผลิตสินค้า (Manufacture) และนำออกตลาด ปฐมภูมิก่อน (คือ ตลาดที่หนังสือพิมพ์ได้ตัดสินใจที่จะบริการทางด้านวารสารศาสตร์และด้านโฆษณา เป็นเบื้องต้น)

โรเบิร์ตกอร์ดอน มาร์บูต (Robert Gordon Marbut) เจ้าของกิจการบริษัทสื่อเครือข่ายที่มีชื่อเสียงมากที่สุดผู้หนึ่งของสหรัฐฯ ได้กล่าวถึงความสำคัญของ “ตลาดหนังสือพิมพ์” ว่า “หนังสือพิมพ์”

อาจถูกซื้อกิจการหรือตั้งขึ้นมาได้ อาคารที่ทำการก็ก่อสร้างขึ้นมาได้ คณะทำงานอาจจ้างเข้ามาหรือฝึกขึ้นมาได้ แต่ทั้งหมดนี้ไม่มีความหมาย ความปรารถนาหรือทางวารสารศาสตร์และทรัพย์สินเงินทอง อาจได้รับการทุ่มเทลงทุนไปในกิจการหนังสือพิมพ์ นอกเสียจากว่าผู้บริหารหนังสือพิมพ์ทุกคน ทุกระดับ จะเข้าใจความต้องการ (Needs) ของตลาด และความต้องการสินค้า (Demands) รวมทั้งเข้าใจวิธีการปฏิบัติงานของหนังสือพิมพ์ ที่จะต้องปรับให้สนองความประสงค์

ด้วยเหตุนี้ ในการวิเคราะห์ตลาดหนังสือพิมพ์ ผู้บริหารจึงต้องศึกษาแยกแยะให้ได้เกี่ยวกับลักษณะและขนาดของประชากรที่อยู่ในตลาด รายได้ของประชากรในตลาด ซึ่งจะแสดงให้เห็นถึงกำลังซื้อ (Buying Power) สินค้า วิถีชีวิต (Lifestyle) ของประชากรในตลาด เช่น การนับถือศาสนา ขนบธรรมเนียม ประเพณี อุปนิสัยในการซื้อ รวมทั้งต้องศึกษาถึงความสนใจ (Interest) ความต้องการ (Want) ความจำเป็น (Needs) ที่ต้องอ่านหนังสือพิมพ์ของผู้อ่าน

ข้อมูลประชากรศาสตร์ที่ผู้บริหารได้รับจากการวิเคราะห์ตลาดดังกล่าว หนังสือพิมพ์ไม่เพียงแต่นำมาใช้ เพื่อประโยชน์ในการ “ขายผลิตภัณฑ์ข่าวและโฆษณา” ให้แก่ “ผู้อ่าน” เท่านั้น แต่เนื่องจากหนังสือพิมพ์ยังต้อง “ขายผู้อ่าน” ให้แก่ “ผู้ลงโฆษณา” อีกโสดหนึ่ง ข้อมูลประชากรศาสตร์เหล่านี้ จึงเป็นภาพรวมของผู้อ่าน (Reader's Profile) ทั้งทางด้านกำลังพื้นฐาน ทางเศรษฐกิจ และคุณสมบัติทางจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับอารมณ์ที่จะซื้อสินค้า (Psycho-graphic Quality) (Conrad C. Fink, 1988)

อย่างไรก็ตาม ในตลาดหนังสือพิมพ์นั้นมักจะเกิดสภาวะความเปลี่ยนแปลงบางประการ เคลื่อนไหวอยู่ตลอดเวลาและโดยไม่มี การเตือนล่วงหน้า ซึ่งผู้บริหารจำเป็นต้องติดตามความเคลื่อนไหวของความเปลี่ยนแปลงเหล่านั้นอย่างใกล้ชิด เนื่องจากสภาวะความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในตลาดหนังสือพิมพ์ดังกล่าวอาจส่งผลให้เกิดแรงกระทบ (Impact) ต่อการดำเนินงาน หนังสือพิมพ์ทำให้การบริหารงานติดขัดและยุ่งยากขึ้นได้ในภายหลัง

การวิเคราะห์ผลิตภัณฑ์ (Product Analysis)

ธงชัย สันติวงษ์ ให้ความหมายของ “ผลิตภัณฑ์” (Product) ว่าเป็นสินค้าหรือบริการที่สามารถตอบสนองความพอใจ และรวมถึงลักษณะที่อาจจะมองเห็นได้ของสิ่งนั้นทั้งในแง่ที่เป็นสิ่งจับต้องได้ (Tangible) และสิ่งที่ไม่จับต้องไม่ได้ (Intangible) คือ ทั้งรูปธรรม และนามธรรม

ดังนั้นการวิเคราะห์ผลิตภัณฑ์ (Product Analysis) ในที่นี้ จึงเป็นการตรวจสอบจุดอ่อน (Weakness) และจุดแข็ง (Strengths) ของเนื้อหาหนังสือพิมพ์ ทั้งในส่วนที่เป็น “ข่าว” และในส่วนที่เป็น “โฆษณา” รวมทั้งเป็นการตรวจสอบทรัพยากรต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการผลิตหนังสือพิมพ์ ไม่ว่าจะเป็นด้านทรัพยากรมนุษย์ การเงิน เทคโนโลยี และเวลา ซึ่งผู้บริหารจำเป็นต้องทราบข้อมูลอย่างละเอียด เพื่อนำไป “ปรับหมุน” แผนการผลิตหนังสือพิมพ์ให้เนื้อหาทั้งส่วนที่เป็น “ข่าว” และส่วนที่เป็น “โฆษณา” สอดคล้องกับความต้องการและความจำเป็นของตลาดต่อไป

การวิเคราะห์ผลิตภัณฑ์หนังสือพิมพ์ในส่วนที่เป็น “ข่าว” (News)

ผลิตภัณฑ์หนังสือพิมพ์ในส่วนที่เป็น “ข่าว” (News) ในที่นี้ หมายความว่ารวมทั้งที่นำเสนอในรูปของข่าว (News story) ในรูปของบรรณาธิการ (Editorial) ในรูปของสารคดี (Features) ในรูปที่เป็นเนื้อหาเชิงบรรณาธิการ (Editorial Contents) อื่นๆ เลยไปถึงการใช้กราฟิก (Graphics) และการออกแบบจัดหน้า (Layout) ด้วย

คอนราต ซี. ฟิงค์ (Conrad C. Fink) (1988) ได้ให้คำแนะนำแก่ผู้บริหารหนังสือพิมพ์ว่า ควรจะตรวจสอบในด้านต่างๆ ดังนี้

1. ในด้านคุณภาพการเขียนและการรายงาน (Quality of writing and reporting) ผู้บริหารควรตรวจสอบว่า การเขียนและการรายงานเนื้อหาต่างๆ ของหนังสือพิมพ์ของตนมีความเหมาะสม และสอดคล้องกับระดับการศึกษาและความสนใจของตลาดหรือไม่ หากหนังสือพิมพ์วางเป้าหมายว่า ต้องการขยาย การเจาะตลาด (Penetration) ไปสู่ครอบครัวที่มีรายได้สูง มีระดับการศึกษาดี และอาศัยอยู่ในเขตนครหลวงแล้ว การเขียนและการรายงานเนื้อหาในส่วนที่เป็น “ข่าว” ของหนังสือพิมพ์ จะมีคุณภาพสูงทัดเทียมกับระดับของตลาดในตลาดนี้หรือไม่

2. ในด้านผู้อ่านซึ่งแบ่งกลุ่มตามระดับอายุ (Age groups) ผู้บริหารควรตรวจสอบว่า หนังสือพิมพ์ที่ผลิตออกมา มีเนื้อหาดึงดูดใจผู้อ่านทุกกลุ่มอายุอย่างกว้างขวาง โดยเฉพาะอย่างยิ่งมีเนื้อหาที่ดึงดูดใจกลุ่มผู้อ่านระดับอายุน้อย ซึ่งจะเป็นผู้อ่านหลักของหนังสือพิมพ์ในอนาคตอันใกล้เพียงพอแล้วหรือไม่ และที่สำคัญก็คือหนังสือพิมพ์มีเนื้อหาที่ดึงดูดใจผู้อ่านทุกกลุ่มอายุ ซึ่งเป็นกลุ่มที่ผู้ลงโฆษณาสนใจหรือไม่

3. ในด้านผู้อ่านซึ่งแบ่งกลุ่มตามระดับรายได้ (Income groups) สิ่งที่ผู้บริหารควรตรวจสอบ ก็คือ หนังสือพิมพ์นั้น มีแรงดึงดูดใจกลุ่มผู้อ่านในแต่ละระดับรายได้ ที่สอดคล้องกับกลยุทธ์ทางการตลาดทั้งแผนหรือไม่ และถ้าหากผู้ลงโฆษณาต้องการขยายตลาดไปสู่กลุ่มผู้อ่านที่มีรายได้ระดับสูง และมีพื้นที่อาศัยอยู่ในเขตใกล้เคียงตลาดเดิมแล้ว เนื้อหาของหนังสือพิมพ์ในส่วนที่เป็น “ข่าว” จะสามารถดึงดูดใจผู้อ่านกลุ่มนี้ได้ด้วยหรือไม่

4. ในด้านอัตราส่วนที่เหมาะสมของเนื้อหาในส่วนที่เป็น “ข่าว” ชนิดต่างๆ ผู้บริหารควรตรวจสอบเนื้อหาในส่วนที่เป็น “ข่าว” ด้วยว่า หนังสือพิมพ์ได้นำเสนอเนื้อหาข่าวชนิดต่างๆ ที่เป็นข่าวในประเทศ ข่าวต่างประเทศ ข่าวภูมิภาค ฯลฯ ในอัตราส่วนที่เหมาะสมและสอดคล้องกับความจำเป็นและความต้องการของตลาดแล้วหรือไม่ ตลาดของหนังสือพิมพ์บางฉบับมีความต้องการเน้นที่เป็นข่าวภูมิภาค แต่ตลาดของหนังสือพิมพ์อีกฉบับหนึ่ง อาจมีความต้องการอ่านข่าวต่างประเทศมากกว่าก็ได้

ในการวิเคราะห์ผลิตภัณฑ์หนังสือพิมพ์ ในส่วนที่เป็น “ข่าว” นี้ ผู้บริหารหนังสือพิมพ์สามารถหาข้อมูลได้หลายวิธีด้วยกัน อาทิ ผู้บริหารในระดับหนึ่ง อาจเดินทางออกไปสำรวจตลาดร่วมกับตัวแทนฝ่ายจัดจำหน่าย หรือเข้าร่วมประชุมตัวแทนจำหน่าย เพื่อรับฟังว่าผู้อ่านมีความรู้สึกเช่นไรต่อหนังสือพิมพ์ และเนื้อหาที่หนังสือพิมพ์เสนอ การวิจัย (Research) ก็เป็นอีกทางหนึ่งซึ่ง

ผู้บริหารจะได้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการของตลาดที่มีต่อเนื้อหาที่หนังสือพิมพ์นำเสนอ อาจทำในลักษณะของการวิจัยทัศนคติ (Attitudinal Research) หาเหตุผลว่าเหตุใดผู้อ่านจึงชอบอ่านไม่ชอบอ่านหนังสือพิมพ์ นอกจากนั้น ก็อาจจะใช้วิธีการสำรวจ (survey research) ความคิดเห็นของผู้อ่านที่มีต่อเนื้อหาทั้งหมดของหนังสือพิมพ์เป็นระยะ ๆ เช่น ทุก 5 ปี ก็ได้

การวิเคราะห์ผลิตภัณฑ์หนังสือพิมพ์ในส่วนที่เป็น “โฆษณา” (Advertising)

การวิเคราะห์เนื้อหาหนังสือพิมพ์ในส่วนที่เป็น “โฆษณา” นั้น เป็นรูปธรรมที่ชัดเจนกว่าการวิเคราะห์เนื้อหาในส่วนที่เป็น “ข่าว” ในกรณีนี้ ผู้บริหารหนังสือพิมพ์จะต้องวิเคราะห์ปริมาณเนื้อหาโฆษณาที่ตีพิมพ์อยู่ในหนังสือว่า มีอัตราส่วนที่เหมาะสมกับปริมาณเนื้อหาในส่วนที่เป็น “ข่าว” และสอดคล้องกับการบริหารงานเพื่อสร้างกำไรให้แก่องค์กรแล้วหรือไม่ กล่าวคือ การที่หนังสือพิมพ์จะสามารถดำรง “สถานะความเป็นธุรกิจเอกชน” ได้นั้น หนังสือพิมพ์จะต้องมีโฆษณาในปริมาณที่ไม่น้อยเกินไป จนกระทั่งหนังสือพิมพ์ประสบปัญหาทางการเงิน ขณะเดียวกัน การที่หนังสือพิมพ์จะคงได้รับความเชื่อถือศรัทธาในความรับผิดชอบต่อสังคมในฐานะที่เป็น “สถาบันสาธารณะ” ตลอดไปนั้น หนังสือพิมพ์ก็ไม่ควรเสนอเนื้อหาที่เป็น “โฆษณา” ในปริมาณที่สูงเกินไป จนกระทั่งเนื้อหาที่จะนำเสนอเนื้อหาที่เป็น “ข่าว” ถูกเบียดบัง

นอกจากจะวิเคราะห์อัตราส่วนปริมาณเนื้อหาโฆษณา กับปริมาณเนื้อหาที่เป็นข่าวแล้ว ผู้บริหารหนังสือพิมพ์จะต้องวิเคราะห์อัตราค่าโฆษณาด้วยว่า อัตราค่าโฆษณาที่หนังสือพิมพ์ของตนได้เสนอต่อผู้ลงโฆษณานั้น ไม่เพียงแต่จะสามารถจูงใจผู้ลงโฆษณา ได้ดีกว่าอัตราค่าโฆษณาของสื่อคู่แข่งอื่น ๆ ทั้งหนังสือพิมพ์ นิตยสาร วิทยุ และโทรทัศน์เท่านั้น แต่ต้ององค์กรด้วย

การวิเคราะห์แข่งขันในตลาด (Competitive analysis)

การแข่งขันในการตลาดนั้น หมายถึง ความพยายามระหว่างผู้ขายซึ่งต้องการจะขายสินค้าของตนให้ได้ในราคาที่ดีที่สุด รวมทั้งพยายามใช้กลยุทธ์ในการดึงผู้ซื้อจากผู้ขายอื่นให้หันมาซื้อสินค้านั้นที่ตนอีกด้วย ดังนั้น การแข่งขันในตลาดหนังสือพิมพ์ จึงหมายถึง ความพยายามของหนังสือพิมพ์ในตลาดที่จะต่อสู้กันเอง และต่อสู้กับสื่ออื่น ๆ เพื่อแย่งชิงเวลาอ่านหนังสือพิมพ์ของผู้อ่านและเงินของผู้ลงโฆษณาให้หันมาทุ่มเทให้แก่หนังสือพิมพ์นั้น ๆ ในการวิเคราะห์การแข่งขันในตลาด ผู้บริหารจึงต้องศึกษาความเคลื่อนไหวทั้งของสื่อหนังสือด้วยกันเอง และของสื่ออื่น ๆ ที่เสนอตัวอยู่ในตลาด ในฐานะที่เป็นคู่แข่งหนังสือพิมพ์ของตน

การวิเคราะห์การแข่งขันระหว่างสื่อหนังสือพิมพ์ด้วยกันเอง

ในตลาดหนังสือพิมพ์แต่ละตลาด อาจมีหนังสือพิมพ์คู่แข่ง 2 ฉบับ ที่มีจำนวนจำหน่ายใกล้เคียงกัน และมีลักษณะการนำเสนอเนื้อหาคล้าย ๆ กัน เสนอตัวแก่ผู้อ่าน การแข่งขันกันระหว่าง

หนังสือพิมพ์ทั้งสองฉบับนั้น แน่ใจว่าจะส่งผลให้เกิดความยุ่งยากทางรายได้ของหนังสือพิมพ์ฉบับใดฉบับหนึ่ง หรือทั้งสองฉบับ อันเนื่องมาจากการแย่งชิงผู้อ่านและผู้ลงโฆษณาจากอีกฝ่ายหนึ่ง และที่รุนแรงกว่านั้นก็คือ แนวโน้มซึ่งปรากฏชัดขึ้นในปัจจุบันว่า ผู้ลงโฆษณาพร้อมที่จะทุ่มโฆษณาของเขา ลงไปให้แก่หนังสือพิมพ์ฉบับที่มีจำนวนจำหน่ายนำหน้าอยู่ในตลาด มากกว่าที่จะให้โฆษณาแก่หนังสือพิมพ์ฉบับที่มีจำนวนจำหน่ายรองลงมา แม้ว่าหนังสือพิมพ์ฉบับนั้นจะมีขอบเขตการจัดจำหน่ายแคบกว่า มีขนาดเนื้อที่การลงโฆษณาแคบกว่าหนังสือพิมพ์ฉบับรอง และแม้ว่าหนังสือพิมพ์ฉบับรองนั้นจะมีความสมบูรณ์กว่าในเชิงวารสารศาสตร์ก็ตาม

แนวโน้มดังกล่าวนี้ว่ามีแรงกระทบต่อหนังสือพิมพ์ฉบับรองอย่างมหาศาล เนื่องจากหนังสือพิมพ์ฉบับรองนี้ จะต้องแบกรับค่าใช้จ่ายต้นทุนการผลิตอย่างหนัก เพื่อรักษาจำนวนจำหน่ายให้คงที่เอาไว้ให้ได้ โดยที่รายได้จากค่าโฆษณาที่หนังสือพิมพ์ฉบับนี้ได้รับนั้น ไม่อาจช่วยครอบคลุมค่าใช้จ่ายต้นทุนการผลิตได้เต็มที่นัก

การวิเคราะห์การแข่งขันระหว่างสื่อหนังสือพิมพ์กับสื่ออื่น

ในตลาดหนังสือพิมพ์ ยังมีสื่ออื่นๆ ที่เป็นคู่แข่ง ซึ่งไม่เพียงจะแย่งเวลาของผู้อ่านไปจากหนังสือพิมพ์เท่านั้น หากยังแย่งชิงค่าโฆษณาที่หนังสือพิมพ์ควรจะได้รับไปอีกด้วย สื่อเหล่านี้ ได้แก่ นิตยสารเฉพาะด้าน (Special interest magazines) โดยเฉพาะนิตยสารข่าวธุรกิจ (Business magazines) ซึ่งมีความได้เปรียบหนังสือพิมพ์อยู่มาก ตรงที่นิตยสารประเภทนี้ มักจะจัดเสนอข้อมูลประชากรศาสตร์ (Demographics) เกี่ยวกับผู้อ่านซึ่งจูงใจผู้ลงโฆษณาได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนั้น สื่ออื่นที่น่าจับตามองก็คือ สื่อที่เป็นโฆษณากลางแจ้ง และสิ่งพิมพ์โฆษณาสินค้าเลียนแบบหนังสือพิมพ์ (Shoppers) ซึ่งแจกจ่ายให้ผู้อ่านโดยไม่คิดมูลค่า สื่อเหล่านี้ ล้วนแล้วแต่เป็นสื่อที่ดึงเงินค่าลงโฆษณาของผู้ลงโฆษณาไปจากหนังสือพิมพ์ทั้งสิ้น

ทว่า สื่ออื่นซึ่งเป็นคู่แข่งตัวฉกาจแย่งชิงเงินค่าโฆษณาไปจากบัญชีรายรับของหนังสือพิมพ์จนทำให้หนังสือพิมพ์หลายฉบับต้องถอนตัวออกจากการแข่งขันในตลาด ก็คือ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ทั้งโทรทัศน์ และวิทยุ ในการเตรียมการวางแผนบริหารงานหนังสือพิมพ์นั้น ผู้บริหารจะต้องศึกษาให้ดีถึงส่วนแบ่งของโฆษณา (Share of advertising) ในตลาดที่สื่อโทรทัศน์และสื่อวิทยุได้รับและถึงระดับต้นทุนการผลิตที่หนังสือพิมพ์จะต้องใช้จ่าย เมื่อต้องเผชิญหน้ากับการแข่งขันในตลาดกับสื่อเหล่านี้

ข้อมูลที่ได้รับจากการศึกษาการแข่งขันในตลาดดังกล่าว ผู้บริหารหนังสือพิมพ์สามารถนำมาวิเคราะห์ความต้องการของผู้บริโภค และสมรรถนะทั้งหมดของสื่อทุกสื่อที่เป็นคู่แข่งในตลาดที่จะสนองความต้องการของผู้บริโภค

การบริหารงานกองบรรณาธิการ (สิริทิพย์ ชันสุวรรณ, 2539)

หลักการสำคัญของแนวคิด “การบริหารงานของหนังสือพิมพ์ที่มุ่งเน้นที่ระบบงาน” ก็คือการประชุมปรึกษา ซึ่งไม่เพียงแต่เฉพาะระหว่างบรรณาธิการกับหัวหน้าโต๊ะข่าวต่างๆ เท่านั้น แต่ต้องรวมทั้งการประชุมปรึกษาระหว่างหัวหน้าโต๊ะข่าวกับสมาชิกทุกคนของกองบรรณาธิการด้วย บรรณาธิการควรต้องเข้าร่วมประชุมเป็นประจำ

การบริหารงานงานโฆษณา (สิริทิพย์ ชันสุวรรณ, 2539)

รายได้ของหนังสือพิมพ์นั้น ทางหนึ่งเป็นรายได้จากการขายหนังสือพิมพ์ อย่างไรก็ตาม การที่หนังสือพิมพ์แต่ละฉบับต้องเผชิญกับการแข่งขันกันอย่างหนักในตลาด ทำให้หนังสือพิมพ์จำเป็นต้องใช้ต้นทุนในการผลิตสูง ทั้งในด้านการจ้างบุคลากร การใช้วัสดุการพิมพ์และอุปกรณ์การพิมพ์ เป็นเหตุให้ราคาต้นทุนการผลิตหนังสือพิมพ์ต่อฉบับสูงกว่าราคาขายของหนังสือพิมพ์ต่อฉบับตามไปด้วย ฉะนั้น รายได้จากการขายเพียงทางเดียวจึงไม่อาจสนับสนุนให้หนังสือพิมพ์ดำรงสถานะ “ความเป็นธุรกิจเอกชน” อยู่ได้ หนังสือพิมพ์จำเป็นต้องหารายได้ทางอื่นมาชดเชยต้นทุนการผลิต และสร้างผลกำไรในการดำเนินงาน รายได้ทางอื่นที่สำคัญและมีปริมาณมหาศาลกว่า 80% ของรายได้ทั้งหมดของหนังสือพิมพ์ก็คือ รายได้จากการขายเนื้อที่ในหน้าหนังสือพิมพ์เพื่อการโฆษณา (Advertising revenue) ด้วยเหตุนี้ ระดับรายได้จากการขายโฆษณาของหนังสือพิมพ์จึงมีอิทธิพลอย่างยิ่งต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวในการดำเนินธุรกิจ

ฉะนั้น ความเป็นจริงที่ปรากฏให้เห็นก็คือ ระดับรายได้จากการโฆษณาของหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับนั้นไม่คงที่ หากมักจะเปลี่ยนแปลงไปตามแรงกระทบที่มาจากสาเหตุต่างๆ อาทิ แรงกระทบจากสภาพเศรษฐกิจในท้องถิ่นตกต่ำ แรงกระทบจากการที่หนังสือพิมพ์ยังเจาะตลาดโฆษณาไม่ลึกพอ หรือหนังสือพิมพ์ยังดำเนินการส่งเสริมการขายโฆษณาไม่เพียงพอ หรือแรงกระทบอันเกิดจากการที่หนังสือพิมพ์ละทิ้งผู้อ่านกลุ่มเป้าหมายสำคัญ หรือมีฉะนั้นก็เป็นแรงกระทบจากการที่ผู้อ่านปฏิเสธเนื้อหาของหนังสือพิมพ์ จนปฏิเสธการอ่านหนังสือพิมพ์ฉบับนั้น ทำให้ภาพรวมของผู้อ่านหนังสือพิมพ์ฉบับดังกล่าวไม่เป็นที่สนใจของผู้ลงโฆษณา หรืออาจจะเป็นแรงกระทบที่มาจากเนื้อหาของหนังสือพิมพ์ไม่เหมาะสม ไม่สอดคล้องกับความต้องการของผู้อ่านในตลาด ฯลฯ หรือทั้งหมด

เรื่องนี้ จึงเป็นความรับผิดชอบของผู้บริหารหนังสือพิมพ์ โดยเฉพาะผู้จัดการฝ่ายโฆษณา จะต้องพิจารณาหาทางขจัดแรงกระทบและเหตุต่าง ๆ ดังที่กล่าวเหล่านั้นให้พ้นไปจากเส้นทางการดำเนินงาน ด้วยการบริหารงานการโฆษณาอย่างมีประสิทธิภาพ

การเลือกใช้นั่งสือพิมพ์เป็นสือเพื่อการโฆษณา

การเลือกซื้อและเลือกอ่านหนังสือพิมพ์ฉบับใดฉบับหนึ่งที่ออกจำหน่ายในท้องตลาดของผู้อ่านหนังสือพิมพ์นั้น โดยแท้ที่จริงแล้ว ผู้อ่านซื้อข้อมูลข่าวสาร (Information) ที่อยู่ในรูปของข่าว (News) สารคดี (Features) บทวิเคราะห์และบทวิจารณ์ (Commentaries and critiques) การ์ตูน (Comics) เป็นต้น รวมทั้งซื้อข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในรูปโฆษณา (Advertisement) ซือเนื้อที่ในหนังสือพิมพ์นั้นก็เพื่อซื้อข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ (Product) ของตนไปยังผู้อ่านในรูปของโฆษณาด้วย และเหตุนี้ การที่ผู้ลงโฆษณาจะตัดสินใจลงโฆษณาสินค้าของตนในหนังสือพิมพ์ฉบับใดฉบับหนึ่ง ผู้ลงโฆษณาจึงต้องใช้กลยุทธ์ในการเลือกซื้อสือให้เหมาะสมที่สุดและอย่างรอบคอบที่สุด โดยเฉพาะต้องพิจารณาว่า สือนั้นเป็นสือที่กลุ่มเป้าหมาย (Target group) ของผู้ลงโฆษณาเลือกเพื่อรับสารในเปอร์เซ็นต์ที่สูงพอ สือนั้นเป็นสือที่สามารถเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเพื่อการโฆษณาไปยังผู้รับสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนั้น เนื้อหาต่าง ๆ ที่สือนำเสนอ มีคุณภาพดีพอที่จะดึงดูดผู้รับสารให้เลือกรับสารจากสือนั้น และพลอยรับข้อมูลข่าวสารเพื่อการโฆษณาในสือดังกล่าวด้วย กลยุทธ์ในการเลือกซื้ออีกประการหนึ่ง คือ ผู้ลงโฆษณาต้องมิงงบประมาณเพียงพอที่ใช้เพื่อใช้เพื่อการรณรงค์ในสือ ซึ่งผู้ลงโฆษณาเชื่อมั่นว่าจะสามารถเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ของตนจนเกิดประสิทธิผล

ในบรรดาสือทั้งหลายนั้น แม้ว่า หนังสือพิมพ์จะมีข้อจำกัดที่เสียเปรียบสืออื่น ๆ อยู่หลายประการ อาทิ หนังสือพิมพ์เป็นสือที่มีอายุสั้น ผู้อ่านทั่วไปจะไม่อ่านหนังสือพิมพ์ฉบับวานนี้ ซึ่งเป็นเหตุให้อายุของโฆษณาที่ตีพิมพ์พลอยสั้นตามไปด้วย และถ้าหากผู้อ่านต้องอ่านหนังสือพิมพ์ในเวลาเร่งรัด ก็อาจเป็นเหตุให้ผู้อ่านไม่มีเวลาที่จะอ่านโฆษณาในหนังสือพิมพ์นั้น นอกจากนั้นต้นทุนที่ใช้เพื่อการรณรงค์โฆษณาให้เกิดประสิทธิผล ทั้งในด้านขนาด และการใช้สือของซึ้นโฆษณา ที่จะตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์นั้นมีราคาสูงมาก เมื่อเปรียบเทียบกับสืออื่น ที่สำคัญคือ การโฆษณาสินค้าบางประเภท เช่น เครื่องสำอาง สถานที่ท่องเที่ยว ต้องการการผลิตที่สวยงาม โฆษณาซึ้นนั้นจึงจะดึงดูดความสนใจผู้บริโภค ทว่า การผลิตของหนังสือพิมพ์ไม่สวยงามเท่ากับการผลิตของสือบางประเภท เช่น นิตยสาร แต่กระนั้นข้อจำกัดเหล่านี้ก็ได้ทำให้เจ้าของสินค้าปฏิเสธที่จะเลือกใช้นั่งสือพิมพ์เป็นสือเพื่อโฆษณาสินค้าของเขา ทั้งนี้เพราะหนังสือพิมพ์ก็มีข้อได้เปรียบต่อสืออื่น ๆ เช่นกัน คือ

1. หนังสือพิมพ์นั้นถือได้ว่าเป็น “อาหาร” ชนิดหนึ่งที่ผู้อ่านต้องบริโภคเป็นประจำ คุณสมบัติข้อนี้เป็นข้อได้เปรียบของหนังสือพิมพ์เพราะทำให้ผู้ลงโฆษณามั่นใจได้ว่า ถ้าผู้ลงโฆษณาเลือกลงโฆษณาสินค้าในหนังสือพิมพ์แล้ว ข้อมูลข่าวสารเพื่อการโฆษณาสินค้านั้นจะได้รับการเผยแพร่ไปสู่ผู้อ่านได้อย่างต่อเนื่องกว่าสืออื่นๆ

2. แม้นั่งสือพิมพ์จะเป็นสือที่เผยแพร่ข่าวสารเพื่อมวลชนก็ตาม แต่หากจะพิจารณากันให้ลึกซึ้ง จะเห็นว่าผู้อ่านหนังสือพิมพ์ โดยเฉพาะผู้อ่านเป็นประจำนั้น จะเป็นผู้ที่มีลักษณะข้อมูล

ประชากรศาสตร์ในด้านระดับการศึกษาและระดับรายได้สูง คุณสมบัติของผู้รับสารเช่นนี้ เป็นคุณสมบัติที่สามารถดึงดูดความสนใจของผู้ลงโฆษณาได้สูงกว่าสื่ออื่น ๆ อีกหลายสื่อทีเดียว

3. หนังสือพิมพ์เป็นสื่อซึ่งประชาชนทั่วไปใช้เป็นคู่มือการซื้อขายสินค้า โฆษณาในหน้าหนังสือพิมพ์ถือได้ว่าเป็น บัญชีรายชื่อสินค้าที่เสนอขายในตลาด เมื่อมีการลงโฆษณาสินค้าต่าง ๆ ในหน้าหนังสือพิมพ์ จึงทำให้สินค้านั้นขายได้อย่างรวดเร็ว นอกจากนี้การโฆษณาในหนังสือพิมพ์ยังสามารถใช้เทคนิคการจูงใจที่เข้าถึงอุปนิสัยของประชาชนผู้บริโภคบางประการได้อย่างมีประสิทธิภาพ อาทิ การให้ตัดชิ้นส่วนลดราคาสินค้าจากการโฆษณาที่ตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์ ซึ่งข้อปฏิบัติเช่นนี้ สื่ออื่นๆ ไม่ว่าจะเป็นโทรทัศน์และวิทยุไม่สามารถจะทำได้

4. ในการนำเสนอโฆษณาในหน้าหนังสือพิมพ์นั้น จะเห็นว่าหนังสือพิมพ์เป็นสื่อซึ่งสามารถอธิบายภาพของผลิตภัณฑ์ และเรื่องราวเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการเสนอขาย เช่น รูปลักษณะราคาที่อยู่ของผู้ค้าปลีกผลิตภัณฑ์นั้นได้ละเอียดและดีกว่าสื่ออื่นๆ โดยเฉพาะสื่อโทรทัศน์และวิทยุ ซึ่งเสนอได้แต่เพียงภาพลักษณ์ (Image) ของผลิตภัณฑ์เท่านั้น

5. ความได้เปรียบของหนังสือพิมพ์อีกประการหนึ่ง คือ การที่หนังสือพิมพ์สามารถนำเสนอโฆษณาได้หลายขนาด ตั้งแต่ขนาดเล็กที่สุดซึ่งลงเป็นโฆษณาย่อย (Classified advertising) ไปจนถึงโฆษณาขนาดเต็มหน้า และเต็มสองหน้า ความยืดหยุ่นในเรื่องขนาดของโฆษณาที่จะตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์เช่นนี้ ทำให้หนังสือพิมพ์ได้เปรียบโทรทัศน์อยู่มาก เนื่องจากโทรทัศน์มักจะนำเสนอประกาศโฆษณาสินค้า ในความยาวเพียง 15 วินาที 30 วินาที 45 วินาที (เคยมีการนำเสนอประกาศโฆษณาบางชิ้นที่มีความยาวเพียง 7.5 วินาที และความยาวถึง 60 วินาที หรือกว่านั้นบ้างเหมือนกัน)

6. ข้อได้เปรียบของหนังสือพิมพ์เมื่อเทียบกับสื่ออื่นๆ ข้อนี้เนื่องมาจากความสุภาพที่มีอยู่ในตัวของสื่อหนังสือพิมพ์ กล่าวคือ หนังสือพิมพ์ไม่เคยแย่งเวลาการปฏิบัติกิจอื่นของผู้อ่านให้หันมารับสารในหนังสือพิมพ์ ผู้อ่านสามารถควบคุมการใช้เวลารับสารจากหนังสือพิมพ์ได้ว่าผู้อ่านเต็มใจจะเปิดรับเมื่อไร ที่สำคัญ คือ ผู้อ่านยังสามารถใช้เวลาในการอ่านเนื้อหาเชิงบรรณาธิการ และอ่านโฆษณาในหนังสือพิมพ์ได้นานกว่าการดูโฆษณาในโทรทัศน์ด้วย

ส่วนปัจจัยที่ผู้ลงโฆษณาใช้ตัดสินใจเลือกหนังสือพิมพ์ฉบับใดฉบับหนึ่งลงโฆษณาสินค้าของตนนั้น นอกจากผู้ลงโฆษณาจะพิจารณาจากจำนวนจำหน่ายของหนังสือพิมพ์ฉบับนั้น รวมทั้งข้อมูลประชากรศาสตร์ ซึ่งเป็นภาพรวมของผู้อ่านของหนังสือพิมพ์ฉบับนั้น และลักษณะที่แตกต่างระหว่างหนังสือพิมพ์ฉบับนั้นกับหนังสือพิมพ์ฉบับอื่น ๆ ในท้องตลาดแล้ว ผู้ลงโฆษณายังต้องพิจารณาค่าต้นทุนค่าใช้จ่ายโฆษณาที่ใช้ในการเข้าถึงผู้อ่านต่อ 1,000 คน (Cost per thousand or cost per mille, C.P.M.) ด้วย เพื่อจะได้เปรียบเทียบค่าโฆษณาและตัดสินใจเลือกใช้สื่อที่เหมาะสม

การเสริมสร้างภาพลักษณ์ (Image) ที่น่าเชื่อถือของหนังสือพิมพ์

สำหรับการสร้างเสริมและรักษาภาพลักษณ์ที่ดีให้หนังสือพิมพ์ได้รับความเชื่อถือศรัทธา นั้น สุชิน วัชรพงษ์ปรีชา ได้แปลและเรียบเรียงบทความเรื่อง “Credibility” ตีพิมพ์ในวารสาร Editorial Tips ฉบับประจำเดือนตุลาคม – ธันวาคม 2528 ซึ่งแนะนำว่า หนังสือพิมพ์จะปฏิบัติได้ดังนี้ (อ้างถึง ใน สุชิน วัชรพงษ์ปรีชา, 2530)

1. เป็นสื่อมวลชนที่ดี กล่าวคือจะต้องมีความยุติธรรม ไม่ลำเอียง การเสนอข้อเท็จจริง จะต้องสมบูรณ์ถูกต้อง และเป็นไปในแบบของนักวิชาชีพอย่างแท้จริง
2. เป็นสื่อที่ผู้อ่านเข้าถึงได้ หนังสือพิมพ์จะต้องยึดหลักให้ผู้อ่านสามารถเข้ามามีส่วนร่วม โดยการเปิดทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นทางโทรศัพท์ หรือคอลัมน์จดหมายถึงบรรณาธิการ ซึ่งเปิดโอกาสให้สาธารณชนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการสาธารณะต่าง ๆ ได้อย่างเสรี
3. นับถือประชาชน โดยจะต้องให้เกียรติแก่ผู้ที่ตกเป็นข่าว ไม่ดูถูกดูหมิ่น ใส่ไคล้ หรือทำตนเป็นผู้พิพากษาเสียเอง แต่ทั้งนี้มิได้หมายความว่าหนังสือพิมพ์จะต้องลดความจริงจังของเนื้อหาข่าวดลงไปด้วย
4. เป็นผู้รักษาผลประโยชน์ของประชาชน หนังสือพิมพ์จะต้องแสดงให้เห็นว่าหนังสือพิมพ์นั้น เปรียบเสมือนทนายความผู้คอยปกป้องประชาชน ไม่เป็นสถาบันที่อยู่สูงเกินเอื้อม หรือสร้างความตื่นตระหนกให้แก่ผู้อ่าน
5. ตั้งเป้าหมายในการปรับปรุงความน่าเชื่อถือ ให้เกิดขึ้นแก่ประชาชนบางกลุ่มเป็นการเฉพาะกลุ่มผู้อ่านนั้นมีมากมายหลายกลุ่ม อาทิ กลุ่มผู้มีการศึกษาน้อย กลุ่มปัญญาชน กลุ่มเยาวชน หรือชนกลุ่มน้อยในประเทศ หนังสือพิมพ์จะต้องประสานพลังความคิดและความสามารถของบุคลากรทุกระดับ เพื่อทำให้กลุ่มผู้อ่านเหล่านี้ เกิดความเชื่อมั่นหนังสือพิมพ์ของตนให้จงได้ โดยการทำให้กลุ่มผู้อ่านเหล่านี้ประจักษ์ว่า หนังสือพิมพ์เป็นส่วนหนึ่งที่จะแก้ไขปัญหาเฉพาะต่าง ๆ ให้แก่เขาได้
6. รมัถระวังการนำเสนอข่าวและข้อเขียนที่ไวต่อความรู้สึกของประชาชน โดยเฉพาะเรื่องเกี่ยวกับสตรี เยาวชน บุคคลอาวุโส ชนกลุ่มน้อย นักการเมืองและผู้เคร่งศาสนา ปัญหาความขัดแย้งระหว่างประเทศ การทำแท้ง ปัญหาความมั่นคงของประเทศ ล้วนแล้วแต่เป็นเรื่องที่อ่อนไหวมาก หนังสือพิมพ์จึงจำเป็นต้องใช้ความระมัดระวังเป็นพิเศษในการนำเสนอข่าว และข้อเขียนเกี่ยวกับเรื่องเหล่านี้
7. เป็นแหล่งข่าวสารของคนในท้องถิ่น หนังสือพิมพ์ต้องนำเสนอข่าวครอบคลุมปฏิบัติการที่เกิดขึ้นในท้องถิ่นอย่างทั่วถึงและสม่ำเสมอ เพื่อผูกพันให้ประชาชนจำเป็นต้องอ่านและรับรู้เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในท้องถิ่นของตนเป็นประจำ
8. ให้การศึกษาแก่ประชาชนในเรื่องสิทธิเสรีภาพของสื่อมวลชน พยายามให้ประชาชนได้ตระหนักว่า สิทธิเสรีภาพของสื่อมวลชนนั้น โดยแท้ที่จริงแล้วก็คือ สิทธิเสรีภาพของประชาชนนั่นเอง

การที่ประชาชนยังมีสิทธิเสรีภาพอยู่ได้ ก็เนื่องจากสื่อมวลชนยังคงได้รับสิทธิเสรีภาพนี้อยู่ หนังสือพิมพ์จะต้องรณรงค์ให้ประชาชนทั่วประเทศโดยเฉพาะเยาวชนได้รับทราบความจริงข้อนี้

ในการเสริมสร้างภาพลักษณ์ของหนังสือพิมพ์นั้น สามารถทำได้หลายรูปแบบโดยใช้สื่อต่างๆ เป็นเครื่องมือ รูปแบบแรกซึ่งเป็นรูปแบบที่นิยมกัน คือ การลงโฆษณาในหนังสือพิมพ์ของตนเอง ที่เรียกว่า House advertising หรือลงโฆษณาในสื่ออื่น ๆ เช่น ในนิตยสาร ในสื่อโทรทัศน์

รูปแบบที่สอง เป็นรูปแบบการสร้างเสริมภาพลักษณ์ของหนังสือพิมพ์ด้วยการให้บริการสาธารณะแก่ชุมชน รูปแบบนี้จึงเป็นรูปแบบของการประชาสัมพันธ์องค์กรที่ทำให้ประสิทธิผลที่ดียิ่ง ทำให้ประชาชนทั่วไปได้รู้จัก ประทับใจ และศรัทธาหนังสือพิมพ์มากขึ้น เช่น การจัดหรือร่วมสัมมนา อภิปรายทางวิชาการ เพื่อประโยชน์ทางวิชาชีพของกลุ่มผู้อ่าน และการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม การรับนักศึกษาทางด้านหนังสือพิมพ์เข้าฝึกงานในองค์กร ฯลฯ

อีกรูปแบบหนึ่ง ที่หนังสือพิมพ์นำมาใช้เสริมสร้างภาพลักษณ์ของตน คือ รูปแบบการร่วมกิจกรรมเพื่อการขาย (Sales activities) เช่น การออกร้านงานแสดงสินค้าและตลาดนัดแรงงานของหน่วยราชการและสถานศึกษาต่าง ๆ ซึ่งนอกจากจะทำให้หนังสือพิมพ์เป็นที่รู้จักของผู้มาร่วมงานมากขึ้นแล้ว ยังทำให้สามารถขยายจำนวนจำหน่ายได้ด้วย

การวางแผนนำเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาใช้ในองค์กร

เพื่อให้การวางแผนการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาใช้ในองค์กรเกิดประสิทธิผล ผู้บริหารจึงควรพิจารณาอย่างรอบคอบโดยคำนึงถึงปัจจัยต่าง ๆ ดังนี้ด้วย กล่าวคือ

1. การนำเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาใช้ในองค์กรควรมีการปรึกษาหารือและได้รับความเห็นชอบร่วมกันระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ของหนังสือพิมพ์ ซึ่งมีความจำเป็นต้องใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่นั้นในอนาคตเพื่อเพิ่มสมรรถนะการปฏิบัติงาน

2. การลดกำลังแรงงาน การนำเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาใช้เพิ่มสมรรถนะของเครื่องจักรนั้น จะต้องสามารถลดค่าใช้จ่าย ประหยัดเวลา และสร้างกำไรได้มากกว่าเดิมจริงๆ ตัวอย่าง เช่น เรื่องการพิมพ์ในอดีต กว่าที่หนังสือพิมพ์จะปฏิบัติการแล้วเสร็จนับตั้งแต่พิมพ์ ตัด แทรก นับจำนวนฉบับมัดห่อ แยกส่งสายส่งนั้น ต้องใช้กำลังคนปฏิบัติงานนับเป็นร้อย ๆ คน เสียเวลาไม่ต่ำกว่า 10 ชั่วโมง แต่ปัจจุบันระบบการพิมพ์ซึ่งควบคุมการทำงานด้วยระบบคอมพิวเตอร์นั้น เครื่องพิมพ์อัตโนมัติมีความสามารถในการพิมพ์ที่รวดเร็วมากถึง 50,000 กว่าฉบับต่อชั่วโมง มีเครื่องป้อนกระดาษ ต่อกระดาษเข้ากับกระดาษม้วนใหม่ได้อัตโนมัติโดยไม่ต้องหยุดเครื่องพิมพ์ มีระบบสายพานลำเลียงหนังสือพิมพ์ไปสู่เครื่องนับจำนวนฉบับ และมีเครื่องมัดบรรจุห่อหนังสือพิมพ์และแยกส่งห่อให้สายส่ง รวมเวลาปฏิบัติการดังกล่าวใช้เวลาทั้งสิ้นเพียง 10 – 15 นาที โดยใช้กำลังแรงงานเพียง 30 – 40 คนเท่านั้น

3. การนำเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาใช้จะต้องสามารถปรับปรุงผลิตภัณฑ์ของหนังสือพิมพ์ให้มีคุณภาพทางวารสารศาสตร์บางอย่างที่จะใช้จูงใจผู้อ่านและผู้ลงโฆษณาสูงขึ้น เช่น ให้ผลิตภัณฑ์ที่พิมพ์ได้ชัดเจนกว่าเดิม ให้สีที่สวยงามดงามกว่าเดิม ในเรื่องของการพิมพ์สีนั้น หนังสือพิมพ์ทุกฉบับได้ข้อพิสูจน์แล้วว่า “สี” สามารถขายหนังสือพิมพ์ได้ทั้งแก่ผู้อ่านและผู้ลงโฆษณา หนังสือพิมพ์ที่วางขายตามแผงหนังสือหากส่วนเหนือรอยพับกลางเล่มของหน้าหนึ่งได้รับการออกแบบจัดหน้า วางเนื้อหาที่น่าสนใจ และพิมพ์ด้วยสีที่สวยงามคมชัด สะดุดตา จะสามารถดึงดูดสายตาของผู้เดินผ่านไปมาให้มาซื้อหนังสือพิมพ์ได้มากขึ้น นอกจากนั้น การพิมพ์ในภาพถ่าย แผ่นผัง แผนที่ เส้นกราฟิกอื่น ๆ ยังทำให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจเนื้อหาที่หนังสือพิมพ์ต้องการนำเสนอได้ดียิ่งขึ้น ที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือ โฆษณาสีนั้นสามารถขายให้แก่ลูกค้าผู้ลงโฆษณาได้ง่ายขึ้น แม้ว่าลูกค้าจะต้องเสียค่าใช้จ่ายในการพิมพ์โฆษณาสีเพิ่มขึ้นอย่างมากมาย ก็ตาม

4. เทคโนโลยีสมัยใหม่ที่น่าเข้ามาใช้ในองค์กรนั้น ควรจะนำมาช่วยในการขยายธุรกิจของหนังสือพิมพ์ สร้างมูลค่าเพิ่มของข่าวและข้อมูลข่าวสารในศูนย์บริการข้อมูลข่าวสารของหนังสือพิมพ์ด้วย

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สุกัญญา บุรณเดชาชัย (2550) ได้ศึกษาเรื่อง “คุณสมบัติที่พึงประสงค์ของหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น จังหวัดชลบุรี” พบว่า

1. พฤติกรรมการอ่านหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นของผู้บริโภคในจังหวัดชลบุรี ส่วนใหญ่เคยอ่านนาน ๆ ครั้งมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 62.5 อ่านหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นศรีราชามากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 35.5 เหตุผลที่อ่านหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นมากที่สุดเนื่องจากมีข่าวสารของท้องถิ่นที่เป็นประโยชน์ คิดเป็นร้อยละ 54.3 ส่วนใหญ่อ่านหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นในที่ทำงาน คิดเป็นร้อยละ 42.3 ส่วนใหญ่อ่านหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นน้อยกว่า 3 ปี คิดเป็นร้อยละ 40.3 ส่วนใหญ่อ่านข่าวสังคมมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 45.3 ประโยชน์ที่ได้จากการอ่านหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นมากที่สุด คือ เพื่อได้รับทราบข่าวสารทั่วไปในท้องถิ่น คิดเป็นร้อยละ 82.0

2. ผู้บริโภคในจังหวัดชลบุรีมีความคิดเห็นที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น ในด้านความรับผิดชอบและจริยธรรมของหนังสือพิมพ์มากที่สุด

3. การเปรียบเทียบพฤติกรรมการอ่านหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น จำแนกตามระดับความผูกพันพบว่า

3.1 ผู้อ่านในจังหวัดชลบุรีที่มีระดับความผูกพันและรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของจังหวัดชลบุรีแตกต่างกัน มีพฤติกรรมการอ่านหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น ไม่แตกต่างกัน

3.2 ผู้อ่านในจังหวัดชลบุรีที่มีระดับความผูกพันและรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของจังหวัดชลบุรีแตกต่างกัน มีพฤติกรรมการอ่านหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นศรีราชา และเสียงมหาชนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนหนังสือพิมพ์ประเภทอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

3.3 ผู้อ่านในจังหวัดชลบุรีที่มีระดับความผูกพันและรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของจังหวัดชลบุรีแตกต่างกัน มีเหตุผลในการอ่านหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นที่เป็นประโยชน์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

3.4 ผู้อ่านในจังหวัดชลบุรีที่มีระดับความผูกพันและรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของจังหวัดชลบุรีมีสถานที่ในการอ่านหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.5 ผู้อ่านในจังหวัดชลบุรีที่มีระดับความผูกพันและรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของจังหวัดชลบุรีแตกต่างกัน มีระยะเวลาอ่านหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.6 ผู้อ่านในจังหวัดชลบุรีที่มีระดับความผูกพันและรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของจังหวัดชลบุรีแตกต่างกัน มีประเภทของเนื้อหาในการอ่านหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น ได้แก่ ข่าว เศรษฐกิจ ธุรกิจ รายงานพิเศษ ข่าวการศึกษาและข่าวการเมือง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนเนื้อหาประเภทอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

3.7 ผู้อ่านในจังหวัดชลบุรีที่มีระดับความผูกพันและรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของจังหวัดชลบุรีแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ที่จะได้รับจากการอ่านหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นในด้านได้รับทราบข่าวสารทั่วไปในท้องถิ่น การรับทราบข่าวการเมือง ได้รับคำแนะนำและข้อคิดเห็นต่าง ๆ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.8 ผู้อ่านในจังหวัดชลบุรีที่มีระดับความผูกพันและรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของจังหวัดชลบุรีแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นในด้านบทบาทหน้าที่และวัตถุประสงค์ของหนังสือพิมพ์ การบริหารงานของหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น ความรับผิดชอบและจริยธรรมของหนังสือพิมพ์ เนื้อหา การเขียนและตกแต่งต้นฉบับ และการผลิตและจำหน่าย

อีกทั้งยังพบว่า หนังสือพิมพ์ท้องถิ่นของจังหวัดชลบุรีในภูมิภาคตะวันออกยังปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ได้ไม่ดีพอ จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่หนังสือพิมพ์ท้องถิ่นฯ ต้องเข้าใจและตระหนักถึงข้อจำกัดและสภาพความเป็นจริงของท้องถิ่น อีกทั้งปัจจัยพื้นฐานสำคัญในการที่จะนำไปสู่การนำเสนอข้อมูลข่าวสารของสังคมท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ และบรรลุถึงพันธกิจทางสังคมต่อชุมชนท้องถิ่นของตนจากผลของการศึกษาข้างต้นจะเห็นว่าการปฏิบัติหน้าที่ของหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นภาคตะวันออกยังเป็นที่ยังขาดของผู้รับสารว่าได้ปฏิบัติหน้าที่ของหนังสือพิมพ์ตามบทบาทของการสื่อสารเพื่อความเป็นพลเมืองหรือไม่มากนักน้อยเพียงใด

ณัฐธาดา หน่อทอง (2541) ที่ศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการจัดทำหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติในสถาบันราชภัฏ” พบว่า นักศึกษาโปรแกรมนิเทศศาสตร์ในสถาบันราชภัฏที่มีการจัดทำหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติ ส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจหลักการจัดทำหนังสือพิมพ์อยู่ในระดับ

ดี ทั้งด้านการสื่อข่าวและเขียนข่าว การออกแบบ – จัดหน้าหนังสือพิมพ์ การบรรณาธิกรณ ($\bar{X} = 15.393$) โดยมีความพร้อมในการจัดทำอยู่ในระดับปานกลางที่ค่อนข้างไปทางน้อย ($\bar{X} = 2.825$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ายังขาดความพร้อมในเรื่องบุคลากรผู้เชี่ยวชาญด้านหนังสือพิมพ์มาให้คำปรึกษาแนะนำ ขาดงบประมาณสำหรับการดำเนินงานและจ้างโรงพิมพ์ ขาดเครื่องมืออุปกรณ์ที่อำนวยความสะดวกในการจัดทำหนังสือพิมพ์ทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ และขาดความพร้อมในเรื่องห้องปฏิบัติการหนังสือพิมพ์ นอกจากนี้ในส่วนของ การเปรียบเทียบความแตกต่างของปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการจัดทำหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติในสถาบันราชภัฏตามระยะในการออกหนังสือพิมพ์ พบว่า หนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติในสถาบันราชภัฏที่มีระยะเวลาการออกแตกต่างกัน แต่ทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่อวิชาชีพหนังสือพิมพ์ ความรู้ในหลักการจัดทำหนังสือพิมพ์ของนักศึกษา และความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับความพร้อมในการจัดทำหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สุรสิทธิ์ วิทยาธรัฐ (2554) หนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติออนไลน์ในมหาวิทยาลัย พบว่า สื่ออินเทอร์เน็ต และสื่อเครือข่ายสังคม ได้กลายเป็น “สื่อใหม่” ของสังคมไทยพร้อมๆ กับกับบทบาทของ “หนังสือพิมพ์ออนไลน์” ทำให้วงวิชาชีพหนังสือพิมพ์ปรับตัวขนานใหญ่ส่งผลไปยังมหาวิทยาลัยต่างๆ ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรมีเนื้อหาที่สอดรับเทคโนโลยีการสื่อสารสมัยใหม่อย่างเห็นได้ชัด รวมทั้งหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติ ซึ่งแต่เดิมนั้นเป็นหนังสือพิมพ์กระดาษมีปัญหาอุปสรรคการจัดทำหลายมหาวิทยาลัย เช่น ปัญหาเงินทุนการจัดทำ เสรีภาพตามกรอบจริยธรรมแห่งวิชาชีพ เป็นต้น กระทั่งสมาคมนักข่าวแห่งประเทศไทยได้จัดโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการและมอบรางวัลพิราบน้อยขึ้นในปี พ.ศ. 2536 ที่ถือเป็นจุดเปลี่ยนสำคัญของหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติในมหาวิทยาลัยไทย นับเป็นความสำเร็จในการกระตุ้นเสริมให้นักศึกษาและอาจารย์ที่ปรึกษา รวมทั้งผู้บริหารมหาวิทยาลัยเห็นความสำคัญของหนังสือพิมพ์ปฏิบัติ

กระนั้น ผลของสื่อใหม่นับเป็นความท้าทายครั้งใหม่ของวงวิชาการการเรียนการสอนด้านนิเทศศาสตร์และสื่อสารมวลชนอย่างยิ่ง โดยเฉพาะหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติในมหาวิทยาลัยไทย ซึ่งเปรียบเสมือนสนามฝึกประสบการณ์จริงของนักศึกษาก่อนเข้าสู่วิชาชีพ หลายวิทยาลัยมีการปรับตัวเป็นหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติออนไลน์แล้ว รวมทั้งภาควิชาชีพสื่อสารมวลชนก็เริ่มสนใจให้หนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติออนไลน์เป็นเครื่องมือพัฒนานักศึกษานิเทศศาสตร์ ก่อนเป็นนักข่าวรุ่นใหม่ในยุคสื่อออนไลน์อย่างที่เคยประสบความสำเร็จมาแล้วในโครงการ “หนังสือพิมพ์ปฏิบัติพิราบน้อย”

ภัทรธิดา รัตนวราหะ บรรณาธิการหนังสือพิมพ์ดาวแปดริ้ว จังหวัดฉะเชิงเทรา (สัมภาษณ์, 2552) ที่ได้กล่าวถึง การแก้ปัญหาของหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นว่าคู่แข่งของหนังสือพิมพ์ดาวแปดริ้ว คือสื่อกระแสหลักโดยเฉพาะอย่างยิ่งคือหนังสือพิมพ์ส่วนกลางดังนั้นการกำหนดวาระการพิมพ์เผยแพร่ให้มีความถี่เพิ่มมากขึ้นเพื่อแข่งขันในเรื่องเวลาในการเสนอข่าว ทำให้หนังสือพิมพ์ท้องถิ่นสามารถอยู่รอดได้

จักรกฤษณ์ แวคล้ายหงส์ บรรณาธิการและบรรณาธิการบริหาร หนังสือพิมพ์ประชาชาติ จังหวัดตราด (สัมภาษณ์, 2552) กล่าวว่า ปัญหา อุปสรรคในการดำเนินงานทำหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น เนื่องจากการที่หนังสือพิมพ์ประชาชาติ เน้นข่าวสืบสวนซึ่งเป็นการปฏิบัติตามหน้าที่และจรรยาบรรณ ของนักข่าว จึงมักจะมีปัญหากับผู้ที่เกี่ยวข้องในข่าว ถูกซื้อเก็บจากกลุ่มผู้มีอิทธิพล และโดนขู่ทำร้าย ร่างกายบ่อยครั้ง อีกทั้งประสิทธิ์ แสงรุ่งเรือง เจ้าของและบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ชายแดนจังหวัด สระแก้ว (สัมภาษณ์, 2552) กล่าวว่าหนังสือพิมพ์ชายแดนเป็นหนังสือพิมพ์ที่ผลิตเองโดยคนคนเดียว ไม่มีทุนอื่นอุดหนุน จึงทำให้ประสบปัญหาในด้านต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้นอันเป็นผลมาจากปัญหา เศรษฐกิจในปัจจุบันและด้วยการยึดมั่นในจรรยาบรรณในการเสนอข่าวของหนังสือพิมพ์ชายแดน เจ้าของหนังสือพิมพ์จึงถูกคุกคามจากผู้มีอิทธิพลในพื้นที่ เพื่อไม่ให้หนังสือพิมพ์นำเสนอข่าวในด้านลบ ของกลุ่มผู้มีอิทธิพลอยู่เสมอรวมถึงสุรียา กองกษมุดบรรณาธิการและบรรณาธิการบริหาร น.ส.พ.ข่าว ไทจังหวัดระยอง (สัมภาษณ์, 2552) ที่ได้กล่าวไปในทิศทางเดียวกันว่าปัญหา อุปสรรคในการ ดำเนินงานของหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นนอกจากปัญหาเรื่องเงินที่ไม่ค่อยพอกับรายจ่ายแล้วการที่เป็น หนังสือพิมพ์นั้นน่าจะก่อให้เกิดผู้ประสงค์ร้ายขึ้นโดยไม่รู้ตัว เพราะเคยถูกข่มขู่จากคนที่เสียประโยชน์ บางกลุ่มหรือจากนักการเมืองและผู้มีอิทธิพลของท้องถิ่น ทำให้เกิดความหวาดกลัวในการทำงานและ เคยมีการขู่ฆ่าจากอิทธิพลมืด แต่ก็ด้วยการปฏิบัติหน้าที่เพื่อประชาชนที่ยึดมั่นในจรรยาวิชาชีพมา ยาวนานจึงทำให้ผ่านจุดนั้นมาได้ด้วยดี ถึงแม้ว่าจะไม่ได้เป็นนักข่าวของหนังสือพิมพ์ที่มีชื่อเสียงเช่น หนังสือพิมพ์รายใหญ่แต่ก็ยังคงรักษาไว้ซึ่งจรรยาบรรณของนักหนังสือพิมพ์เป็นอย่างดี เพราะ คำนึงถึงคุณธรรมและจริยธรรมตลอดเวลาว่าสิ่งใดควรทำไม่ควรทำ

สุกัญญา บุรณเดชาชัย (2549) ศึกษาเรื่อง จรรยาบรรณ : การควบคุมตนเองที่ยังมีปัญหาว่าจริยธรรมและจรรยาบรรณมีความต่อการทำงานในทุกอาชีพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสื่อมวลชน ซึ่งเป็น องค์กรธุรกิจและสถาบันสาธารณะ ผลที่เกิดขึ้นจากการนำเสนอข้อมูลข่าวสารของสื่อมวลชนที่มี อิทธิพลต่อประชาชนผู้นับสารนานัปการ ทั้งด้านบวกและด้านลบ ดังนั้นการประกอบวิชาชีพ หนังสือพิมพ์ด้วยการใช้สิทธิและเสรีภาพตามหลักการในรัฐธรรมนูญฉบับประชาชนจึงต้องมีขอบเขต นอกเหนือจากกระบวนการควบคุมทางกฎหมายเป็นมาตรการหนึ่งที่เป็นรูปธรรมอยู่แล้ว สื่อมวลชน เองยังได้จัดตั้งองค์กรวิชาชีพขึ้นมาควบคุมตนเอง โดยใช้หลักการพื้นฐานแห่งจริยธรรมและ จรรยาบรรณวิชาชีพเป็นข้อบังคับสำคัญ เพื่อไม่ให้สื่อมวลชนนำสิทธิและเสรีภาพเหล่านี้ไปละเมิดสิทธิ และเสรีภาพผู้อื่น หรืออาจจะกล่าวได้ว่าเป็นการละเมิดจริยธรรมวิชาชีพของสื่อมวลชนนั่นเอง สภา การหนังสือแห่งชาติเป็นองค์กรหลักควบคุมทางจริยธรรม ที่จัดตั้งขึ้นมาได้เกือบทศวรรษแล้ว และ ปฏิบัติหน้าที่ตามธรรมนูญสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติหลายประการ แต่การควบคุมตนเองโดยสภา การหนังสือพิมพ์ฯกลับมีข้อกังขาและถูกจับตามองจากประชาสังคมว่า การทำหน้าที่ของสื่อมวลชนยัง ตั้งอยู่บนพื้นฐานความละเมียดอยู่บ่อยครั้ง และบทบาทของสภาหนังสือพิมพ์ฯ ในการดำเนินการนั้น เป็นรูปธรรมชัดเจนเพียงพอน่าเชื่อถือหรือไม่ จากข้อมูลการศึกษา ค้นคว้า รวบรวม วิจัย รวมทั้งสถิติ

การเรียกร้องของสภาการหนังสือพิมพ์ฯเอง เป็นสิ่งหนึ่งที่สนับสนุนสมญานาม “เสื่อกระดาษ” ของสภาการหนังสือพิมพ์ฯได้เป็นอย่างดี เพราะในแต่ละปีหนังสือพิมพ์ได้ทำหน้าที่ตามหลักการของปรัชญาวิชาชีพจนละเมิดสิทธิเสรีภาพของผู้อื่นอยู่เสมอ ตั้งแต่กรณีเล็กๆ ที่ผู้เสียหายไม่ร้องเรียนจนถึงเหตุการณ์ใหญ่โตเช่น “คดีวีซีดีไฮโซ” ก็มาแล้ว ดังนั้น การที่จะทำให้หลักการควบคุมกันเองนี้เป็นจริงได้ ทุกฝ่ายต้องร่วมกันแก้ปัญหาอย่างแท้จริง ไม่ว่าจะกลายเป็นฝ่ายผู้ประกอบการวิชาชีพ สภาการหนังสือพิมพ์ฯ ประชาชน รวมทั้งสถาบันการศึกษาด้านสื่อมวลชนต้องปลูกฝังจริยธรรมในวิชาชีพให้แก่ผู้ศึกษาเพื่อก้าวสู่ความเป็นผู้ปฏิบัติงานโดยมีจรรยาวิชาชีพต่อไป

อารดา เทตธรรมคุณ (2547) ที่ศึกษาวิจัยเรื่อง “ความตระหนักของผู้สื่อข่าวต่อจริยธรรมวิชาชีพหนังสือพิมพ์ไทย” เพื่อศึกษาถึงระดับความตระหนักของผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์ไทยต่อจริยธรรมวิชาชีพ ผลการวิจัยพบว่า ผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์ไทยส่วนใหญ่มีความตระหนักสูง ทั้งนี้เพื่อให้ได้ปฏิบัติหน้าที่ของการเป็นสื่อมวลชนอันเป็นที่พึงของประชาชนในทุกบริบทของสังคมอย่างแท้จริง

จินตนา ต้นสุวรรณนนท์ (2541) ยังพบว่า ปัจจัยที่นักหนังสือพิมพ์ส่วนใหญ่เห็นว่ามีผลต่อการขาดความรับผิดชอบทางจริยธรรมของนักหนังสือพิมพ์มากที่สุด ได้แก่ ปัจจัยในด้านความคลุมเครือของปัญหาทางจริยธรรมของหนังสือพิมพ์ รองลงมาคือ ปัจจัยอันเกิดจากธรรมชาติในการดำเนินงานของหนังสือพิมพ์ (ข้อจำกัดด้านเวลา) ปัจจัยในด้านมาตรการและกลไกในการตรวจสอบควบคุมกันเองในแวดวงวิชาชีพหนังสือพิมพ์ไม่มีประสิทธิภาพ และปัจจัยในด้านผู้อ่านตามลำดับ นอกจากนี้ นักหนังสือพิมพ์ส่วนใหญ่ยังมีทัศนคติต่อจรรยาบรรณวิชาชีพหนังสือพิมพ์ในทางบวก โดยเห็นว่าจรรยาบรรณวิชาชีพมีประโยชน์ช่วยเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาในกรณีที่เกิดปัญหาทางจริยธรรมขึ้นและจรรยาบรรณยังสามารถควบคุมความประพฤติให้นักหนังสือพิมพ์มีความรับผิดชอบต่อสังคมมากขึ้นนอกจากนี้บำรุงสุขพันธ์ (2549) ยังพบอีกด้วยว่าปัจจัยที่ผู้ประกอบการหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นเห็นว่า มีผลต่อบทบาทหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นต่อการส่งเสริมความรู้เรื่องการพัฒนาชนบทตามแนวยุทธศาสตร์ชาติ ได้แก่ ปัจจัยเรื่องต้นทุนการผลิต/รายได้ของหนังสือพิมพ์ มีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นว่ามีบทบาทมากที่สุด นั่นคือ 4.42 รองลงมาได้แก่ จรรยาบรรณวิชาชีพ มีค่าเฉลี่ย 4.38 และอุปกรณ์/เทคโนโลยี มีค่าเฉลี่ย 4.3 ตามลำดับ

สุกัญญา บุรณเดชาชัย ศึกษาเรื่อง การบริหารและบทบาทของหนังสือพิมพ์ไทยในแอลเอ (LA) ที่มีต่อชุมชนไทยในนครลอสแอนเจลิส รัฐแคลิฟอร์เนีย ประเทศสหรัฐอเมริกา Management and Roles of Thai Newspaper in Los Angeles จากการศึกษาค้นคว้าอิสระของการอบรมหลักสูตรผู้บริหารการสื่อสารมวลชนระดับสูง (2556) ผลการวิจัยพบว่าชุมชนไทยในแอลเอมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับหนังสือพิมพ์ไทยหนังสือพิมพ์มีความสำคัญและมีบทบาทมีอำนาจและอิทธิพลมีพลังในการขับเคลื่อนและเชื่อมโยงสังคมไทยมาเป็นเวลายาวนาน หนังสือพิมพ์มีความจำเป็นต่อชุมชนมาก หนังสือพิมพ์เติบโตพร้อม ๆ กับชุมชน เป็นช่องทางในการติดต่อสื่อสาร สื่อผลักดันกระจายข่าว ไม่มีสื่อชุมชนก็อยู่ไม่ได้ สื่อเป็นตัวจักรสำคัญในการขับเคลื่อนพันธกิจของชุมชน สื่อทำให้

กิจกรรมของชุมชนดำเนินต่อไปได้ ซึ่งเป็นการยกระดับและการสร้างชุมชนไทยให้เข้มแข็ง นอกจากนี้ให้ข่าวสารแล้วหนังสือพิมพ์ยังให้ความบันเทิงให้บริการชุมชนและช่วยเหลือชุมชนในทุก ๆ ด้านโดยผู้รับสารส่วนใหญ่เห็นว่า หนังสือพิมพ์ไทยในแอลเอควรมีการปรับปรุงในทุก ๆ ด้าน โดยด้านที่ควรปรับปรุงมากที่สุดคือ ด้านจริยธรรมและความรับผิดชอบมากที่สุด นอกจากนี้ยังระบุว่าเห็นด้วยกับการที่หนังสือพิมพ์ควรผลิตทั้งฉบับกระดาษ (Print) และออนไลน์ทั้งสองประเภทควบคู่กันไปในอนาคต

ฐิติ วิทยสรณะ (2548) วิจัยเรื่อง ‘บทบาทและการดำรงอยู่ของหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นในกระแสโลกาภิวัตน์’ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารจากหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นของประชาชน รวมทั้งศึกษาบทบาทหน้าที่ของหนังสือพิมพ์ในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะด้านการพัฒนาประชาสังคม ตลอดจนศึกษาแนวทางการบริหารงาน และการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นใน 4 ภูมิภาค ผลการศึกษาพบว่า ประชาชน 4 ภูมิภาค เลือกเปิดรับข่าวสารจากหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นทุกประเภท ในภาพรวมอยู่ระดับปานกลาง แต่พิจารณาเป็นรายข้อพบว่า เนื้อหาข่าวสารประเภทการเมือง อาชญากรรม อุบัติเหตุ เกี่ยวกับเรื่องเพศ และเรื่องประหลาดมีการเปิดรับข่าวสารสูง ผลวิจัยยังพบอีกว่า หนังสือพิมพ์ท้องถิ่นสามารถแสดงบทบาทหน้าที่ในการรายงานข่าวสารความเคลื่อนไหวของท้องถิ่นอย่างละเอียดในระดับสูง นอกจากนี้ประชาชนยังให้หนังสือพิมพ์ท้องถิ่นควรแสดงบทบาทหน้าที่ในการพัฒนาประชาสังคมอย่างเข้มแข็ง เพื่อการดำรงอยู่ในกระแสโลกาภิวัตน์ รวมทั้งหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นสามารถเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในลักษณะต่าง ๆ ในระดับมาก ในประเด็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นได้แสดงความคิดเห็นหรือร้องเรียนเรื่องราวต่าง ๆ หนังสือพิมพ์ท้องถิ่นเปิดพื้นที่ให้ประชาชนนำเสนอข้อมูลข่าวสารของชุมชนได้ และเปิดโอกาสให้ประชาชนร่วมเป็นผู้ถือหุ้นในกิจการหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นได้ในอนาคต

ประกอบเกียรติ อิมศิริ และคณะ (2551) วิจัยเรื่อง การศึกษาพฤติกรรมและความพึงพอใจของประชาชนต่อหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นในเขตจังหวัดปทุมธานี พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมในการเปิดรับหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นโดยพิจารณาจาก เนื้อหาข่าวสารมากที่สุด ประเภทข่าว กลุ่มตัวอย่างสนใจข่าวการเมืองท้องถิ่นมากที่สุดและสาเหตุที่อ่านเพื่อการรับทราบข้อมูลข่าวสาร สำหรับลักษณะของหนังสือพิมพ์ที่ตรงกับความต้องการของกลุ่มตัวอย่างคือต้องมีความเป็นกลางเชื่อถือได้

ทศพล คุ่มสุพรรณ (2552) ศึกษาวิจัยเรื่อง ลักษณะการบริหารงานหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นในเขตภาคเหนือ เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึกเจ้าของและ/หรือบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นในเขตภาคเหนือ 18 คน ประชาชนในท้องถิ่น 25 คนจาก 3 จังหวัดภาคเหนือ คือ สุโขทัย พิษณุโลกและเชียงใหม่ นักวิชาการด้านวารสารศาสตร์และสื่อมวลชนในเขตภาคเหนือจากมหาวิทยาลัย พบว่าการบริหารองค์กรหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นในเขตภาคเหนือส่วนใหญ่เป็นองค์กรแบบไม่เป็นทางการและเป็นการดึงบุคคลใกล้ชิด อาทิ บุคคลในครอบครัวและเพื่อนมาทำงานหนังสือพิมพ์ร่วมกัน เป็นระบบการบริหารงานแบบครอบครัวไม่มีการจัดโครงสร้างองค์กรการวางแผน รวมทั้งการ

ควบคุมจริยธรรมวิชาชีพที่ชัดเจน หนังสือพิมพ์ท้องถิ่นในเขตภาคเหนือส่วนใหญ่ยังมีการบริหารงานแบบเจ้าของคนเดียวเป็นกิจการภายในครอบครัวและปรับเป็นองค์กรแบบเป็นทางการเป็นส่วนน้อย ปัจจุบันพบว่าหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นสามารถแบ่งตามสถานภาพการดำรงอยู่ได้ 3 รูปแบบด้วยกัน คือ หนังสือพิมพ์ท้องถิ่นที่เริ่มก่อตั้งหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นที่อยู่มานานและหนังสือพิมพ์ที่กำลังปรับปรุงให้สามารถอยู่รอดได้ และหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นที่กำลังจะหายไปโครงสร้างองค์กรหนังสือพิมพ์มี 3 รูปแบบด้วยกันคือมีเพียงกองบรรณาธิการเพียงอย่างเดียว มีเพียงกองบรรณาธิการและฝ่ายผลิตและมีการแบ่งเป็นกองบรรณาธิการ กองจัดการและฝ่ายผลิต ด้านการบริหารเนื้อหาและการผลิตตามพบว่า การบริหารเนื้อหาหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นส่วนใหญ่มีการบริหารเนื้อหาในรูปแบบกองบรรณาธิการเป็นส่วนน้อย หนังสือพิมพ์ท้องถิ่นรายวันมีกรอบระยะเวลาดำเนินงานที่ชัดเจนกว่าหนังสือพิมพ์รายสัปดาห์ รายปักษ์ รายลดเตอรี และรายเดือนเนื้อหาส่วนใหญ่ของหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นเป็นข่าวประชาสัมพันธ์จากหน่วยงานราชการและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รองมาคือข่าวสังคมบทความข่าวอาชญากรรมตามลำดับ กระบวนการผลิตหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นมี 3 รูปแบบด้วยกัน คือ ผลิตเองทั้งกระบวนการ จ้างผลิตเป็นบางส่วน และจ้างผลิตทั้งกระบวนการเพียงแค่เตรียมข้อมูลไปให้โรงพิมพ์เท่านั้น ด้านการบริหารองค์กรมีรายได้ของหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นในเขตภาคเหนือมาจาก 4 ทางด้วยกันคือการจำหน่ายหนังสือพิมพ์การขายพื้นที่โฆษณาธุรกิจโรงพิมพ์การสำรวจเอกสารพบว่าในหนังสือพิมพ์หลายฉบับรายได้จากการโฆษณาส่วนใหญ่มาจากการซื้อพื้นที่โฆษณาของนักการเมืองท้องถิ่นและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่วนปัญหาและอุปสรรคที่หนังสือพิมพ์ท้องถิ่นกำลังเผชิญอยู่คือสภาพปัญหาทางด้านบุคลากรที่มีข้อจำกัดทั้งด้านคุณภาพและปริมาณคู่แข่งทางธุรกิจโฆษณาและธุรกิจสื่อมวลชนที่มีจำนวนเพิ่มมากขึ้น ข้อจำกัดทางด้านทุนสภาพตลาดที่เล็กและไม่ขยายตัวและลักษณะของท้องถิ่นที่มีลักษณะเฉพาะด้านประเพณีความเชื่อและค่านิยม การพึ่งพานักการเมืองปัญหาต่างๆเหล่านี้ทำให้การพัฒนาและขยายตัวของหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นทำได้ยาก

พัชรภรณ์ ครุฑเมือง (2552, หน้า บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “การดำรงอยู่ของหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น เอกราช ท่ามกลางกระแสการเปลี่ยนแปลงของสังคม” การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาคือ

1. เพื่อศึกษาความเป็นมาและการดำเนินงานของหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นเอกราชที่ยังคงเป็นเอกลักษณ์ความเป็นหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นมิ่งพึงไว้
2. เพื่อศึกษาแนวโน้มอนาคตและปัจจัยที่มีผลต่อความอยู่รอดของหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นเอกราชท่ามกลางกระแสการเปลี่ยนแปลงทางสังคม
3. เพื่อศึกษากลยุทธ์ในการบริหารและวิเคราะห์จุดแข็งจุดอ่อนโอกาสและอุปสรรค ในการปรับตัวเพื่อความอยู่รอดของหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นเอกราชงานวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ

ทั้งนี้ใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกประกอบการศึกษาเชิงเอกสารในการเก็บรวบรวมข้อมูลผลจากการศึกษาพบว่าหนังสือพิมพ์เอกราชเกิดขึ้นจากอุดมการณ์ของผู้ก่อตั้ง คือนางเล็ก พิษณุกุล และคณะ

ทำหนังสือพิมพ์เพื่อเป็นกระบอกเสียงให้กับคนในท้องถิ่นตลอดระยะเวลาครึ่งศตวรรษมีการดำเนินงาน ดังนี้

1. ปรับการบริหารหนังสือพิมพ์ให้ดำรงอยู่ได้ด้วยกลยุทธ์นโยบายทุนเทคนิคและส่วนผสมทางการตลาด

2. ผลกระทบการเปลี่ยนแปลงทางสังคมทำให้หนังสือพิมพ์เอกราชต้องปรับตัวคือการบริหารการตลาดและการโฆษณาเพิ่มขึ้นนอกจากนี้ยังมีการพัฒนาเทคโนโลยีการพิมพ์ทำให้สามารถลดปัญหาการขาดแคลนบุคลากรได้

3. ใช้กลยุทธ์การวิเคราะห์จุดแข็งจุดอ่อนโอกาสและอุปสรรค ในการวิเคราะห์พบว่าจุดแข็งอยู่ที่ความเก่าแก่เป็นที่รู้จักมายาวนานในท้องถิ่นล้าปางชื่อหัวหนังสือพิมพ์เอกราชเป็นที่รู้จักของผู้อ่านแบรนดหรือตราสินค้าเอกราชมีมูลค่าเชิงธุรกิจที่สร้างความเชื่อถือได้ ด้านจุดอ่อนพบว่าหนังสือพิมพ์ขนาดเล็กขาดสีสันอย่างไรก็ดีโอกาสที่จะเติบโตของหนังสือพิมพ์ดีมากเพราะความเก่าแก่และคนติดตามอ่านมาหลายส่วน อุปสรรคคือคู่แข่งที่พัฒนาจนล้ำหน้าจึงต้องสร้างความแตกต่างโดยปรับรูปปรักและเนื้อหาหนังสือพิมพ์และพยายามออกหนังสือพิมพ์ให้ตรงตามกำหนดลักษณะการนำเสนอข่าวอย่างเป็นกลางไม่ตกอยู่ภายใต้อิทธิพลทางธุรกิจเพื่อทำหน้าที่ให้นำเชื่อถือและเป็นที่พึ่งพาของคนล้าปางได้ต่อไป

เมตตา ดีเจริญ (2553, หน้าบทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “การศึกษาความต้องการผู้อ่านหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นในจังหวัดนครราชสีมา” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการและพฤติกรรมการอ่านหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นของผู้อ่านในจังหวัดนครราชสีมาและเพื่อศึกษาความคิดเห็นของกลุ่มอ่านต่อการทำบทบาทความเป็นพลเมืองในจังหวัดนครราชสีมา การศึกษารั้งนี้มีการแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่มคือ ผู้ที่อ่านหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นในเขตพื้นที่ในจังหวัดนครราชสีมาจำนวน 400 คนและกลุ่มผู้อ่านหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นจำนวน 8 คนจากสาขาวิชาชีพต่างๆ สำหรับใช้ในการจัดกลุ่มสนทนาทั้งสองกลุ่มได้มาจากการเลือกแบบเจาะจงเครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม การจัดทำเป็นที่สาธารณะกลุ่มเฉพาะและการจัดทำเวทีเพื่อเผยแพร่ให้บรรณาธิการหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงปริมาณ ได้แก่ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

การวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เนื้อหาผลการวิจัยพบว่า

1. ผู้อ่านหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นจะเลือกอ่านหนังสือพิมพ์โดยพิจารณาจากชื่อหนังสือพิมพ์ลักษณะการอ่านหนังสือพิมพ์จะอ่านพาดหัวข่าวก่อนและตามด้วยเนื้อหา แหล่งที่มาของหนังสือพิมพ์มาจากสถานที่ราชการและเอกชน ชาวที่ต้องการอ่านมากที่สุด คือ ชาวเศรษฐกิจและการประกอบอาชีพคอลัมน์ที่ต้องการอ่านมากที่สุด คือ สังคมท้องถิ่นความต้องการที่จะใช้หนังสือพิมพ์แสดงบทบาทมากที่สุดคือเป็นกระบอกเสียงให้กับคนในท้องถิ่น

2. ผู้อ่านหนังสือพิมพ์มองการทำบทบาทเพื่อ ความเป็นพลเมืองของหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นของจังหวัดนครราชสีมา ในภาพรวมอยู่ในระดับบัลตามีเพียงประเด็นการนำเสนอและปลุกเร้าให้

ประชาชนในท้องถิ่นได้ใส่ใจและร่วมรักษาศิลปวัฒนธรรมในท้องถิ่น การกระตุ้นเตือนสถาบันการศึกษาในท้องถิ่นให้มีการนำเสนอองค์ความรู้คู่จรรยาบรรณและจริยธรรม และการนำเสนอข่าวให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และรักษาทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่นที่มีแนวโน้มระดับปานกลางมาถึ่มาก

3. ข้อเสนอแนะในการวิจัยหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น ควรมีการเสนอข่าวสารด้านเศรษฐกิจการประกอบอาชีพมากขึ้นอีกทั้งหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นต้องทำหน้าที่ของการเป็นกระบอกเสียงให้กับประชาชนในท้องถิ่นอย่างจริงจัง รวมทั้งการทำบทบาทสื่อมวลชนเพื่อความเป็นพลเมืองโดยมีเป้าหมายอย่างเข้มแข็งองค์กรวิชาการและวิชาชีพควรมีการแลกเปลี่ยนและเผยแพร่ความรู้ด้านนี้ให้กับผู้ประกอบการและประชาชนเพื่อให้เกิดความชัดเจนในบทบาทดังกล่าว

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาวิจัย เรื่อง “การถอดบทเรียนการผลิตหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติ: หนังสือพิมพ์ลานมะพร้าว มหาวิทยาลัยบูรพา” กำหนดรูปแบบการวิจัยในเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เพื่อศึกษากระบวนการผลิตหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าว ฉบับกระดาษ ประกอบการอภิปรายในภาพรวมโดยอาศัยข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง (Documentary Studies) และการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In – Depth Interview) โดยจะนำเสนองานวิจัยเชิงพรรณนาวิเคราะห์ (Analytical Description) เพื่อให้ทราบถึงประวัติความเป็นมา บทบาท รวมทั้งเพื่อหาแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงหนังสือพิมพ์ต่อไป

ประชากรกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาวิจัย เรื่อง “การถอดบทเรียนการผลิตหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติ: หนังสือพิมพ์ลานมะพร้าว มหาวิทยาลัยบูรพา” มีการกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ทั้งหมด 19 คน แบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่

กลุ่มที่ 1 กลุ่มผู้บริหารคณะฯ และอาจารย์ที่ปรึกษา ประกอบด้วย

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญรอด บุญเกิด อดีตคณบดี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยบูรพา ผู้บริหารคณะฯ
2. อาจารย์ปจากรีย์ ปุรินทรกุล อาจารย์ที่ปรึกษาประจำวิชาฝึกปฏิบัติหนังสือพิมพ์และนิตยสารมหาวิทยาลัยบูรพา
3. อาจารย์อุณาโลม จันทร์รุ่งมณีกุล อาจารย์ที่ปรึกษาประจำวิชาฝึกปฏิบัติหนังสือพิมพ์และนิตยสารมหาวิทยาลัยบูรพา

กลุ่มที่ 2 กลุ่มผู้ผลิตหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าว ฉบับกระดาษ ประกอบด้วย

4. นางสาวจิตรารัตน์ ประดับวงศ์ บรรณาธิการบริหารหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าว ฉบับกระดาษ มหาวิทยาลัยบูรพา
5. นายอวิรุทธ์ อินแสง บรรณาธิการบริหารหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าว ฉบับกระดาษ มหาวิทยาลัยบูรพา
6. นางสาวธนธร วุฒิมานานนท์ บรรณาธิการบริหารหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าว ฉบับกระดาษ มหาวิทยาลัยบูรพา

7. นางสาวรัตนภรณ์ แก้วอุไร ผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าว ฉบับกระดาษ มหาวิทยาลัยบูรพา

8. นางสาวเบญจมาภรณ์ ชิตพันธ์ ฝ่ายศิลปกรรมหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าว ฉบับกระดาษ มหาวิทยาลัยบูรพา

9. นางสาวอริสรา โพธิ์สิทธิ์ ฝ่ายสนับสนุนหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าว ฉบับกระดาษ มหาวิทยาลัยบูรพา

กลุ่มที่ 3 กลุ่มผู้อ่านและผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย ประกอบด้วย

10. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. โอฬาร ถิ่นบางเตียว อาจารย์ประจำคณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

11. อาจารย์ประเสริฐ ช่วยแก้ว อาจารย์ประจำภาควิชานิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

12. พระมหาวรพงศ์ วนะวิโส พระวัดแจ้งเจริญคอน

13. นายรัฐศรีณย์ สายกระชิบ ประชาสัมพันธ์องค์การนิสิต – สภานิสิต มหาวิทยาลัยบูรพา

14. นางสาวสุขุมภรณ์ ปานมาก นิสิตภาควิชานิเทศศาสตร์ สาขาการโฆษณาและการสื่อสารการตลาดคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

กลุ่มที่ 4 กลุ่มองค์กรวิชาชีพสื่อ ประกอบด้วย

15. คุณณภัทร์ ขุนนากัด เพจข่าวท้องถิ่นชล ทิวออนไลน์

16. คุณชวรงค์ ลิมป์ปัทมปาณี ประธานสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ

17. คุณมงคล บางประภา นายกสมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย

18. คุณมานิจ สุขสมจิตร ประธานมูลนิธิพัฒนาสื่อมวลชนแห่งประเทศไทย

19. คุณประสงค์ เลิศรัตนวิสุทธิ์ นายกสมาคมนักข่าวหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสัมภาษณ์แบบเจาะลึก อดีตคณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ หัวหน้าสาขาวารสารศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา อาจารย์ที่ปรึกษาประจำวิชาฝึกปฏิบัติหนังสือพิมพ์และนิตยสาร บรรณาธิการบริหารหนังสือพิมพ์ลานมะพร้าว ผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์ลานมะพร้าว ฝ่ายศิลปกรรมหนังสือพิมพ์ลานมะพร้าว ฝ่ายสนับสนุนหนังสือพิมพ์ลานมะพร้าว ผู้อ่านหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าว ฉบับกระดาษและผู้ให้รางวัลต่าง ๆ แก่หนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าว ฉบับกระดาษ

ผู้วิจัยดำเนินการตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูลตลอดระยะเวลาดำเนินการเก็บรวบรวม ข้อมูลโดยใช้เทคนิควิธีการตรวจสอบแบบสามเส้าด้านข้อมูล (Data Triangulation) เป็นการ

ตรวจสอบแหล่งข้อมูลด้านสถานที่ที่แตกต่างกัน ตรวจสอบแบบสามเส้าด้านผู้ให้ข้อมูล (Interviewee Triangulation) ที่เป็นผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษา กองบรรณาธิการและผู้อ่าน โดยตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูลด้วยวิธีการที่ต่างกัน (Methodological Triangulation) ในการสัมภาษณ์ การสังเกตจากสนามที่ศึกษาจริง และการสนทนากลุ่ม เพื่อนำมาประกอบการแปลความหมายร่วมกับผลการถอดเทปและการบันทึกภาคสนาม

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้เริ่มศึกษาข้อมูลจากเอกสารต่าง ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ก่อนจะรวบรวมข้อมูล และกำหนดแนวทางการตั้งคำถามโดยผู้วิจัยใช้วิธีเก็บข้อมูลโดยจะแบ่งแนวคำถามออกตามความเหมาะสม โดยจะมีการเก็บข้อมูลจากแหล่งข้อมูลประเภทเอกสารได้แก่

1. เอกสารที่เกี่ยวข้อง

- 1.1. หนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าว ฉบับกระดาษ
- 1.2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าว ฉบับกระดาษ

2. การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-Depth Interview) การเก็บข้อมูลจากแหล่งข้อมูลประเภทบุคคล มีการสุ่มตัวอย่างผู้ให้สัมภาษณ์แบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) เพื่อให้การคัดเลือกตัวอย่างสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการวิจัย โดยเลือกเกณฑ์การคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) โดยสัมภาษณ์อดีตคณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ หัวหน้าสาขาวารสารศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา อาจารย์ที่ปรึกษาประจำวิชาฝึกปฏิบัติหนังสือพิมพ์และนิตยสาร บรรณาธิการบริหารหนังสือพิมพ์ลานมะพร้าว ผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์ลานมะพร้าว ฝ่ายศิลปกรรมหนังสือพิมพ์ลานมะพร้าว ฝ่ายสนับสนุนหนังสือพิมพ์ลานมะพร้าวและผู้อ่านหนังสือพิมพ์ลานมะพร้าว ผู้อ่านและผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียและผู้ให้รางวัลแก่หนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าว

ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล

สำหรับการรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาเรื่อง “การถอดบทเรียนการผลิตหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติ: หนังสือพิมพ์ลานมะพร้าว มหาวิทยาลัยบูรพา” ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เริ่มจากการศึกษาข้อมูลจากเอกสารต่าง ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเข้มแข็งก่อนจะรวบรวมข้อมูลเพื่อสร้างกรอบแนวคิดในการศึกษา และกำหนดแนวทางการตั้งคำถาม หลังจากนั้นได้เริ่มเก็บข้อมูลซึ่งผู้วิจัยใช้วิธีเก็บข้อมูลสัมภาษณ์ทั้งหมดโดยจะมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยเรื่อง "การถอดบทเรียนการผลิตหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติ: หนังสือพิมพ์ลานมะพร้าว มหาวิทยาลัยบูรพา" เป็นงานวิจัยที่เน้นวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์และการมีส่วนร่วม โดยวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบปัญหาวิจัย คือ กระบวนการผลิตหนังสือพิมพ์ลานมะพร้าวเป็นอย่างไร หลังจากนั้นผู้วิจัยจะนำข้อมูลที่ได้รวบรวมมาทั้งหมดมาวิเคราะห์โดยพรรณนาเทียบเคียงกับแนวคิดทฤษฎี ตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัย คือ เพื่อให้ทราบถึงกระบวนการทำงาน โดยนำข้อมูลที่ได้จากเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และการสัมภาษณ์มาเรียบเรียงและจัดหมวดหมู่เป็นหัวข้อตามประเด็นที่ต้องการศึกษา

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้การวิเคราะห์แบบสร้างข้อสรุป ในการวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งส่วนใหญ่ข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์ จะเป็นข้อความบรรยาย (Descriptive) ซึ่งได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interviews) การศึกษาสังเกต และจดบันทึก (To observe and take notes) ทำการวิเคราะห์โดยเชื่อมโยงกับแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

การนำเสนอข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในประเด็นต่าง ๆ ในลักษณะพรรณนาความ อธิบายปรากฏการณ์และสิ่งที่ได้ศึกษาตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้างต้นโดยจะเลือกนำเสนอข้อมูลที่เนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องการศึกษาเท่านั้นและในการนำเสนอจะเป็นไปตามลำดับขั้นตอนของปัญหาวิจัยในแต่ละข้อ

บทที่ 4

ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูล เรื่อง “การถอดบทเรียนการผลิตหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติ: หนังสือพิมพ์ลานมะพร้าว มหาวิทยาลัยบูรพา” กำหนดรูปแบบการวิจัยในเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เพื่อศึกษากระบวนการผลิตหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าว ฉบับกระดาษ ประกอบการอภิปรายในภาพรวมโดยอาศัยข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง (Documentary Studies) และการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In - Depth Interview) โดยจะนำเสนองานวิจัยเชิงพรรณนาวิเคราะห์ (Analytical Description) เพื่อทราบถึงพัฒนาการ บทบาท หน้าที่ รวมถึงกระบวนการผลิต เพื่อเป็นประโยชน์ในการพัฒนาวิชาการและวิชาชีพ

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์และเอกสาร

ในการศึกษาครั้งนี้ได้สัมภาษณ์กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 19 คน ซึ่งประกอบไปด้วย อดีตคณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยบูรพา อาจารย์ที่ปรึกษาประจำวิชาฝึกปฏิบัติหนังสือพิมพ์และนิเทศสารมหาวิทยาลัยบูรพา บรรณาธิการบริหารหนังสือพิมพ์ลานมะพร้าว มหาวิทยาลัยบูรพา ผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์ลานมะพร้าวฝ่ายศิลปกรรมหนังสือพิมพ์ลานมะพร้าว ฝ่ายสนับสนุนหนังสือพิมพ์ลานมะพร้าว ประชาสัมพันธ์ ผู้อ่านและผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียและผู้ให้รางวัลแก่หนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าว อีกทั้งกลุ่มองค์กรวิชาชีพสื่อ นำมาวิเคราะห์ข้อมูลได้ดังนี้

กระบวนการผลิตหนังสือพิมพ์ลานมะพร้าว

1. ด้านนโยบาย
2. ด้านผู้ผลิต
3. ด้านผู้อ่าน
4. ด้านสมาคมวิชาชีพ
5. ด้านความรับผิดชอบต่อสังคม
6. ด้านเสรีภาพของหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติ

ผลการศึกษาวิจัย

1. ด้านนโยบาย

พัฒนาการของหนังสือพิมพ์ลานมะพร้าว หนังสือพิมพ์ลานมะพร้าว หมายถึงเป็นหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติ ในหลักสูตรของสาขาประชาสัมพันธ์และวาริชวิทยา ซึ่งฉบับแรกได้ถูกตีพิมพ์ออกมาเมื่อ กันยายน ปี 2541 จากนั้น 6 ปีผ่านไป หนังสือพิมพ์ลานมะพร้าว ได้แจ้งเกิดอย่างเป็นทางการในปี 2547

หนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติ “ลานมะพร้าว” ฉบับกระดาษ ถือเป็นสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทหนึ่งที่เกิดขึ้นเพื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารภายในมหาวิทยาลัยเป็นหลัก โดยเป็นตัวกลางในการทำหน้าที่สอดแทรกข้อมูลข่าวสารเพื่อป้องกันการเกิดกรณีละเมิดสิทธิเด็กในทุก ๆ ด้าน สิทธิที่เด็กควรได้รับรู้ และต้องได้รับการปฏิบัติ ซึ่งประกอบด้วย ข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นเป็นสิ่งสำคัญ รวมถึงการเปลี่ยนแปลงสถานการณ์ และความเคลื่อนไหวต่าง ๆ ในสังคมของมหาวิทยาลัยบูรพาให้ทุกคนในมหาวิทยาลัย รวมไปถึงบุคคลภายนอกที่สนใจได้รับทราบ

โดยในทุกปีการศึกษาของการศึกษา นิสิตชั้นปีที่ 3 สาขาวารสารศาสตร์ ภาควิชานิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา จะทำหน้าที่ในการจัดทำหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าว ฉบับกระดาษ ขึ้นเพื่อเป็นการฝึกทักษะในการเรียนรู้ วิธีการทำงานของการทำหน้าที่สื่อมวลชนผ่านหน้าหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารนั้นไปสู่บุคคลในมหาวิทยาลัยและสังคม โดยได้เน้นย้ำไปในเรื่องละเมิดสิทธิที่จะเกิดขึ้นกับเด็กเป็นหลักและทางสาขาวารสารศาสตร์ ภาควิชานิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา มีโครงการ จัดอบรมเชิงปฏิบัติการค่ายพิราบส่งเสริมสิทธิเด็กภายใต้ชื่อ “โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการพิราบน้อย” เพื่อฝึกปฏิบัติให้นิสิตสาขาวารสารศาสตร์รุ่นน้องที่จะต้องทำหนังสือพิมพ์ลานมะพร้าวต่อจากรุ่นพี่ให้ได้ทราบกระบวนการได้มาซึ่งข่าวจากแหล่งข่าว การเขียนข่าว การรายงานในรูปแบบต่าง ๆ ตลอดจนทักษะในการเรียนรู้ วิธีการทำงานของการทำหน้าที่สื่อมวลชนที่แท้จริงซึ่งถือเป็นการถ่ายทอดประสบการณ์และทักษะในการเรียนรู้ วิธีการทำงานของหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าวจากรุ่นพี่ให้แก่รุ่นน้อง เพื่อให้เข้าใจในกระบวนการทำงานของการประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนที่ถูกต้อง และสามารถนำประสบการณ์ที่ได้รับไปใช้ในการประกอบอาชีพสื่อมวลชนได้ตามหลักวิชาชีพที่ควรปฏิบัติ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญรอด บุญเกิด อดีตคณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ผู้บริหารคณะฯ มหาวิทยาลัยบูรพา ซึ่งในขณะที่มีการเรียน การสอนในรายวิชาดังกล่าว ได้ดำรงตำแหน่งเป็นคณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ กล่าวถึงหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าว ฉบับกระดาษว่า ลานมะพร้าวเป็นหนังสือพิมพ์ที่ผลิตเพื่อการศึกษาของนิสิตภาควิชานิเทศศาสตร์ สาขาวารสารศาสตร์ เพื่อฝึกให้นิสิตมีประสบการณ์ตรงเกี่ยวกับการทำหนังสือพิมพ์ทางคณะฯ เองให้

การสนับสนุนและอนุญาตให้มีรายวิชานี้ เพื่อต้องการให้เด็กมีประสบการณ์การทำข่าวในมหาวิทยาลัย ซึ่งในมหาวิทยาลัยมีข่าวการส่งเสริม สร้างสรรค์ทั้งเชิงบวกและเชิงลบ เพราะฉะนั้นต้องแยกแยะได้ว่า ข่าวอะไรที่เป็นประโยชน์ควรเสนอหรือข่าวอะไรที่นำเสนอไปแล้วจะเกิดความขัดแย้ง เด็ก ๆ ต้องรู้จัก การวิเคราะห์ข้อมูล การได้มาซึ่งข้อมูลต้องมีที่มาอย่างถูกต้อง

“ในการทำข่าวเราให้สิทธิ เสรีภาพกับสาขาวิชาอย่างเต็มที่ แต่ทางสาขาวิชาต้องรับผิดชอบ กับผลที่จะตามมาด้วย ต้องเอาจรรยาบรรณสื่อมาใช้ ต้องมีความพึงระวัง มีขอบเขตในการลงข่าว ข่าว แต่ละข่าวต้องมีมูลความจริง ส่วนตัวแล้วคิดว่านักข่าวต้องมีเสรีภาพมีอิสระในการทำข่าว ซึ่งในปัจจุบันอำนาจเงินมีผลกับเรื่องนี้มาก อำนาจต่าง ๆ สามารถควบคุมนักข่าวจนทำให้ไม่มีอิสระในการทำข่าวนักข่าวที่ดีจะต้องรับมือกับปัญหาตรงนี้ และเราต้องพร้อมรับทั้งคำชมและคำตำหนิของข่าวที่เรา นำเสนอไป” (บุญรอด บุญเกิด, สัมภาษณ์)

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญรอด กล่าวต่อว่า ในเรื่องความช่วยเหลือทางคณะฯ ให้ความช่วยเหลือในเรื่องของการออกไปขออนุญาตสัมภาษณ์แหล่งข่าวและการขออนุญาตประชาสัมพันธ์ หนังสือพิมพ์เป็นหลัก ในส่วนงานอื่น ๆ ทางคณะฯ ยังไม่ได้ยื่นมือลงไปช่วยเหลือ เพราะแต่ละสาขาวิชาจะมีการดูแลหรือช่วยเหลือกันอยู่แล้ว

“ในอนาคตสื่อหนังสือพิมพ์ค่อนข้างตันเพราะไม่สะดวกในการพกพาและในปัจจุบันมือถือมี แอปพลิเคชันต่าง ๆ ที่สามารถเข้าไปอ่านข่าวได้ ถ้าหนังสือพิมพ์ลานมะพร้าวมีสื่อที่เป็นโซเชียลมีเดีย จะถือเป็นเรื่องที่ดีเพราะตอบโจทย์กับความต้องการของคนในปัจจุบัน และจะต้องคิดว่าอีกไม่เกิน 10 ปี หนังสือพิมพ์จะยังสามารถอยู่หรือเปล่า ซึ่งถ้าเราปรับตัวได้เร็ว เราจะมีโอกาสมากขึ้น และทางด้าน เนื้อหาของข่าวเมื่อเราเป็นหนังสือพิมพ์ที่ไม่ค้ากำไรเราควรออกข่าวที่สร้างสรรค์ สร้างสรรค์ในหลาย ๆ ด้าน ข่าวที่ส่งเสริม ทั้งการส่งเสริมกิจกรรม วิชาการหรือเรื่องต่างๆที่ควรได้รับการสนับสนุน ข่าวที่ ตำหนิ ตำหนิสิ่งที่ไม่ชอบมาพากลเป็นเหตุเป็นตาให้กับทางมหาวิทยาลัย และข่าวต้องให้ประโยชน์กับทั้ง นิสิตและผู้บริโภคคนอื่น ๆ” ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญรอด กล่าวทิ้งท้าย

ในฐานะที่ผู้วิจัยเป็นหัวหน้าสาขาวารสารศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา มีข้อสังเกตเกี่ยวกับ หนังสือพิมพ์ลานมะพร้าว ดังนี้ หนังสือพิมพ์ลานมะพร้าวเป็นหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติ ของนิสิต สาขาวิชาวารสารศาสตร์ ซึ่งเป็นหนังสือพิมพ์ของมหาวิทยาลัยบูรพา ที่มุ่งเน้นนำเสนอข่าวเพื่อ สร้างสรรค์ประชาคมและข่าวชุมชนในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือถึงในระดับประเทศ โดยทำข่าวตาม ปรัชญาวิชาชีพของวารสารศาสตร์แบบมืออาชีพ

“จากที่ผ่านมาหนังสือพิมพ์ลานมะพร้าวได้รับรางวัลสมาคมวิชาชีพหลายสถาบัน กว่า 30 รางวัล อาทิ สมาพันธ์หนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ได้รับรางวัลพาดหัวข่าว ดีเด่น และ สมาคมนักข่าวหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย รางวัล “พิราบน้อย” ประเภท หนังสือพิมพ์ ฝึกปฏิบัติดีเด่น และประเภทข่าวดีเด่น รางวัลสารคดีเชิงข่าว “รางวัลริต้าปาดิเยสเสวี”, รางวัลนักข่าว แห่งอนาคตดีเด่นประจำภูมิภาค รางวัล FJ2011, รางวัลจากองค์กร UNICEF คือ ข่าวสิทธิเด็กและ

สารคดีเชิงข่าวส่งเสริมสิทธิเด็ก, ได้รับรางวัลบรรณาธิการดีเด่น จากสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ นอกจากนี้สภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติร่วมกับสมาคมนักข่าวหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทยได้มอบรางวัลให้กับบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ลานมะพร้าว ในการประกวดการแสดงหัวข้อ “จริยธรรมสื่อมวลชน” และยิ่งไปกว่านั้นสมาคมนักข่าวหนังสือพิมพ์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือแห่งประเทศไทย สมาคมสื่อสร้างสรรค์เพื่อเด็ก เยาวชนและครอบครัว ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สมาคมผู้สื่อข่าวชลบุรี – สภาการสื่อมวลชน จังหวัดชลบุรี ยังได้มอบรางวัลหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติ ผู้ผลิตสื่อสิ่งพิมพ์สร้างสรรค์ยอดเยี่ยมแห่งปี 2556 ประเภทอุดมศึกษาให้แก่หนังสือพิมพ์ลานมะพร้าว อีกด้วย”

“ล่าสุด ลานมะพร้าวก่อสร้างชื่ออีกครั้งกับ 4 รางวัล ทั้งสื่อประเภทสิ่งพิมพ์ และสื่อประเภทออนไลน์ รวมถึงตัวบุคคล คือ รางวัลประเภทที่หนึ่งได้แก่ รางวัลพิราบน้อย ประเภทข่าวสิ่งแวดล้อม ในสถาบันอุดมศึกษาดีเด่น มีผลงานข่าวส่งเข้าประกวดจำนวน 26 ข่าว จาก 10 มหาวิทยาลัย ผลงานข่าวสิ่งแวดล้อมที่ได้รับรางวัลชมเชยคือ “ข่าวพบโคลิฟอร์มในน้ำแข็งท่วม.บูรพา” นิสิตหวั่นกระทบสุขภาพ หนังสือพิมพ์ลานมะพร้าว มหาวิทยาลัยบูรพา รางวัลประเภทที่สองที่ได้รับคือรางวัลพิราบน้อย ประเภทข่าวออนไลน์ฝึกปฏิบัติในสถาบันอุดมศึกษาดีเด่น มีผลงานข่าวส่งเข้าประกวดจำนวน 17 ข่าว จาก 7 มหาวิทยาลัย ผลงานข่าวออนไลน์ที่ได้รับรางวัลชมเชย “ข่าว 28 จุดเสี่ยง! ม.บูรพา นิสิตหวั่นเกิดเหตุโจรกรรม”โดยมหาวิทยาลัยบูรพา นอกจากนี้ยังมีรางวัลประเภทที่สามคือรางวัลประเภทบุคคลที่นักข่าวลานมะพร้าวได้รับได้แก่รางวัลนักข่าวลานมะพร้าวได้รับโล่ประกาศเกียรติคุณ จากผลการตัดสินรางวัลข่าวเว็บไซต์ TJA Cyber Reporter จากการอบรมเชิงปฏิบัติการ พิราบน้อย รุ่นที่ 18 ของสมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย ข่าว/สารคดีเชิงข่าว ยอดเยี่ยม 1 รางวัล ได้แก่ ข่าว “นิสิต ม.บูรพา ข้องใจรักษาพยาบาลต้องเสียเงิน ทั้งที่มีประกัน - รอง ผอ.โรงพยาบาลแจ่งจ่ายเพิ่มแค่ยาบางตัวของนายพิทักษ์ จันทรพัฒน์ มหาวิทยาลัยบูรพา และรางวัลรองชนะเลิศ ข่าว ตึกใน ม.บูรพา 31 แห่ง ไม่มีทางหนีไฟ! ผอ.กองอาคารสถานที่แจ่งเป็นตึกเก่า สร้างก่อน กม.บังคับ โดยนายอภิสิทธิ์ ดุจดาม มหาวิทยาลัยบูรพา”

“สรุปแล้วลานมะพร้าวได้รางวัลประเภททีม 2 รางวัล และประเภทบุคคล 2 รางวัล รวมเป็น 4 รางวัล ได้รางวัลครบทั้งสื่อประเภทสิ่งพิมพ์ และสื่อประเภทออนไลน์ รวมถึงตัวบุคคล “คือนักข่าวลานมะพร้าว” นับเป็นความภูมิใจครั้งสำคัญของลานมะพร้าว ที่มีวัฒนธรรมองค์กรที่แข็งแกร่ง จุดยืนที่มั่นคง เราคือหนังสือพิมพ์ชุมชน เคียงข้างและพิทักษ์ประชาคมเสมอมา”

ผู้วิจัยได้ตั้งข้อสังเกตต่อไปว่าลานมะพร้าว คือ หนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติที่เป็นแบบจำลองของความเป็นสถาบันแห่งวิชาชีพและแบบจำลองของหนังสือพิมพ์พลเมือง โดยกลุ่มเป้าหมายเป็นกลุ่มของนิสิตและบุคลากรภายในประชาคมมหาวิทยาลัยบูรพา ซึ่งเป็นกลุ่มผู้อ่านเป้าหมายหลัก และชุมชนรอบประชาคมมหาวิทยาลัยบูรพา เป็นกลุ่มผู้อ่านเป้าหมายถัดไป ทั้งนี้วัตถุประสงค์ของเรามีเพื่อเป็นหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติแก่นิสิตวารสารศาสตร์ ภาควิชานิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา และ

เพื่อนำเสนอข่าวสาร ข้อมูล และความคิดเห็น อันพึงกระทำตามวิชาชีพหนังสือพิมพ์ภายในประชาคม และชุมชนโดยรอบมหาวิทยาลัยบูรพา

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้ตั้งข้อสังเกตอีกด้วยว่า แนวปฏิบัติในการนำเสนอเนื้อหาสาระต้องมีข้อละเว้นและข้อพึงปฏิบัติ โดยข้อละเวนนั้นลานมะพร้าวจะไม่นำเสนอเรื่องราวข่าวสารโดยขาดการค้นคว้าหาข้อมูลไม่ใช่ถ้อยคำตำหนิที่หยาบคายและก้าวร้าวและไม่นำเสนอเรื่องของบุคคลที่สามที่เห็นว่าอาจทำบุคคลผู้นั้นเสื่อมเสีย โดยเขาไม่มีโอกาสได้ชี้แจง ซึ่งข้อพึงปฏิบัติลานมะพร้าวจะนำเสนอเนื้อหาสาระด้วยการค้นคว้าแสวงหาข้อมูลที่เชื่อถือได้และรอบด้าน นำเสนอสารคดีเชิงข่าวอย่างสร้างสรรค์ ยึดหลักความเป็นธรรมแก่ผู้ตกเป็นข่าวหรือผู้ที่อาจได้รับผลกระทบจากข่าว และยึดมั่นในจริยธรรมแห่งวิชาชีพของสภากาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ

อาจารย์ปจรรย์ ปุรินทวรกุล อาจารย์ที่ปรึกษาประจำวิชาฝึกปฏิบัติหนังสือพิมพ์และนิเทศสาร มหาวิทยาลัยบูรพากล่าวว่า หนังสือพิมพ์ลานมะพร้าว เป็นหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติของสาขาวารสารศาสตร์ ภาควิชานิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ผลิตโดยนิสิตชั้นปีที่ 3 สาขาวารสารศาสตร์ ซึ่งลงทะเบียนเรียนในรายวิชา 206462 ฝึกปฏิบัติหนังสือพิมพ์และนิเทศสาร (Journalism Practice) โดยการแบ่งฝั่งการทำงานมีการออกแบบให้สอดคล้องกับธุรกิจสื่อหนังสือพิมพ์ นอกจากทำหน้าที่สื่อมวลชนแล้ว ยังต้องเลี้ยงตนเองได้ โดยอาจารย์ที่ปรึกษาจะทำหน้าที่เป็นฝ่ายอำนวยการและบริหาร และแบ่งนิสิตตามฝ่ายงานต่าง ๆ

“ในขั้นตอนการแบ่งงานของหนังสือพิมพ์ลานมะพร้าว อันดับแรกจะมีการตั้งฝ่ายบริหารหรือ “บอร์ด” จำนวน 8 คน ซึ่งได้แก่ นิสิตที่ได้รับการลงคะแนนเสียงจากเพื่อนนิสิตให้รับหน้าที่หัวหน้าฝ่ายต่าง ๆ ซึ่งฝ่ายบริหารทั้ง 8 คนจะเป็นตัวหลักในการขับเคลื่อนกลไกในการผลิตหนังสือพิมพ์ลานมะพร้าว ตั้งแต่การวางแผนงานกำหนดตารางการทำงาน (Timeline) การประสานงานกับอาจารย์ที่ปรึกษา การประสานงานกับเพื่อนนิสิตในฝ่ายที่ตนดูแลรับผิดชอบ การประชุมสรุปความคืบหน้าและแก้ปัญหาเฉพาะหน้าทุกสัปดาห์ รวมถึงการประเมินให้คะแนนเพื่อนนิสิตรายบุคคลเมื่อการผลิตหนังสือพิมพ์ลานมะพร้าวเสร็จสิ้นในแต่ละฉบับ”

“สำหรับการแบ่งงานในแต่ละฝ่ายของหนังสือพิมพ์ลานมะพร้าว มีการดำเนินการ 2 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 ให้นิสิตลงชื่อแจ้งความประสงค์ที่จะทำงานในฝ่ายต่าง ๆ ตามความสมัครใจ ขั้นที่ 2 ฝ่ายบริหารจะนำรายชื่อในขั้นแรกมาพิจารณาร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษาและปรับให้เหมาะสมกับความสามารถและอัตรากำลังของแต่ละฝ่าย”

อาจารย์ปจรรย์ กล่าวต่อว่า กระบวนการผลิตหนังสือพิมพ์จะเริ่มจากขั้นวางแผนในขั้นแรก นิสิตจะดำเนินการเลือกตั้งฝ่ายบริหาร 8 ตำแหน่ง ได้แก่ บรรณาธิการบริหาร และผู้ช่วยบรรณาธิการบริหาร บรรณาธิการข่าวและผู้ช่วยบรรณาธิการข่าว บรรณาธิการฝ่ายศิลปกรรมและผู้ช่วยบรรณาธิการฝ่ายศิลปกรรม บรรณาธิการฝ่ายการตลาดและผู้ช่วยบรรณาธิการฝ่ายการตลาด ซึ่งผู้บริหารแต่ละฝ่ายจะต้องมีตัวแทนทั้งจากนิสิตภาคปกติและนิสิตภาคพิเศษ ทั้ง 8 คน จะทำหน้าที่วาง

แผนการทำงาน ทั้งใหม่ไลน์ การจัดวางอัตรากำลังคน และแผนงานต่างๆ ต่อมาก็คจะเป็นส่วนของขั้นตอนการผลิตนิสิตจะต้องดำเนินการผลิตหนังสือพิมพ์ตามใหม่ไลน์ที่ส่งให้ที่ปรึกษาตั้งแต่ช่วงวางแผน ฝ่ายข่าวจะต้องมีการอัปเดตความคืบหน้าในการทำข่าวทุกสัปดาห์ ฝ่ายศิลปกรรมจะต้องมีการวางดัมมี่จัดทำภาพเพื่อการโฆษณา และอินโฟกราฟิกที่ฝ่ายข่าวและฝ่ายการตลาดส่งมาให้ ในขณะที่ฝ่ายการตลาดต้องส่งรายงานการขายสponsored และแผนการตลาด จนกระทั่งหนังสือพิมพ์จัดหน้าเสร็จสมบูรณ์ส่งเข้าโรงพิมพ์ และวางแผนจำหน่าย และในขั้นสุดท้ายขั้นประเมินผลจะมีการประเมินผลแบ่งออกเป็น 2 ครั้ง ครั้งละ 50 คะแนน ตามการผลิตหนังสือพิมพ์ 2 ฉบับโดยแต่ละฉบับ จะมีเกณฑ์การให้คะแนนอย่างเหมาะสม โดยในแต่ละปีจะมีการผลิตปีละ 3 ฉบับ ดังนั้นในช่วงการผลิตหนังสือพิมพ์ระหว่างปี 2555 – 2562 มีจำนวน 21 ฉบับ

“ในส่วนของอาจารย์ที่ปรึกษาจะทำหน้าที่กระตุ้น เสริมแรง แก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า และกดดันให้นิสิตผลิตหนังสือพิมพ์ออกมาตามหลักวิชาชีพ ทั้งด้านประเด็นข่าวและการได้มาซึ่งข่าวที่ต้องยึดหลักจรรยาบรรณวิชาชีพ การบรรณาธิการและการจัดหน้าที่ให้มีการจัดทำคู่มือ (Style book) ซึ่งอ้างอิงหลักการใช้ภาษาและการสะกดคำตามราชบัณฑิตยสถาน และการตลาดที่ใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการจัดส่งเสริมการขาย และยึดมั่นในศีลธรรมและความซื่อสัตย์ในการได้มาซึ่งสponsored โดยจะมีการคัดเลือกสponsored ที่ไม่มีความเกี่ยวข้องกับอบายมุข”

อย่างไรก็ตามในปัจจุบันความนิยมของหนังสือพิมพ์มีจำนวนน้อยลง ลานมะพร้าวจึงมีช่องทางการนำเสนอข่าวช่องทางอื่นๆ ทั้ง coconews.in.th เว็บไซต์ข่าวออนไลน์ และ coconews.tv แชนแนลของลานมะพร้าว โดยเป็นการ Convergence Journalism ซึ่งเป็นหลักสูตรใหม่ของทางสาขาในปีการศึกษา 2559

โดยหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าว ฉบับกระดาษนั้น ได้มีการกำหนดวิสัยทัศน์กลุ่มเป้าหมาย วัตถุประสงค์ แนวในการปฏิบัติ โครงสร้างองค์กรและรูปแบบและวิธีการนำเสนอของบรรณาธิการหรือที่เรียกกันว่า สไตลบุ๊ก ดังนี้

1. วิสัยทัศน์

“ลานมะพร้าว” คือหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติที่เป็นแบบจำลองของความเป็นสถาบันแห่งวิชาชีพ และแบบจำลองของหนังสือพิมพ์พลเมือง

2. กลุ่มเป้าหมาย

2.1 นิสิตและบุคลากรภายในประชาคมมหาวิทยาลัยบูรพา คือกลุ่มผู้อ่านเป้าหมายหลัก

2.2 ชุมชนรอบประชาคมมหาวิทยาลัยบูรพา คือกลุ่มผู้อ่านเป้าหมายถัดไป

3. วัตถุประสงค์

3.1 เพื่อเป็นหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติแก่นิสิตวารสารศาสตร์ ภาควิชานิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

3.2. เพื่อนำเสนอข่าวสาร ข้อมูล และความคิดเห็น อันพึงกระทำตามวิชาชีพ หนังสือพิมพ์ภายในประชาคมและชุมชนโดยรอบมหาวิทยาลัยบูรพา

2. ด้านผู้ผลิต

อาจารย์ปจารย์ย์ ปุรินทวรกุล อาจารย์ที่ปรึกษาประจำวิชาฝึกปฏิบัติหนังสือพิมพ์และนิตยสาร มหาวิทยาลัยบูรพา กล่าวว่า หนังสือพิมพ์ลานมะพร้าว เป็นหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติของสาขาวารสารศาสตร์ ภาควิชานิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ผลิตโดยนิสิตชั้นปีที่ 3 สาขาวารสารศาสตร์ ซึ่งลงทะเบียนเรียนในรายวิชา 206462 ฝึกปฏิบัติหนังสือพิมพ์และนิตยสาร (Journalism Practice) โดยการแบ่งผังการทำงานมีการออกแบบให้สอดคล้องกับธุรกิจสื่อหนังสือพิมพ์ นอกจากทำหน้าที่สื่อมวลชนแล้ว ยังต้องเลี้ยงตนเองได้ โดยอาจารย์ที่ปรึกษาจะทำหน้าที่เป็นฝ่ายอำนวยการและบริหาร และแบ่งนิสิตตามฝ่ายงานต่าง ๆ โดยจะมีการตั้งฝ่ายบริหารหรือ “บอร์ด” จำนวน 8 คน ซึ่งได้แก่ นิสิตที่ได้รับการลงคะแนนเสียงจากเพื่อนนิสิตให้รับหน้าที่หัวหน้าฝ่ายต่างๆ ซึ่งฝ่ายบริหารทั้ง 8 คนจะเป็นตัวหลักในการขับเคลื่อนกลไกในการผลิตหนังสือพิมพ์ลานมะพร้าว ตั้งแต่การวางแผนงานกำหนดตารางการทำงาน (Timeline) การประสานงานกับอาจารย์ที่ปรึกษา การประสานงานกับเพื่อนนิสิตในฝ่ายที่ตนดูแลรับผิดชอบ การประชุมสรุปความคืบหน้าและแก้ปัญหาเฉพาะหน้าทุกสัปดาห์ รวมถึงการประเมินให้คะแนนเพื่อนนิสิตรายบุคคลเมื่อการผลิตหนังสือพิมพ์ลานมะพร้าวเสร็จสิ้นในแต่ละฉบับ

“นิสิตจะดำเนินการเลือกตั้งฝ่ายบริหาร 8 ตำแหน่ง ได้แก่ บรรณาธิการบริหาร และผู้ช่วยบรรณาธิการบริหาร บรรณาธิการข่าวและผู้ช่วยบรรณาธิการข่าว บรรณาธิการฝ่ายศิลปกรรมและผู้ช่วยบรรณาธิการฝ่ายศิลปกรรม บรรณาธิการฝ่ายการตลาดและผู้ช่วยบรรณาธิการฝ่ายการตลาด ซึ่งผู้บริหารแต่ละฝ่ายจะต้องมีตัวแทนทั้งจากนิสิตภาคปกติและนิสิตภาคพิเศษ ทั้ง 8 คน จะทำหน้าที่วางแผนการทำงาน ทั้งโซเชียล การจัดวางอัตรากำลังคน และแผนงานต่างๆ ซึ่งโดยทั่วไปแล้วองค์กรหนังสือพิมพ์มักแบ่งเป็น 3 กอง ก็คือ กองจัดการ กองบรรณาธิการ กองผลิตนั่นเอง”

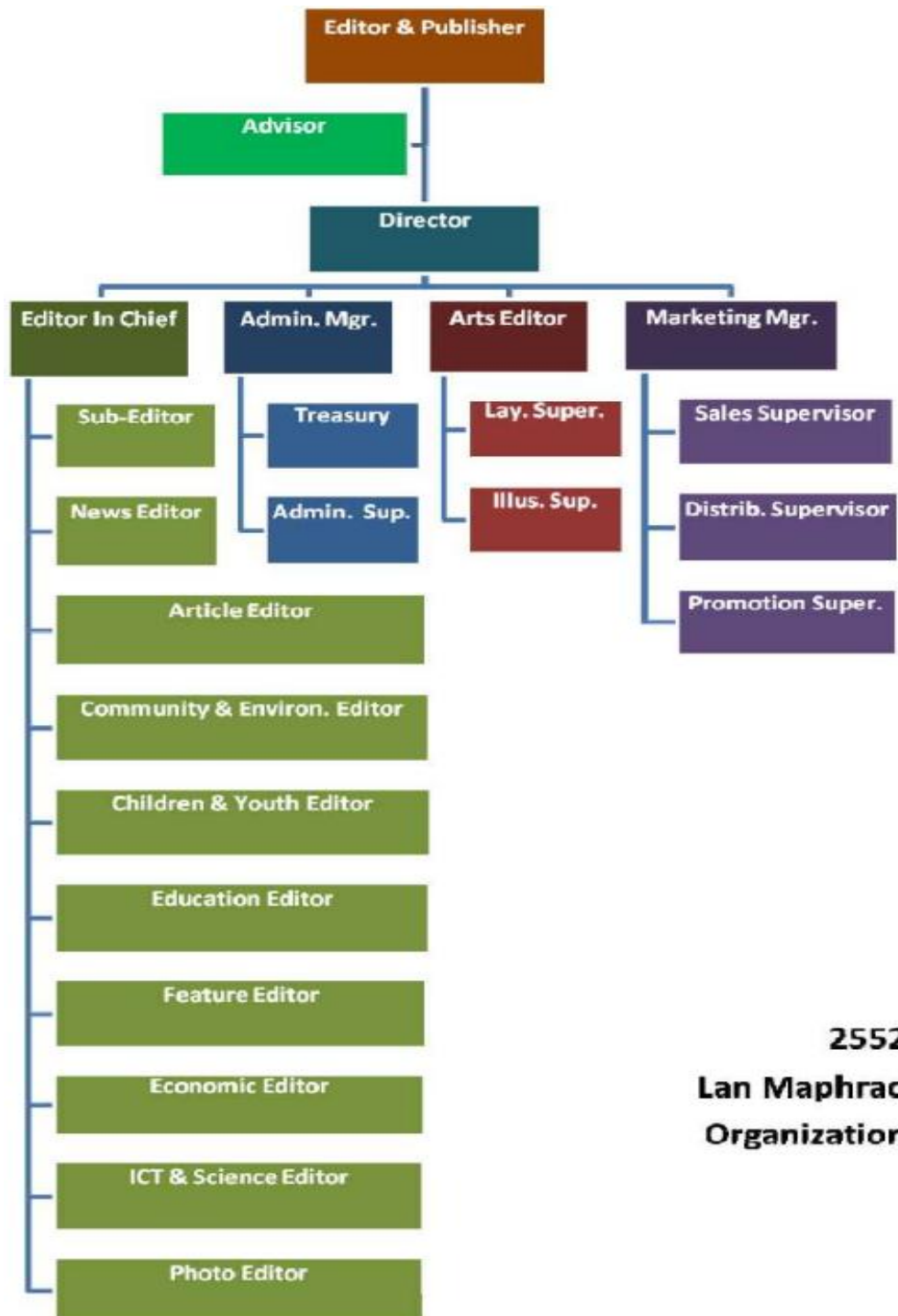
ในสไตล์บุ๊กกำหนดว่าว่า หนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าว ฉบับกระดาษ เป็นแบบจำลองของหนังสือพิมพ์อาชีพ จึงต้องมีลักษณะทางกายภาพเสมือนจริง นอกจากทำหน้าที่สื่อมวลชนแล้ว ยังต้องเลี้ยงตนเองได้ โดยเฉพาะส่วนที่เป็นค่าใช้จ่ายในการผลิต โดยมีฝ่ายงานต่าง ๆ ดังนี้

1. ฝ่ายอำนวยการ

- 1.1 บรรณาธิการ ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา: Editor & Publisher
- 1.2 ที่ปรึกษา: Advisor
- 1.3 ผู้อำนวยการ: Director

2. ฝ่ายบริหาร (ผู้จัดการฝ่ายบริหาร: Administrative Manager)
 - 2.1 แผนกธุรการ (หัวหน้าแผนกธุรการ: Administrative Supervisor)
 - 2.2 แผนกบัญชีและการเงิน (หัวหน้าแผนกบัญชีและการเงิน: Treasury)
3. ฝ่ายบรรณาธิการ (บรรณาธิการบริหาร: Executive Editor, Editor-in-Chief)
 - 3.1 แผนกบรรณาธิการ (บรรณาธิการ: Sub-Editor)
 - 3.2 แผนกข่าวต่าง ๆ (เพิ่มลดตามความเหมาะสม ในแต่ละปีการศึกษา)
 - (1) แผนกข่าวหน้าหนึ่ง (บก. ข่าวหน้าหนึ่ง: Front Page News Editor)
 - (2) แผนกบทความ (บก. บทความ: Article Editor)
 - (3) แผนกข่าวการศึกษา (บก. ข่าวการศึกษา: Education News Editor)
 - (4) แผนกข่าวเศรษฐกิจ (บก. ข่าวเศรษฐกิจ: Economic News Editor)
 - (5) แผนกข่าววิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร (บก. ข่าววิทยาศาสตร์: Science, Information Technology & Communication Editor)
 - (6) แผนกข่าวชุมชนและสิ่งแวดล้อม (บก.ข่าวฯ: Community & Environment Editor)
 - (7) แผนกข่าวเด็กและเยาวชน (บก. ข่าวฯ: Children & Youth News Editor)
 - (8) แผนกภาพข่าว (บก. ภาพข่าว: Photo Editor)
4. ฝ่ายศิลปกรรม (หัวหน้าฝ่ายศิลปกรรม: Art Editor)
 - 4.1 แผนกจัดหน้า (หัวหน้าแผนกจัดหน้า: Layout Supervisor)
 - 4.2 แผนกออกแบบ (หัวหน้าแผนกออกแบบ: Illustration Supervisor)
5. ฝ่ายการตลาด (หัวหน้าฝ่ายการตลาด: Marketing Manager)
 - 5.1 แผนกขายพื้นที่โฆษณา (หัวหน้าแผนกขายพื้นที่โฆษณา: Sales Supervisor)
 - 5.2 แผนกจัดจำหน่าย (หัวหน้าแผนกจัดจำหน่าย: Distribution Supervisor)
 - 5.3 แผนกเผยแพร่และส่งเสริม (หัวหน้าแผนกเผยแพร่และส่งเสริม: Promotion Supervisor)

แผนผังการแบ่งหน้าที่และกระบวนการผลิตหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าว ฉบับกระดาษ
การแบ่งหน้าที่การทำงานของหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าว ฉบับกระดาษ แบ่งตาม
ผังดังนี้

ภาพที่ 4 ผังการแบ่งหน้าที่การทำงานของหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าว ฉบับกระดาษ
ที่มา บรรยงค์ สุวรรณผ่อง, 2552

กระบวนการผลิตหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าว ฉบับกระดาษ แบ่งขั้นตอนการปฏิบัติงาน ดังนี้

ขั้นวางแผน

นิติตจะดำเนินการเลือกตั้งฝ่ายบริหาร 8 ตำแหน่ง ได้แก่ บรรณาธิการบริหาร และผู้ช่วยบรรณาธิการบริหาร บรรณาธิการข่าวและผู้ช่วยบรรณาธิการข่าว บรรณาธิการฝ่ายศิลปกรรมและผู้ช่วยบรรณาธิการฝ่ายศิลปกรรม บรรณาธิการฝ่ายการตลาดและผู้ช่วยบรรณาธิการฝ่ายการตลาด

ขั้นการผลิต

นิติตจะต้องดำเนินการผลิตหนังสือพิมพ์ตามไทม์ไลน์ที่ส่งให้ที่ปรึกษาตั้งแต่ช่วงวางแผน ฝ่ายข่าวจะต้องมีการอัปเดตความคืบหน้าในการทำข่าวทุกสัปดาห์ ฝ่ายศิลปกรรมจะต้องมีการวางดัมมี่ จัดทำภาพเพื่อการโฆษณา และอินโฟกราฟฟิกที่ฝ่ายข่าวและฝ่ายการตลาดส่งมาให้ ในขณะที่ฝ่ายการตลาดต้องส่งรายงานการขายสปอนเซอร์และแผนการตลาด จนกระทั่งหนังสือพิมพ์จัดหน้าเสร็จสมบูรณ์ส่งเข้าโรงพิมพ์ และวางแผนจำหน่าย

ขั้นประเมินผล

การประเมินผลแบ่งออกเป็น 2 ครั้ง ครั้งละ 50 คะแนน ตามการผลิตหนังสือพิมพ์ 2 ฉบับ โดยแต่ละฉบับ จะมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

1. คะแนนประเมินรายบุคคลจากฝ่ายบริหาร (นิติต) 20 คะแนน
 2. คะแนนประเมินรายบุคคลจากอาจารย์ที่ปรึกษา (รศ.ดร.สุกัญญา บุรณเดชาชัย) 10 คะแนน
 3. คะแนนประเมินรายบุคคลจากอาจารย์ที่ปรึกษา (อ.ปาจารย์ ปุรินทวรกุล) 10 คะแนน
 4. คะแนนความสัมฤทธิ์ผล (หนังสือพิมพ์เสร็จทันเวลา-มีคุณภาพทั้งในด้านประเด็นข่าว การบรรณาธิกร และการจัดหน้า) 10 คะแนน
- รวมเป็น 100 คะแนน

ทั้งนี้ในสไตลชีทบุ๊ก (ลานมะพร้าว, 2555) ได้กำหนดวิธีการจัดรูปแบบ การจัดหน้าและรูปเล่ม โดยรูปเล่มในหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าว ฉบับกระดาษ แบ่งออกเป็น 2 ส่วนใหญ่ คือ (1) ส่วนที่เป็นแนวคิดหลัก ที่เปลี่ยนแปลงไม่ได้ และ (2) ส่วนที่เป็นแนวคิดรอง ที่ปรับเปลี่ยนได้ ซึ่งมีข้อตกลงหลัก คือ

1. เดินเนื้อ 4 คอลัมน์ในหน้าทั้ง เล่ม ยกเว้นหน้ากลาง (สารคดี)
2. อักษร (typeface) ที่เป็นตัวพื้นใช้ Cordia New 14 Point ทั้ง เล่ม
3. หัวข้อย่อย (ซ้าย) Cordia New 16 เน้น Point
4. พาดหัวข่าวใช้ตัว ศรีสยาม ขนาดตามความเหมาะสม
5. โปรงข่าว (lead) Cordia New, Regular 18 Point
6. หัวเรื่องบทความ KT Head
7. หัวเรื่องสารคดีเชิงข่าว ตัว KT Head
8. ใช้เลขไทยทั้งเล่ม ยกเว้นตัวเลขที่เป็นชื่อเฉพาะ เช่น สุตรเคมี เป็นต้น
9. ใส่โฆษณาตามที่ได้ (จัดได้ตามสบาย)
10. กรณีหน้าเหลือให้ใส่บทความรายงานพิเศษ (ต้องเป็นรายงานเชิงลึก) เคียงข่าว หรือ

บทความ

11. ขอบบนของหนังสือพิมพ์
 - หน้า/ปี/ฉบับ/เดือน/พ.ศ.(ด้านนอก) cordia 12 pt B
 - ‘ลานมะพร้าว’ (ด้านใน)
12. จัดหน้าในพยายามไม่ใส่เส้นขอบ
13. คำถาม ในบทความสัมภาษณ์พิเศษ (ตัวหนา ไม่ย่อหน้า)
14. คำพูด (“.....”)
15. คำเฉพาะ (‘.....’)

รูปเล่ม

หน้าหนึ่ง

- ขนาดพาดหัวของข่าว 1 ใหญ่กว่าข่าว 2 และพาดหัวข่าว 2 ใหญ่กว่าข่าว 3
- ใส่ by line ข่าว: ภาพ: ใช้ cordia 11 เอียง ตัวอย่าง ข่าว: _ชื่อ_ สกุล _ชื่อ
- เฉพาะพาดหัวข่าวหน้า 1 ใช้ ศรีสยาม นอกนั้น cordia
- ในฉบับ design ตามสบาย ยกเว้น สีและหัวคอลัมน์
- ไม่ใส่เส้นขอบ+ไม่ขีดเส้นใต้
- บรรยายได้ภาพใช้สีเดียวกัน
- 4 ข่าว 3 รูป เสมอ

หน้า 2 สัมภาษณ์พิเศษ (ใส่ JR)

- รายชื่อกองบรรณาธิการลานมะพร้าว ใช้สี black 5%

หน้า 3 บทความและการ์ตูน

- บท บก. Design ตามสบาย เนื้อหาต้องสอดคล้อง... (ไม่ใส่ตัวจบ)
- บทความ 3 คอลัมน์ เนื้อหาสอดคล้อง... (ใส่ตัวจบ)
- ลานการ์ตูน

หน้า 4 การบริหารจัดการ

หน้า 5 คุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อม

หน้า 6 การศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

หน้า 7 เด็กและเยาวชน

หน้า 8 สารคดีท่องเที่ยว

- หน้าสี
- จัดหน้าตามสบาย
- ใส่ เรื่อง: , ภาพ:
- ใส่โฆษณาด้านล่าง

หน้า 9 สารคดีท่องเที่ยว

หน้า 10 วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

หน้า 11 เศรษฐกิจ

หน้า 12 ชุมชนและภูมิปัญญาท้องถิ่น

หน้า 13 บันเทิงและกีฬา

หน้า 14 ข่าวต่อ

- sub head ตัวหนา
- ย่อหน้าใหม่ในกรณีข่าวหน้าหนึ่งจบเนื้อความ
- ไม่ย่อหน้าในกรณีที่ข่าวหน้าหนึ่งยังไม่จบความ
- บ้างครั้ง อาจจะมีการใส่เคียงข่าว

หน้า 15 ข่าวต่อ

หน้า 16 โฆษณา/ปกหลัง (ไม่ใส่เลขหน้า)

ตัวอักษรและขนาด

1. ตัวอักษรทั้งฉบับใช้ Cordia 16
2. พาดหัวหน้า 1 ใช้ตัวอักษร kobori (หรือตามความเหมาะสม)
3. by line cordia 11 เอียง
4. lead cordia 16 pt B

5. หัวเรื่องแต่ละหน้า cordia 18 pt B
6. เลขหน้า cordia 12 pt B (เลขไทย)
7. หัวคำบรรยายใต้ภาพ cordia 12 (ตัวหนา:)
8. คำบรรยายใต้ภาพ cordia 12
9. รายชื่อกองบรรณาธิการ cordia 12
10. ข่าวก บทความ ฯลฯ cordial 16

สีพื้นหลัง

1. สีพื้นหลังประมาณ 10-15%

ขอบหนังสือพิมพ์

1. ขอบบน 0.6 นิ้ว
2. ขอบล่าง 0.4 นิ้ว
3. ขอบใน 0.5 นิ้ว
4. ขอบนอก 0.5 นิ้ว
5. stroke บนหัวหนังสือพิมพ์ 2 strokes black 65%

การใช้คำนำหน้า By line

1. by line ข่าว ใช้ดังนี้ ข่าว: ชลธิชา พระเมเด รสรินทร์ ธงชัย (ระหว่างชื่อกับนามสกุล 1 เคาะ, ชื่อกับชื่อ 2 เคาะ)
2. by line บทความ สารคดี รายงานพิเศษ และลานต่างๆ ใช้ดังนี้ เรื่อง: ชลธิชา พระเมเด
3. by line ภาพ ใช้ดังนี้ ภาพ: ชลธิชา พระเมเด
4. วาง by line ได้พาดหัวหรือหัวคอลัมน์ขีดซ้ายสุด โดยให้เรื่องกับภาพอยู่คนละบรรทัด

อัตราค่าโฆษณาเวลาหมะพร้าว			
ขนาด		ราคาเต็ม	จำนวน
หน้าหลัง		22,000	1
4สีใน4		5,200	2
ขาวดำใน2		5,200	1
ขาวดำใน8		1,700	3
ขาวดำใน16		1,500	3

การใช้ตัวเลข เวลา และวันเดือนปี

1. การระบุตัวเลข

- ใช้เลขไทยทั้ง ฉบับ
- ถ้าขึ้นต้นประโยคด้วยคำว่า 'แรก' ให้จบด้วยคำว่า 'สุดท้าย'
- ถ้าเป็นจำนวนที่ไม่แน่นอนให้ใช้คำว่า 'กว่า' เช่น ๒ พันกว่าคน
- ถ้าเป็นจำนวนที่ต้องใส่ตัวเลข เช่น ข้อมูลทางสถิติ ให้ใส่ให้ครบ และถ้าจำนวนถึงหลัก

ล้าน ให้ใช้ตัวเลข+หลัก เช่น ๑.๕ ล้านบาท

- ถ้ามีทศนิยมมากให้ใช้ ทศนิยม 2 ตำแหน่งเท่านั้น

2. การระบุเวลา

- ใช้เขียนเต็ม ๐๐.๐๐ น.
- ถ้าระบุเวลา ใช้ ๑๐.๐๐ – ๑๒.๐๐ น.

3. การระบุวัน เดือน ปี

- การระบุวัน เช่น ๒ ธันวาคม ๒๕๕๐ (ไม่ต้องใส่ พ.ศ.)
- ถ้าใช้เดือนขึ้นต้นประโยค ให้ใส่ชื่อเต็ม เช่น เดือนมกราคม

- ให้ใช้ปี พ.ศ. ทั้งฉบับ โดยไม่ต้องใส่คำว่า พ.ศ. กรณีที่เป็นบทความอาจจะใส่เป็น ค.ศ.ได้ กรณีที่ต้องใส่ทั้งพ.ศ. และค.ศ. ให้วงเล็บ ค.ศ. เช่น ๒๕๕๐ (ค.ศ.๒๐๐๗)

การระบุชื่อบุคคล องค์กร และสถานที่

1. บุคคล

- คนสามัญ ให้ใส่ นาย นาง นางสาว (ถ้าไม่แน่ใจให้ใช้นางสาว)
- ราชสกุล ใส่ฐานันดรเต็ม เช่น หม่อมเจ้า ย่อหน้าต่อไปใช้ตัวย่อ ม.จ.
- ยศ ใช้ตัวย่อ เช่น พ.ต.ท.ทักษิณ
- ตำแหน่งวิชาการ ใช้ตัวย่อ เช่น ผศ. รศ. ยกเว้นคำว่า อาจารย์ และการพาดหัว
- ผู้จบปริญญาเอก ใช้ตัวย่อ ดร.
- การเรียงประโยค ให้วางตำแหน่งไว้หลังชื่อ ครั้งแรกใช้ชื่อเต็ม เช่น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ต่อไปใช้ตัวย่อ เช่น รมว.มหาดไทย
- ชื่อนิสิต เรียงดังนี้ (ชื่อ-ชั้น ปี-สาขา-ภาควิชา-ปกติ/พิเศษ-คณะ)
- ชื่อชาวต่างชาติ เขียนเป็นชื่อไทย แล้ววงเล็บชื่อภาษาอังกฤษไว้ ต่อไปให้ใช้ชื่อภาษาไทย

2. องค์กร

- ชื่อองค์กรให้เขียนเต็ม เช่น พรรคประชาธิปัตย์ ต่อไปใช้ตัวย่อ ปชป.

ขนาดอักษร

หนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติ cordia 10 pt

หนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติ cordia 11 pt

หนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติ cordia 12 pt

หนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติ cordia 14 pt

หนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติ cordia 16 pt

หนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติ cordia 18 pt

หนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติ cordia 20 pt

หนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติ cordia 22 pt

หนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติ cordia 24 pt

หนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติ cordia 26 pt

นางสาวจิตรารัตน์ ประดับวงศ์ บรรณาธิการบริหารหนังสือพิมพ์ลานมะพร้าว มหาวิทยาลัยบูรพา กล่าวว่า หน้าที่ที่บรรณาธิการบริหารต้องทำ คือ การจกรายละเอียดประเด็นข่าว จากเพื่อนที่เสนอประเด็น ต้องวิเคราะห์สถานการณ์ถึงความเป็นไปได้ในการทำข่าวแต่ละข่าว การลงพื้นที่แต่ละครั้ง และจะต้องติดต่อประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับประเด็นข่าวต่าง ๆ ว่าเราสามารถลงพื้นที่ได้หรือไม่ หรือแหล่งข่าวสามารถที่จะให้ข่าวในแง่มุมใดได้บ้าง และบรรณาธิการบริหารจะต้องประชุมร่วมกับกองบรรณาธิการ อาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาหัวข้อข่าวและเนื้อหาของข่าวทั้งหมดก่อนตีพิมพ์ลงฉบับจริง รวมไปถึงการดูแลการทำงานของฝ่ายศิลปกรรม ช่างภาพและฝ่ายสนับสนุน

ด้านนายอวิรุทธ์ อินแสง บรรณาธิการบริหารหนังสือพิมพ์ลานมะพร้าว มหาวิทยาลัยบูรพา อีกคนหนึ่ง กล่าวว่า ความยากของการทำหนังสือพิมพ์ คือ ต้องแก้ไขปัญหาในการทำงานทั้งเล็กและใหญ่ ต้องมีความละเอียดและรอบคอบมากขึ้น เพราะหนังสือพิมพ์ที่จะออกจำหน่ายไม่ควรมีข้อผิดพลาด แต่ส่วนตัวเชื่ออยู่แล้วว่าทีมงานของหนังสือพิมพ์ลานมะพร้าวทุกคนมีคุณภาพและรู้หน้าที่การทำงานของตัวเองเป็นอย่างดี แต่ในการทำงานต้องเจอปัญหาและอุปสรรคอยู่แล้ว ทั้งการคิดประเด็นและการประชุมประเด็นของแต่ละโต๊ะข่าว การติดต่อประสานงานแหล่งข่าว จนถึงการตีพิมพ์ที่สัปดาห์เพี้ยนจากที่กำหนด

นายอวิรุทธ์ กล่าวต่อว่า ลานมะพร้าวในวันนี้ยังคงเข้มข้นทั้งในเรื่องเนื้อหาและประเด็น นอกจากจะนำเสนอผ่านสื่อสิ่งพิมพ์แล้ว ปีนี้ยังเพิ่มการนำเสนอผ่านทางออนไลน์อีกด้วย แต่ในอนาคตสื่อสิ่งพิมพ์กำลังจะกลายเป็นสื่อตกยุค ลานมะพร้าวในวันข้างหน้าควรขยายการนำเสนอไปยังแพลตฟอร์มอื่น ๆ เช่น ออนไลน์ วิทยุ โทรทัศน์ซึ่งถ้ามีครบทุกด้านก็จะเป็นลานมะพร้าวที่สมบูรณ์แบบ

นางสาวรัตนภรณ์ แก้วอุไร ผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์ลานมะพร้าว มหาวิทยาลัยบูรพา กล่าวว่า การเริ่มทำข่าวเราต้องเริ่มจากการแสวงหาประเด็นข่าว เราต้องเสาะแสวงหาประเด็นหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น และอยู่ในกระแสสังคมที่กำลังได้รับความสนใจ โดยเริ่มจากการสอบถามจากแหล่งข่าวที่หลากหลายระดับเพื่อให้ได้ข้อมูลรอบด้าน ต่อมาจะสืบค้นข้อมูลเบื้องต้น เมื่อได้รับรู้ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับประเด็นที่กำลังอยู่ในกระแสสังคมแล้ว จำเป็นต้องสืบค้นข้อมูลเบื้องต้นของประเด็นนั้น ๆ และนำมาตั้งคำถามก่อนการติดต่อขอสัมภาษณ์แหล่งข่าว เมื่อเรามีข้อมูลที่มากพอเราจะติดต่อขอสัมภาษณ์แหล่งข่าว เริ่มตั้งคำถามในการสัมภาษณ์สิ่งเหล่านี้จะทำให้รู้ว่าเราต้องการคำตอบแบบใดจากแหล่งข่าว และการที่จะเป็นผู้สื่อข่าวที่ดีเราควรเตรียมความพร้อมก่อนการสัมภาษณ์ ต้องตรวจสอบอุปกรณ์ เช่น เทปบันทึกเสียง เพื่อป้องกันการเกิดเหตุขัดข้องระหว่างการสัมภาษณ์ รวมถึงการศึกษาข้อมูลและเตรียมประเด็นคำถามให้พร้อมก่อนการเริ่มสัมภาษณ์

“ในการสัมภาษณ์แหล่งข่าว คือ การที่เราสัมภาษณ์เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับประเด็นที่ต้องการนำเสนอ การสัมภาษณ์จำเป็นต้องสัมภาษณ์ทุกแหล่งข่าวที่มีความเกี่ยวข้องกับประเด็น

ดังกล่าว เพื่อการได้มาซึ่งข้อมูลที่ถูกต้อง ครบถ้วน และรอบด้าน โดยการสัมภาษณ์ในแต่ละครั้งควรสร้างความคุ้นเคยกับแหล่งข่าวก่อนเพื่อความราบรื่นระหว่างการสัมภาษณ์ และยังช่วยลดความประหม่าของอีกด้วย แล้วหลังจากที่เราได้ข้อมูลจากแหล่งข่าวแล้วสิ่งที่เราต้องทำคือการเขียนข่าว เมื่อสัมภาษณ์แหล่งข่าวและสืบค้นข้อมูลครบถ้วนแล้วจึงนำมาเรียบเรียงเป็นเนื้อหาข่าว ตรวจสอบความเรียบร้อย และส่งให้กองบรรณาธิการตรวจสอบ”

นางสาวรัตนภรณ์ กล่าวต่อว่า การเป็นผู้สื่อข่าวไม่มีระดับความยากหรือง่าย แต่ความยากจะเกิดขึ้นเมื่อไม่มีความรู้สึกรักในหน้าที่ของตนเอง ทำให้มีความเหนียวแน่น ท้อแท้ และไม่ยากที่จะทำเพื่อประสบความสำเร็จในการทำงานจึงควรเลือกหน้าที่ที่เหมาะสมกับความชอบและความสามารถของตนเอง

“การจัดทำหนังสือพิมพ์ลานมะพร้าวถือเป็นการรวบรวมความรู้และความสามัคคีของทุกคนในชั้นปี เพื่อประสบการณ์ในการฝึกปฏิบัติก่อนการทำงานจริง ลานมะพร้าวมีการพัฒนาแบบก้าวกระโดดเป็นการแสดงให้เห็นถึงศักยภาพของอาจารย์และนิสิตของสาขาวารสารศาสตร์ แน่แน่นอนว่าแนวโน้มในอนาคตของหนังสือพิมพ์ลานมะพร้าวจะเป็นที่รู้จักในวงกว้างมากขึ้น เนื่องจากความมุ่งมั่น ความพยายามของอาจารย์และนิสิต รวมถึงการจัดทำลานมะพร้าวของแต่ละรุ่นจะได้รับความช่วยเหลือจากรุ่นพี่ปีก่อน ถือเป็นการกระชับความสัมพันธ์ระหว่างรุ่นพี่-รุ่นน้องในสาขาวิชา ช่วยให้ ความสมบูรณ์ในจุดยืนของลานมะพร้าวแข็งแกร่งขึ้นเป็นลำดับในทุกปี” ผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์ลานมะพร้าว กล่าวทิ้งท้าย

ทางด้านนางสาวเบญจมาภรณ์ ชิตพันธ์ ฝ่ายศิลปกรรมหนังสือพิมพ์ลานมะพร้าวมหาวิทยาลัยบูรพา กล่าวว่า ในส่วนของฝ่ายศิลปกรรมจะเริ่มจากการวางแผนการจัดหน้าหนังสือพิมพ์อย่างคร่าวๆ ซึ่งตรงนี้เราจะยังไม่รู้จำนวนเนื้อหาข่าวที่ชัดเจน นอกจากจะวางเลย์เอาต์ของเนื้อหาแล้ว ยังต้องเว้นพื้นที่ว่างสำหรับโฆษณาที่เป็นผู้สนับสนุนในการตีพิมพ์หนังสือพิมพ์ลานมะพร้าว โดยในส่วนนี้จะเป็นที่ของฝ่ายสนับสนุน

นางสาวเบญจมาภรณ์ กล่าวต่อว่า เมื่อได้ข่าวมาเราจะนำมาจัดวางตามพื้นที่ที่กำหนดไว้ ซึ่งในขั้นตอนนี้จะมีปัญหาเพราะบางข่าวมีเนื้อหาที่มากไปหรือน้อยไป รวมถึงมีการตัดเนื้อหาข่าวบางส่วนออกเนื่องจากพื้นที่ที่มีอย่างจำกัด และเมื่อจัดหน้าเสร็จเรียบร้อยจะนำต้นฉบับที่สมบูรณ์ที่สุดไปปริ้นแล้วรูป เพื่อให้ฝ่ายพิสูจน์อักษรตรวจสอบความถูกต้องครั้งสุดท้ายก่อนส่งโรงพิมพ์ ถือเป็นการเสร็จสิ้นกระบวนการของฝ่ายศิลปกรรม

นอกจากนี้นางสาวเบญจมาภรณ์ กล่าวอีกว่า ลานมะพร้าวในวันนี้ถือว่าเป็นที่รู้จักมากพอสมควรแล้ว และในอนาคตคาดว่าจะเป็นที่รู้จักเพิ่มมากขึ้นรวมถึงมีการจัดทำเว็บไซต์เพิ่มขึ้นมาด้วย ยิ่งทำให้เป็นที่รู้จักมากยิ่งขึ้น เพราะการทำข่าวนั้นครอบคลุมไปทั้งในมหาวิทยาลัยและนอกมหาวิทยาลัย

ด้านนางสาวอริสรา โพธิ์สิทธิ์ ฝ่ายสนับสนุนหนังสือพิมพ์ลานมะพร้าว มหาวิทยาลัยบูรพา กล่าวว่า ขั้นตอนการทำงานของฝ่ายสนับสนุนจะเริ่มเหมือนฝ่ายอื่นๆ คือเริ่มวางแผนแต่ฝ่ายเราจะต้องตั้งเป้าหมายของหนังสือพิมพ์ลานมะพร้าวให้ชัดเจนว่าจะทำอะไรให้คนอื่นรู้จักหนังสือพิมพ์ของเราทุกช่องทางและยังต้องวางแผนการขายเนื้อที่โฆษณาในหนังสือพิมพ์อีกด้วย การที่เราจะขายเนื้อที่โฆษณาในหนังสือพิมพ์เราต้องกำหนดราคาโฆษณาและขนาดของพื้นที่ รวมถึงตั้งเป้าราคาหนังสือพิมพ์ของเราต้องใช้ในการส่งโรงพิมพ์

นางสาวอริสรา กล่าวต่อว่า ในส่วนของการโปรโมทหนังสือพิมพ์ลานมะพร้าวจะถูกโปรโมทตามโซเชียลของทีมงานก่อนเป็นลำดับแรก ต่อมาจะเริ่มจัดทำโปรเตอร์และไวนิลต่างๆเพื่อโปรโมทอีกช่องทาง รวมไปถึงการจัดทำอีเว้นนอกโปรโมทหนังสือพิมพ์ลานมะพร้าว ทั้งการจัดอีเว้นตามสถานที่ต่าง ๆ ที่มีนิสิต บุคลากรหรือบุคคลทั่วไปจำนวนมาก การจัดอีเว้นแต่ละครั้งเราต้องทำเรื่องขอใช้พื้นที่ในการโปรโมทซึ่งบางสถานที่อาจจะให้หรือไม่ให้ก็ขึ้นอยู่กับพิจารณาของที่นั้น ๆ การจัดอีเว้นแต่ละครั้งเราอาจจะแจกใบปลิวหรืออาจจะมีกิจกรรมอย่างอื่นเสริมเข้ามาบ้าง อย่างเช่น การเล่นเกมดนตรีเพื่อดึงความสนใจจากคนทั่วไปให้สนใจในสิ่งที่เรากำลังโปรโมทอยู่ และการสร้างกิจกรรมที่ให้นิสิต บุคลากรหรือบุคคลทั่วไปมีส่วนร่วมกับเรา

“งบประมาณการผลิตหนังสือพิมพ์ลานมะพร้าวมาจากการหาสปอนเซอร์ของฝ่ายสนับสนุน โดยไม่มีการของบประมาณจากภาควิชานิเทศศาสตร์แต่อย่างใด”

“การทำงานในฝ่ายสนับสนุนคนอื่นอาจจะมองว่ามันง่ายกว่าฝ่ายอื่น แต่ที่จริงแล้วฝ่ายนี้มีความยากในตัวของมันเอง เพราะเราต้องทำงานแข่งกับเวลา เราต้องทำงานบนความกดดันตลอด เรามีเป้าหมายที่จะต้องทำให้สำเร็จตามที่เรที่ตั้งไว้ ซึ่งตรงนี้คนอื่นอาจจะไม่เข้าใจ” นางสาวอริสรา กล่าวทิ้งท้าย

ด้านนางสาวธนธ ฐิติมานานนท์ บรรณาธิการบริหารหนังสือพิมพ์ลานมะพร้าวรุ่นสุดท้าย ปีการศึกษา 2560 มหาวิทยาลัยบูรพา กล่าวว่า ในฐานะที่ตนเป็นรุ่นสุดท้ายที่ได้ลงทะเบียนเรียนในรายวิชา 206462 ฝึกปฏิบัติหนังสือพิมพ์และนิตยสาร (Journalism Practice) ตนมักจะได้รับฟังเรื่องราวประวัติศาสตร์ของหนังสือพิมพ์ลานมะพร้าวฉบับกระดาษจากอาจารย์ที่ปรึกษาหลาย ๆ ท่านอยู่บ่อยครั้งในเรื่องของอุดมการณ์อันเด็ดเดี่ยวและการต่อสู้เพื่อให้หนังสือพิมพ์ลานมะพร้าวยังคงอยู่มาจนถึงรุ่นของตนทำให้ตนและเพื่อน ๆ รู้สึกกดดันเล็กน้อยในช่วงแรกเริ่ม เนื่องจากรุ่นที่ได้ทำผลงานเอาไว้ได้ดี แต่เมื่อลองลงมือปฏิบัติจริงจึงได้พบว่า หนังสือพิมพ์ลานมะพร้าวฉบับกระดาษไม่ใช่เพียงรายวิชาวิชาหนึ่งที่ลงเรียนเพื่อให้จบ ๆ ไป แต่หนังสือพิมพ์ลานมะพร้าวคือบททดสอบขั้นแรกของการเป็นสื่อมวลชนที่ดีที่จะเป็นผู้นำเสนอเรื่องราวที่เป็นประโยชน์หรือเหตุการณ์สำคัญที่ส่งผลกระทบต่อคนหมู่มากในอนาคตต่อไป

“หลังจากที่ได้ฟังเรื่องราวเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ของหนังสือพิมพ์ลานมะพร้าวมาพอสมควรจากอาจารย์หลายท่านทำให้รู้สึกกดดันเหมือนกันเพราะรุ่นที่ทำผลงานเอาไว้ดีมาก รู้สึก

กังวลว่ารุ่นเราจะทำได้ดีเท่าเขาหรือเปล่า แต่พอได้ลองลงมือทำร่วมกับเพื่อน ๆ ในแต่ละฝ่ายก็ค้นพบว่าการทำงานหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติไม่ได้สักแต่ว่านำเสนอข่าวให้จบ ๆ ไป แต่เราต้องแบกรับอะไรที่มากกว่านั้น ทั้งความเป็นจริง จรรยาบรรณวิชาชีพสื่อมวลชนและความรับผิดชอบต่อสังคมซึ่งหนังสือพิมพ์ลานมะพร้าวนี้ถือเป็นบททดสอบขั้นแรกของการเป็นสื่อมวลชนที่ดีเสียก็ว่าได้”

“สื่อมวลชนที่ดีจะต้องนำเสนอแต่ความจริง นำเสนอแต่เรื่องที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณชน นำเสนอเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นอย่างเป็นกลางโดยไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง และหนังสือพิมพ์ลานมะพร้าวฉบับกระดาษก็เป็นเครื่องมือที่อาจารย์ที่ปรึกษาทุกท่านใช้สั่งสอนพวกเราทุกคน ไม่ว่าจะอยู่ฝ่ายใดหรือรับหน้าที่ใดก็ตาม ให้ปฏิบัติตามหลักจริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ พวกเราทุกคนจึงตั้งใจทำให้หนังสือพิมพ์ฉบับสุดท้ายนี้ออกมาอย่างดีที่สุด”

ธนธกรกล่าวต่ออีกว่า การทำงานของทุกฝ่ายในทีมงานลานมะพร้าวนั้นเป็นการลงมือทำด้วยตัวเองในทุกกระบวนการ โดยจะต้องวางแผนการทำงานร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษาก่อนลงมือปฏิบัติ ตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายฝ่ายบริหารที่ต้องคอยดูแลความเรียบร้อยในภาพรวมของการทำหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติทั้งหมด ฝ่ายข่าวที่จะต้องคอยหาประเด็นข่าวที่น่าสนใจและเป็นประโยชน์กับผู้อ่านตามกลุ่มเป้าหมายที่ถูกกำหนดไว้ในตอนแรก นำเสนอประเด็นกับอาจารย์ที่ปรึกษาและลงมือหาข้อมูล ติดต่อสัมภาษณ์แหล่งข่าว นำข้อมูลที่ได้มาเรียบเรียงและเขียนขึ้นเป็นข่าวแต่ละชิ้น ฝ่ายการตลาดที่ต้องคอยหาสปอนเซอร์และวางแผนการตลาดสำหรับการวางขายเมื่อหนังสือพิมพ์ถูกตีพิมพ์เรียบร้อยแล้ว ฝ่ายศิลปกรรมที่เป็นผู้ออกแบบรูปร่างหน้าตาของหนังสือพิมพ์ทั้งหมด รวมถึงภาพประกอบและภาพที่ใช้โฆษณา อีกทั้งยังต้องนำมาจัดเรียงให้สวยงามและถูกต้อง ตรงกับสไตล์บุ๊กที่วางแผนเอาไว้ก่อนหน้านี้และนำส่งโรงพิมพ์เพื่อตีพิมพ์ต่อไป โดยในการปฏิบัติงานดังกล่าวจะมีอาจารย์ที่ปรึกษาคอยให้คำปรึกษาอยู่เสมอ

“อาจารย์ที่ปรึกษาจะปล่อยให้ทุกคนลงมือทำหน้าที่ของตัวเองตามที่ได้วางแผนกันเอาไว้ในตอนแรกหากฝ่ายไหนมีปัญหา ทุกคนจะลองแก้ไขปัญหานั้นด้วยตัวเองก่อน แต่ถ้าหากปัญหานั้นใหญ่เกินไป อาจารย์ที่ปรึกษาก็จะเข้ามารับฟังปัญหาและเสนอแนวทางแก้ไขหรือช่วยคิดหาทางออกที่ดีที่สุดสำหรับปัญหานั้นในทันที”

“ปัญหาและอุปสรรคของการทำงานของฝ่ายบริหารคือ เราจำเป็นจะต้องเป็นตัวกลางในการสื่อสารของทุกฝ่าย เราจำเป็นจะต้องมีการวางแผน กำหนดวันส่งงาน ติดตามความคืบหน้าของงาน คอยรับฟังปัญหาการทำงานและอาจต้องคอยแก้ปัญหาเฉพาะหน้าของฝ่ายอื่นๆ ความไม่รอบคอบในการตรวจสอบความถูกต้องก่อนส่งโรงพิมพ์ที่ก่อให้เกิดความเสียหายได้ สำหรับปัญหาของฝ่ายข่าวคือ บางครั้งเราไม่สามารถเข้าถึงข้อมูลบางส่วนได้หากแหล่งข่าวไม่ยินยอม เราจึงต้องเคารพการตัดสินใจของเขาและหาข้อมูลจากแหล่งข่าวอื่น ๆ เพิ่มเติมเพื่อให้ยังสามารถนำเสนอข่าวนั้นบนหน้าหนังสือพิมพ์ต่อไปได้ ซึ่งทำให้ต้องใช้เวลามากขึ้นในการหาข้อมูลเพิ่มเติมและอาจส่งผลให้ส่งงานไม่ทันตามระยะเวลาที่กำหนดปัญหาของฝ่ายการตลาดคือการทำเอกสารต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นเอกสาร

เสนอขายโฆษณา เอกสารการมัดจำการจ่ายเงิน ซึ่งทุกคนไม่เคยมีพื้นฐานเรื่องการจัดทำเอกสารมาก่อน กว่าจะจัดทำเอกสารให้ถูกต้องครบถ้วนได้ก็ใช้เวลานานพอสมควร อีกทั้งปัญหาเรื่องการขายโฆษณาในหนังสือพิมพ์ที่ทางฝ่ายการตลาดได้ไปนำเสนอให้กับผู้สนับสนุน บางท่านก็อาจรู้สึกว่าการลงโฆษณากับหนังสือพิมพ์เป็นวิธีการที่ใช้ไม่ได้ผลในปัจจุบัน ทำให้หาผู้สนับสนุนได้ยากเช่นกัน ส่วนปัญหาของฝ่ายศิลปกรรมที่พบเจอคือการที่พวกเขาต้องเป็นฝ่ายตัดสินใจในการตัดทอนเนื้อหาของข่าวที่เกินพื้นที่ออกโดยที่ไม่ได้มีความเข้าใจเนื้อหาในข่าวมากพอจนทำให้เกิดปัญหาเนื้อหาในข่าวไม่ครบถ้วนอย่างที่ควรจะเป็น”

ธนธกรกล่าวต่ออีกว่า หนังสือพิมพ์ลานมะพร้าวฉบับกระดาษเป็นหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติของนิสิตชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาวารสารศาสตร์ โครงการจัดตั้งคณะนิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา เป็นหนังสือพิมพ์ที่มีเสรีภาพในการตั้งคำถามต่อประเด็นต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น โดยไม่มีอำนาจใดมาปิดกั้นให้ทีมงานเลือกที่จะนำเสนอข่าวใดข่าวหนึ่ง หรือเลือกที่จะไม่นำเสนอข่าวใดข่าวหนึ่ง เนื่องจากงบประมาณในการผลิตหนังสือพิมพ์ลานมะพร้าวฉบับกระดาษทั้งหมดมาจากการหาสปอนเซอร์โดยตรงและไม่ได้รับเงินสนับสนุนจากทางมหาวิทยาลัยแต่อย่างใด ทำให้ผู้อ่านสามารถมั่นใจได้ว่าข่าวที่ถูกนำเสนอออกสู่สาธารณชนกลุ่มเป้าหมายทั้งหมดนั้นมีความถูกต้อง เป็นกลาง และไม่ขึ้นกับฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งแน่นอน

3. ด้านผู้อ่าน

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โอฬาร ถิ่นบางเตียว อาจารย์ประจำภาควิชารัฐศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ผู้อ่านและนักวิชาการด้านสังคมศาสตร์ กล่าวว่า ตนเริ่มอ่านหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าวมาตั้งแต่ในยุคแรกเริ่ม ซึ่งสาเหตุที่ตนอ่านและสนับสนุนหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติในยุคนั้นเป็นเพราะตนชื่นชอบจุดยืนในอุดมการณ์ของลานมะพร้าว คือ ความชัดเจน และกล้าหาญ กล้าต่อสู้กับความอยุติธรรม เนื่องจาก หนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าวสามารถนำเสนอข้อมูลข่าวสารได้อย่างตรงไปตรงมา ทำหาย และมีความกล้าหาญทางจริยธรรม ในยุคนั้นลานมะพร้าวเกิดขึ้นจากสถานการณ์ความขัดแย้งภายในมหาวิทยาลัยบูรพา และลานมะพร้าวเลือกที่จะยืนอยู่ข้างฝ่ายความเป็นธรรมซึ่งอุดมการณ์ที่น่าส่งเสริม อีกทั้งยังมีการนำเสนอข่าวอย่างตรงไปตรงมา จึงทำให้ผู้บริหารในช่วงเวลานั้นรู้สึกว่าการเป็นอุปสรรคสำคัญที่จะบริหารจัดการในลักษณะอรรถมาภิบาล และเนื่องจากลานมะพร้าวเป็นหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติที่เน้นการฝึกปฏิบัติให้นิสิตกล้าที่จะต่อสู้เพื่อความถูกต้อง จากอุดมการณ์ของลานมะพร้าวสู่การฝึกให้นิสิตกล้าที่จะต่อสู้เพื่อความถูกต้องจึงทำให้ตนเห็นด้วยและสนับสนุนหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าวมาโดยตลอด

แม้ในยุคหลังนี้ตนจะไม่ได้ตามหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าวในแพลตฟอร์มใดเลยก็ตาม เนื่องจากตนรู้สึกว่าการไม่ใช้ลานมะพร้าวที่ตนเคยรู้จักเหมือนในอดีต หลังจาก คสช.

เข้ามาปกครองมหาวิทยาลัยบูรพา ทางมหาวิทยาลัยจึงถูกตั้งคำถามมากมาย ซึ่งหากเป็นเมื่อก่อน ตนเชื่อว่าลานมะพร้าวจะอยู่เคียงข้างและคอยหาคำตอบให้กับประชาคม แต่ในปัจจุบันตนรู้สึกว่าจะอาจจะเปลี่ยนแปลงจุดยืนทางอุดมการณ์ไป เพราะสังเกตได้จากการที่ลานมะพร้าวไม่ได้ทำหน้าที่นั้นเหมือนอย่างเคย ลานมะพร้าวหายไปจากความทรงจำของการต่อสู้ จากอุดมการณ์ที่คอยอยู่เคียงข้างผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการบริหารของผู้บริหารที่ค่อนข้างไปทางอำนาจนิยมและธรรมาภิบาล

เมื่อพูดถึงเรื่องผลกระทบที่ได้รับตนไม่ได้สนใจมากนัก ในอดีตมีนิสิตจากลานมะพร้าวมาขอสัมภาษณ์เพื่อนำไปลงข่าว ตนจึงมักจะถูกผู้บริหารหรือคนอื่น ๆ จับตามอง อยู่เสมอแต่ตนก็รู้สึกยินดีที่จะได้เป็นส่วนหนึ่งของหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าว เนื่องจากตนให้กำลังใจลานมะพร้าวมาเสมอ ถึงแม้ว่าตนจะต้องได้รับผลกระทบจากการเป็นแหล่งข่าวและให้สัมภาษณ์กับลานมะพร้าวก็รู้สึกยินดี เพราะทั้งตนและลานมะพร้าวต่างก็มีจุดยืนทางอุดมการณ์แบบเดียวกัน และไม่ได้มีการนำเดินการใด ๆ กับทางกองบรรณาธิการของหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าวทั้งสิ้น เนื่องจากตนถือว่าการให้สัมภาษณ์ในประเด็นต่าง ๆ เป็นวิธีการที่จะทำให้ นิสิตได้เรียนรู้และฝึกปฏิบัติ แม้ในฐานะอาจารย์เองก็ต้องต่อสู้เพื่อให้ นิสิตได้ฝึกความแข็งแกร่ง ในโลกแห่งความเป็นจริงนั้นการต่อสู้กับความอธรรมธรรมาภิบาลเป็นสิ่งที่ยาก คนที่จะลุกขึ้นมาต่อสู้กับความอยุติธรรมต้องเห็นดเห็น้อย จึงจำเป็นที่จะต้องฝึกให้พวกเขาได้มีความกล้าและความเข้มแข็งในช่วงเวลานั้น

โดยส่วนตัวแล้วตนรู้สึกว่าหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าวยังคงมีประโยชน์ในมิติอื่น ๆ อยู่เช่นการ ฝึกให้นิสิตทำข่าว การเขียนข่าว การนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในการนำเสนอข่าว แต่คงจะไม่เหมือนกับในสมัยก่อนที่มีการฝึกให้นิสิตอดทนต่อแรงกดดัน ให้ออดทนต่อการต่อสู้กับความอยุติธรรมด้วย แต่เนื่องจากจุดยืนของหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าวในอดีตและปัจจุบันมีจุดยืนต่างกัน จึงอาจทำให้การฝึกฝนแตกต่างกันไปด้วย

“ตนคิดว่าหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติของมหาวิทยาลัยยังเป็นสิ่งที่ควรจะมีต่อไป แต่ปัญหาของการมีหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติ นั้นจะวางสถานะ วางจุดยืนในอุดมการณ์ของตัวหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติไว้ในตำแหน่งใด ในปัจจุบันต้องยอมรับว่าลานมะพร้าวถูกวิพากษ์วิจารณ์มากตั้งแต่การเปลี่ยนแปลงผู้บริหารก็จะมีปัญหาหลาย ๆ อย่างตามมา ไม่ว่าจะเป็นปัญหาเกี่ยวกับการบริหาร เรื่องที่ไม่ถูกต้องไม่โปร่งใสและเรื่องที่ไม่ชอบมาพากลมากมาย หากเป็นเมื่อก่อน ลานมะพร้าวจะต้องออกมาตีแผ่และตั้งคำถามกับประเด็นดังกล่าว ทุกคนโยยหาหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าวในความหมายเดิม แม้ในปัจจุบันหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าวอาจจะเปลี่ยนแปลงจุดยืนไป จึงขึ้นอยู่กับกองบรรณาธิการ นิสิต และอาจารย์ที่ปรึกษาจะวางสถานะของหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติของตนเองอย่างไรต่อไป ปัญหาของลานมะพร้าวคือจุดยืนด้านอุดมการณ์ หากต้องการให้หนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติของตนเป็นหนังสือพิมพ์ที่ทำให้ผู้อ่านตรงตาดตรงใจ คิดถึงและเป็นที่พึ่งให้กับประชาคมได้ ลานมะพร้าวจึงควรที่จะวิพากษ์ตนเองอย่างตรงไปตรงมา ยอมรับในสิ่งที่เกิดขึ้น และกลับมายึดมั่นในจุดยืนทางอุดมการณ์ในอดีตของหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าวต่อไป”

ประเสริฐ ช่วยแก้ว อาจารย์ประจำภาควิชาวิทยาศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ผู้อ่านหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าว กล่าวว่า “ตนได้เริ่มอ่านหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าวมาตั้งแต่ในช่วงแรกเริ่ม ถึงแม้ว่าในช่วงท้ายของการมีหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าวตนจะไม่ได้ติดตามนักก็ตาม โดยตนจะเน้นอ่านในบางคอลัมน์ที่สนใจ หรืออ่านผ่าน ๆ ซึ่งคอลัมน์ที่เลือกอ่าน คือ บทบรรณาธิการและคอลัมน์ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องราวภายในมหาวิทยาลัยบูรพาที่เกี่ยวกับการร้องเรียนปัญหาต่าง ๆ เนื่องจากมีความสนใจ เพราะ “ลานมะพร้าว” เป็นหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติในมหาวิทยาลัยบูรพาที่น่าเสนอเรื่องราวส่วนหนึ่งภายในมหาวิทยาลัย ไม่ว่าจะปัญหาด้านลบเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ เช่น การฉ้อฉล การคอร์รัปชัน ความไม่โปร่งใสในการบริหารงานของทางมหาวิทยาลัย โดยเฉพาะบทบรรณาธิการที่กล้าที่จะเขียนวิพากษ์วิจารณ์ หรือชี้แนะสังคมให้เห็นปัญหาภายในมหาวิทยาลัย”

ตนเคยได้รับผลกระทบจากหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าวในอดีตที่ตนเคยให้สัมภาษณ์ในเรื่องการลดเงินเดือนของอาจารย์ภายในคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการให้สัมภาษณ์ในประเด็นนี้ของตนมีความรู้สึกที่ว่าข้อเท็จจริงนั้นคลาดเคลื่อนไป ถึงแม้ว่าในช่วงนั้นตนจะไม่ได้กล่าวถึงหรือพาดพิงถึงใครเลยก็ตาม แต่เนื่องจากเรื่องนี้มีความเกี่ยวข้องกับคนหลายคน การให้สัมภาษณ์นี้จึงอาจจะเกิดความคลาดเคลื่อนไปจนทำให้ผู้ที่ได้รับผลกระทบบางคนเกิดความไม่พอใจขึ้น เมื่อเกิดปัญหาดังกล่าว ตนได้มีการเข้าไปพูดคุยกับทางนิสิตอย่างไม่เป็นทางการ โดยตนพยายามตักเตือนทั้งกองบรรณาธิการเองและโต๊ะข่าวต่าง ๆ ให้ระวังและตรวจสอบข้อมูลให้ชัดเจนถี่ถ้วนและให้แนะนำในเรื่องของการส่งข้อมูลกลับไปให้แหล่งข่าวอ่านก่อนการนำไปตีพิมพ์เพื่อป้องกันความเข้าใจผิดพลาดในการสื่อสารที่อาจเกิดขึ้นได้ ทางด้านหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าวเมื่อได้รับคำแนะนำในประเด็นดังกล่าวแล้วก็ไม่ได้มีการแก้ไขใด ๆ

“ส่วนตัวแล้วตนยังเชื่อว่าหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าวยังคงมีประโยชน์กับทุก ๆ คนในมหาวิทยาลัยบูรพาเป็นอย่างมากหากทางนิสิตสามารถติดตามทำข่าวในประเด็นเรื่องการเมืองภายในมหาวิทยาลัย และทำหน้าที่เป็นหมาเฝ้าบ้านที่คอยตมกลั่นและตรวจสอบสิ่งที่ไม่ชอบมาพากลภายในมหาวิทยาลัยตามอุดมการณ์พื้นฐานของสื่อมวลชนด้วยการนำเสนอข้อเท็จจริงที่เป็นประโยชน์ของส่วนรวมจริง ๆ หนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติจึงยังคงต้องมี และการเรียนการสอนในวิชาฝึกปฏิบัติเพื่อการทำข่าวนั้นยัง จำเป็นต้องมี แต่ควรปรับปรุงให้เป็นรูปแบบออนไลน์แทน”

อาจารย์ประเสริฐกล่าวต่ออีกว่า ในเรื่องจริยธรรมในการนำเสนอข่าวนั้นต้องยอมรับว่าหลายเรื่องที่หนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าวนำเสนอไปมีความสุ่มเสี่ยง ถึงแม้ว่านิสิตจะได้เรียนกับจะมีอาจารย์ที่มีความสามารถด้านนี้โดยตรง มีการเรียนการสอนที่เข้มข้น มีการเข้าค่ายฝึกปฏิบัติ แต่เมื่อลงมือทำจริง ๆ ก็จะได้เห็นว่าบางครั้งนิสิตไม่ได้ตรวจสอบข้อเท็จจริงให้ดีก่อนนำเสนอ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เมื่อมีแพลตฟอร์มออนไลน์เข้ามา ทางนิสิตจึงควรมีความรับผิดชอบให้มากกว่านี้ ด้วยการตรวจสอบข้อเท็จจริงให้ดี และศึกษาว่าใครจะเป็นผู้ได้รับผลกระทบบ้างหากมีการนำเสนอ

ข่านี้ออกไป อาจารย์ที่ปรึกษาควรมีการกำกับดูแลที่ใกล้ชิดขึ้น แต่ปัญหาดังกล่าวไม่ได้เกิดขึ้นแค่ในหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าว หรือหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติเล่มอื่น ๆ เท่านั้น เพราะในสื่อกระแสหลักก็ยังคงมีปัญหาในด้านจริยธรรมตลอดเวลา ดังนั้นการเรียนการสอนในสาขาวิชานิเทศศาสตร์วารสารศาสตร์ วิชาหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติยังคงมีความจำเป็น トラบใดที่ยังคาดหวังให้สื่อมวลชนมีเสรีภาพในการนำเสนอข่าว มีความรับผิดชอบและมีคุณธรรมจริยธรรมตลอดเวลา

ทางด้านการเรียนการสอนวิชาหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติควรลดการมองภาพแบบวารสารศาสตร์ดั้งเดิมเพราะในปัจจุบันสังคมได้เปลี่ยนแปลงไปแล้ว หนังสือพิมพ์ไม่ได้รับความนิยมเหมือนอย่างในสมัยก่อน จึงควรสอนให้นิสิตได้รู้หลักการและแนวทางการนำเสนอในปัจจุบันโดยอาศัยแพลตฟอร์มออนไลน์ ความเข้มแข็งในการนำเสนอข่าว เช่นสื่อกำหนดนำเสนอข่าว ให้นิสิตพยายามชวนขหายหาความรู้เพิ่มเติม และมุ่งให้นิสิตพยายามฝึกโดยการหมั่นสังเกตและจับประเด็นให้ได้ วิเคราะห์ให้ได้ว่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น จะเกี่ยวข้องกับใครในด้านใดบ้าง ใครได้ประโยชน์ ใครเสียประโยชน์ มีเบื้องหน้าเบื้องหลังอย่างไร เชื่อมโยงกับมิติใดบ้าง คงไว้ซึ่งรูปแบบแนวทางบางอย่างที่ไม่ต้องยึดติดกับทฤษฎีมากนัก เพราะในสถานการณ์จริง ทฤษฎีบางอย่างก็ไม่สามารถนำมาปรับใช้กับปัจจุบันได้แล้ว จึงควรเน้นในเรื่องประเด็นสำคัญให้สามารถตอบ 5W1H ได้

พระมหาวรพงศ์ วัฒนวิโส พระวัดแจ้งเจริญตอน ผู้อ่านหนังสือพิมพ์ลานมะพร้าว ได้กล่าวถึงประสบการณ์ในการอ่านและผลจากข่าวของหนังสือพิมพ์ลานมะพร้าว ที่มีต่อผู้อ่านและชุมชนว่า “ท่านเคยอ่านหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าวมาเป็นเวลา 1 – 2 ปี แต่ไม่ได้อ่านบ่อยนัก โดยส่วนมากจะได้อ่านหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าวที่ภาควิชาและหอสมุดขณะที่กำลังศึกษาต่อในระดับปริญญาโทที่มหาวิทยาลัยบูรพา เนื้อหาที่เลือกอ่านส่วนใหญ่เป็นเนื้อหาเกี่ยวกับการศึกษาเรื่องราวภายในมหาวิทยาลัยบูรพาและข่าวประชาคมรอบรั้วมหาวิทยาลัย เนื่องจากต้องการที่จะรู้ความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับเหตุการณ์ต่าง ๆ ภายในมหาวิทยาลัยและติดตามข่าวสารอื่น ๆ ที่มีประโยชน์โดยส่วนตัวแล้วท่านรู้สึกวหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าวนั้นมีประโยชน์ต่อตัวของท่านเอง โดยเฉพาะในเรื่องของการศึกษา เนื่องจากท่านเคยนำเนื้อหาของหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าวไปเขียนเป็นวิจัยในตอนที่กำลังศึกษาอยู่ในขณะนั้น”

ตัวท่านเองเคยได้รับผลกระทบจากหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าว ทั้งในด้านบวกและด้านลบ ในด้านบวก คือ ท่านได้นำข้อมูลเนื้อหาต่าง ๆ จากหนังสือพิมพ์ลานมะพร้าวมาเขียนเป็นงานวิจัยขณะที่ยังศึกษาอยู่ และได้ติดตามข่าวสาร ได้รับรู้เรื่องราวต่าง ๆ ผ่านหนังสือพิมพ์ลานมะพร้าว ส่วนผลกระทบในด้านลบนั้นเป็นเรื่องในอดีตที่นิสิตตีพิมพ์ข่าวเกี่ยวกับพ่อค้าแม่ค้าที่ร่วมกับพระสงฆ์เวียนของใส่บาตรและนำมาขายใหม่อีกครั้ง ซึ่งตอนนั้นท่านได้รับผลกระทบโดยตรง เนื่องจากมีรูปของท่านอยู่ในข่าวโดยไม่ได้มีการเบลอหน้า แต่บทสัมภาษณ์ในข่าวนั้นเป็นของพระรูปอื่น จึงทำให้เกิดความเข้าใจผิดว่าท่านเป็นพระที่ร่วมกับพ่อค้าแม่ค้าเพื่อนำของที่ประชาชนใส่บาตรมาเวียนขายอีกครั้ง ถึงแม้ว่าภาพเหตุการณ์ที่นิสิตถ่ายไว้และนำไปตีพิมพ์จะดูเหมือนเป็นความจริงตามที่

หนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าวลงไว้ แต่ความจริงนั้นไม่ใช่ เนื่องจากภาพประกอบและเนื้อหาของข่าวไม่สัมพันธ์กัน

เมื่อท่านได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ดังกล่าว ท่านก็ไม่ได้นั่งนอนใจและได้ให้ลูกศิษย์ช่วยหาข้อมูลว่าต้นตอของข่าวมาจากที่ไหน และพบว่าต้นเรื่องนั้นมาจากหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าวของมหาวิทยาลัยบูรพา ท่านจึงได้ทำจดหมายเปิดผนึกส่งถึงคุณบดี ผศ.ดร.บุญรอด บุญอยู่ และมีการเปิดห้องประชุม โดยมีทั้งอาจารย์ที่ปรึกษาและนิสิตอยู่ด้วยเพื่อพูดคุยชี้แจงถึงเหตุการณ์ดังกล่าว โดยทางท่านเองต้องการให้ลบภาพของท่านออกและยุติการเผยแพร่ข่าวนั้น ซึ่งเหตุการณ์ดังกล่าวไม่ได้เป็นการเวียนของใส่บาตรเพื่อนำไปขายใหม่ แต่เป็นเพราะวันนั้นท่านออกไปปัดกวาดโดยไม่มีลูกศิษย์ไปด้วย ทางด้านพ่อค้าที่ขายของอยู่จึงเข้ามาช่วยยกของให้ท่าน

แม้ทางนิสิตจะยืนยันกรานว่าเนื้อหาของข่าวนั้นถูกต้องแล้วและไม่ยอมแก้ไข แต่ทางท่านเองก็พยายามจะชี้แจงให้เข้าใจตรงกันว่ามีเหตุการณ์นั้นเกิดขึ้นจริงในสังคม แต่ท่านเองไม่ใช่พระรูปนั้น จึงต้องการมาชี้แจง แต่หลังจากที่พูดคุยกันเสร็จเรียบร้อยแล้วก็ไม่ออกมาเป็นที่น่าพอใจนัก เนื่องจากยังไม่ได้ข้อสรุปที่ชัดเจนว่าทางนิสิตจะดำเนินการอย่างไรต่อไป ถึงแม้ในตอนนั้นท่านจะรู้สึกโกรธแต่ก็ไม่ได้คิดว่าจะต้องนำเรื่องนี้ไปถึงชั้นชั้นโรงชั้นศาลเพราะเข้าใจว่าข่าวนี้เป็นข่าวที่นิสิตฝึกปฏิบัติการทำข่าวกัน เป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอน และประเด็นที่นิสิตลานมะพร้าวทำออกมา ก็แสดงให้เห็นถึงความกล้าหาญที่จะตีแผ่ประเด็นดังกล่าวให้สังคมได้เห็น ทำให้พ่อค้าแม่ค้าหรือแม่กระทั่งพระสงฆ์ที่ประพฤติไม่ดีต้องหยุดกระทำการดังกล่าวไป แต่ก็ต้องมีการตรวจสอบข้อมูลให้ชัดเจนถูกต้องก่อนที่จะนำเสนอข่าว เพื่อไม่ให้นำเสนอข่าวแบบผิด ๆ จนทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน ซึ่งในภายหลังกนิสิตได้ทำในสิ่งที่ควรทำ คือ มีการติดตามผลและพูดคุยเพื่อให้ท่านได้ชี้แจงเพิ่มเติม แต่หลังจากที่พูดคุยกันไปแล้วท่านก็ได้ติดตามต่อว่าทางนิสิตมีการดำเนินการอย่างไรต่อไปและได้ปล่อยให้เรื่องนี้เงียบหายไปเอง

ท่านคิดว่าหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าวนั้นมีประโยชน์และควรให้มีต่อไป เนื่องจากเป็นการฝึกให้นิสิตได้ลองผิดลองถูกในวิชาที่จะเป็นอาชีพของตนเองในอนาคต ฝึกให้พวกเขามีความกล้าหาญ กล้าแสดงออก แต่การนำเสนอข่าวนั้นจะต้องมีการสืบค้นข้อมูลให้ชัดเจนและถูกต้องเสียก่อนเพื่อป้องกันความผิดพลาด เนื่องจากบางครั้งเมื่อเกิดความผิดพลาดไปแล้วไม่สามารถทำอะไรได้ เมื่อรู้ตัวว่าผิดแล้วต้องยอมรับผิดและแก้ไขข้อมูลและเนื้อหาต่าง ๆ ให้ถูกต้องทันที่

ในปัจจุบัน สื่อมวลชนมีเสรีภาพที่จะนำเสนอข่าวได้อย่างอิสระเป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อสังคม แต่ต้องไม่ลืมในเรื่องของจรรยาบรรณของสื่อและจริยธรรมด้วย ประเด็นไหนที่กำลังเป็นกระแสก่อนที่จะนำเสนอต้องตรวจสอบให้ดีกว่าข้อเท็จจริงเป็นอย่างไร ถ้ามีการตรวจสอบแล้วและเป็นความจริงจึงจะนำไปเผยแพร่ ดังนั้นสื่อมวลชนควรมีทั้งคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณและมีธรรมะในใจด้วย มีการเอาใจเขามาใส่ใจเราจะทำให้คิดอย่างถี่ถ้วนและระมัดระวัง เพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบที่ไม่ดีตามมาได้

ทางด้านนายรัฐศรีณย์ สายกระซิบ ประชาสัมพันธ์ องค์กรนิสิต – สภานิสิต มหาวิทยาลัยบูรพา ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือพิมพ์ลานมะพร้าวว่า หนังสือพิมพ์ลานมะพร้าวในความคิดของตนเป็นหนังสือพิมพ์ที่ทำข่าวในมหาวิทยาลัยและรอบ ๆ มหาวิทยาลัย ที่มีความเป็นเอกลักษณ์ของตัวเอง ทำข่าวเป็นกลางและรอบด้าน และยังเป็นแหล่งความรู้ ความรู้ที่ว่าคือ การรับรู้ข่าวสารภายในมหาวิทยาลัยซึ่งเป็นสิ่งที่ใกล้ตัวของตัวนิสิตเองมากที่สุด เป็นสิ่งที่นิสิตพึงได้รับ และถ้าหากได้รับการส่งเสริมและได้รับการสนับสนุนที่ดีจากหลายภาคส่วน หนังสือพิมพ์ลานมะพร้าวยังเป็นหนังสือพิมพ์คุณภาพของมหาวิทยาลัยต่อไป

“อยากให้หนังสือพิมพ์ลานมะพร้าวมีความถี่ในการตีพิมพ์มากกว่าปัจจุบัน เพื่อการติดตามข่าวสารอย่างต่อเนื่อง” นายรัฐศรีณย์ กล่าวทิ้งท้าย

ในส่วนของนางสาวสุชฎมาภรณ์ ปานมาก นิสิตภาควิชานิเทศศาสตร์ สาขาการโฆษณาและการสื่อสารการตลาด คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพาผู้อ่านหนังสือพิมพ์ลานมะพร้าว พูดถึงหนังสือพิมพ์ลานมะพร้าวว่า ลานมะพร้าวเป็นหนังสือพิมพ์ที่ทำให้รู้เรื่องราวเกี่ยวกับบางแสนมากขึ้น เป็นข่าวมีความน่าสนใจบางเรื่องที่ตนไม่เคยรู้ไม่เคยเข้าใจมาก่อน เมื่ออ่านแล้วรู้สึกเหมือนเป็นการเฉลยให้ทราบถึงที่มาที่ไปของข่าวต่างๆที่เกิดขึ้นให้กระจ่างขึ้นมา

นอกจากนี้นางสาวสุชฎมาภรณ์ ยังพูดถึงแนวโน้มในอนาคตของหนังสือพิมพ์ลานมะพร้าวว่า ปัจจุบันสื่อสิ่งพิมพ์ได้รับความนิยมและความสนใจลดน้อยลงเนื่องจากอิทธิพลของสื่อใหม่ที่เข้ามามีบทบาทมากขึ้น อย่างเช่น สื่อดิจิทัล ทุกอย่างมีความง่ายแค่เปิดโทรศัพท์ใช้เวลาเพียงไม่นานก็สามารถอ่านข่าวที่อยากรู้ได้แล้ว ยิ่งสมัยนี้มันเป็นยุคของคน Gen C และ Gen Y ที่ให้ความสำคัญกับสื่อออนไลน์จนลืมสื่อเก่าอย่างหนังสือพิมพ์ไป ถ้าหนังสือพิมพ์ลานมะพร้าวมีการปรับตัว ปรับปรุงรูปแบบเป็นหนังสือออนไลน์อาจจะอยู่รอดได้

4. ด้านสมาคมวิชาชีพ

มงคล บางประภา นายกสมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย หน่วยงานผู้จัดการประกวดหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติ ข่าวหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติ และข่าวสิ่งแวดล้อมดีเด่น ในสถาบันอุดมศึกษารางวัล “พิราบน้อย” กล่าวว่า สมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทยริเริ่มให้มีโครงการฝึกอบรมนักข่าวพิราบน้อย และจัดให้มีการประกวดแข่งขันหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติขึ้นสำหรับนิสิต/นักศึกษาที่กำลังศึกษาในสาขาวิชานิเทศศาสตร์และวารสารศาสตร์ทั่วประเทศ โดยมีแนวคิด ว่า นิสิต/นักศึกษาที่ศึกษาในสาขาวิชานิเทศศาสตร์และวารสารศาสตร์และจบออกมาทำงานในสายวิชาชีพนักข่าว นักสื่อสารมวลชนส่วนใหญ่นั้นมาจากสถาบันการศึกษาที่มีการศึกษาด้านนิเทศศาสตร์และวารสารศาสตร์ หากทางสมาคมฯ ได้เข้าไปให้ความรู้และสร้างเสริมประสบการณ์ตั้งแต่ต้น

ในท้ายที่สุดพวกเขาก็จะสามารถสำเร็จการศึกษาและเป็นนักข่าว นักสื่อสารมวลชนที่ดี มีคุณภาพ มีจริยธรรมในวิชาชีพในที่สุด

ด้านประเภทของรางวัลที่จัดการประกวดแข่งขันจะประกอบไปด้วย รางวัลพิราบน้อย ประเภทหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติ รางวัลพิราบน้อย ประเภทบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ รางวัลพิราบน้อย ประเภทข่าวฝึกปฏิบัติ รางวัลพิราบน้อย ประเภทข่าวสิ่งแวดล้อม รางวัลพิราบน้อย ประเภทข่าวออนไลน์ฝึกปฏิบัติ รางวัลพิราบน้อย ประเภทนิตยสารฝึกปฏิบัติ รางวัลริต้า ปาติยะเสวี ประเภทสารคดีเชิงข่าว รางวัล TJA Cyber Reporter ซึ่งเป็นการจัดประกวดสำหรับนักศึกษาที่เข้าร่วมการอบรมเชิงปฏิบัติการนักข่าวพิราบน้อยในแต่ละรุ่น ซึ่งในแต่ละประเภทการแข่งขันจะแบ่งออกเป็นรางวัลดีเด่น และรางวัลชมเชย

การแข่งขันในแต่ละปีจะมีเกณฑ์การให้คะแนนโดยเน้นหลักการของการเขียนข่าวเป็นหลักว่าจะต้องมีความสมบูรณ์ ครบถ้วน รอบด้าน มีความถูกต้องและไม่ละเมิดจริยธรรม ซึ่งทางนิสิต/นักศึกษาบางส่วนจะได้รับการอบรมจากทีมงานในสมาคมฯ และนักข่าวรุ่นพี่ที่จะมาให้คำแนะนำในระหว่างการอบรม ทำให้ในบางปีการจัดการประกวดแข่งขันไม่ได้มีการให้รางวัลครบทุกประเภท ขึ้นอยู่กับคุณภาพของผลงานที่ทางนิสิต/นักศึกษาส่งเข้ามาประกวด ทำให้ในบางครั้งอาจไม่มีรางวัลดีเด่นในประเภทนั้น ๆ และมีเพียงรางวัลชมเชย เนื่องจากข่าวที่ดีที่สุดในปีนั้น ๆ อาจขาดตกบกพร่องในด้านใดด้านหนึ่ง หรือไม่ได้สมบูรณ์แบบมากพอที่จะได้รางวัลข่าวดีเด่น แต่ยังคงมีความโดดเด่นในด้านอื่น ๆ จึงทำให้ได้รับรางวัลชมเชยไป

เมื่อเวลาผ่านไป การจัดอบรมและแข่งขันในแต่ละปีจะต้องมีการพัฒนาขึ้นและเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ทางสมาคมฯ ต้องศึกษาปัญหาที่เกิดขึ้นในแต่ละปีและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น เช่น จำนวนของสถาบันที่จะสามารถส่งนิสิต/นักศึกษาเข้ามาอบรม การคัดเลือกนิสิต/นักศึกษา ที่ทางสมาคมฯ ต้องการให้คัดเลือกนิสิต/นักศึกษาที่มีใจรักที่จะเป็นนักสื่อสารมวลชน อยากรับงานนักข่าวจริง ๆ มากกว่า เพื่อให้ตรงกับแนวคิดแรกเริ่มของทางสมาคมฯ

ทางมหาวิทยาลัยบูรพาให้ความร่วมมือด้านวิชาการกับสมาคมฯ อย่างดีมาโดยตลอด โดยเฉพาะ รองศาสตราจารย์ ดร.สุกัญญา บุรณเดชาชัย และเนื่องจากจังหวัดชลบุรีมีตำแหน่งที่ตั้งที่เหมาะสมในการจัดอบรม จึงทำทางสมาคมฯ และมหาวิทยาลัยบูรพามีความใกล้ชิดกัน ทางด้านอาจารย์มีความพยายามที่จะเรียนรู้และทำความเข้าใจกับสมาคมฯ โดยตลอด ทำให้ทางสมาคมฯ มีโอกาสได้เข้าไปพบปะพูดคุยกับนิสิต สาขาวิชาวารสารศาสตร์ที่กำลังฝึกปฏิบัติทำหนังสือพิมพ์ลานมะพร้าว ซึ่งด้านของคนที่ผู้จัดการโครงการการอบรมได้มาให้คำปรึกษาและช่วยดูแลการทำงานของกองบรรณาธิการอยู่บ่อยครั้ง แต่ในเรื่องของการประกวดแข่งขัน ตนก็ไม่ได้มีสิทธิ์ให้คะแนน เพื่อความเท่าเทียมกัน

จุดเด่นของหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าว คือ อาจารย์ปรึกษาของลานมะพร้าว ตั้งแต่รองศาสตราจารย์ ดร.สุกัญญา บุรณเดชาชัย ที่ส่งต่อมาจากอาจารย์ปาริณี ปุรินทรวงกุล ที่ทุ่มเท

ให้กับทั้งการอบรม การฝึกปฏิบัติ และการเข้าประกวด อีกทั้งยังให้การสนับสนุนในด้านกำลังใจที่ดี ทำให้นิสิต/นักศึกษา มีกำลังใจ และสามารถผลิตผลงานที่โดดเด่นกว่าหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติเล่มอื่น ๆ ทางด้านศักยภาพในตัวของนิสิตเองมีความกล้าที่จะตรวจสอบ กล้าที่จะสัมภาษณ์และกล้าที่จะชนกับปัญหา ส่วนในด้านผลงานในทุก ๆ รุ่นจะเห็นได้ชัดว่าประเด็นข่าวของหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าวจะโดดเด่นมาก ทำให้สามารถผ่านการคัดเลือกในรอบแรกได้ทุก ๆ ครั้ง ถึงแม้ว่าบางครั้งในตอนท้ายจะไม่ได้รางวัลยอดเยี่ยม ได้เพียงรางวัลชมเชย แต่ในภาพรวมแล้วหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าวก็ถือว่ากวาดรางวัลมาแล้วมากมาย

สำหรับจุดอ่อนของหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าว คือ ทางผู้บริหารยังไม่เห็นถึงความสำคัญของการฝึกฝนให้นิสิตให้เป็นนักสื่อสารมวลชน นักตรวจสอบทางสังคม และค่อนข้างจะมีความอนุรักษนิยม จึงเป็นอุปสรรคของการฝึกฝนให้นิสิตได้เป็นนักสื่อสารมวลชนที่ดี เนื่องจากนิสิตที่ทำหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าวมักจะถูกกดดันจากทางผู้บริหารมาโดยตลอด ซึ่งถ้าหากทางผู้บริหารเห็นถึงความสำคัญ ประกอบกับนิสิตรู้หลักการสื่อสารมวลชน มีความทุ่มเท ประชุมทีมงาน มีการบริหารจัดการที่ดี แบ่งเวลาได้ดี มีแรงสนับสนุนที่ดีจากอาจารย์และมหาวิทยาลัยก็จะทำให้นิสิตสามารถผลิตผลงานออกมาให้ได้ดี

ในอดีต เส้นทางการเรียนในสาขาวิชานิเทศศาสตร์ วารสารศาสตร์มีความชัดเจนว่าเมื่อนิสิต/นักศึกษาส่งส่วนใหญ่ที่จบการศึกษามาแล้วก็จะเข้าสู่เส้นทางอาชีพนักข่าว นักสื่อสารมวลชนในที่สุด แต่ในปัจจุบันใคร ๆ ก็สามารถนำข้อมูลข่าวสารเข้าสู่โซเชียลมีเดียได้ แต่ไม่ได้แปลว่าทุกคนสามารถเป็นนักสื่อสารมวลชนที่ดีได้ เพราะนิยามของนักสื่อสารมวลชนจริง ๆ จะต้องเป็นคนที่ทำงานด้านสื่อสารมวลชนเพื่อมุ่งให้เกิดประโยชน์ต่อสาธารณะ ไม่ใช่เพื่อให้ตนเอง ในเชิงโครงสร้างของทางวิชาการทำให้ในบางสถาบันจะยุบสาขาวิชานิเทศศาสตร์ วารสารศาสตร์ไป แต่ตราบดีที่ประชาชนยังต้องการบริโภคข่าวสาร ก็ยังจะต้องมีการสื่อข่าว และพื้นฐานของการสื่อข่าวหรือสื่อสารมวลชนก็จะมีวันหายไป การจัดการเรียนการสอนในสาขาวิชาวารสารศาสตร์ยังเป็นเรื่องจำเป็น แต่อาจต้องมีการเปลี่ยนทิศทาง เปลี่ยนแพลตฟอร์มในการสื่อสารตามเทคโนโลยี แต่หลักของการสื่อข่าวจรรยาบรรณ จริยธรรมของการสื่อข่าว สื่อสารมวลชนนั้นไม่เคยเปลี่ยนแปลง

ความเป็น ‘ลานมะพร้าว’ ไม่จำเป็นจะต้องอยู่ในรูปแบบของหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติที่เป็นกระดาษ ขอเพียงแค่จิตวิญญาณของลานมะพร้าวยังคงอยู่ ไม่ว่าจะนำเสนอออกมาในรูปแบบใด “ลานมะพร้าว” ก็จะต้องคงอยู่ตลอดไป สิ่งดี ๆ ที่ “ลานมะพร้าว” ได้ทำมาควรได้รับการรวบรวมเป็นประวัติศาสตร์และถ่ายทอดไปสู่รุ่นน้อง ๆ สิ่งนี้เองจะเป็นสิ่งที่ทำให้จิตวิญญาณของลานมะพร้าวคงอยู่ได้ต่อไป

ในส่วนของ ขวรงค์ ลิ้มปี๋ทมปาณี ประธานสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ กล่าวถึงหนังสือพิมพ์ลานมะพร้าวว่า “ในปี พ.ศ. 2537 คณะกรรมการบริหารสมาคมนักข่าวแห่งประเทศไทย (หรือ สมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทยในปัจจุบัน) มีนโยบายในการพัฒนาทักษะผู้ที่

ประกอบวิชาชีพนั่งหนังสือพิมพ์ทุกระดับ โดยเฉพาะการพัฒนา นิสิต - นักศึกษา ก่อนที่จะเข้าสู่วิชาชีพ สื่อสารมวลชนได้อย่างมีคุณภาพ ทางสมาคมนักข่าวแห่งประเทศไทยจึงได้ริเริ่มโครงการจัดการประกวดหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติขึ้นเพื่อยกระดับการทำหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติในสถาบันอุดมศึกษา และต่อมาก็ได้จัดให้มีโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ “พิราบน้อย” ตามมาเป็นโครงการคู่ขนานกัน”

“หลังจากทางมหาวิทยาลัยบูรพาได้ปรับปรุงหลักสูตรให้มีสาขาวิชาวารสารศาสตร์ และมีวิชาหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติเพิ่มเข้ามา จึงเป็นโอกาสดีที่จะทำนิตินิตได้มีส่วนร่วมในการส่งหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าวเข้าประกวดเพื่อยกระดับคุณภาพของหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติของตนเอง การเข้าร่วมการประกวดนี้เองที่ทำให้ นิสิตได้มีเวทีที่จะได้รับเสียงสะท้อนกลับจากผลงานของตน และส่งต่อข้อคิดเห็นต่าง ๆ ถึงรุ่นน้องเพื่อแก้ไขปรับปรุงในการทำหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติในครั้งต่อไป ซึ่งปัญหาและอุปสรรคของการจัดการประกวดแข่งขันเกิดจากในหลายสถาบันไม่มีอิสระให้นิสิต - นักศึกษาในการนำเสนอข่าว ทำให้ นิสิต - นักศึกษาเองไม่กล้าที่จะส่งผลงานเข้าประกวด อีกทั้งในบางสถาบันการศึกษาก็ไม่ได้ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมให้นิสิต - นักศึกษาได้ทดลองทำหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติ จึงทำให้มีผู้ส่งเข้าประกวดน้อยกว่าที่ควรจะเป็น”

อีกทั้ง ขวรงค์ ยังได้กล่าวเพิ่มเติมว่า “สำหรับหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าว นิสิตที่ทำหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าวในรุ่นแรก ๆ ลำบากมาก เนื่องจากเครื่องมือที่ใช้ในการผลิตต่าง ๆ ยังขาดแคลน เทคโนโลยีการผลิตหนังสือพิมพ์ในขณะนั้นยังไม่ทันสมัย แต่นิสิตส่วนใหญ่ก็มีความตั้งใจ ไม่ยอมแพ้ต่อปัญหาและอุปสรรค ทำให้สามารถผลิตหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติส่งเข้าประกวดได้ทุกปี ได้รางวัลบ้าง ไม่ได้รางวัลบ้าง สลับสับเปลี่ยนกันไป แม้หลายครั้งจะต้องเจอปัญหาอุปสรรคในการทำงานบ้างแต่ก็ไม่ย่อท้อ ยกตัวอย่างกรณีที่เคยมีตำรวจส่งหนังสือมาเตือนว่าหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าวไม่ได้ขอใบอนุญาตการพิมพ์ ตาม พ.ร.บ. การพิมพ์ แต่นิสิตก็ไม่ยอมแพ้และเดินทางไปยื่นหนังสือต่อองค์กรที่เกี่ยวข้องเพื่อขอให้ช่วยสนับสนุนเสรีภาพในการทำหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติของ นิสิต ซึ่งในเวลานั้นรัฐบาลก็กำลังพิจารณายกเลิก พ.ร.บ. การพิมพ์ และเสนอ พ.ร.บ. จดแจ้งการพิมพ์มาแทน สมาชิกสภานิติบัญญัติบางท่านก็นำเอาเรื่องที่ นิสิตร้องเรียนไปอภิปรายสนับสนุน พ.ร.บ. จดแจ้งการพิมพ์ และผลักดันให้หนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติเป็นสิ่งพิมพ์ที่ไม่ต้องจดแจ้งได้สำเร็จ กล่าวได้ว่า กรณีของหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าวมีส่วนช่วยผลักดันให้ออกกฎหมายมาอย่างที่เป็นอยู่ในปัจจุบันนี้”

“หนังสือพิมพ์ลานมะพร้าวมีจุดเด่นคือนิสิตสามารถรวมตัวกันได้ง่ายเนื่องจาก นิสิตส่วนใหญ่อยู่หอพักใกล้กับมหาวิทยาลัย ทำให้สามารถทำงานกันถึงดึก ๆ ได้ รวมถึงมีความขยันและอดทนต่อปัญหาและอุปสรรค แต่ก็มีจุดอ่อนด้วยเช่นกันคือนิสิตชอบคิดว่ามหาวิทยาลัยบูรพาเป็นศูนย์กลางของจักรวาล จึงไม่ค่อยไปศึกษาว่าหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติของสถาบันอื่น ๆ เขามีการพัฒนาไปถึงไหนอย่างไรบ้าง อีกทั้ง นิสิตส่วนใหญ่ยังไม่เห็นประโยชน์ในระยะยาวของการทำหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติ จึงมักจะคิดว่าเป็นการทำให้จบ ๆ ไปเฉย ๆ เนื่องจากวิชาหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติเป็นอีกหนึ่งในรายวิชาที่

จะต้องผ่านไปให้ได้ในสาขาวิชาวารสารศาสตร์ รางวัลที่หนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าวได้จึงไม่ค่อยต่อเนื่องกันเท่าไรนัก ได้บ้าง ไม่ได้บ้าง สลับกันไปในแต่ละรุ่น”

“ในส่วนของข้อเสนอแนะตนคิดว่า เมื่อปัจจุบันไม่มีหนังสือพิมพ์ลานมะพร้าวฉบับกระดาษแล้ว แต่ก็ควรจะให้นิสิตได้มีโอกาสทำหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติออนไลน์แทนเพื่อให้เข้ากับยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงไป หากไม่มีการเรียนการสอนทั้งในวิชาหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติและวิชาหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติออนไลน์แล้วก็จะทำให้นิสิตเสียโอกาสในการฝึกฝนตนเองก่อนที่จะเข้าสู่วิชาชีพสื่อสารมวลชน ดังนั้นนิสิตควรมีทักษะและประสบการณ์ในการนำเสนอข่าวและเนื้อหาสาระอื่น ๆ ให้ครบทุกแพลตฟอร์ม” คุณชวรงค์ กล่าวทิ้งท้ายไว้

5. ด้านความรับผิดชอบต่อสังคม

หนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติในมหาวิทยาลัยเป็นสื่อมวลชนชนิดหนึ่งมีหน้าที่และบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาชุมชนและสังคมแต่จากอดีตจนถึงปัจจุบันกลับพบว่ามีปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการทำงานที่ตามบทบาทของสื่ออยู่หลายประการทั้งนี้เนื่องจากความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติกับมหาวิทยาลัย ยังคงมีข้อคำถามอยู่เสมอว่า หนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติกับผู้บริหารสถาบันการศึกษา จำเป็นต้องเดินสวนทางกันเสมอไปหรือไม่ อะไรคือทางออกอย่างสร้างสรรค์ในเรื่องนี้ได้มีนักวิชาการและนักวิชาชีพให้ทัศนะและข้อคิดเห็นที่ระบุไว้ในบทความวิชาการ เสรีภาพหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติ : ปัญหาท้าทายของสื่อมวลชนในสถาบันอุดมศึกษา ของ สุภัทญา บุรณเดชาชัย ดังนี้

ประสงค์ เลิศรัตนวิสุทธิ์ นายกสมาคมนักข่าวหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย (สัมภาษณ์, ธันวาคม 2552 อ้างถึงใน สุภัทญา บุรณเดชาชัย, 2553) ได้ให้ความเห็นว่าควรจะให้เสรีภาพกับนักศึกษาตามสมควร พร้อมกับคำแนะนำ และต้องรู้ว่าขอบเขตของเสรีภาพของการนำเสนอของข้อมูลคืออะไร ต้องเปิดเสรีภาพในการคิดของเด็ก ไม่ใช่สั่งห้าม และต้องดูแลในเรื่องของความรอบด้าน ไม่ควรปิดกั้นทางความคิดหรือสั่งห้าม

ในการให้นักศึกษาวิพากษ์วิจารณ์มหาวิทยาลัยก็ได้ แต่ในขณะเดียวกันนักศึกษาก็ต้องหาข้อมูลอีกด้านหนึ่งมานำเสนอด้วยผู้บริหารต้องทำความเข้าใจ คือเปิดโอกาสให้นักศึกษาเข้าถึงข้อมูลทั้งในรูปการสัมภาษณ์หรือในรูปของเอกสารต่าง ๆ คือฝึกให้นักศึกษาใช้สิทธิเสรีภาพอย่างถูกต้อง

การนำเสนอข่าวจะต้องมีประโยชน์กับส่วนรวม ในฐานะที่เป็นระดับมหาวิทยาลัย และต้องเสนออย่างรอบด้าน เป็นธรรม และก็ให้เข้าถึงปัญหาอย่างแท้จริง

ส่วนทางมหาวิทยาลัยก็มีสิทธิ์วิจารณ์ได้ ว่าควรจะต้องปรับปรุง แต่ต้องอยู่บนพื้นฐานของหลักการวิชาการ ไม่ใช่การสั่งห้ามแต่ถือเป็นการวิจารณ์ข่าวที่ถูกเผยแพร่ ผู้อ่านก็มีสิทธิ์วิพากษ์วิจารณ์ได้ แต่ถ้าเป็นฝ่ายบริหารก็ไม่ควรใช้อำนาจในการสั่งระงับ แต่ควรมีข้อเสนอแนะที่ดีมากกว่า

มานิจ สุขสมจิตร ประธานมูลนิธิพัฒนาสื่อมวลชนแห่งประเทศไทย (สัมภาษณ์, ธันวาคม 2552 อ้างถึงใน สุภิญญา บุรณเดชาชัย, 2553) กล่าวว่าบทบาทของหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติ คือ เสนอความจริงอย่างครบถ้วนรอบด้าน หมายความว่าฝ่ายไหนว่ายังไงก็ต้องเสนออย่างนั้น เพราะคนที่จะตัดสิน ก็คือผู้อ่านจะเป็นคนตัดสินว่า เรื่องที่เราเสนอเขาควรจะเชื่อยังไง หรือไม่เชื่ออย่างไร ที่สำคัญผู้บริหารมหาวิทยาลัย เข้าใจเรื่องการฝึกหัดของเราหรือไม่ หัวใจเรื่องสิทธิเสรีภาพของสื่อหรือไม่ อันนี้เป็นเรื่องสำคัญ ถ้าผู้บริหารไม่เข้าใจก็จะส่งคนมาคุมไม่ให้ทำอย่างเช่นที่ตั้งใจไว้ คือทุกคนถ้าถูกเอาเรื่องที่ตนเองไม่อยากจะเปิดเผย มาเปิดเผย เขายังไม่พอใจ เป็นหน้าที่ที่ผู้บริหารมหาวิทยาลัย หรือคณบดีที่ต้องสนับสนุนให้นักศึกษา ได้ฝึกหัดปฏิบัติ ไม่ว่าจะเป็นหนังสือพิมพ์ หรือเป็นอื่นใดก็ตาม คือการเรียนทฤษฎีอย่างเดียวมัน คิดว่าไม่เพียงพอที่จะออกไปเผชิญกับ โลกภายนอกไม่เพียงพอที่จะออกไปทำงานกับ บุคคลภายนอก เพราะเรารู้ทฤษฎีอย่างเดียวมันทำไม่ได้ ต้องรู้ทางปฏิบัติด้วย

อุณาโลม จันทร์รุ่งมณีกุล (สัมภาษณ์, มกราคม 2553 อ้างถึงใน สุภิญญา บุรณเดชาชัย, 2553) กล่าวถึงทางออกของการทำหน้าที่ของหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติว่าต้องมองทั้งสามฝ่ายคือฝ่ายผู้อ่านหรือคนอ่านในมหาวิทยาลัยซึ่งมักมีสองประเภทคือไม่เข้าใจกับกลัว ฝ่ายที่สองคือผู้บริหารซึ่งส่วนใหญ่ไม่เข้าใจกับบทบาทหน้าที่ของหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติและฝ่ายที่สามคือผู้ผลิตที่ต้องทำหน้าที่ของสื่ออย่างมีความน่าเชื่อถือตามจรรยาวิชาชีพต้องสร้างความเข้าใจร่วมกันทั้งสามฝ่ายการทำหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติก็จะเกิดประโยชน์แก่ประชาคม

6. ด้านเสรีภาพของหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติ

ดร.บุญรอด บุญเกิด คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพาพูดถึงสิทธิ เสรีภาพในการทำข่าวว่า ในการทำข่าวเราให้สิทธิ เสรีภาพกับสาขาวิชาอย่างเต็มที่ แต่ทางสาขาวิชาต้องรับผิดชอบกับผลที่จะตามมาด้วย ต้องเอาจรรยาบรรณสื่อมาใช้ ต้องมีความพึงระวัง มีขอบเขตในการลงข่าว ข่าวแต่ละข่าวต้องมีมูลความจริง ส่วนตัวแล้วคิดว่านักข่าวต้องมีเสรีภาพมีอิสระในการทำข่าว ซึ่งในปัจจุบันอำนาจเงินมีผลกับเรื่องนี้มาก อำนาจต่างๆสามารถควบคุมนักข่าวจนทำให้ไม่มีอิสระในการทำข่าว นักข่าวที่ดีจะต้องรับมือกับปัญหาตรงนี้ และเราต้องพร้อมรับทั้งคำชมและคำตำหนิของข่าวที่เราเสนอไป

รองศาสตราจารย์ ดร. สุภิญญา บุรณเดชาชัย ผู้วิจัยและหัวหน้าสาขาวารสารศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา กล่าวว่า แม้สื่อหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติจะถูกแทรกแซงและจำกัดเสรีภาพมากขึ้น แต่หนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติก็ได้ใช้ความพยายามที่จะให้โอกาสในการนำเสนอข่าวสารที่ถูกต้องเที่ยงธรรมและเป็นประโยชน์ต่อประชาคมอย่างแท้จริง โดยการยืนหยัดในการนำเสนอข่าวและข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น แม้ว่าสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจะทำให้การทำงานเป็นไปด้วยความยากลำบาก ซึ่งเป็นปัญหาที่ท้าทายของสื่อหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติในยุคปัจจุบันแต่สื่อหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติก็ไม่ได้ละความพยายามที่จะทำหน้าที่โดยยึดหลักแห่งจรรยาวิชาชีพและได้มีการรวมตัวกันเป็นเครือข่ายวิชาการ

วิชาชีพเพื่อควบคุมและปกป้องสิทธิเสรีภาพของสื่อและของประชาคมอันเป็นรากฐานสำคัญในการสร้างคนและสังคมให้เข้มแข็งเพื่อต่อสู้กับอำนาจของผู้บริหารและระบอบทุนนิยมที่ไม่เป็นธรรมได้

“การพยายามคุกคามหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติของผู้มีอำนาจในยุคปัจจุบัน ที่ได้กระทำทุกรูปแบบไม่ว่าจะเป็น การแทรกแซง การกดดันคุกคาม การใช้เงิน การยึดพื้นที่หนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติเพื่อใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อตนเองและพวกพ้อง ทำให้สื่อไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้เต็มที่ ปัญหาอุปสรรคที่สำคัญต่อการปิดกั้นเสรีภาพของสื่อก็คือ ผู้มีอำนาจและเจ้าของทุน มีทั้งการใช้กฎหมายเพื่อควบคุมสื่อ ให้ทุนสนับสนุน ผู้มีอำนาจทุนจึงมีอิทธิพลต่อสื่อมากขึ้น การเข้ามาแทรกแซงสื่อของผู้มีอำนาจและนายทุนกลายเป็นภัยที่น่าอันตรายต่อสถาบันการศึกษา เพราะเป็นเรื่องที่ประชาคมโดยเฉพาะกลุ่มนิสิตผู้ที่มีสิทธิ์มีเสียงน้อยซึ่งเป็นประชาคมส่วนใหญ่ของมหาวิทยาลัย อาจไม่รู้ไม่เห็นและไม่สามารถลุกขึ้นมาต่อต้านได้ ”

อาจารย์ปารย์ ปุรินทรกุล อาจารย์ที่ปรึกษาประจำวิชาฝึกปฏิบัติหนังสือพิมพ์และนิตยสาร มหาวิทยาลัยบูรพา กล่าวว่า นอกจากจะมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแล้วยังยึดมั่นจริยธรรมแห่งวิชาชีพหนังสือพิมพ์การผลิตหนังสือพิมพ์ลานมะพร้าว ของนิสิตสาขาวิชาวารสารศาสตร์ ภาควิชานิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา นั้น มีจุดยืนสำคัญคือการเป็นหนังสือพิมพ์พลเมือง (civil newspaper) ซึ่งต้องทำหน้าที่ให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาคม เปิดพื้นที่ให้ประชาคมมีส่วนร่วม และให้ความเท่าเทียมแก่ทุกคนในประชาคม ไม่ว่าเขาเหล่านั้นจะเป็นผู้บริหารระดับสูงหรือบุคลากรทั่วไป พร้อมกันนี้ หนังสือพิมพ์ลานมะพร้าว จะเป็นพื้นที่ที่นิสิตจะได้เรียนรู้การใช้สิทธิเสรีภาพของสื่อมวลชนโดยยึดถือหลักจริยธรรมนักข่าวนักวิชาชีพหนังสือพิมพ์ ตามข้อบังคับว่าด้วยจริยธรรมแห่งวิชาชีพหนังสือพิมพ์ สภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ พ.ศ.2541 ตั้งแต่การได้มาซึ่งข่าว และการนำเสนอข่าวอย่างเป็นกลาง ชื่อสัตย์ไม่ละเมิดสิทธิส่วนบุคคล ไม่ละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาของผู้อื่น และให้ความสำคัญกับสิทธิมนุษยชนในแง่มุมต่าง ๆ อาทิ เพศ เด็ก และผู้ด้อยโอกาสกลุ่มต่าง ๆ ในสังคม

อย่างไรก็ตามเมื่อสื่อมวลชนได้รับเสรีภาพก็ควรใช้เสรีภาพนั้นอย่างมีขอบเขต ไม่ไปละเมิดสิทธิส่วนบุคคลและความเป็นส่วนตัว ทำให้ผู้อื่นเสียหายหรือเสียชื่อเสียง เสรีภาพของสื่อมวลชนจึงเป็นเสรีภาพที่ต้องรับผิดชอบต่อสังคม และไม่ขัดต่อจรรยาบรรณวิชาชีพสื่อมวลชน

6.1 กรณีศึกษา การคุกคาม – แนวทางการต่อสู้เพื่อเสรีภาพของหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติ

หนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติผูกพันกับสังคมในสถาบันการศึกษามาโดยตลอดอาจกล่าวได้ว่าการเคลื่อนไหวเพื่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม หนังสือพิมพ์ฯจะมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนอยู่เสมอการให้เสรีภาพแก่หนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติเท่ากับการให้เสรีภาพแก่ประชาคมเพราะถ้าหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติมีเสรีภาพผู้ที่ได้ประโยชน์สูงสุดคือประชาคม แต่ที่ผ่านมาจากการศึกษากลับพบว่าหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติถูกคุกคาม ลิดรอนเสรีภาพในรูปแบบต่าง ๆ เกือบทุกสถาบันการศึกษา อย่างไรก็ตาม

หนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติของสถาบันการศึกษาหลายแห่งได้หาทางออกและหาแนวทางการต่อสู้เพื่อเสรีภาพด้วยวิธีการที่แตกต่างกันไป ในที่นี้จะขอยกตัวอย่าง รูปแบบการถูกลิดรอนเสรีภาพและแนวทางการต่อสู้เพื่อเสรีภาพของหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติในสถาบันการศึกษาที่เกิดขึ้นทั้งในมหาวิทยาลัยของรัฐ เพื่อเป็นกรณีศึกษา ดังนี้ (อ้างถึงใน สุกัญญา บุรณเดชาชัย, 2553)

กรณีหนึ่งที่ เกิดขึ้นกับหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติในมหาวิทยาลัยของรัฐแห่งหนึ่ง กรณีที่เกิดขึ้นเป็นข่าวใหญ่ทางสื่อมวลชนในรอบ 3 ปีที่ผ่านมาจำนวน 2 ครั้ง ดังนี้

ครั้งแรก กรณีหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติของนักศึกษาถูกตำรวจในพื้นที่ ส่งหนังสือเตือนมายังอธิการบดีของมหาวิทยาลัยแจ้งให้ไปจดทะเบียนให้ถูกต้องตามพ.ร.บ.การพิมพ์ พ.ศ. 2484 ทั้งๆที่ไม่ใช่หน้าที่ของตำรวจท้องที่ที่จะออกหนังสือเตือน แต่เป็นหน้าที่ของตำรวจสันติบาล โดยมีการตั้งข้อสังเกตว่าอาจจะเกิดจากการนำเสนอข่าวกองบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติที่ทำงานแบบ นักวิชาชีพ หาข้อมูลวิเคราะห์ เจาะลึก ตามติดเหตุการณ์ เสนอข่าวรอบด้านและยึดจรรยาบรรณวิชาชีพตามหลักวารสารศาสตร์จึงเป็นไปได้ที่จะกระทบต่อแหล่งข่าวหรือหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย

กรณีนี้กองบรรณาธิการฯได้ร้องเรียนต่อสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติให้พิจารณาว่าหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติของนิสิตภาควิชานิเทศศาสตร์ สาขาวารสารศาสตร์ ที่ทางตำรวจท้องที่ฯ ได้ส่งหนังสือเตือนมายังอธิการบดี เพื่อให้จดทะเบียนการพิมพ์ตาม พ.ร.บ.การพิมพ์ พ.ศ. 2484 นั้นต้องจดทะเบียนการพิมพ์หรือไม่

กองบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติฯเดินทางต่อสู้เพื่อเสรีภาพอย่างต่อเนื่องโดยเชื่อมั่นว่าหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติฯ ต้องมีเสรีภาพและไม่ต้องจดทะเบียนเป็นข้อยกเว้นตามมาตรา 6 ของพระราชบัญญัติการพิมพ์ พ.ศ. 2484 ที่มีผลบังคับใช้ในขณะนั้น เนื่องจากหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติเป็นกิจกรรมส่วนหนึ่งของการศึกษาในรายวิชาการฝึกปฏิบัติผลิตหนังสือพิมพ์ ตามหลักสูตรนิเทศศาสตร์ ซึ่งมีอาจารย์ผู้สอนควบคุมดูแล จึงเป็นเรื่องของเสรีภาพทางวิชาการ การให้จดทะเบียนในครั้งนี้จะเป็นการบรรทัดฐานทำให้หนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติของมหาวิทยาลัยทุกแห่งต้องจดทะเบียนไปด้วยอันจะเป็นการลิดรอนเสรีภาพทั้งทางวิชาการและในฐานะที่เป็นสื่อมวลชน

ภายหลังการประชุมของสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ นายชวรงค์ ลิมป์ปัทมปาณี เลขาธิการสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติในขณะนั้นได้แจ้งมติที่ประชุมว่า หนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติไม่จำเป็นต้องจดทะเบียนจดทะเบียนตาม พ.ร.บ.การพิมพ์ เพราะถือว่าเป็นสิ่งพิมพ์ของราชการที่มีการยกเว้นตามมาตรา 6 พ.ร.บ.การพิมพ์ เนื่องจากหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติ จัดทำขึ้นเพื่อฝึกปฏิบัติในวิชาชีพให้นักศึกษาซึ่งจะได้หน่วยกิต หนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติ ในมหาวิทยาลัยของรัฐจึงไม่จำเป็นต้องจดทะเบียน

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าจากผลการชี้ขาดของสภาฯจะทำให้หนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติฉบับดังกล่าวสามารถดำเนินการต่อไปได้โดยไม่ต้องจดทะเบียนแต่กรณีนี้ก็ทำให้เห็นถึงความพยายามที่จะคุกคามสิทธิและเสรีภาพทางวิชาการในสถาบันการศึกษาอย่างยิ่ง ด้วยการยื่นเรื่องให้ไปจดทะเบียนการพิมพ์ เพื่อ

หาช่องทางเอาโทษจากกฎหมายมาเล่นงานสื่ออย่างไม่เป็นธรรม ทั้งที่หนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติมีสิทธิเสรีภาพสามารถแสดงออกและรับรู้ได้บนพื้นฐานความรับผิดชอบที่มีต่อสังคมตามกรอบแห่งจริยธรรมของวิชาชีพ เรื่องนี้นับเป็นกรณีประวัติศาสตร์ของการต่อสู้เพื่อเสรีภาพของสื่อหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติในสถาบันการศึกษาระดับแรกก็ได้

ครั้งที่สอง กรณีหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติฯ ได้นำเสนอข่าวการสรรหาอธิการบดีคนใหม่ เพื่อให้ประชาคมมหาวิทยาลัยได้ทราบความเคลื่อนไหว เนื่องจากเป็นเรื่องสำคัญที่ส่งผลกระทบต่ออนาคตของมหาวิทยาลัยและต่อบุคลากรทุกฝ่าย เพื่อความโปร่งใสและเพื่อให้ได้มาซึ่งบุคคลที่เหมาะสมในการเป็นผู้บริหารสูงสุดของมหาวิทยาลัย หนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติฯ จึงรายงานข่าวเรื่องนี้มาตั้งแต่ต้น แต่ได้มีกรรมการสรรหาอธิการบดีผู้หนึ่งเห็นว่า หนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติฯ มีพฤติกรรมการแทรกแซงกระบวนการสรรหาอธิการบดี จึงได้ตำหนิ พร้อมกับข่มขู่ว่าจะดำเนินการสอบสวนทางวินัยอาจารย์ที่ปรึกษาและจะขอให้สภามหาวิทยาลัยสั่งปิดหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติฯ การคุกคามของกรรมการสรรหาฯ ผู้นี้ ได้สร้างความกังวลใจแก่นิสิตนิเทศศาสตร์ โดยเฉพาะนิสิตสาขาวารสารศาสตร์ซึ่งใช้หนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติฯ ประกอบการศึกษาในรายวิชาของหลักสูตรวารสารศาสตร์ซึ่ง ถ้ามีการสั่งปิดหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติฯ จริงเท่ากับปิดรายวิชาฯ อันจะส่งผลไม่แตกต่างไปจากการปิดสาขาวิชาวารสารศาสตร์ของมหาวิทยาลัย นิสิตวารสารศาสตร์ จึงส่งตัวแทน เข้าร้องเรียนเพื่อขอความคุ้มครองและความเป็นธรรมต่อองค์กรวิชาชีพ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนฯ และรัฐมนตรีที่กำกับดูแลสถาบันอุดมศึกษาโดยนิสิตที่ร้องเรียนเห็นว่า การกระทำดังกล่าว เป็นการข่มขู่คุกคามเสรีภาพทางวิชาการและเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นของนิสิตตามมาตรา 34 มาตรา 35 มาตรา 36 และมาตรา 40 ของรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2560 จากการต่อสู้เพื่อเสรีภาพของกองบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติฉบับดังกล่าวได้รับความสนใจจากทั้งวงการวิชาชีพและวิชาการเป็นอย่างมากยิ่ง เกิดความเคลื่อนไหวของเครือข่ายที่เกี่ยวข้องต่างๆ มากมายเพื่อร่วมกันหาทางออกให้แก่ วิกฤตของหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติในครั้งนี้จนในที่สุดผู้บริหารมหาวิทยาลัยก็ได้ออกแถลงการณ์ว่าจะไม่มีการปิดหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติฯ และไม่มีการสอบสวนวินัยอาจารย์ที่ปรึกษา จากแถลงการณ์นี้จึงทำให้หนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติของมหาวิทยาลัยแห่งนั้นสามารถนำเสนอข่าวการสรรหาอธิการบดีและข่าวการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยได้ต่อไปท่ามกลางความรู้สึกหวั่นเกรงในความไม่มั่นคงในเสถียรภาพของกองบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติ

จากกรณีข้างต้นเป็นเพียงส่วนหนึ่งในหลาย ๆ กรณีที่เกิดขึ้นกับหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติในสถาบันการศึกษา โดยมีลักษณะที่เกิดขึ้นในทำนองเดียวกัน ได้แก่ ประเด็นการบริหารจัดการ ประเด็นสิทธิเสรีภาพ และประเด็นเกี่ยวกับงบประมาณ เป็นต้น ซึ่งแสดงให้เห็นถึงภาวะอันตกต่ำของเสรีภาพสื่อมวลชนไทยซึ่งตรงกันข้ามกับบเจตนารมณ์เรื่องสิทธิเสรีภาพที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 และพุทธศักราช 2550 และพุทธศักราช 2560 ในยุคปัจจุบัน การครอบงำและจำกัดสิทธิเสรีภาพสื่อมวลชนในประเทศไทยได้ทวีความรุนแรงและเด่นชัดขึ้นไม่วัน

แม้แต่นั่งส้อมพิมพ์ฝึกปฏิบัติในสถาบันการศึกษาโดยเฉพาะในมหาวิทยาลัยที่ควรจะเป็นต้นแบบของเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแต่ผู้บริหารกลับใช้ รูปแบบการสั่งการโดยผู้มีอำนาจเหมือนในอดีต มีทั้งการแทรกแซงและครอบงำ จำกัดในรูปแบบที่แยบยลมากยิ่งขึ้นโดยเฉพาะหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติของมหาวิทยาลัยที่มีช่องว่างตรงที่เป็นหน่วยงานธุรกิจชนิดหนึ่งที่ต้องมีการลงทุนจะถูกจำกัดเสรีภาพโดยสิ้นเชิงจากเจ้าของ เสรีภาพหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติในขณะนี้จึงอยู่ท่ามกลางกระแสการต่อสู้ของอำนาจและนายทุน

จากผลการศึกษา กล่าวโดยสรุปได้ว่า การผลิตหนังสือพิมพ์ลานมะพร้าวมีปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อและเกี่ยวเนื่องกับกระบวนการผลิตหลายด้าน อาทิ ด้านนโยบาย ซึ่งมีทั้งผู้กำหนดนโยบายที่บริหารโดยคณะ ภาควิชาฯ และสาขาวารสารศาสตร์ โดยกำหนดให้นิสิตได้ฝึกปฏิบัติเสมือนจริงทุกประการ ด้านการผลิต เป็นการจำลองกองบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ให้มีลักษณะเป็นแบบวิชาชีพ คือ มีกองบรรณาธิการ กองจัดการและกองผลิต โดยนิสิตจะต้องฝึกปฏิบัติการจริงครบวงจร ในด้านผู้อ่าน เป็นผู้อ่านที่เป็นประชาคมของมหาวิทยาลัยบูรพา ซึ่งประกอบไปด้วย สายวิชาการและสายสนับสนุน ผู้แทนนิสิต นิสิต รวมถึงประชาชนในชุมชนก็เป็นผู้อ่านด้วยเช่นกัน อีกปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลกระทบต่อกระบวนการผลิตด้วยเช่นกัน คือ สภาวิชาชีพ ทั้ง สมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย และสถาบันอิศรา ที่ให้การสนับสนุนทั้งการฝึกอบรมให้คณาจารย์และนิสิตสาขาวารสารศาสตร์ รวมถึงจัดประกวดรางวัลพิราบน้อยเพื่อเป็นการส่งเสริมให้นิสิตได้เตรียมตัวเข้าสู่วิชาชีพ นักหนังสือพิมพ์อย่างแท้จริง และปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลอย่างมากต่อการผลิตคือความรับผิดชอบและเสรีภาพของหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติที่จะต้องมีความเท่าเทียมกับหนังสือพิมพ์ในวงการวิชาชีพ ดังนั้นจึงพบว่าในทุกสถาบันการศึกษาที่มีการผลิตหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติจะประสบปัญหาการบริหารจัดการและมีปัญหาขัดแย้งทางความคิดรวมถึงแนวปฏิบัติระหว่างผู้บริหารกับกองบรรณาธิการของหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติอยู่เสมอ โดยทั้งสองฝ่ายได้พยายามหาทางออกร่วมกันเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่การศึกษาและวิชาชีพอย่างแท้จริงต่อไป

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยเรื่อง "การถอดบทเรียนการผลิตหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติ: หนังสือพิมพ์ลานมะพร้าว มหาวิทยาลัยบูรพา" ซึ่งเป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยผู้วิจัยมุ่งศึกษากระบวนการผลิตหนังสือพิมพ์ลานมะพร้าว โดยเป็นการศึกษารูปแบบการทำงานในกระบวนการผลิต ทั้งนี้ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตในการสัมภาษณ์ คือ หัวหน้าสาขาวารสารศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ อาจารย์ที่ปรึกษาประจำวิชาฝึกปฏิบัติ หนังสือพิมพ์และนิตยสาร บรรณาธิการบริหารหนังสือพิมพ์ลานมะพร้าว รุ่น 11 ผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์ลานมะพร้าว ฝ่ายศิลปกรรมหนังสือพิมพ์ลานมะพร้าว ฝ่ายสนับสนุนหนังสือพิมพ์ลานมะพร้าวและผู้อ่านหนังสือพิมพ์ลานมะพร้าว

สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก และรวบรวมข้อมูลเอกสารต่าง ๆ ผลการวิจัยสามารถสรุปตามปัญหาวินิจฉัยได้ดังต่อไปนี้

1. ด้านนโยบาย

จากการศึกษาพบว่า ในทุกปีการศึกษาของการศึกษา นิสิตชั้นปีที่ 3 สาขาวารสารศาสตร์ ภาควิชานิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา จะทำหน้าที่ในการจัดทำหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าว ฉบับกระดาษ ขึ้นเพื่อเป็นการฝึกทักษะในการเรียนรู้ วิธีการทำงานของการทำหน้าที่สื่อมวลชนผ่านหน้าหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารนั้นไปสู่บุคคลในมหาวิทยาลัยและสังคม โดยได้เน้นย้ำไปในเรื่องละเมิดสิทธิที่จะเกิดขึ้นกับเด็กเป็นหลักและทางสาขาวารสารศาสตร์ ภาควิชานิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา มีโครงการ จัดอบรมเชิงปฏิบัติการค่ายพิราบส่งเสริมสิทธิเด็กภายใต้ชื่อ “โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการพิราบน้อย เพื่อฝึกปฏิบัติให้นิสิตสาขาวารสารศาสตร์รุ่นน้องที่จะต้องทำหนังสือพิมพ์ลานมะพร้าวต่อจากรุ่นพี่ให้ได้ทราบกระบวนการได้มาซึ่งข่าวจากแหล่งข่าว การเขียนข่าว การรายงานในรูปแบบต่าง ๆ ตลอดจนทักษะในการเรียนรู้ วิธีการทำงานของการทำหน้าที่สื่อมวลชนที่แท้จริงขึ้นซึ่งถือเป็นการถ่ายทอดประสบการณ์และทักษะในการเรียนรู้ วิธีการทำงานของหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าวจากรุ่นพี่ให้แก่รุ่นน้อง เพื่อให้เข้าใจในกระบวนการทำงานของการประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนที่ถูกต้อง และสามารถนำประสบการณ์ที่ได้รับไปใช้ในการประกอบอาชีพสื่อมวลชนได้ตามหลักวิชาชีพที่ควรปฏิบัติ” (สุกัญญา บุรณเดชาชัย, ผู้วิจัย)

2.ด้านผู้ผลิต

บริหารงานของหนังสือพิมพ์พบว่า หนังสือพิมพ์ลานมะพร้าวได้มีการแบ่งส่วนของการบริหารงาน ออกเป็นแผนกต่างๆดังคำกล่าวของอาจารย์ปารย์ ปุรินทรกุล ที่ว่า นิสิตจะดำเนินการเลือกตั้งฝ่ายบริหาร 8 ตำแหน่ง ได้แก่ บรรณาธิการบริหาร และผู้ช่วยบรรณาธิการบริหาร บรรณาธิการข่าวและผู้ช่วยบรรณาธิการข่าว บรรณาธิการฝ่ายศิลปกรรมและผู้ช่วยบรรณาธิการฝ่ายศิลปกรรม บรรณาธิการฝ่ายการตลาดและผู้ช่วยบรรณาธิการฝ่ายการตลาด ซึ่งผู้บริหารแต่ละฝ่ายจะต้องมีตัวแทนทั้งจากนิสิตภาคปกติและนิสิตภาคพิเศษ ทั้ง 8 คน จะทำหน้าที่วางแผนการทำงานทั้งใหม่ไลน์ การจัดวางอัตรากำลังคน และแผนงานต่าง ๆ ซึ่งโดยทั่วไปแล้วองค์กรหนังสือพิมพ์มักแบ่งเป็น 3 กอง ก็คือ กองจัดการ กองบรรณาธิการ กองผลิตนั่นเอง

ในขั้นการวางแผนงาน ผู้เรียนจะต้องเรียนรู้โครงสร้างของธุรกิจหนังสือพิมพ์และจำลองโครงสร้างดังกล่าวมาใช้ในการทำหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติ ทั้งฝ่ายบรรณาธิการ ซึ่งทำหน้าที่ผลิตเนื้อหาฝ่ายศิลปกรรม ทำหน้าที่จัดหน้าและรับผิดชอบงานกราฟฟิก รวมถึงฝ่ายการตลาดที่รับผิดชอบการจัดหาสปอนเซอร์และการส่งเสริมการขาย จากนั้นจะให้ร่วมกันวางแผนการผลิตภายใต้เดดไลน์ที่กำหนดและลงมือผลิตหนังสือพิมพ์ออกมาอย่างมีคุณภาพ จนถึงขั้นตอนการประเมินผลซึ่งมีกลไกในการให้นิสิตประเมินผลการดำเนินงานร่วมกัน เช่นเดียวกับหนังสือพิมพ์ในวงการวิชาชีพที่ปฏิบัติการ

3.ด้านผู้อ่าน

สำหรับด้านผู้อ่าน มีความเกี่ยวข้องทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าว ฉบับกระดาษ โดยผู้อ่านจะได้รับข้อมูลที่ถูกนำเสนอผ่านหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าวที่เกิดขึ้นทั้งภายในและบริเวณโดยรอบมหาวิทยาลัย เพื่อเตรียมความพร้อมและรับรู้ข่าวสาร อีกนัยหนึ่งผู้อ่านเองก็ได้รับผลกระทบจากการนำเสนอข่าวในหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าวด้วยเช่นกัน ซึ่งผลกระทบที่เกิดขึ้นนั้นเป็นผลกระทบที่ส่งผลต่อตัวบุคคลโดยตรง เช่น พระมหาวรวงศ์ วัฒนะวิโส พระวัดแจ้งเจริญตอน และประเสริฐ ช่วยแก้วที่ได้รับผลกระทบจากการให้สัมภาษณ์ที่คลาดเคลื่อนจากข้อเท็จจริง แต่ทั้งนี้ก็ได้มีการแก้ไขข้อมูลที่ผิดพลาดเพื่อนำเสนอข้อมูลที่ถูกต้องต่อสาธารณชนต่อไป

4.ด้านสมาคมวิชาชีพ

สมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทยริเริ่มให้มีโครงการฝึกอบรมนักข่าวพิรายน้อย และจัดให้มีการประกวดแข่งขันหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติขึ้นสำหรับนิสิต/นักศึกษาที่กำลังศึกษาในสาขาวิชานิเทศศาสตร์และวารสารศาสตร์ทั่วประเทศ โดยมีแนวคิดที่ว่า นิสิต/นักศึกษาที่ศึกษาในสาขาวิชานิเทศศาสตร์และวารสารศาสตร์และจบออกมาทำงานในสายวิชาชีพนักข่าว นักสื่อสารมวลชนส่วนใหญ่นั้นมาจากสถาบันการศึกษาที่มีการศึกษาด้านนิเทศศาสตร์และวารสารศาสตร์

หากทางสมาคมฯ ได้เข้าไปให้ความรู้และสร้างเสริมประสบการณ์ตั้งแต่ต้น ในท้ายที่สุดพวกเขาก็จะสามารถสำเร็จการศึกษาและเป็นนักข่าว นักสื่อสารมวลชนที่ดี มีคุณภาพ มีจริยธรรมในวิชาชีพในที่สุด สำหรับจุดอ่อนของหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าว คือ ทางผู้บริหารยังไม่เห็นถึงความสำคัญของการฝึกฝนให้นิสิตให้เป็นนักสื่อสารมวลชน นักตรวจสอบทางสังคม และค่อนข้างจะมีความอนุรักษนิยม จึงเป็นอุปสรรคของการฝึกฝนให้นิสิตได้เป็นนักสื่อสารมวลชนที่ดี เนื่องจากนิสิตที่ทำหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าวมักจะถูกกดดันจากทางผู้บริหารมาโดยตลอด ซึ่งถ้าหากทางผู้บริหารเห็นถึงความสำคัญ ประกอบกับนิสิตรู้หลักการสื่อสารมวลชน มีความทุ่มเท ประชุมทีมงาน มีการบริหารจัดการที่ดี แบ่งเวลาได้ดี มีแรงสนับสนุนที่ดีจากอาจารย์และมหาวิทยาลัยก็จะทำให้นิสิตสามารถผลิตผลงานออกมาให้ได้ดีได้ แต่กระนั้น หนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าวยังได้รับรางวัลต่างๆ มากมาย เช่น ได้รับรางวัลพาดหัวข่าวดีเด่นจากสมาพันธ์หนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ รางวัล “พิราบน้อย” ประเภท หนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติดีเด่น และประเภทข่าวดีเด่น รางวัลสารคดีเชิงข่าว “รางวัลริต้าปาดียะเสวี” จากสมาคมนักข่าวหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย รางวัลนักข่าวแห่งอนาคตดีเด่นประจำภูมิภาค รางวัล FJ2011, ข่าวสิทธิเด็กและสารคดีเชิงข่าวส่งเสริมสิทธิเด็กจากองค์กร UNICEF รางวัลบทบรรณาธิการดีเด่นจากสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ สภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติร่วมกับสมาคมนักข่าวหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทยได้มอบรางวัลให้กับบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ลานมะพร้าว ในการประกวดการแสดงหัวข้อ “จริยธรรมสื่อมวลชน” สมาคมสื่อมวลชนภาคตะวันออกเฉียงเหนือแห่งประเทศไทย สมาคมสื่อสร้างสรรค์เพื่อเด็ก เยาวชนและครอบครัว ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สมาคมผู้สื่อข่าวชลบุรี – สภาการสื่อมวลชน จังหวัดชลบุรี ได้มอบรางวัลหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติ ผู้ผลิตสื่อสิ่งพิมพ์สร้างสรรค์ยอดเยี่ยมแห่งปี 2556 ประเภทอุดมศึกษาให้แก่หนังสือพิมพ์ลานมะพร้าว อีกด้วย

5. ด้านความรับผิดชอบต่อสังคม

หนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติได้ใช้ความพยายามที่จะให้โอกาสในการนำเสนอข่าวสารที่ถูกต้องเที่ยงธรรมและเป็นประโยชน์ต่อประชาคมอย่างแท้จริง โดยการยื่นหยัดในการนำเสนอข่าวและข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น แม้ว่าสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจะทำให้การทำงานเป็นไปด้วยความยากลำบาก ซึ่งเป็นปัญหาที่ทำทลายของสื่อหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติในยุคปัจจุบันแต่สื่อหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติก็ได้ได้ละความพยายามที่จะทำหน้าที่โดยยึดหลักแห่งจรรยาวิชาชีพและได้มีการรวมตัวกันเป็นเครือข่ายวิชาการวิชาชีพเพื่อควบคุมและปกป้องสิทธิเสรีภาพของสื่อและของประชาคมอันเป็นรากฐานสำคัญในการสร้างคนและสังคมให้เข้มแข็งเพื่อต่อสู้กับอำนาจของผู้บริหารและระบอบทุนนิยมที่ไม่เป็นธรรมได้

6. ด้านเสรีภาพของหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติ

หนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติในมหาวิทยาลัยมีสถานภาพเป็นสื่อมวลชนมีหน้าที่ในการตรวจสอบ เช่นเดียวกันหนังสือพิมพ์ทั่วไปการทำหน้าที่ตรวจสอบผู้บริหารมหาวิทยาลัยนี้ทำให้เกิดการเผชิญหน้ากันทั้งสองฝ่ายสังคมไทยเป็นสังคมที่ใช้อำนาจสูงการตรวจสอบเรื่องไม่ชอบมาพากลโดยเฉพาะอย่างยิ่งในสถาบันการศึกษาเป็นสิ่งที่ทำได้ยากมาก หนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติต้องการเสรีภาพในการทำหน้าที่สื่อขณะที่ผู้บริหารมหาวิทยาลัยก็มักจะอ้างความจำเป็นในการกำกับดูแล เพื่อให้หนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัตินำเสนอเนื้อหาที่ถูกต้องเป็นประโยชน์ต่อการบริหารมหาวิทยาลัยเมื่อเป็นเช่นนี้จึงเกิดกรณีความขัดแย้งขึ้นในหลายมหาวิทยาลัยแต่ละมหาวิทยาลัยก็จะมีแนวทางการควบคุมของผู้บริหารและมีแนวทางการต่อสู้เพื่อเสรีภาพของหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติเพื่อหาทางออกที่แตกต่างกันออกไป เช่น ถ้าเป็นมหาวิทยาลัยของเอกชนส่วนใหญ่ผู้บริหารก็จะนำหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติไปจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลซึ่งในความเป็นจริงแล้วหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติในมหาวิทยาลัยของรัฐมีข้อยกเว้นไม่ต้องจดทะเบียนการพิมพ์ตามพระราชบัญญัติการพิมพ์ พ.ศ. 2484 มาตรา 6 และพระราชบัญญัติจัดแจ้งการพิมพ์ พ.ศ. 2550 มาตรา 5 ที่ระบุว่าพระราชบัญญัติฯ ไม่ใช้บังคับกับ สิ่งพิมพ์ของส่วนราชการ หรือหน่วยงานของรัฐที่เผยแพร่ในสถานศึกษา ทั้งนี้ยังถูกแทรกแซง ลิดรอน และจำกัดเสรีภาพสื่อด้วยการกระทำอย่างเปิดเผย ผ่านการใช้อำนาจของผู้บริหาร ตัวยกกฎหมายและระเบียบต่าง ๆ รวมถึง การคุกคามข่มขู่ การฟ้องร้อง การแทรกแซงกองบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ผ่านการให้ทุนอุดหนุนหรือยึดครองเป็นเจ้าของสื่อเพื่อใช้เป็นกระบอกเสียงของผู้บริหารส่งผลให้เสรีภาพของหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติในสถาบันการศึกษาลดลง

อภิปรายผล

1. ด้านนโยบาย

จากการศึกษาพบว่า หนังสือพิมพ์ลานมะพร้าวมีแนวปฏิบัติในการนำเสนอเนื้อหาสาระต้องมีข้อละเว้นและข้อพึงปฏิบัติ โดยข้อละเว้นนั้นลานมะพร้าวจะไม่นำเสนอเรื่องราวข่าวสารโดยขาดการค้นคว้าหาข้อมูลไม่ใช่ถ้อยคำตำหนิที่หยาบคายและก้าวร้าวและไม่นำเสนอเรื่องของบุคคลที่สามที่เห็นว่าอาจทำบุคคลผู้นั้นเสื่อมเสีย โดยเขาไม่มีโอกาสได้ ซึ่งข้อพึงปฏิบัติลานมะพร้าวจะนำเสนอเนื้อหาสาระด้วยการค้นคว้าแสวงหาข้อมูลที่เชื่อถือได้และรอบด้าน นำเสนอสารคดีเชิงข่าวอย่างสร้างสรรค์ยึดหลักความเป็นธรรมแก่ผู้ตกเป็นข่าวหรือผู้ที่อาจได้รับผลกระทบจากข่าว และยึดมั่นในจริยธรรมแห่งวิชาชีพของสภากาหนังสือพิมพ์แห่งชาติชี้แจง อีกทั้งยังสอดคล้องกับ มาลี บุญศิริพันธ์ (2550) กล่าวไว้ว่า ชาวที่มีความสมดุลงหมายถึงการเลือกการจัดรวบรวมข้อเท็จจริงเข้าด้วยกันอย่างสมบูรณ์ทุกแง่มุมไม่มีส่วนใดขาดหายหรือส่วนใดเกินความจำเป็นเพื่อให้เหตุการณ์ในข่าวมีความเหมาะสมทั้งในแง่การเน้นข่าวความสัมพันธ์ระหว่างข้อเท็จจริงต่าง ๆ กับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น รวมทั้งการให้

ความสำคัญต่อสาระของข่าวทั้งหมด ความสมดุลของข่าวจะเป็นการนำเอารายละเอียดที่สำคัญมาเสนอให้ผู้รับสารได้รับทราบและเข้าใจเรื่องราวได้เป็นอย่างดี เกิดภาพพจน์ ที่ถูกต้องของเหตุการณ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีที่เป็นข่าวขัดแย้ง ต้องเปิดโอกาสให้ทั้งสองฝ่ายได้รับรายงานข้อเท็จจริงอย่างเท่าเทียมกัน และยังสอดคล้องกับ จูดี วิทยธรรมะ (2548) ซึ่งวิจัยเรื่อง “บทบาทและการดำรงอยู่ของหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นในกระแสโลกาภิวัตน์” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมกรรมการเปิดรับข่าวสารจากหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นของประชาชน รวมทั้งศึกษาบทบาทหน้าที่ของหนังสือพิมพ์ในด้านต่าง ๆ โดยที่หนังสือพิมพ์ท้องถิ่นสามารถแสดงบทบาทหน้าที่ในการรายงานข่าวสารความเคลื่อนไหวของท้องถิ่นอย่างละเอียดในระดับสูง รวมทั้งหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นสามารถเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในลักษณะต่าง ๆ ในระดับมาก ในประเด็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นได้แสดงความคิดเห็นหรือร้องเรียนเรื่องราวต่าง ๆ หนังสือพิมพ์ท้องถิ่นเปิดพื้นที่ให้ประชาชนนำเสนอข้อมูลข่าวสารของชุมชนได้ นอกจากนี้ นโยบายการฝึกปฏิบัติหนังสือพิมพ์ได้ถูกกำหนดไว้ในหลักสูตรวารสารศาสตร์บัณฑิตในสาขาวิชาการฝึกปฏิบัติงานหนังสือพิมพ์และนิตยสารที่นิสิตจะต้องฝึกจำลองผลิตหนังสือพิมพ์ลานมะพร้าวเพื่อเป็นการประมวลความรู้ทางด้านวารสารศาสตร์ทั้งหมดมาใช้ในการฝึกปฏิบัติ โดยเป็นการทำงานร่วมกันของนิสิตชั้นปีที่ 4 ซึ่งมีสไตลบุ๊กกำหนดนโยบายกลุ่มเป้าหมายวัตถุประสงค์ แนวในการปฏิบัติ โครงสร้างองค์กรและรูปแบบและวิธีการนำเสนอของบรรณาธิการ โดยมีการกำหนดวิสัยทัศน์ “ลานมะพร้าว” ว่าเป็นหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติที่เป็นแบบจำลองของความ เป็นสถาบันแห่งวิชาชีพ และแบบจำลองของหนังสือพิมพ์พลเมือง โดยมีกลุ่มเป้าหมาย คือ นิสิตและบุคลากรภายในประชาคมมหาวิทยาลัยบูรพาเป็นกลุ่มผู้อ่านเป้าหมายหลัก และชุมชนรอบประชาคมมหาวิทยาลัยบูรพาเป็นกลุ่มผู้อ่านเป้าหมายถัดไป และมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติแก่นิสิตวารสารศาสตร์ ภาควิชานิเทศศาสตร์มหาวิทยาลัยบูรพา และเพื่อนำเสนอข่าวสาร ข้อมูล และความคิดเห็น อันพึงกระทำตามวิชาชีพหนังสือพิมพ์ภายในประชาคมและชุมชนโดยรอบมหาวิทยาลัยบูรพา (สุกัญญา บูรณเดชาชัย, ผู้วิจัย)

2. ด้านผู้ผลิต

จากการให้สัมภาษณ์ของอาจารย์ปาริย์ บุรินทร์กุล และการมีส่วนร่วมของผู้วิจัยพบว่า หนังสือพิมพ์ลานมะพร้าวได้มีการแบ่งส่วนของการบริหารงานออกเป็นแผนกต่าง ๆ โดยนิสิตจะดำเนินการเลือกตั้งฝ่ายบริหาร 8 ตำแหน่ง ได้แก่ บรรณาธิการบริหาร และผู้ช่วยบรรณาธิการบริหาร บรรณาธิการข่าวและผู้ช่วยบรรณาธิการข่าว บรรณาธิการฝ่ายศิลปกรรมและผู้ช่วยบรรณาธิการฝ่ายศิลปกรรม บรรณาธิการฝ่ายการตลาดและผู้ช่วยบรรณาธิการฝ่ายการตลาด ซึ่งผู้บริหารแต่ละฝ่ายจะต้องมีตัวแทนทั้งจากนิสิตภาคปกติและนิสิตภาคพิเศษ ทั้ง 8 คน จะทำหน้าที่วางแผนการทำงานทั้งใหม่ไลน์ การจัดวางอัตรากำลังคน และแผนงานต่าง ๆ ซึ่งโดยทั่วไปแล้วองค์กรหนังสือพิมพ์มักแบ่งเป็น 3 กอง ก็คือ กองจัดการ กองบรรณาธิการ กองผลิตนั่นเอง ในขั้นการวางแผนงาน ผู้เขียน

จะต้องเรียนรู้โครงสร้างของธุรกิจหนังสือพิมพ์และจำลองโครงสร้างดังกล่าวมาใช้ในการทำหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติ ทั้งฝ่ายบรรณาธิการ ซึ่งทำหน้าที่ผลิตเนื้อหา ฝ่ายศิลปกรรม ทำหน้าที่จัดหน้า และรับผิดชอบงานกราฟิก รวมถึงฝ่ายการตลาดที่รับผิดชอบการจัดหาสปอนเซอร์และการส่งเสริมการขาย จากนั้นจะให้ร่วมกันวางแผนการผลิตภายใต้เดดไลน์ที่กำหนดและลงมือผลิตหนังสือพิมพ์ออกมาอย่างมีคุณภาพ จนถึงขั้นตอนการประเมินผลซึ่งมีกลไกในการให้นิสิตประเมินผลการดำเนินงานร่วมกัน เช่นเดียวกับหนังสือพิมพ์ในวงการวิชาชีพที่ปฏิบัติการ โดยสอดคล้องกับ สุรสิทธิ์ วิทยารัฐ (2544) กล่าวว่า การตรวจแก้และปรับปรุงต้นฉบับเป็นส่วนหนึ่งของงานที่เรียกว่า การบรรณาธิการ ซึ่งหมายถึง “การเตรียม การตรวจแก้ต้นฉบับ การเลือกเฟ้นเรื่อง การเลือกอักษรพิมพ์ การพาดหัว การเขียนชื่อเรื่อง การใช้ภาพ การวางรูปแบบ ฯลฯ เพื่อนำลงพิมพ์” การบรรณาธิการ คือ การจัดเตรียมและจัดทำต้นฉบับให้เสร็จเป็นรูปเล่มหนังสือที่สมบูรณ์ หน้าที่ของการบรรณาธิการ (Editing) ส่วนใหญ่จะต้องอยู่ในความรับผิดชอบของบรรณาธิการ (Editor) หรือผู้ช่วยบรรณาธิการ (Sub-Editor) ในหนังสือพิมพ์ฉบับขนาดธรรมดาจะไปอาจให้บรรณาธิการ หรือหัวหน้าข่าวทำหน้าที่นี้แทนและสุรสิทธิ์ ได้กล่าวถึงข้อดีของการตรวจแก้ต้นฉบับให้เรียบร้อยก่อนส่งไปโรงพิมพ์ว่าจะได้ข้อความที่ถูกต้องตามหลักภาษาไวยากรณ์และข้อเท็จจริง ช่วยลดค่าใช้จ่ายในการจัดพิมพ์ลง เพราะไม่ต้องมีการแก้ไขอีกภายหลังจากส่งให้โรงพิมพ์แล้ว ทำให้เกิดความรวดเร็วเพราะไม่มีการย้อนกลับมาแก้ไขอีก ทำให้สิ่งพิมพ์มีคุณค่าขึ้นและทำให้รูปแบบของหนังสือพิมพ์มีความสม่ำเสมอสอดคล้องกันทั้งเล่ม ไม่สอดคล้องกับ ญัฐชา หนองทอง (2541) มีความพร้อมในการจัดทำอยู่ในระดับปานกลางที่ค่อนข้างไปทางน้อย ยังขาดความพร้อมในเรื่องบุคลากรผู้เชี่ยวชาญด้านหนังสือพิมพ์มาให้คำปรึกษาแนะนำ ขาดงบประมาณสำหรับการดำเนินงานและจ้างโรงพิมพ์ ขาดเครื่องมืออุปกรณ์ที่อำนวยความสะดวกในการจัดทำหนังสือพิมพ์ทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ และขาดความพร้อมในเรื่องห้องปฏิบัติการหนังสือพิมพ์ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า (สุกัญญา บุรณเดชาชัย, ผู้วิจัย) นิสิตสาขาวิชาวารสารศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา เป็นนิสิตที่เรียนในหลักสูตรเชิงลึกด้านวารสารศาสตร์จากผู้เชี่ยวชาญทั้งด้านวิชาการและวิชาชีพ ผ่านการฝึกฝนและมีประสบการณ์ในการส่งหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติเข้าประกวดในสมาคมวิชาชีพทำให้มีความรู้ความสามารถในการผลิตและอุปสรรคในการจัดทำหนังสือพิมพ์น้อยกว่า

3. ด้านผู้อ่าน

ผลการวิจัยพบว่า ผู้อ่านส่วนใหญ่เป็นผู้มีความรู้การศึกษา มีความต้องการใช้ประโยชน์จากหนังสือพิมพ์ลานมะพร้าว และมีความเห็นว่าหนังสือพิมพ์ลานมะพร้าวเป็นที่พึงของชุมชนอย่างแท้จริง สอดคล้องกับ สุกัญญา บุรณเดชาชัย (2550) ผู้อ่านในจังหวัดชลบุรีที่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ที่จะได้รับจากการอ่านหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นในด้านได้รับทราบข่าวสารทั่วไปในท้องถิ่น การรับทราบข่าวสารการเมือง ได้รับคำแนะนำและข้อคิดเห็นต่าง ๆ แตกต่างกัน และยังคงสอดคล้องกับ สุกัญญา

บุรณเดชาชัย (2556) ผู้อ่านในจังหวัดชลบุรีที่มีระดับความผูกพันและรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของจังหวัดชลบุรีแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ที่จะได้รับจากการอ่านหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นในด้านได้รับทราบข่าวสารทั่วไปในท้องถิ่น การรับทราบข่าวการเมือง ได้รับคำแนะนำและข้อคิดเห็นต่างๆ แตกต่างกันไป มีความเกี่ยวข้องทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าว ฉบับกระดาษ โดยผู้อ่านจะได้รับข้อมูลที่ถูกนำเสนอผ่านหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าวที่เกิดขึ้นทั้งภายในและบริเวณโดยรอบมหาวิทยาลัย เพื่อเตรียมความพร้อมและรับรู้ข่าวสาร อีกนัยหนึ่งผู้อ่านเองก็ได้รับผลกระทบจากการนำเสนอข่าวในหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าวด้วยเช่นกัน ซึ่งผลกระทบที่เกิดขึ้นนั้นเป็นผลกระทบที่ส่งผลต่อตัวบุคคลที่ได้รับผลกระทบจากการให้สัมภาษณ์ที่คลาดเคลื่อนจากข้อเท็จจริง แต่ทั้งนี้ก็ได้มีการแก้ไขข้อมูลที่ผิดพลาดเพื่อนำเสนอข้อมูลที่ถูกต้องต่อสาธารณชนต่อไป สอดคล้องกับบทสัมภาษณ์ของประเสริฐ ช่วยแก้ว (2563) ที่กล่าวว่า ตนยังเชื่อว่าหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าวยังคงมีประโยชน์กับทุก ๆ คนในมหาวิทยาลัยบูรพาเป็นอย่างมากหากทางนิสิตสามารถติดตามทำข่าวในประเด็นเรื่องการเมืองภายในมหาวิทยาลัย และทำหน้าที่เป็นหมาเฝ้าบ้านที่คอยดมกลิ่นและตรวจสอบสิ่งที่ไม่ชอบมาพากลภายในมหาวิทยาลัยตามอุดมการณ์พื้นฐานของสื่อมวลชนด้วยการนำเสนอข้อเท็จจริงที่เป็นประโยชน์ของส่วนรวมจริง ๆ หนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติจึงยังคงต้องมี และการเรียนการสอนในวิชาฝึกปฏิบัติเพื่อการทำข่าวนั้นยังจำเป็นต้องมี และสอดคล้องกับพระมหาวรพงษ์ วัฒนะวิโส (2563) ที่พูดถึงเนื้อหาที่เลือกอ่านในหนังสือพิมพ์ลานมะพร้าว ส่วนใหญ่เป็นเนื้อหาเกี่ยวกับการศึกษา เรื่องราวภายในมหาวิทยาลัยบูรพาและข่าวประชาคมรอบรั้วมหาวิทยาลัย เนื่องจากต้องการที่จะรู้ความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับเหตุการณ์ต่าง ๆ ภายในมหาวิทยาลัย และติดตามข่าวสารอื่น ๆ ที่มีประโยชน์ โดยส่วนตัวแล้วทำารู้สึกว่าหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าวนั้นมีประโยชน์ต่อตัวของตนเอง โดยเฉพาะในเรื่องของการศึกษา ซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกับประกอบเกียรติ อิมศิริ และคณะ (2551) ว่า กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมในการเปิดรับหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นโดยพิจารณาจาก เนื้อหาข่าวสารมากที่สุด ประเภทข่าว และสาเหตุที่อ่านเพื่อการรับทราบข้อมูลข่าวสาร สำหรับลักษณะของหนังสือพิมพ์ที่ตรงกับความต้องการของกลุ่มตัวอย่างคือ ต้องมีความเป็นกลางเชื่อถือได้

4. ด้านสมาคมวิชาชีพ

ผลวิจัยพบว่า องค์กรวิชาชีพมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาวิชาการด้านวารสารศาสตร์และส่งเสริมการฝึกปฏิบัติหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติในสถานบันการศึกษา โดยสมาคมนักข่าว นักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทยจัดโครงการฝึกอบรมนักข่าวพิราบน้อย และจัดประกวดหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติสำหรับนิสิตนักศึกษาที่กำลังศึกษาในสาขาวิชานิเทศศาสตร์และวารสารศาสตร์ทั่วประเทศ ในท้ายที่สุดนิสิตนักศึกษาจะสามารถสำเร็จการศึกษาและเป็นนักข่าว สอดคล้องกับบทสัมภาษณ์ของ

ชวรงค์ ลิมป์ปัทมปาณี ว่า คณะกรรมการบริหารสมาคมนักข่าวแห่งประเทศไทยหรือ สมาคมนักข่าว นักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทยในปัจจุบัน มีนโยบายในการพัฒนาทักษะผู้ที่ประกอบวิชาชีพ หนังสือพิมพ์ทุกระดับ โดยเฉพาะการพัฒนาหนังสือพิมพ์ – นักศึกษาก่อนที่จะเข้าสู่วิชาชีพสื่อสารมวลชนได้อย่างมีคุณภาพ นักสื่อสารมวลชนที่ดี มีคุณภาพ มีจริยธรรมในวิชาชีพได้ แม้หนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติ ลานมะพร้าวจะถูกกดดันจากทางผู้บริหารมาโดยตลอด แต่ก็สามารถได้รับรางวัลต่าง ๆ มากมาย เช่น ได้รับรางวัลพาดหัวข่าวดีเด่นจากสมาพันธ์หนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ รางวัล “พิราบน้อย” ประเภท หนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติดีเด่น และประเภทข่าวดีเด่น รางวัลสารคดีเชิงข่าว “รางวัลริต้าปาดิเยเสวี” จากสมาคมนักข่าวหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย ข่าวสิทธิเด็กและสารคดีเชิงข่าวส่งเสริมสิทธิเด็กจากองค์กร UNICEF รางวัลบทบรรณาธิการดีเด่นจากสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ ฯลฯ ทั้งนี้ สมาคมวิชาชีพเป็นกลไกสำคัญในการส่งเสริมการเรียนการสอนวิชาชีพวารสารศาสตร์ โดยสนับสนุนทั้งวิทยากร การฝึกอบรมและการจัดเวทีประกวดอันเป็นการสร้างแรงจูงใจและความเป็นมืออาชีพให้แก่ลิตนนักศึกษา อีกทั้ง หากสถาบันใดมีปัญหาด้านการบริหารจัดการหรือปัญหาการถูกคุกคามและความขัดแย้งกับผู้บริหาร องค์กรสื่อก็ควรที่จะแสดงบทบาทในการกำกับดูแล และร่วมแก้ไขปัญหากับสถาบันนั้น ๆ สอดคล้องกับสุกัญญา บุรณเดชาชัย (2549) ว่าสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติเป็นองค์กรหลักควบคุมทางจริยธรรม และปฏิบัติหน้าที่ตามธรรมนูญสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติหลายประการ แต่การควบคุมตนเองโดยสภาการหนังสือพิมพ์ฯ กลับมีข้อกังขาและถูกจับตามองจากประชาสังคมว่า การทำหน้าที่ของสื่อมวลชนยังตั้งอยู่บนพื้นฐานความละเมียดอยู่บ่อยครั้ง และบทบาทของสภาหนังสือพิมพ์ฯ ในการดำเนินการนั้นเป็นรูปธรรมชัดเจนเพียงพอน่าเชื่อถือหรือไม่ จากข้อมูลการศึกษา ค้นคว้า รวบรวม วิจัย รวมทั้งสถิติการเรียกร้องของสภาการหนังสือพิมพ์ฯเอง เป็นสิ่งหนึ่งที่สนับสนุนสมญานาม “เสื่อกระดาศ” ของสภาการหนังสือพิมพ์ฯได้เป็นอย่างดี เพราะในแต่ละปี หนังสือพิมพ์ได้ทำหน้าที่ตามหลักการของปรัชญาวิชาชีพจนละเมิดสิทธิเสรีภาพของผู้อื่นอยู่เสมอ

5. ด้านความรับผิดชอบต่อสังคม

จากการให้สัมภาษณ์ของอาจารย์ปาริย์ ปุรินทวรกุล พบว่าหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติก็ได้ใช้ความพยายามที่จะให้โอกาสในการนำเสนอข่าวสารที่ถูกต้องเที่ยงธรรมและเป็นประโยชน์ต่อประชาคมอย่างแท้จริง โดยการยืนหยัดในการนำเสนอข่าวและข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น แม้ว่าสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจะทำให้การทำงานเป็นไปด้วยความยากลำบาก ซึ่งเป็นปัญหาที่ท้าทายของสื่อหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติในยุคปัจจุบันแต่สื่อหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติก็ไม่ได้ละความพยายามที่จะทำหน้าที่โดยยึดหลักแห่งจรรยาวิชาชีพและได้มีการรวมตัวกันเป็นเครือข่ายวิชาการวิชาชีพเพื่อควบคุมและปกป้องสิทธิเสรีภาพของสื่อและของประชาคมอันเป็นรากฐานสำคัญในการสร้างคนและสังคมให้เข้มแข็งเพื่อต่อสู้กับอำนาจของผู้บริหารและระบอบทุนนิยมที่ไม่เป็นธรรมได้ สอดคล้องกับมาลี บุญศิริพันธ์ (2550) กล่าวไว้ว่า ชาวที่แท้จริงควรประกอบด้วยองค์ประกอบพื้นฐาน 3 ประการ คือ ความน่าสนใจ

(Interest) ข้อเท็จจริง (Facts) และผู้อ่าน (Readers) ดังนั้น งานสำคัญของนักข่าว ก็คือทำให้ข้อเท็จจริงหรือเหตุการณ์เป็นสิ่งที่น่าสนใจต่อกลุ่มผู้อ่านของตนให้มากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับจักรกฤษณ์ แววคล้ายหงส์บรรณาธิการและบรรณาธิการบริหาร หนังสือพิมพ์ประชาชาติ จังหวัดตราด (สัมภาษณ์, 2552) ที่กล่าวว่าปัญหา อุปสรรคในการดำเนินงานทำหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น เนื่องจากการที่หนังสือพิมพ์ประชาชาติ เน้นข่าวสืบสวนซึ่งเป็นการปฏิบัติตามหน้าที่และจรรยาบรรณของนักข่าว จึงมักจะมีปัญหาเกี่ยวกับผู้ที่เกี่ยวข้องในข่าว ถูกซื้อเก็บจากกลุ่มผู้มีอิทธิพล และโดนขู่ทำร้ายร่างกายบ่อยครั้ง อีกทั้งเป็นไปในทิศทางเดียวกับ อารดา เทตธรรมคุณ (2547) ที่ศึกษาวิจัยเรื่อง “ความตระหนักของผู้สื่อข่าวต่อจริยธรรมวิชาชีพหนังสือพิมพ์ไทย” เพื่อศึกษาถึงระดับความตระหนักของผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์ไทยต่อจริยธรรมวิชาชีพ ผลการวิจัยพบว่า ผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์ไทยส่วนใหญ่มีความตระหนักสูง ทั้งนี้เพื่อให้ได้ปฏิบัติหน้าที่ของการเป็นสื่อมวลชนอันเป็นที่พึงของประชาชนในทุกบริบทของสังคมอย่างแท้จริง และยิ่งสอดคล้องกับ สุกัญญา บุรณเดชาชัย (2549) ที่กล่าวว่า การประกอบวิชาชีพหนังสือพิมพ์ด้วยการใช้สิทธิและเสรีภาพตามหลักการในรัฐธรรมนูญฉบับประชาชนจึงต้องมีขอบเขต นอกเหนือจากกระบวนการควบคุมทางกฎหมายเป็นมาตรการหนึ่งที่เป็นรูปธรรมอยู่แล้ว สื่อมวลชนเองยังได้จัดตั้งองค์กรวิชาชีพขึ้นมาควบคุมกันเอง โดยใช้หลักการพื้นฐานแห่งจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพเป็นข้อบังคับสำคัญ เพื่อไม่ให้สื่อมวลชนนำสิทธิและเสรีภาพเหล่านี้ไปละเมิดสิทธิและเสรีภาพผู้อื่น หรืออาจจะกล่าวได้ว่าเป็นการละเมิดจริยธรรมวิชาชีพของสื่อมวลชนนั่นเอง ซึ่งเป็นไปในทางเดียวกับ วัลลภ สวัสดิวัลลภ (2535) ที่กล่าวว่าสิ่งที่เป็นการอุปสรรคต่อเสรีภาพของหนังสือพิมพ์มีอยู่หลายประการ นั่นคือสิ่งที่เป็นการอุปสรรคในการทำให้หนังสือพิมพ์ละทิ้งอุดมการณ์มี 2 ประการ คือ กิเลสภายใน ได้แก่ โลภะ โทสะ โมหะ หรือความโลภ ความโกรธ ความหลง โดยอำนาจเงินทำให้มีการ “ขายตัว” หรือซื้อขาย “ปากกา” เกิดขึ้น ยอมละทิ้งอุดมการณ์และเกียรติยศและอคติ คือ ความลำเอียงมี 4 อย่าง ได้แก่ ทศนคติ ลำเอียงเพราะความรัก โทสะคติ ลำเอียงเพราะโกรธ ทหาคติ คือลำเอียงเพราะกลัว และโมหะคติ คือลำเอียงเพราะไม่รู้ ทั้ง 4 อย่างนี้เป็นปัจจัยสกัดกั้นเสรีภาพของหนังสือพิมพ์เพราะก่อให้เกิดความไม่ยุติธรรม กล่าวคือ ถ้ารักก็จะสนับสนุนและปกป้อง แต่ถ้าไม่ชอบหรือโกรธก็จะขัดขวางและทำลายล้าง ถ้ากลัวก็ไม่กล้าขัดขวางและยังต้องฝืนสนับสนุนด้วย และถ้าเพราะไม่รู้ก็จะสนับสนุนหรือขัดขวางอย่างผิด ๆ เช่น อาจรายงานโดยบิดเบือนจากข้อเท็จจริง ทำให้คนอื่นเสียหาย การแก้ไขปัญหานี้สามารถทำได้โดยการสร้างจรรยาบรรณหนังสือพิมพ์ให้เป็นหลักในทางปฏิบัติ และเกิดขึ้นในจิตใจของผู้ประกอบวิชาชีพหนังสือพิมพ์ทุกคน สร้างผู้อ่านในด้านปริมาณ คุณภาพ และความผูกพันต่อหนังสือพิมพ์ซึ่งจะเป็นพลังเงิบให้แก่หนังสือพิมพ์ จนกลายเป็นอำนาจต่อรองให้พ้นจากการถูกบีบคั้นด้วยอิทธิพลต่างๆ ได้ และสร้างความมั่นคงทางการเงินของตนเอง เพื่อจะได้ต่อสู้กับอิทธิพลมืดที่ใช้อำนาจบีบบังคับให้หนังสือพิมพ์กระทำในสิ่งที่ขัดต่ออุดมการณ์

6. ด้านเสรีภาพของหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติ

จากการสัมภาษณ์ ดร.บุญรอด บุญเกิด อดีตคณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพาพูดถึงสิทธิ เสรีภาพในการทำข่าวว่า ในการทำข่าวเราให้สิทธิ เสรีภาพกับสาขาวิชา อย่างเต็มที่ แต่ทางสาขาวิชาต้องรับผิดชอบกับผลที่จะตามมาด้วย ต้องเอาจรรยาบรรณสื่อมาใช้ ต้องมีความพึงระวัง มีขอบเขตในการลงข่าว ข่าวแต่ละข่าวต้องมีมูลความจริง ส่วนตัวแล้วคิดว่านักข่าว ต้องมีเสรีภาพมืออิสระในการทำข่าว ซึ่งในปัจจุบันอำนาจเงินมีผลกับเรื่องนี้มาก อำนาจต่าง ๆ สามารถควบคุมนักข่าวจนทำให้ไม่มีอิสระในการทำข่าว นักข่าวที่ดีจะต้องรับมือกับปัญหาตรงนี้ และเราต้องพร้อมรับทั้งคำชมและคำตำหนิของข่าวที่เรานำเสนอไป เป็นไปในทิศทางเดียวกันกับอาจารย์ปจารย์ ปุรินทวรกุล อาจารย์ที่ปรึกษาประจำวิชาชีพปฏิบัติหนังสือพิมพ์และนิตยสาร หนังสือพิมพ์ลานมะพร้าว จะเป็นพื้นที่ที่นิตยสารได้เรียนรู้การใช้สิทธิเสรีภาพของสื่อมวลชนโดยยึดถือหลักจริยธรรม นักข่าวนักวิชาชีพหนังสือพิมพ์ ตามข้อบังคับว่าด้วยจริยธรรมแห่งวิชาชีพหนังสือพิมพ์ สภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ พ.ศ.2541 ตั้งแต่การได้มาซึ่งข่าว และการนำเสนอข่าวอย่างเป็นทางการ สื่อสัตย์ ไม่ละเมิดสิทธิส่วนบุคคล ไม่ละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาของผู้อื่น และให้ความสำคัญกับสิทธิมนุษยชน ในแง่มุมต่างๆ อาทิ เพศ เด็ก และผู้ด้อยโอกาสกลุ่มต่างๆ ในสังคม อย่างไรก็ตามเมื่อสื่อมวลชนได้รับเสรีภาพก็ควรใช้เสรีภาพนั้นอย่างมีขอบเขต ไม่ไปละเมิดสิทธิส่วนบุคคลและความเป็นส่วนตัว ทำให้ผู้อื่นเสียหายหรือเสียชื่อเสียง เสรีภาพของสื่อมวลชนจึงเป็นเสรีภาพที่ต้องรับผิดชอบต่อสังคม และไม่ขัดต่อจรรยาบรรณวิชาชีพสื่อมวลชน สอดคล้องกับสุริยา กองกะมุด บรรณาธิการและบรรณาธิการบริหาร น.ส.พ.ข่าวไทจังหวัดระยอง (2552) ที่ได้กล่าวไปในทิศทางเดียวกันว่าปัญหา อุปสรรคในการดำเนินงานของหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นนอกจากปัญหาเรื่องเงินที่ไม่ค่อยพอกับรายจ่ายแล้วการที่เป็นหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นอาจก่อให้เกิดผู้ประสงค์ร้ายขึ้นโดยไม่รู้ตัว เพราะเคยถูกข่มขู่จากคนที่เสียประโยชน์ บางกลุ่มหรือจากนักการเมืองและผู้มีอิทธิพลของท้องถิ่น ทำให้เกิดความหวาดกลัวในการทำงานและเคยมีการขู่ฆ่าจากอิทธิพลมืด แต่ก็ด้วยการปฏิบัติหน้าที่เพื่อประชาชนที่ยึดมั่นในจรรยาวิชาชีพมา ยาวนานจึงทำให้ผ่านจุดนั้นมาได้ด้วยดี ถึงแม้ว่าจะไม่ได้เป็นนักข่าวของหนังสือพิมพ์ที่มีชื่อเสียงเช่น หนังสือพิมพ์รายใหญ่แต่ก็ยังคงรักษาไว้ซึ่งจรรยาบรรณของนักหนังสือพิมพ์เป็นอย่างดี เพราะคำนึงถึงคุณธรรมและจริยธรรมตลอดเวลาว่าสิ่งใดควรทำไม่ควรทำ

จากการเป็นประธานหลักสูตรและผู้ควบคุมการปฏิบัติงานของนิสิต ผู้วิจัยมีข้อสังเกตว่า หนังสือพิมพ์ลานมะพร้าวมีเสรีภาพในการนำเสนอข่าวในระดับหนึ่ง ในบริบทของการเป็นหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติ ทั้งนี้เนื่องจากระชาคมบูรพาและชุมชนใกล้เคียงได้ให้ความเชื่อถือ ศรัทธาในหนังสือพิมพ์ จึงให้ความร่วมมือในการให้ข่าวและคิดว่าหนังสือพิมพ์เป็นที่พึ่งได้ แต่ในขณะเดียวกัน ในมุมมองของผู้บริหารจะไม่ได้ให้ความร่วมมือเท่าที่ควรจะเป็น ทั้งในการเป็นแหล่งข่าวหรือในการให้นิสิตได้สืบค้นข้อมูลข่าวสารสาธารณะเพื่อนำมาเผยแพร่ให้ประชาคมได้ทราบ อีกทั้งผู้บริหารบางทีมักมีพฤติกรรมคุกคามสิทธิและเสรีภาพของหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าวด้วยเช่นกัน

a. กรณีศึกษา การคุกคาม – แนวทางการต่อสู้เพื่อเสรีภาพของหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติ

กรณีนี้หนึ่ง เกิดขึ้นกับหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติในมหาวิทยาลัยของรัฐแห่งหนึ่ง (อ้างถึงใน สุกัญญา บุรณเดชาชัย, 2553) ครั้งแรกในปี พ.ศ. 2550 กรณีหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติของนักศึกษาถูก ตำรวจในพื้นที่ ส่งหนังสือเตือนมายังอธิการบดีของมหาวิทยาลัยแจ้งให้ไปจดทะเบียนให้ถูกต้องตาม พ.ร.บ.การพิมพ์ พ.ศ. 2484 ทั้ง ๆ ที่ไม่ใช่หน้าที่ของตำรวจท้องที่ที่จะออกหนังสือเตือน แต่เป็นหน้าที่ของตำรวจสันติบาล โดยมีการตั้งข้อสังเกตว่าอาจจะเกิดจากการนำเสนอข่าวกองบรรณาธิการ หนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติ ที่ทำงานแบบ นักวิชาชีพ หาข้อมูลวิเคราะห์ เจาะลึก ตามติดเหตุการณ์ เสนอข่าวรอบด้านและยึดจรรยาบรรณวิชาชีพตามหลักวารสารศาสตร์จึงเป็นไปได้ที่จะกระทบต่อแหล่งข่าว หรือหน่วยงานต่างๆทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย กรณีนี้กองบรรณาธิการฯได้ร้องเรียนต่อสภา การหนังสือพิมพ์แห่งชาติให้พิจารณาว่า หนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติของนิสิตภาควิชานิเทศศาสตร์ สาขา วารสารศาสตร์ ที่ทางตำรวจท้องที่ฯ ได้ส่งหนังสือเตือนมายังอธิการบดี เพื่อให้จดทะเบียนการพิมพ์ตาม พ.ร.บ.การพิมพ์ พ.ศ. 2484 นั้นต้องจดทะเบียนการพิมพ์หรือไม่ กองบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติฯ เดินทางต่อสู้เพื่อเสรีภาพอย่างต่อเนื่องโดยเชื่อมั่นว่าหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติฯ ต้องมีเสรีภาพและไม่ ต้องจดทะเบียนเป็นข้อยกเว้นตามมาตรา 6 ของพระราชบัญญัติการพิมพ์ พ.ศ. 2484 ที่มีผลบังคับใช้ ในขณะนั้น เนื่องจากหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติเป็นกิจกรรมส่วนหนึ่งของการศึกษาในรายวิชาการฝึก ปฏิบัติผลิตหนังสือพิมพ์ ตามหลักสูตรนิเทศศาสตร์ ซึ่งมีอาจารย์ผู้สอนควบคุมดูแล จึงเป็นเรื่องของ เสรีภาพทางวิชาการ การให้จดทะเบียนในครั้งนี้จะเป็นการลดทอนทำให้หนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติของ มหาวิทยาลัยทุกแห่งต้องจดทะเบียนไปด้วยอันจะเป็นการลดทอนเสรีภาพทั้งทางวิชาการและในฐานะ ที่เป็นสื่อมวลชน ภายหลังจากประชุมของสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ นายชวรงค์ ลิมป์ปัทมปาณี เลขาธิการสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติในขณะนั้นได้แจ้งมติที่ประชุมว่า หนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติไม่ จำเป็นต้องจดทะเบียนจดทะเบียนตาม พ.ร.บ.การพิมพ์ เพราะถือว่าเป็นสิ่งพิมพ์ของราชการที่มีการยกเว้น ตามมาตรา 6 พ.ร.บ.การพิมพ์ เนื่องจากหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติ จัดทำขึ้นเพื่อฝึกปฏิบัติในวิชาชีพให้ นักศึกษาซึ่งจะได้หน่วยกิต หนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติ ในมหาวิทยาลัยของรัฐจึงไม่จำเป็นต้องจดทะเบียน อย่างไรก็ตาม แม้ว่าจากผลการชี้ขาดของสภาฯจะทำให้หนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติฉบับดังกล่าวสามารถ ดำเนินการต่อไปได้โดยไม่ต้องจดทะเบียนแต่กรณีนี้ก็ทำให้เห็นถึงความพยายามที่จะคุกคามสิทธิและ เสรีภาพทางวิชาการในสถาบันการศึกษาอย่างยิ่ง ด้วยการยื่นเรื่องให้ไปจดทะเบียนการพิมพ์ เพื่อหา ช่องทางเอาโทษจากกฎหมายมาเล่นงานสื่ออย่างไม่เป็นธรรม ทั้งที่หนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติมีสิทธิ เสรีภาพสามารถแสดงออกและรับรู้ได้บนพื้นฐานความรับผิดชอบที่มีต่อสังคมตามกรอบแห่งจรรยาบรรณ ของวิชาชีพ เรื่องนี้นับเป็นกรณีประวัติศาสตร์ของการต่อสู้เพื่อเสรีภาพของสื่อหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติ ในสถาบันการศึกษากฎหมายแรกก็ได้

กรณีที่สอง ในปี พ.ศ. 2553 หนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติฯ ได้นำเสนอข่าวการสรรหาอธิการบดี คนใหม่ เพื่อให้ประชาคมมหาวิทยาลัยได้ทราบความเคลื่อนไหว เนื่องจากเป็นเรื่องสำคัญที่ส่งผลต่อ

อนาคตของมหาวิทยาลัยและต่อบุคลากรทุกฝ่าย เพื่อความโปร่งใสและเพื่อให้ได้มาซึ่งบุคคลที่เหมาะสมในการเป็นผู้บริหารสูงสุดของมหาวิทยาลัย หนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติฯ จึงรายงานข่าวเรื่องนี้มาตั้งแต่ต้น แต่ได้มีการสรรหาอธิการบดีผู้หนึ่งเห็นว่า หนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติฯ มีพฤติกรรมการแทรกแซงกระบวนการสรรหาอธิการบดี จึงได้ตำหนิ พร้อมกับข่มขู่ว่าจะดำเนินการสอบสวนทางวินัยอาจารย์ที่ปรึกษา และจะขอให้สภามหาวิทยาลัยสั่งปิดหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติฯ การคุกคามของกรรมการสรรหาฯ ผู้นี้ ได้สร้างความกังวลใจแก่นิสิตนิเทศศาสตร์ โดยเฉพาะนิสิตสาขาวารสารศาสตร์ซึ่งใช้ หนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติฯ ประกอบการศึกษาในรายวิชาของหลักสูตรวารสารศาสตร์ซึ่ง ถ้ามีการสั่งปิดหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติฯ จริงเท่ากับปิดรายวิชาฯ อันจะส่งผลไม่แตกต่างไปจากการปิดสาขาวิชาวารสารศาสตร์ของมหาวิทยาลัย นิสิตวารสารศาสตร์ จึงส่งตัวแทน เข้าร้องเรียนเพื่อขอความคุ้มครองและความเป็นธรรมต่อองค์กรวิชาชีพ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนฯ และรัฐมนตรีที่กำกับดูแลสถาบันอุดมศึกษาโดยนิสิตที่ร้องเรียนเห็นว่า การกระทำดังกล่าว เป็นการข่มขู่คุกคามเสรีภาพทางวิชาการและเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นของนิสิตตามมาตรา 34 มาตรา 35 มาตรา 36 และมาตรา 40 ของรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2560 จากการต่อสู้เพื่อเสรีภาพของกองบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติฉบับดังกล่าวได้รับความสนใจจากทั้งวงการวิชาชีพและวิชาการเป็นอย่างมากยิ่ง เกิดความเคลื่อนไหวของเครือข่ายที่เกี่ยวข้องต่างๆอย่างมากมายเพื่อร่วมกันหาทางออกให้แก่ วิกฤตของหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติในครั้งนี้จนในที่สุดผู้บริหารมหาวิทยาลัยก็ได้ออกแถลงการณ์ว่าจะไม่มีการปิดหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติฯและไม่มีการสอบวินัยอาจารย์ที่ปรึกษา จากแถลงการณ์นี้จึงทำให้หนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติของมหาวิทยาลัยแห่งนั้นสามารถนำเสนอข่าวการสรรหาอธิการบดีและข่าวการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยได้ต่อไปท่ามกลางความรู้สึกหวั่นเกรงในความไม่มั่นคงในเสรีภาพของกองบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ฝึก

ปฏิบัติจากกรณีข้างต้นเป็นเพียงส่วนหนึ่งในหลาย ๆ กรณีที่เกิดขึ้นกับหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติในสถาบันการศึกษา โดยมีลักษณะที่เกิดขึ้นในทำนองเดียวกัน ได้แก่ ประเด็นการบริหารจัดการประเด็นสิทธิเสรีภาพ และประเด็นเกี่ยวกับงบประมาณ เป็นต้น ซึ่งแสดงให้เห็นถึงภาวะอันตกต่ำของเสรีภาพสื่อมวลชนไทยซึ่งตรงกันข้ามกับเจตนารมณ์เรื่องสิทธิเสรีภาพที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 และพุทธศักราช 2550 และพุทธศักราช 2560 ในยุคปัจจุบันการครอบงำและจำกัดสิทธิเสรีภาพสื่อมวลชนในประเทศไทยได้ทวีความรุนแรงและเด่นชัดขึ้นไม่เว้นแม้แต่หนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติในสถาบันการศึกษาโดยเฉพาะในมหาวิทยาลัยที่ควรจะเป็นต้นแบบของเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแต่ผู้บริหารกลับใช้ รูปแบบการสั่งการโดยผู้มีอำนาจเหมือนในอดีต มีทั้งการแทรกแซงและครอบงำ จำกัดในรูปแบบที่แยบยลมากยิ่งขึ้นโดยเฉพาะหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติของมหาวิทยาลัยที่มีช่องว่างตรงที่เป็นหน่วยงานธุรกิจชนิดหนึ่งที่ต้องมีการลงทุนจะถูกจำกัดเสรีภาพโดยสิ้นเชิงจากเจ้าของ เสรีภาพหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติในขณะนี้จึงอยู่ท่ามกลางกระแสการต่อสู้ของอำนาจและนายทุน จากผลการศึกษา กล่าวโดยสรุปได้ว่า การผลิตหนังสือพิมพ์ลานมะพร้าวมีปัจจัยที่ส่งผล

กระทบและเกี่ยวเนื่องกับกระบวนการผลิตหลายด้าน อาทิ ด้านนโยบาย ซึ่งมีทั้งผู้กำหนดนโยบายที่บริหารโดยคณะฯ ภาควิชาฯ และสาขาวารสารศาสตร์ โดยกำหนดให้นิสิตได้ฝึกปฏิบัติเสมือนจริงทุกประการ ด้านการผลิต เป็นการจำลองกองบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ให้มีลักษณะเป็นแบบวิชาชีพ คือ มีกองบรรณาธิการ กองจัดการและกองผลิต โดยนิสิตจะต้องฝึกปฏิบัติการจริงครบวงจร ในด้านผู้อ่าน เป็นผู้อ่านที่เป็นประชาคมของมหาวิทยาลัยบูรพา ซึ่งประกอบไปด้วย สายวิชาการและสายสนับสนุน ผู้แทนนิสิต นิสิต รวมถึงประชาชนในชุมชนก็เป็นผู้อ่านด้วยเช่นกัน อีกปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อกระบวนการผลิตด้วยเช่นกัน คือ สภาวิชาชีพ ทั้ง สมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย และสถาบันอิศรา ที่ให้การสนับสนุนทั้งการฝึกอบรมให้คณาจารย์และนิสิตสาขาวารสารศาสตร์ รวมถึงจัดประกวดรางวัลพิราบน้อยเพื่อเป็นการส่งเสริมให้นิสิตได้เตรียมตัวเข้าสู่วิชาชีพ นักหนังสือพิมพ์อย่างแท้จริง และปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลอย่างมากต่อการผลิตคือความรับผิดชอบและเสรีภาพของหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติที่จะต้องมีเท่าเทียมกับหนังสือพิมพ์ในวงการวิชาชีพ ดังนั้นจึงพบว่า ในทุกสถาบันการศึกษาที่มีการผลิตหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติจะประสบปัญหาการบริหารจัดการและมีปัญหาขัดแย้งทางความคิดรวมถึงแนวปฏิบัติระหว่างผู้บริหารกับกองบรรณาธิการของหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติอยู่เสมอ โดยทั้งสองฝ่ายได้พยายามหาทางออกร่วมกันเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่การศึกษาและวิชาชีพอย่างแท้จริงต่อไป

บทส่งท้าย

หนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าวได้กำหนดนโยบายกลุ่มเป้าหมาย วัตถุประสงค์ แนวในการปฏิบัติ โครงสร้างองค์กรและรูปแบบและวิธีการนำเสนอของบรรณาธิการ โดยมีการกำหนดวิสัยทัศน์ “ลานมะพร้าว” ว่าเป็นหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติที่เป็นแบบจำลองของความเป็นสถาบันแห่งวิชาชีพ และแบบจำลองของหนังสือพิมพ์พลเมือง โดยมีกลุ่มเป้าหมาย คือ นิสิตและบุคลากรภายในประชาคมมหาวิทยาลัยบูรพาเป็นกลุ่มผู้อ่านเป้าหมายหลัก และชุมชนรอบประชาคมมหาวิทยาลัยบูรพาเป็นกลุ่มผู้อ่านเป้าหมายถัดไป และมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติแก่นิสิตวารสารศาสตร์ ภาควิชานิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา และเพื่อนำเสนอข่าวสาร ข้อมูล และความคิดเห็นอันพึงกระทำตามวิชาชีพหนังสือพิมพ์ภายในประชาคมและชุมชนโดยรอบมหาวิทยาลัยบูรพา ซึ่งที่ผ่านมากว่า 15 ปีที่ผ่านมา นิสิตลานมะพร้าวได้ดำเนินการมาตามเจตนารมณ์ของหนังสือพิมพ์มาตั้งแต่วรุ่นแรกจนถึงรุ่นสุดท้ายตามที่ผู้ปฏิบัติงานในวิชาชีพควรจะเป็น ซึ่งเอกลักษณ์ของหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าวนั้น สุภิญญา บุรณเดชาชัย (2563) ได้ระบุถึงคุณสมบัติของหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าวไว้เมื่อวันที่ 19 กันยายน พ.ศ. 2563 ณ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

“หนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติจะต้องมีความผูกพันกับผู้อ่าน โดยประชาคมมหาวิทยาลัยบูรพา มีความคิดเห็นว่า หนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าวควรมีลักษณะที่พึงประสงค์ ดังนี้ คือ ต้องมีบทบาทหน้าที่ และวัตถุประสงค์ของหนังสือพิมพ์ การบริหารงานของหนังสือพิมพ์ ความรับผิดชอบ และจริยธรรมของหนังสือพิมพ์ เนื้อหา การเขียนและตกแต่งต้นฉบับ และการผลิตและจำหน่าย เพื่อประโยชน์ของสาธารณะและประชาคมมหาวิทยาลัยบูรพาอย่างแท้จริง ซึ่งจะมีทั้งจุดร่วม เช่น โครงสร้าง กระบวนการผลิต คล้ายหนังสือพิมพ์อาชีพ แต่เนื้อหาต้องเน้นชุมชนประชาคมมหาวิทยาลัย อีกทั้งเป็นแหล่งฝึกปฏิบัติวิชาชีพ โดยหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าวมีความพร้อมในเรื่องบุคลากรผู้เชี่ยวชาญด้านหนังสือพิมพ์มาให้คำปรึกษา มีเครื่องมืออุปกรณ์ที่อำนวยความสะดวกในการจัดทำหนังสือพิมพ์ทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ มีความพร้อมในเรื่องห้องปฏิบัติการหนังสือพิมพ์ รวมถึงสิ่งสำคัญที่สุด คือนิสิต ผู้เรียนมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพหนังสือพิมพ์ มีความรู้ในหลักการจัดทำหนังสือพิมพ์เป็นอย่างดี แต่ก็มีปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับอำนาจรัฐ อำนาจของผู้บริหารมหาวิทยาลัย ซึ่งส่งผลกระทบต่อเสรีภาพในการผลิตและนำเสนอข่าวของหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติในทุกยุคทุกสมัย”

ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการศึกษาที่หนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติ ดังนี้

1. ปัจจัยด้านทัศนคติที่มีต่อวิชาชีพ นิสิตสาขาวารสารศาสตร์ กองบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ลานมะพร้าว มีทัศนคติต่อวารสารศาสตร์ค่อนข้างดี เนื่องจากส่วนใหญ่แล้วจะเลือกเรียนสาขาวารสารศาสตร์เป็นอันดับหนึ่ง และมีความตั้งใจที่จะนำความรู้ไปประกอบวิชาชีพ โดยในระหว่างการเรียน ตั้งแต่ชั้นปีที่ 2 - 4 ได้มีกระบวนการหล่อหลอมจิตวิญญาณของนักวารสารศาสตร์

ให้แก่บัณฑิตในกิจกรรมต่าง ๆ จนนิสิตมีจิตวิญญาณที่เข้มแข็งและมีความพร้อมที่จะออกไปเป็นนักวิชาชีพที่ดีได้

2. ความรู้ความสามารถในการจัดทำหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าว กองบรรณาธิการ ได้รับความรู้และประสบการณ์จากคณาจารย์ ทั้งที่เป็นอาจารย์ประจำและนักวิชาชีพจากสมาคม นักข่าวและสถาบันอิศรา รวมถึงวัฒนธรรมองค์กร รุ่นพี่รุ่นน้องที่ได้ถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ จากรุ่นสู่รุ่น ทำให้นิสิตมีความแข็งแกร่งทางวิชาการ

3. ความพร้อมในการจัดทำหนังสือพิมพ์ นิสิตมีความพร้อมเนื่องจากได้เรียนรู้กระบวนการวิชา ที่เกี่ยวข้องกับการเตรียมการฝึกปฏิบัติมาตั้งแต่ชั้นปีที่ 2 โดยทุกวิชาได้สอดแทรกจิตวิญญาณได้ให้ฝึก ปฏิบัติ จนมาถึงวิชาลานมะพร้าว นิสิตก็ประมวลความรู้ทั้งหมดมาใช้ในการฝึกปฏิบัติได้อย่างดี อีกทั้ง นักวิชาชีพได้มาช่วยสอนและฝึกความเป็นมืออาชีพให้แก่นิสิต และผู้สอนก็ได้ให้เสรีภาพในการคิดและ การเลือกประเด็นข่าว รวมถึงคอยดูแลควบคุมอย่างใกล้ชิด คอยแก้ไขสถานการณ์ต่าง ๆ ให้ ให้การ สนับสนุนในทุก ๆ เรื่อง รวมถึงเมื่อเกิดวิกฤติ ทั้งอาจารย์ที่ปรึกษาและองค์กรวิชาชีพก็ร่วมกันหาทาง ออกให้นิสิตเสมอ ทำให้นิสิตมีความมั่นใจที่จะทำงานอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นมืออาชีพ

4. ในส่วนของงบประมาณในการจัดทำหนังสือพิมพ์ ในเรื่องของค่าจ้างโรงพิมพ์และอื่น ๆ เพื่อเป็นการให้นิสิตได้ฝึกปฏิบัติการทำหนังสือพิมพ์ได้อย่างครบวงจร ซึ่งต้องฝึกในการผลิตเนื้อหาและ การทำธุรกิจหนังสือพิมพ์ ผู้สอนได้ให้นิสิตฝึกหาผู้สนับสนุน (สปอนเซอร์) เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายทั้งหมด โดยไม่รับเงินงบประมาณจากคณะและมหาวิทยาลัยมาโดยตลอด ตั้งแต่การผลิตเล่มแรกจนถึงเล่ม สุดท้าย เหล่านี้เองทำให้นิสิตได้ความรู้ในวิชาชีพสื่อและเพื่อให้นิสิตได้มีเสรีภาพในการแสวงหาข่าวใน มหาวิทยาลัยและชุมชน หากได้รับเงินสนับสนุนจากแหล่งข่าวก็จะทำให้เสรีภาพในการทำข่าวลดลง

5. นิสิตกองบรรณาธิการลานมะพร้าวมีความรักและผูกพันกันอย่างยิ่ง เนื่องจาก มหาวิทยาลัยมีหอพัก มีห้องฝึกปฏิบัติชื่อว่าห้องลานมะพร้าวเป็นที่ฝึกปฏิบัติงานที่เปิดให้นิสิตสามารถ มาทำงานได้ 24 ชั่วโมง และอาจารย์ที่ปรึกษาก็พักอาศัยอยู่ในมหาวิทยาลัยใกล้เคียง รวมถึงการมี โซเชียลมีเดียทำให้อาจารย์และนิสิตได้สามารถสื่อสารกันได้ตลอดเวลา ไม่ว่าจะเป็นการปรึกษา ประเด็นข่าว การแก้ไขปัญหาต่าง ๆ รวมถึงการดูแลเรื่องการใช้ชีวิต การทำงานเป็นทีม สิ่งเหล่านี้ทำ ให้ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการจัดทำหนังสือพิมพ์ลานมะพร้าวได้ประสบความสำเร็จ

6. หนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าว แต่เดิมนั้นเป็นหนังสือพิมพ์กระดาษมีปัญหา อุปสรรคการจัดทำ เช่น ปัญหาเงินทุนการจัดทำ เสรีภาพตามกรอบจริยธรรมแห่งวิชาชีพ เป็นต้น กระทั่งสมาคมนักข่าวแห่งประเทศไทยได้จัดโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการและมอบรางวัลพิราบน้อย ขึ้นในปี พ.ศ. 2536 ที่ถือเป็นจุดเปลี่ยนสำคัญของหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติในมหาวิทยาลัยไทย นับเป็น ความสำเร็จในการกระตุ้นเสริมให้นักศึกษาและอาจารย์ที่ปรึกษา รวมทั้งผู้บริหารมหาวิทยาลัยเห็น ความสำคัญของหนังสือพิมพ์ปฏิบัติ ซึ่งลานมะพร้าวกั้ได้รับรางวัลฉบับกระดาษมากกว่า 40 รางวัล ซึ่ง

หนังสือพิมพ์ของโครงการ “พิราบน้อย” ซึ่งหนังสือพิมพ์ลานมะพร้าวก็ได้มีหนังสือพิมพ์ออนไลน์ควบคู่กันมาตั้งแต่เริ่มต้น คือ Coconews โดยนิตยจะได้ฝึกปฏิบัติทั้งฉบับกระดาษและฉบับออนไลน์

7. หนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติเป็นตัวชี้วัดสำคัญที่สะท้อนศักยภาพบัณฑิตจึงเป็นที่จับตามองว่านำเสนอประเด็นลึกซึ้งกว่าพื้นที่สื่อกระแสหลัก ทั้งนี้ สื่อกระแสหลักในภาคตะวันออกเฉียงใต้ระบุว่าหนังสือพิมพ์ลานมะพร้าวนำเสนอข่าวได้แบบมืออาชีพ ทั้งประเด็นการเมืองท้องถิ่น สิ่งแวดล้อมและสังคม ซึ่งนักข่าวท้องถิ่นไม่สามารถทำได้ (นายณภัทร ชุมนากลัด, 2563) และในเรื่องคุณภาพของบัณฑิตนั้นพบว่ามีความรู้ศักยภาพและมีภาวะการดำเนินงานทำของบัณฑิตสาขาวารสารศาสตร์ ภาควิชานิติศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ได้เข้าสู่วงการวิชาชีพวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชนในระดับท้องถิ่นและระดับประเทศจำนวนมาก

อย่างไรก็ตามในปัจจุบัน แม้ว่าสาขาวิชาวารสารศาสตร์จะได้ปิดตัวลงแล้วเกิดเป็นสาขาวารสารศาสตร์หลอมรวมแทน ผู้สอนก็ยังให้มีการฝึกปฏิบัติเพื่อนำเสนอผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์แทน

การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ การสร้างประชาคมผู้รับข่าวสารให้มีคุณภาพด้วยการศึกษาทั้งในระบบและนอกระบบโดยผ่านสื่อหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติ นับเป็นวิธีการที่จะทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจในความสำคัญของสิทธิเสรีภาพกับการทำงานของสื่อหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติ รู้เท่าทันสื่อและสามารถตรวจสอบการทำงานของผู้บริหารและนายทุนได้อย่างมีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตามเมื่อสื่อหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติได้รับเสรีภาพก็ควรใช้เสรีภาพนั้นอย่างมีขอบเขต ไม่ไปละเมิดสิทธิส่วนบุคคลและความเป็นส่วนตัว ทำให้ผู้อื่นเสียหายหรือเสียชื่อเสียง เสรีภาพของสื่อหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติจึงเป็นเสรีภาพที่ต้องรับผิดชอบต่อสังคมและไม่ขัดต่อจรรยาบรรณวิชาชีพ

จรรยาบรรณมีความสำคัญต่อทุกสาขาอาชีพรวมทั้งอาชีพสื่อสารมวลชนซึ่งถือว่าเป็นอาชีพที่มีบทบาทสำคัญต่อสังคม นั่นคือ สื่อมวลชนมีหน้าที่เป็นตัวกลางที่จะแสดงออกและถ่ายทอดความนึกคิดและศิลปวิทยาการทั้งหลายให้คงอยู่และสืบทอดต่อไป อาจกล่าวได้ว่าเป็นสถาบันหนึ่งของสังคม เป็นผู้ชี้นำสังคมที่มีอิทธิพลต่อคนในสังคมเป็นอย่างมาก ดังนั้นถ้าผู้ชี้นำสังคมไม่มีจริยธรรมคอยกำกับใจของผู้ปฏิบัติหน้าที่แล้วก็อาจนำมาซึ่งความไม่ถูกต้องเป็นธรรมในสังคมได้

ในการปฏิบัติหน้าที่ของหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติก็ต้องมีจรรยาบรรณ (Ethics) ซึ่งเป็นกรอบที่ช่วยให้หนังสือพิมพ์ปฏิบัติทำหน้าที่ได้ดีในการเสนอข่าวสารเพราะจรรยาบรรณจะเป็นพลังอำนาจที่ดลบันดาลให้ผู้เรียนในวิชาชีพหนังสือพิมพ์ได้ตระหนักถึงการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบต่อสังคมอันจะนำไปสู่การสร้างสรรคของคนและเป้าหมายแห่งอาชีพที่ดีได้

รางวัลแห่งความสำเร็จ

- 2547 ข้าวฝึกปฏิบัติ “ชมเชย” รางวัลพิราบน้อย
- 2547 หนังสือพิมพ์ปฏิบัติ “ชมเชย” รางวัลพิราบน้อย
- 2547 ข้าวฝึกปฏิบัติ “ดีเด่น” รางวัลพิราบน้อย
- 2550 ข้าว / สารคดีเชิงข่าวส่งเสริมสิทธิเด็ก “ชนะเลิศ”
- 2552 ข้าวฝึกปฏิบัติ “ชมเชย” รางวัลพิราบน้อย
- 2552 หนังสือพิมพ์ปฏิบัติ “ชมเชย” รางวัลพิราบน้อย
- 2553 ข้าวสิ่งแวดล่อมดีเด่น “ชนะเลิศ” รางวัลพิราบน้อย
- 2553 ข้าวฝึกปฏิบัติดีเด่น “รางวัลชมเชย” รางวัลพิราบน้อยพาดหัวดีเด่น “รางวัลชนะเลิศ”

รางวัลพิราบน้อย

- 2553 บทบรรณาธิการดีเด่นรางวัลพิราบน้อย
- 2553 นักข่าวแห่งอนาคตดีเด่นประจำภูมิภาครางวัล FJA2011
- 2553 บทนำ “ดีเด่น” สภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ
- 2554 สารคดีเชิงข่าว “ชมเชย” รางวัลริต้าปาติยะเสวี
- 2554 ข้าวฝึกปฏิบัติ “ชมเชย” รางวัล UNICEFF
- 2554 หนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติ “ชมเชย” รางวัลพิราบน้อย
- 2555 สารคดีเชิงข่าว “ชมเชย” รางวัลริต้าปาติยะเสวี
- 2555 สารคดีเชิงข่าวสิทธิเด็ก “ชมเชย” รางวัล UNICEFF
- 2555 หนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติ “ชมเชย” รางวัลพิราบน้อย
- 2556 ข่าวส่งเสริมสิทธิเด็ก “ชมเชยรางวัล UNICEFF
- 2557 หนังสือพิมพ์ปฏิบัติ “ยอดเยี่ยม” รางวัลพิราบน้อย
- 2557 สารคดีเชิงข่าวสิทธิเด็ก “ชมเชย” รางวัล UNICEFF

ข้อเสนอแนะที่ได้จากงานวิจัย

เมื่อพิจารณาผลการศึกษาวิจัยเรื่อง “การถอดบทเรียนการผลิตหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติ: หนังสือพิมพ์ลานมะพร้าว มหาวิทยาลัยบูรพา” ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. หนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าว ฉบับกระดาษ ควรพัฒนาความรู้ความสามารถ ของบุคลากรในองค์กรอย่างต่อเนื่อง เช่น เข้าร่วมสัมมนาหรืออบรมกับสมาคมวิชาชีพหรือสถาบันต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สามารถทำประโยชน์ได้รวมไปถึงการศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีใหม่ ๆ และนำมาปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ในการพัฒนาหนังสือพิมพ์
2. บรรณาธิการของหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าว ฉบับกระดาษ ควรทำการสำรวจความต้องการข้อมูลข่าวสารของคนในมหาวิทยาลัยและชุมชนเพื่อปรับปรุงเนื้อหาและรูปแบบของหนังสือพิมพ์ให้ตรงกับความต้องการของผู้อ่านให้มากขึ้น
3. อาจารย์ที่ปรึกษา บรรณาธิการหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าว ฉบับกระดาษ ควรพัฒนาศักยภาพความรู้ความสามารถของบุคลากร นักเขียนหรือนักข่าวรวมถึงคนพิสูจน์อักษรให้มีทักษะทางด้านวารสารศาสตร์ในการประกอบวิชาชีพ
4. สมาคมสื่อมวลชนควรมีบทบาทที่เข้มแข็งในการกำกับดูแลด้านจริยธรรมและความรับผิดชอบเพื่อกระตุ้นเตือนให้หนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติตระหนักถึงจริยธรรมอย่างสม่ำเสมอ ทั้งในเรื่องการนำเนื้อหาด้วยความรับผิดชอบและการปฏิบัติตามขั้นตอนของลิขสิทธิ์

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาถึงความตระหนักในจริยธรรมวิชาชีพของหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือทั้งควรศึกษาถึงความตระหนักในจริยธรรมของสื่อมวลชนท้องถิ่นในสาขาอื่นๆ เช่น วิทยุชุมชน และเคเบิลทีวี เพื่อเปรียบเทียบถึงข้อแตกต่าง เพื่อพัฒนาสื่อมวลชนท้องถิ่นให้เป็นประโยชน์ต่อท้องถิ่น

2. ควรศึกษาวิจัยประเภทการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เพื่อทราบถึงบทบาทของหนังสือพิมพ์ที่มีต่อการพัฒนามหาวิทยาลัย ชุมชนท้องถิ่นในด้านต่าง ๆ ว่าได้ปฏิบัติหน้าที่ที่มากน้อยเพียงใด ซึ่งผลที่ได้จะก่อให้เกิดประโยชน์แก่ทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันปรับปรุงหนังสือพิมพ์ลานมะพร้าวให้ปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. ควรสำรวจความคิดเห็นของกลุ่มผู้ไม่อ่านหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าว ฉบับกระดาษ เพื่อให้ทราบถึงความต้องการและทัศนคติที่มีต่อหนังสือพิมพ์ อันจะเป็นประโยชน์ในการนำผลของการวิจัยไปปรับปรุงให้สามารถตอบสนองความต้องการของทุกคนต่อไป

4. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ตามหลักจริยธรรมของหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าว ฉบับกระดาษ เช่น ปัจจัยทางสังคม ปัจจัยด้านการบริหารจัดการองค์กร หนังสือพิมพ์และปัจจัยเกี่ยวกับอิทธิพลและอำนาจมีดต่าง ๆ ในท้องถิ่นว่า ส่งผลกระทบต่อจริยธรรมวิชาชีพมากน้อยเพียงใด

5. ควรศึกษาถึงเหตุผลของผู้ให้การสนับสนุนลงโฆษณาและไม่ลงโฆษณาในหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าว ฉบับกระดาษ เพื่อให้ทราบข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการบริหารจัดการหนังสือพิมพ์ให้สามารถอยู่รอดได้

6. ควรศึกษาวิจัยถึงบทบาทของหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าว ฉบับกระดาษ ที่มีต่อการพัฒนามหาวิทยาลัย ชุมชนในด้านต่างๆว่าสามารถที่จะปฏิบัติหน้าที่ได้มากน้อยเพียงใด ซึ่งผลที่ได้จะก่อให้เกิดประโยชน์แก่ทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันปรับปรุงหนังสือพิมพ์ให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

บรรณานุกรม

- จินตนา ตันสุวรรณ. (2541). *ปัจจัยที่มีผลต่อการขาดความรับผิดชอบทางจริยธรรมของนักหนังสือพิมพ์ ในมุมมองของนักหนังสือพิมพ์*. วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ: คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ณัฐชา หน่อทอง. (2541). *ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการจัดทำหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติในสถาบันราชภัฏ*. วิทยานิพนธ์วารสารศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสื่อสารมวลชน. กรุงเทพฯ: คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ดรุณี หิรัญรักษ์. (2543). *การจัดการธุรกิจหนังสือพิมพ์*. สำนักพิมพ์เอกพิมพ์ไทย. กรุงเทพมหานคร.
- ทศพล คุ่มสุวรรณ. (2552). *ลักษณะการบริหารงานหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นในเขตภาคเหนือ*. วิทยานิพนธ์วารสารศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสื่อสารมวลชน. กรุงเทพฯ: คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- บรรยงค์ สุวรรณผ่อง. (2552). *สไตล์บุ๊ค หนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าว ภาควิชานิเทศศาสตร์*. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
- มาลี บุญศิริพันธ์. (2548). *เสรีภาพหนังสือพิมพ์ไทย*. กรุงเทพฯ: คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- _____. (2550). *วารสารศาสตร์เบื้องต้น: ปรัชญาและแนวคิด*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ. *คณะอนุกรรมการรับเรื่องราวร้องทุกข์*. ใบแถลงข่าวมติที่ประชุมการพิจารณากรณีตำรวจท้องที่ฯเตือนให้หนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติ “ลานมะพร้าว” ต้องงดแจ้งการพิมพ์พ.ศ. 2484, วันที่ 10 พฤษภาคม 2550.
- สมควร กวียะ. (2539). *การสื่อสารมวลชน บทบาทหน้าที่ เสรีภาพ และความรับผิดชอบ*. กรุงเทพฯ: บริษัทสามัคคีสาร (ดอกหญ้า) จำกัด (มหาชน.)
- _____. (2548). *การสื่อสารมวลชน : บทบาทหน้าที่ ลิทธิ เสรีภาพ และความรับผิดชอบ*. (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: โกสินทร์.
- สุกัญญา บุณเดชาชัย. (2545). *การสื่อสารมวลชน*. ชลบุรี : ภาควิชานิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- _____. (2550). *คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นในจังหวัดชลบุรี*. ภาควิชานิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- _____. (2550). *จรรยาบรรณของหนังสือพิมพ์ไทย: การควบคุมกันเองที่ยังมีปัญหา*. ภาควิชานิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.

- _____ . (2547). เสรีภาพหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติ: ปัญหาท้าทายของสื่อมวลชนในสถาบันอุดมศึกษา. *การประชุมวิจัยระดับนานาชาติ ASEAN Media Freedom* จัดโดย AMSAR. ASEAN Mass Communication Studies and Research Center/AMSAR
- อุณาโลม จันทร์รุ่งมณีกุล. (2545). *เอกสารประกอบการสอนวิชาหนังสือพิมพ์เบื้องต้น*. ชลบุรี : ภาควิชานิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- Adams, Julian. (1969). *Press Time*. (2nd ed.). New York: Prentice Hall.
- Frank W. Rucker and Herbert Lee Williams (1974). *Newspaper organization and management*. Ames [IA]: The Iowa State University Press.
- Good, V. Carter. (1956). *Dictionary of Education*. London: McGraw – Hill.
- Lee, H. (2006). *Implosion and the Internet: Virtual Interactivity and Interactive Virtuality in Usenet Newsgroup*. New York: University of New York at Buffalo Press.
- Leen D’H. Jankowski N. and Heuvelman, A. (2011, September). *News in Online and Print Newspapers: Differences in Reader Consumption and Recall*. Retrieved July 5, 2011, from <http://nms.sagepub.com/cgi/content/abstract/6/3/363>.
- Frank W. Rucker and Herbert Lee Williams. (1974). *Newspaper organization and management*. Ames [IA] : The Iowa State University Press.

รายชื่อสัมภาษณ์บุคคล

1. จิตรารัตน์ ประดับวงศ์ บรรณาธิการบริหารหนังสือพิมพ์ลานมะพร้าว มหาวิทยาลัยบูรพา สัมภาษณ์วันที่ 19 พฤษภาคม 2563
2. ชวรงค์ ลิมป์ปัทมปาณี เลขาธิการสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ สัมภาษณ์วันที่ 7 มิถุนายน 2563
3. ธนธร วุฒิมานานนท์ บรรณาธิการบริหารหนังสือพิมพ์ลานมะพร้าว มหาวิทยาลัยบูรพา สัมภาษณ์วันที่ 19 พฤษภาคม 2563
4. ณภัทร์ ขุนนากลัด เพจข่าวท้องถิ่นชล ที่ว็อนไลน์ สัมภาษณ์วันที่ 14 พฤษภาคม 2563
5. นัฐศรัณย์ สายกระชิบ นักประชาสัมพันธ์ องค์การนิสิต-สภานิสิต มหาวิทยาลัยบูรพา สัมภาษณ์วันที่ 24 พฤษภาคม 2563
6. บุญรอด บุญเกิด อดีตคณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยบูรพา ผู้บริหารคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สัมภาษณ์วันที่ 22 พฤษภาคม 2563
7. เบญจมาภรณ์ ชิตพันธ์ ฝ่ายศิลปกรรมหนังสือพิมพ์ลานมะพร้าว มหาวิทยาลัยบูรพา สัมภาษณ์วันที่ 19 พฤษภาคม 2563
8. ประสงค์ เลิศรัตนวิสุทธิ์ นายกสมาคมนักข่าวหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย สัมภาษณ์วันที่ 9 มิถุนายน 2563
9. ประเสริฐ ช่วยแก้ว อาจารย์ประจำภาควิชาวิทยาศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา สัมภาษณ์วันที่ 25 พฤษภาคม 2563
10. ปาจารย์ย์ ปุรินทรวงกุล อาจารย์ที่ปรึกษาประจำวิชาฝึกปฏิบัติหนังสือพิมพ์และนิตยสาร มหาวิทยาลัยบูรพา สัมภาษณ์วันที่ 17 พฤษภาคม 2563
11. มงคล บางประภา นายกสมาคมนักข่าว นักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย สัมภาษณ์วันที่ 10 มิถุนายน 2563
12. มานิจ สุขสมจิตร ประธานมูลนิธิพัฒนาสื่อมวลชนแห่งประเทศไทย สัมภาษณ์วันที่ 12 มิถุนายน 2563
13. พระมหาวรพงศ์ วนะวังโส พระวัดแจ้งเจริญตอน สัมภาษณ์วันที่ 26 พฤษภาคม 2563
14. รัตนาภรณ์ แก้วอุไร ผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์ลานมะพร้าว มหาวิทยาลัยบูรพา สัมภาษณ์วันที่ 20 พฤษภาคม 2563
15. สุขุมภรณ์ ปานมากนิสิตภาควิชาวิทยาศาสตร์ สาขาการโฆษณาและการสื่อสารการตลาด คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา สัมภาษณ์วันที่ 27 พฤษภาคม 2563
16. อริสรา โพธิ์สิทธิ์ ฝ่ายสนับสนุนหนังสือพิมพ์ลานมะพร้าว มหาวิทยาลัยบูรพา สัมภาษณ์วันที่ 20 พฤษภาคม 2563

17. อวิรุทธ์ อินแสง บรรณาธิการบริหารหนังสือพิมพ์ลานมะพร้าว มหาวิทยาลัยบูรพา สัมภาษณ์
วันที่ 20 พฤษภาคม 2563
18. อุณาโลม จันทร์รุ่งมณีกุล อาจารย์ที่ปรึกษาหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติมหาวิทยาลัยบูรพา สัมภาษณ์
วันที่ 16 พฤษภาคม 2563
19. โอบาร ถิ่นบางเตียว อาจารย์ประจำคณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา สัมภาษณ์
วันที่ 28 มิถุนายน 2563

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบสัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์สำหรับผู้บริหารคณะและอาจารย์ที่ปรึกษาหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าว
คำชี้แจง ขอให้ท่านตอบคำถามตามประเด็นที่เกี่ยวข้องกับข้อความที่เนื่องกับการวิจัยเรื่อง การ
 ถอดบทเรียนการผลิตหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติ: หนังสือพิมพ์ลานมะพร้าว มหาวิทยาลัยบูรพา
 โดยมีข้อความดังต่อไปนี้

1. วัตถุประสงค์ในการจัดทำหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าว ฉบับกระดาษ
2. นโยบายหลักของการผลิตหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าวคืออะไร
3. กลุ่มเป้าหมายในการเผยแพร่ของหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าว ฉบับกระดาษ
4. นโยบายการนำเสนอข่าวเนื้อหาข่าวสารของหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าว ฉบับกระดาษ
5. หลักปรัชญาวิชาชีพเสรีภาพจรรยาบรรณของหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าว ฉบับกระดาษ
6. วิธีการมอบหมายงานให้กองบรรณาธิการจัดทำหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าว ฉบับกระดาษ
7. ปัญหาอุปสรรคที่พบในการจัดทำหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าว ฉบับกระดาษ
8. งบประมาณที่นำมาใช้ในการจัดทำหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าว ฉบับกระดาษ ได้มาจาก
แหล่งใดบ้าง
9. แนวทางพัฒนาและปรับปรุงสำหรับการจัดทำหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าว ฉบับกระดาษ
ตามความคิดเห็นของท่าน
10. ข้อปฏิบัติเรื่องจริยธรรมของหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าว ฉบับกระดาษ
11. บทบาทของอาจารย์ต่อการผลิตหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าวคืออะไร
12. หนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าวมีความสำคัญต่อการเรียน การสอนหรือไม่ อย่างไร
13. กระบวนการผลิตหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าวเป็นอย่างไร
14. เกณฑ์การให้คะแนนสำหรับนิสิตเป็นอย่างไร
15. เนื้อหา สาระส่วนใหญ่ของหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าวเกี่ยวกับเรื่องใด เพราะเหตุใดจึงมี
เนื้อหาในรูปแบบนี้
16. หลักจริยธรรมและความรับผิดชอบใดที่ควรยึดถือเพื่อนำมาใช้ในการนำเสนอเนื้อหาใน
หนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าว
17. ท่านคิดว่าหลักเกณฑ์สำคัญที่ทำให้หนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติมีความน่าเชื่อถือในข้อมูลข่าวสารคืออะไร

แบบสัมภาษณ์สำหรับผู้ฝึกปฏิบัติหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าว ฉบับกระดาษ

คำชี้แจง ขอให้ท่านตอบคำถามตามประเด็นที่เกี่ยวข้องกับข้อความที่เนื่องกับการวิจัยเรื่อง การถอดบทเรียนการผลิตหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติ: หนังสือพิมพ์ลานมะพร้าว มหาวิทยาลัยบูรพา โดยมีข้อความดังต่อไปนี้

1. อธิบายขั้นตอนการทำงานในหน้าที่ที่ตัวเองได้รับมอบหมายในหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าว ฉบับกระดาษ
2. ความยาก/ง่ายของหน้าที่ตนเองในหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าว ฉบับกระดาษ
3. ปัญหา/อุปสรรคที่พบระหว่างกระบวนการผลิตหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าว ฉบับกระดาษ
4. หนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าว ฉบับกระดาษ วันนี้เป็นอย่างไร
5. แนวโน้มของหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าว ฉบับกระดาษ ในอนาคต
6. ข้อเสนอแนะต่อหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าว ฉบับกระดาษ
7. หลักจริยธรรมและความรับผิดชอบใดที่ท่านใช้ในการนำเสนอเนื้อหาในหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าว
8. ท่านใช้วิธีการใดในการจัดลำดับความสำคัญของเนื้อหาข่าวที่จะนำมาเผยแพร่ในหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าว
9. รูปแบบหลักของหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าวเป็นแบบใด เพราะอะไร
10. เนื้อหา สาระส่วนใหญ่ของหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าวเกี่ยวกับเรื่องใด เพราะเหตุใดจึงมีเนื้อหาในรูปแบบนี้
11. กลุ่มเป้าหมายหลักของหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติคือใคร เหตุใดจึงวางกลุ่มเป้าหมายไว้ที่กลุ่มนี้
12. ท่านคิดว่าหลักเกณฑ์สำคัญที่ทำให้หนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าวมีความน่าเชื่อถือในข้อมูลข่าวสารคืออะไร
13. เนื้อหาของหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติมีผลกระทบต่อสังคมหรือไม่ อย่างไร
14. แหล่งเงินสนับสนุนของการผลิตหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าวมาจากที่ใดบ้าง
15. ผลสัมฤทธิ์ของหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติเป็นอย่างไร
16. ท่านรู้สึกอย่างไรกับรางวัลที่ได้รับต่อหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าว
17. ปัญหาและอุปสรรคในการผลิตหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าว

แบบสัมภาษณ์สำหรับผู้อ่านหนังสือพิมพ์ลานมะพร้าว

คำชี้แจง ขอให้ท่านตอบคำถามตามประเด็นที่เกี่ยวข้องกับข้อความที่เนื่องกับการวิจัยเรื่อง การถอดบทเรียนการผลิตหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติ: หนังสือพิมพ์ลานมะพร้าว มหาวิทยาลัยบูรพา โดยมีข้อความดังต่อไปนี้

1. ท่านติดตามอ่านหนังสือพิมพ์ลานมะพร้าวมานานเพียงใด
2. หนังสือพิมพ์ลานมะพร้าวมีความน่าสนใจทางด้านใดเป็นพิเศษ เพราะอะไร
3. เนื้อหาของหนังสือพิมพ์ลานมะพร้าวเป็นการให้ข่าวสารและความรู้เพียงพอหรือไม่ อย่างไร
4. ภาพ รูปแบบการจัดหน้าและประเด็นของหนังสือพิมพ์ลานมะพร้าวมีความน่าสนใจหรือไม่ อย่างไร
5. หนังสือพิมพ์ลานมะพร้าวสามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารที่เหมาะสม ตรงตามประเด็นหรือไม่ อย่างไร
6. การจัดวางหน้าแต่ละหน้าของหนังสือพิมพ์ลานมะพร้าวมีความสัมพันธ์กันหรือไม่ อย่างไร
7. ขนาดของอักษร ภาพ ภาษาของหนังสือพิมพ์ลานมะพร้าวเข้าใจง่าย ชัดเจนหรือไม่ อย่างไร
8. การจัดวางเนื้อหาของหนังสือพิมพ์ลานมะพร้าวมีความเหมาะสมหรือไม่อย่างไร
9. ราคาของหนังสือพิมพ์ลานมะพร้าวมีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร
10. สถานที่และช่องทางของการจัดจำหน่ายของหนังสือพิมพ์ลานมะพร้าวมีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร
11. ประโยชน์ที่ได้รับจากการอ่านหนังสือพิมพ์ลานมะพร้าว
12. ในฐานะผู้อ่านมีความคิดเห็นอย่างไรต่อหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าว ฉบับกระดาษ
13. ท่านคิดว่า หนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าว ฉบับกระดาษ ให้อะไรแก่ผู้อ่านบ้าง
14. แนวโน้มของ หนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าว ฉบับกระดาษ ในความคิดเห็นของท่าน
15. ข้อเสนอแนะต่อ หนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าว ฉบับกระดาษ

แบบสัมภาษณ์สำหรับนักวิชาชีพสื่อ

คำชี้แจง ขอให้ท่านตอบคำถามตามประเด็นที่เกี่ยวข้องกับข้อคำถามที่เนื่องกับการวิจัยเรื่อง การถอดบทเรียนการผลิตหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติ: หนังสือพิมพ์ลานมะพร้าว มหาวิทยาลัยบูรพา โดยมีข้อคำถามดังต่อไปนี้

1. รายละเอียดส่วนตัว
2. เหตุผล / ที่มาที่ไปของการจัดประกวดหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติ
3. หลักเกณฑ์การให้คะแนน ของการประกวด คร่าวๆ ในยุคนั้น
4. ประเภทของรางวัลที่จัดฯ
5. เหตุผลที่ทำลานมะพร้าว ได้รับรางวัล ทั้งหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติดีเด่นและ ประเภทข่าวดีเด่น มาหลายปีติดต่อกัน
6. จุดอ่อนจุดแข็งของลานมะพร้าว ทั้งในเรื่องของ กระบวนการผลิต เนื้อหา หรืออื่นๆ
7. ข้อเสนอแนะสำหรับ หนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติที่ส่งเข้าประกวด
8. ปัญหาอุปสรรค ของการจัดการประกวด และของการเป็นกรรมการตัดสิน
9. ข้อเสนอแนะอื่นๆที่มีต่อลานมะพร้าว
10. หนังสือพิมพ์ลานมะพร้าว มี ความโดดเด่น กว่าจะเป็นอื่นอย่างไร
11. ข้อเสนอแนะต่อ สาขาวารสารศาสตร์ ในการสอนรายวิชาหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติ
12. ข้อเสนอแนะอื่นๆ อันเนื่องมาจาก ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลง บริบทของสื่อ
13. กล่าวอะไรก็ได้ ที่เกี่ยวกับหนังสือพิมพ์อะไรมะพร้าว เช่นความทรงจำ การต่อสู้ของลานพร้าว หรืออื่น ๆ การฝึกฯ หลอมให้ทีมลานมะพร้าวให้เข้มแข็ง

ภาคผนวก ข

กองบรรณาธิการ หนังสือพิมพ์ลานมะพร้าว

ภาคผนวก ค

กองบรรณาธิการ หนังสือพิมพ์ลานมะพร้าว
ตัวอย่างหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าว ฉบับกระดาษ
หนังสือรับรองการวิจัยในมนุษย์

825-2552 LanMaphrao Editorial Staff

Editor & Publisher	รศ.ดร. สุกัญญา บุรณเดชาชัย	08-9603-5590	sukanyab@buu.ac.th
Advisors	ดร. อุณาโลม จันทร์รุ่งมณีกุล		
	อ.ปาจารย์ ปุรินทรวงกุล		

Staff

Executive Editor	50124433	ณัฐนันท์ อธิธิยาภรณ์	08-5423-4849	bell_nattanan@hotmail.com
-------------------------	----------	----------------------	--------------	---------------------------

Editorial Division

Editor-in-Chief	50120258	ณัฐดนัย ใหม่ซ้อน	08-5561-4200	nat_bangkok26@hotmail.com
Sub-Editor	50421232	พิมแข หลงผดุง	08-7782-7785	pim_khae@hotmail.com
Staff	50425988	สมฤดี ญาติวังษ์	08-5242-7461	bow_choo1420@hotmail.com
News Editor	50120838	สาวิตรี แก้วมณี	08-4561-1035	dazzie_g@hotmail.com
Staff	50120869	สุปรียา ทองปลิว	08-5119-9603	kori_jum@hotmail.com
	50120982	อัจฉรา ปราบสูงเนิน	08-9584-5916	fhay_hocky@hotmail.com
	50420112	นิรันดร์ จามรศาสตร์	08-6709-0395	the_nirun@hotmail.com
	50421133	นันทวัฒน์ นันทแพทย์	08-1914-3584	gmmguyclub@hotmail.com
	50426114	นาทนท์ ใจเย็น	08-9602-4340	zamora_natt@hotmail.com
	50624688	ซูเกียรติ พุ่มอยู่	08-6140-3661	koomiroovoy@hotmail.com

		50624756	นิชา เดชสง	08-5836-7304	scot_briteg@hotmail.com
Article Editor		50120852	สุทธิชัย ตรีเอกภาพ	08-5421-7730	st.man248@hotmail.com
	Staff	50120234	ฐิติรัตน์ เอกวิริยะรุ่งเรือง	08-4644-9630	turlek_lonely@hotmail.com
		50624961	อัจฉราภรณ์ ปานม่วง	08-0101-2032	chunjang_ano@hotmail.com
Community &		50120760	วิลาวัลย์ สุขร่วม	08-1390-7126	jy_juangjarb@hotmail.com
Environment Editor		50420341	สุชาติป ชาวไชย	08-7607-1629	tip-fino@hotmail.com
	Staff	50624824	เพียงตะวัน แสนนาใต้	08-0291-7092	snoopy_my_13@hotmail.com
		50624923	สาลินี จริตไทย	08-4928-0225	i_am_nasneen@hotmail.com
		50624947	สุรียา ทำจันทา	08-6111-2622	nu_ccee@hotmail.com
Children & Youth		49627802	ธวัชรัตน์ กุศล	08-9174-5062	zad_zad@hotmail.com
Editor		50120562	พิชานัน อินโธปา	08-4151-8071	kiz_paradise@hotmail.com
	Staff	50120623	ภิญญาดา แซ่ตั้ง	08-3808-3984	pin_ii@hotmail.com
		50120999	อัสมา จตุรภัทรพงศ์	08-5991-8884	cho_giektz@hotmail.com
Education Editor		50020084	วิลาวัลย์ ลิมลี	08-3120-1513	taew_tsuyu@hotmail.com
	Staff	50120296	ทิพย์ชาดา เอื้อสมสกุล	08-9149-9424	bung_ph@hotmail.com

	50120555	พัศรินญา บุญ ประเสริฐ	08-3898- 2442	a_passy_a@hotmail.com
	50420921	จิราภา สุตศรีดา	08-2710- 0450	puy_aiai@hotmail.com

Feature Editor	50120814	สาธินีย์ วิสุท ธาธรรม	0876072 105	justbe_myself@hotmail. com
Staff	50120619	ภารวี มัจฉา	0840909 493	tong_view_616@hotmail. com
	50120630	มณฑนา แจ่มศรี	0859980 168	yokin_pan@hotmail.com
	50520058	ณัฐพร ไคร์ครวญ	0801000 441	pokate_2613@hotmail.com
Economic Editor	50020053	จุฑาพร ศิริอุดม สิน	0850872 118	poo_comm11@hotmail. com
Staff	50022774	อสมมา ปัทมะสังข์	0818274 219	kanombuang_pom29@hot mail.com
	50120029	กมลรัตน์ นิ่มนวล	0802296 296	new_loveaek21@hotmail.c om
	50120548	พัชริศา บุญ ประเสริฐ	0802634 258	o_oaumo_O@hotmail.com
Technology Editor	50120876	สุรัชย์ อุดมพร ปรีชา	0850967 828	misterkikkok@hotmail.com
Staff	50120302	ทิพาพร รุ่งโรจน์	0841666 707	
	50120487	เพชร ป่าไผ่	0850850 805	meen_namesis@hotmail. com
	50420082	ณัฐวุฒิ เขียวชาญ กิจ	0896088 693	m-zero-55@hotmail.com

	50420099	ตุลยวัฒน์ แสน พันธ์มิตร	0839208 047	Spiritsoul-gun@hotmail.com
--	----------	----------------------------	----------------	----------------------------

Administration Division

Admin. Manager	50421164	บุรพา แก้ว แหวน	08-6141- 2233	riquelmaw@hotmail.com
Treasury	50624725	ธิดาภรณ์ เท้าไร สง	08-9440- 1618	may_horn@hotmail.com
Assistant	50120708	วรรณรดา มนาคติชั้นสูง	08-1493- 4636	baitoeywan@hotmail.com
Admin. Supervisor	50425841	ชญาณิศสัยงาม	08-3892- 8007	kitty_woody@hotmail.com
Staff	50421065	ธนัชพร ชยาวุฒิ คุณ	08-6214- 6549	donut_m2@hotmail.com
	50421072	ธนากร กิตติวิมล พรรณ	08-0993- 1108	bakk776@hotmail.com

Arts Division

Arts Editor	50120289	ทินพัฒน์ ประจักษ์สุวิถิ	08-3981- 2266	abenga4215@hotmail.com
Layout Supervisor	50120173	ชาญเดช เตชะ เทียมจันทร์	08-3120- 0909	fearfity@hotmail.com
Staff	50120722	วรลาก มาลัย มาลัย	08-3136- 0055	aha913@hotmail.com
	50420174	เพิ่มพงศ์ สัทธาธิก	08-6672- 0050	dark_mac132@hotmail.com
	50421362	สุธีรา คงอยู่	08-5333- 4771	queenhana_@hotmail.com
Illustration Super.	50022279	เกรียงไกร โกมุที กุล	08-3719- 8913	shiwa_stories@hotmail.com

Assistant	50120074	กิตติภัทร วัฒนา ภรณ์	08-0562- 8511	zendo_p@hotmail.com
	50421164	บุรพา แก้วแหวน	08-6141- 2233	riquelmaw@hotmail.com

Marketing Division

Marketing Manager	50624800	พิชามญชุ์ แสงอุทัย	08-3223- 5002	mill_majic@hotmail.com
Sales Supervisor	50421362	สุธีรา คงอยู่	08-5333- 4771	queenhana_@hotmail.com
Staff	50420891	จิตรา บรรจง อักษร	08-3883- 8859	may-nut_lovely@hotmail.com
	50421331	ศิริภัสสร นาง แล	08-7145- 4666	ling_face@hotmail.com
	50421423	อุษาวดี พีช พันธ์ุ์	08-1150- 1570	buddybeam@hotmail.com
	50426053	จุฑารัตน์ ศรี อุดมกิจ	08-9751- 7131	numpeung_1818@hotmail.com
	50624749	นวรรรัตน์ พรหม มี		
	50624787	พรรณวาท สุ เริงฤทธิ์	08-5188- 8578	famp_song@hotmail.com
	50624954	อริญชยา ชันติ วัฒนา	08-4716- 0552	i-alinz@hotmail.com
Circulation Super.	50426213	วิษุวัต ดอก นางแย้ม		
Staff	50421386	โสภณ ณรงค์ ฤทธิ์	08-4096- 2376	big_b.z@hotmail.com
Promotion Super.	50120609	ภาฎา อุษะศิริ	08-1153- 7270	prado_winds@hotmail.com

Assistant	50426022	อำนาจ พงษ์ บุตร	08-7904- 6269	picpaca@hotmail.com
Staff	50420914	จิระวัชรีย์ ระสรานนท์	08-6885- 4440	moo_ouan_3@hotmail.com
	50421102	ธีรรัฐกิจ ทิมา	08-1762- 5234	zax_za2@hotmail.com

● เรื่องหน้าแตกของมหาวิทยาลัยสงฆ์ส่งเสริมสุขภาพ หน้า ๓ ● 'ยอดเหนือยอด' บัณฑิตเหนือของบูรพา หน้า ๖

โพล 'ลานมะพร้าว' ชี้คนในมาแรง ลืออธิการบดี 'ตัวแทน' ตั้งแต่ยังไม่เปิดรับการศึกษา

เสนอจัดเวทีแถลงนโยบายแสดงวิสัยทัศน์ พิถีพิถัน แม้อัธยาศัยกรฯ ใหม่ กลับไม่มั่นใจ

ศุภิสรา อนุชิตภักดิ์ บรรณาธิการ
นิตยสาร 'ลานมะพร้าว'

ประกาศผลพหุวิชาลัยบูรพาว่าครั้งถึงคราวคนใน มีวิสัยทัศน์ และ
คุณธรรมเป็นอธิการบดีสืบต่อ ศ.ดร. สุชาติ อุปัทม์ภักดิ์ ที่จดหมายข่าว
เดือนมิถุนายน ปีหน้า สื่อการให้ข้อมูลชี้แจงด้านนโยบาย อาจจะเป็น
คณะกรรมการสรรหา มีคุณธรรมคำนึงการสรรหาอย่างบริสุทธิ์
ยุติธรรม และอาจเห็นคุณธรรมาภิบาลเป็นศูนย์กลางที่เข้ามามี
ปัญหาคุณธรรมการเรียนการสอนและวิชาการเป็นเรื่องส่วน และยังไม่
ทันจบเปิดรับการศึกษา ก็มีข่าว 'ตัวแทน' ล้มแล้ว

พื้นที่ศึกษา: ศึกษาศาสตร์บัณฑิตวิทยาลัย ๑๒๒ หมู่บ้าน ๑๖๖๖ ไร่ ๑๐๐ ตารางวา

พระเทพฯ เติบโตฯ ๑๕ กวีนิพนธ์
พระราชทานปริญญา ม.บูรพา
พระเทพฯ เติบโตฯ ๑๕ กวีนิพนธ์
พระราชทานปริญญา ม.บูรพา
พระเทพฯ เติบโตฯ ๑๕ กวีนิพนธ์
พระราชทานปริญญา ม.บูรพา
พระเทพฯ เติบโตฯ ๑๕ กวีนิพนธ์
พระราชทานปริญญา ม.บูรพา

แรงงานต่างด้าวเดือนระบาดบางแสน
นายจ้างชอบ 'จ่ายถูก' ตำรวจชอบ 'หัวคิว'
เดือนระบาด ไม่เดือนกึ่งจ่าย นายจ้างชอบ 'จ่ายถูก' ตำรวจชอบ 'หัวคิว'
เดือนระบาด ไม่เดือนกึ่งจ่าย นายจ้างชอบ 'จ่ายถูก' ตำรวจชอบ 'หัวคิว'
เดือนระบาด ไม่เดือนกึ่งจ่าย นายจ้างชอบ 'จ่ายถูก' ตำรวจชอบ 'หัวคิว'

หวัตใหญ่พันธุ์ใหม่ลาม หามนินิตเข้าโรงหมอ เขี่ย 'บูรพา' ม. สร้างเสริมสุขภาพ

นิสิตมหาวิทยาลัยบูรพาป่วยเป็นไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่แล้ว ๑๑ ราย
ฝ่ายบริหารด้านประชาสัมพันธ์เริ่มหวั่นวิตกว่าหากสายพันธุ์นี้ลามถึง
คณาจารย์ทุกคณะแล้ว แต่ไม่ได้รีบความร่วมมือ นิสิตบัณฑิตจาก
โรงพยาบาลมหาวิทยาลัยไม่ตรงกับโรคระบาดภายนอก ภาควิชาการอื่น
สภาพการณ์เป็น 'มหาวิทยาลัยส่งเสริมสุขภาพ'

จากกรณีใช้พื้นที่ของพื้นที่ปลูกข้าว
ชาวพื้นถิ่นของพื้นที่เพื่อทำโครงการปลูก
ข้าวเพื่อคนยากและคนจน ได้มีการนำข้าว
ไปจำหน่ายให้กับเกษตรกรในพื้นที่
ซึ่งมีพื้นที่ปลูกข้าวประมาณ ๒๐๐ ไร่
ในเขตพื้นที่เกษตรกรรมของมหาวิทยาลัย
บูรพา แต่ถูกผู้ที่ไม่ได้เกี่ยวข้อง
นำเมล็ดพันธุ์ไปขายแก่เกษตรกรในพื้นที่
อื่น ซึ่งไม่ได้นำไปปลูกในพื้นที่

ดีดิก 'ยาม' จากนิสิต ส่ง สองโหนดสธฯ พน. รพ.ก. แจง ชี้ขึ้นกับนโยบายแต่ละคณะ

ดีดิก 'ยาม' จากนิสิต ส่ง
สองโหนดสธฯ พน. รพ.ก. แจง
ชี้ขึ้นกับนโยบายแต่ละคณะ
ดีดิก 'ยาม' จากนิสิต ส่ง
สองโหนดสธฯ พน. รพ.ก. แจง
ชี้ขึ้นกับนโยบายแต่ละคณะ

พิธีมอบ: ๒๐๑๐

ส่วนที่ปลูกข้าวที่พื้นที่ปลูกข้าว - ๒๐๐ ไร่
แล้วมีเมล็ดพันธุ์ไปขายแก่เกษตรกรในพื้นที่
อื่น ซึ่งไม่ได้นำไปปลูกในพื้นที่
ซึ่งมีพื้นที่ปลูกข้าวประมาณ ๒๐๐ ไร่
ในเขตพื้นที่เกษตรกรรมของมหาวิทยาลัย
บูรพา แต่ถูกผู้ที่ไม่ได้เกี่ยวข้อง
นำเมล็ดพันธุ์ไปขายแก่เกษตรกรในพื้นที่
อื่น ซึ่งไม่ได้นำไปปลูกในพื้นที่

รายงาน

กลิ่นคูลุง 'วอนนภา' โน้ตกรมโยธาฯ รับผัดชอบ

เขตสงขลา เขตพืชมงคล ๒๖ กันยายน ๒๕๖๖

นอกจากนี้ยังมีการนำเอาสิ่งของมาใช้เพื่อประโยชน์อื่น... (text continues)

ชมรมอาสาสมัครพัฒนาชุมชน (อพช.) เขตพืชมงคล... (text continues)

รูปปั้นที่สร้างขึ้นโดยศิลปินชุมชน... (text continues)

ชมรมอาสาสมัครพัฒนาชุมชน (อพช.) เขตพืชมงคล... (text continues)

ในปีที่ผ่านมามีกิจกรรมต่างๆ... (text continues)

นอกจากนี้ยังได้จัดกิจกรรม... (text continues)

ชมรมอาสาสมัครพัฒนาชุมชน (อพช.) เขตพืชมงคล... (text continues)

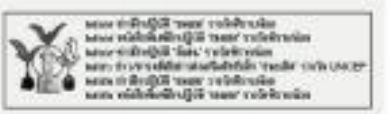
ในปีที่ผ่านมามีกิจกรรมต่างๆ... (text continues)

นอกจากนี้ยังได้จัดกิจกรรม... (text continues)

ชมรมอาสาสมัครพัฒนาชุมชน (อพช.) เขตพืชมงคล... (text continues)

ลานมะพร้าว

หนังสือพิมพ์สิ่งพิมพ์ที่ ๑๒๗... (text continues)

บรรณาธิการ: ๑. ๑๕๖๖๖๖... (text continues)

รายงาน

คำ ‘สาระ-ภาพ’ ของ เด็กเลนกลอง

ฉบับนี้ (๑๓) หน้า ๑๒๖-๑๓๐

นิวยอร์กสร้างงาน โลกในกรอบขนาดตัวกับ สมบัติ ๗ ปี ที่เป็นผู้ใหญ่

“โลกสมัยใหม่ ไม่ได้ทำให้เราไม่สนใจกับการถ่ายภาพศิลปะอีกต่อไป ในเวลาที่ผ่านมาผมได้ส่งภาพถ่าย ๓๔ - ๓๕ ปี แล้วก็ได้ขายภาพไปบ้างแล้ว และภาพที่ขายได้ก็จะเป็นภาพที่เกี่ยวกับวิถีชีวิตของชาวบ้านในชุมชนที่มีคนอยู่มากมายในจังหวัดเชียงใหม่ และในกรุงเทพฯ”

“สิ่งที่ผมชอบมากที่สุดก็คือการถ่ายภาพในเชิงศิลปะ ผมชอบถ่ายภาพที่ดูแล้วเหมือนเหมือนว่าช่างภาพได้บอกเล่าเรื่องราวให้เราได้เห็นด้วยตัวเอง”

“ผมชอบถ่ายภาพที่ดูแล้วเหมือนว่าช่างภาพได้บอกเล่าเรื่องราวให้เราได้เห็นด้วยตัวเอง”

“ผมชอบถ่ายภาพที่ดูแล้วเหมือนว่าช่างภาพได้บอกเล่าเรื่องราวให้เราได้เห็นด้วยตัวเอง”

เบญจมาภรณ์ ศรีทนต์-ศรีทนต์ ผู้ใหญ่คนหนึ่งที่ชื่นชอบการถ่ายภาพ

“ผม (เบญจมาภรณ์ ศรีทนต์) เป็นช่างภาพสมัครเล่นที่ชอบถ่ายภาพที่ดูแล้วเหมือนเหมือนว่าช่างภาพได้บอกเล่าเรื่องราวให้เราได้เห็นด้วยตัวเอง”

“ผมชอบถ่ายภาพที่ดูแล้วเหมือนว่าช่างภาพได้บอกเล่าเรื่องราวให้เราได้เห็นด้วยตัวเอง”

“ผมชอบถ่ายภาพที่ดูแล้วเหมือนว่าช่างภาพได้บอกเล่าเรื่องราวให้เราได้เห็นด้วยตัวเอง”

“ผมชอบถ่ายภาพที่ดูแล้วเหมือนว่าช่างภาพได้บอกเล่าเรื่องราวให้เราได้เห็นด้วยตัวเอง”

เบญจมาภรณ์ ศรีทนต์-ศรีทนต์ ผู้ใหญ่คนหนึ่งที่ชื่นชอบการถ่ายภาพ

“ผมชอบถ่ายภาพที่ดูแล้วเหมือนว่าช่างภาพได้บอกเล่าเรื่องราวให้เราได้เห็นด้วยตัวเอง”

“ผมชอบถ่ายภาพที่ดูแล้วเหมือนว่าช่างภาพได้บอกเล่าเรื่องราวให้เราได้เห็นด้วยตัวเอง”

“ผมชอบถ่ายภาพที่ดูแล้วเหมือนว่าช่างภาพได้บอกเล่าเรื่องราวให้เราได้เห็นด้วยตัวเอง”

“ผมชอบถ่ายภาพที่ดูแล้วเหมือนว่าช่างภาพได้บอกเล่าเรื่องราวให้เราได้เห็นด้วยตัวเอง”

“ผมชอบถ่ายภาพที่ดูแล้วเหมือนว่าช่างภาพได้บอกเล่าเรื่องราวให้เราได้เห็นด้วยตัวเอง”

ภาพของเบญจมาภรณ์-ศรีทนต์-ศรีทนต์ ผู้ใหญ่คนหนึ่งที่ชื่นชอบการถ่ายภาพ

“ผมชอบถ่ายภาพที่ดูแล้วเหมือนว่าช่างภาพได้บอกเล่าเรื่องราวให้เราได้เห็นด้วยตัวเอง”

“ผมชอบถ่ายภาพที่ดูแล้วเหมือนว่าช่างภาพได้บอกเล่าเรื่องราวให้เราได้เห็นด้วยตัวเอง”

“ผมชอบถ่ายภาพที่ดูแล้วเหมือนว่าช่างภาพได้บอกเล่าเรื่องราวให้เราได้เห็นด้วยตัวเอง”

“ผมชอบถ่ายภาพที่ดูแล้วเหมือนว่าช่างภาพได้บอกเล่าเรื่องราวให้เราได้เห็นด้วยตัวเอง”

“ผมชอบถ่ายภาพที่ดูแล้วเหมือนว่าช่างภาพได้บอกเล่าเรื่องราวให้เราได้เห็นด้วยตัวเอง”

“ผมชอบถ่ายภาพที่ดูแล้วเหมือนว่าช่างภาพได้บอกเล่าเรื่องราวให้เราได้เห็นด้วยตัวเอง”

“ผมชอบถ่ายภาพที่ดูแล้วเหมือนว่าช่างภาพได้บอกเล่าเรื่องราวให้เราได้เห็นด้วยตัวเอง”

“ผมชอบถ่ายภาพที่ดูแล้วเหมือนว่าช่างภาพได้บอกเล่าเรื่องราวให้เราได้เห็นด้วยตัวเอง”

“ผมชอบถ่ายภาพที่ดูแล้วเหมือนว่าช่างภาพได้บอกเล่าเรื่องราวให้เราได้เห็นด้วยตัวเอง”

“ผมชอบถ่ายภาพที่ดูแล้วเหมือนว่าช่างภาพได้บอกเล่าเรื่องราวให้เราได้เห็นด้วยตัวเอง”

“ผมชอบถ่ายภาพที่ดูแล้วเหมือนว่าช่างภาพได้บอกเล่าเรื่องราวให้เราได้เห็นด้วยตัวเอง”

รับนิตยสารวิทยาศาสตร์ปีหน้า เกสซ์ฯ คณะใหม่ต่อคิวรออ่าน

ถึงหน้า เดือนสิงหาคม ๒๕๖๓ ๒๕๖๓ ๒๕๖๓
ฉบับที่ ๓๖ ฉบับที่ ๒๓

บรรณาธิการวารสารวิทยาศาสตร์ เป็นคณะบรรณาธิการของนิตยสาร ๓ สาขา วิชาวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศ ปีหน้า สถาบันวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีจะเปลี่ยนชื่อเป็นสถาบันวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อสอดคล้องกับชื่อของนิตยสาร ๓ สาขา วิชาวิทยาศาสตร์

ดร. สุตชาติ สุตชาติ บรรณาธิการวารสารวิทยาศาสตร์ ๓ สาขา วิชาวิทยาศาสตร์

ได้ทั้งคณะมีมติรับส่งต่อวารสารฉบับนี้ โดยสถาบันวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีจะเปลี่ยนชื่อเป็นสถาบันวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อสอดคล้องกับชื่อของนิตยสาร ๓ สาขา วิชาวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศ ปีหน้า สถาบันวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีจะเปลี่ยนชื่อเป็นสถาบันวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อสอดคล้องกับชื่อของนิตยสาร ๓ สาขา วิชาวิทยาศาสตร์

ดร. สุตชาติ บรรณาธิการวารสารวิทยาศาสตร์ ๓ สาขา วิชาวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศ ปีหน้า สถาบันวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีจะเปลี่ยนชื่อเป็นสถาบันวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อสอดคล้องกับชื่อของนิตยสาร ๓ สาขา วิชาวิทยาศาสตร์

ดร. สุตชาติ บรรณาธิการวารสารวิทยาศาสตร์ ๓ สาขา วิชาวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศ ปีหน้า สถาบันวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีจะเปลี่ยนชื่อเป็นสถาบันวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อสอดคล้องกับชื่อของนิตยสาร ๓ สาขา วิชาวิทยาศาสตร์

ดูใน ๑๐๐ มหาวิทยาลัยเอเชีย ผื่น 'อธิการบดี' ม.บูรพา

ผลการดำเนินงานมหาวิทยาลัยในภูมิภาคเอเชีย ประจำปี ๒๕๖๒ โดย ๑๐๐ Asian University Rankings... (Text continues with details of the ranking and university performance)

มหาวิทยาลัยบูรพา... (Text continues with details of Burapha University's performance and news)

ข่าวประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยบูรพา

วันที่	เรื่อง	สาขา
๒๕	๒๕	๒๕
๒๖	๒๖	๒๖
๒๗	๒๗	๒๗
๒๘	๒๘	๒๘
๒๙	๒๙	๒๙
๓๐	๓๐	๓๐
๓๑	๓๑	๓๑
๑	๑	๑
๒	๒	๒
๓	๓	๓
๔	๔	๔
๕	๕	๕

เว็บไซต์: www.burapha.ac.th

รายงาน

เงินสะพัดกว่า ร้อยล้าน วันรับปริญญา

เงินสะพัดกว่า ๑ พันล้านบาทไหลเข้ามาในกระเป๋าของบัณฑิตจบใหม่ทั่วประเทศในวันรับปริญญา เมื่อเทียบกับช่วงก่อนโควิด-19 ปีรับปริญญาของบัณฑิตจบใหม่ทั่วประเทศสะพัดกว่า ๒ พันล้านบาท

เมื่อ “วันรับปริญญา” ของบัณฑิตจบใหม่มาถึงแล้ว ก็ถือเป็นช่วงเวลาแห่งความสุขและความสำเร็จของบัณฑิตจบใหม่ทั่วประเทศ ซึ่งในปีนี้คาดว่าจะมีบัณฑิตจบใหม่ทั่วประเทศกว่า ๑ ล้านคน ซึ่งถือว่าเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาถึง ๑ แสนคน

ป. ไร ช่างรับปริญญา ป. ๓

สำหรับปีนี้บัณฑิตจบใหม่ทั่วประเทศคาดว่าจะมีกว่า ๑ ล้านคน ซึ่งถือว่าเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาถึง ๑ แสนคน ซึ่งถือว่าเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาถึง ๑ แสนคน ซึ่งถือว่าเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาถึง ๑ แสนคน

บัณฑิตจบใหม่ทั่วประเทศคาดว่าจะมีกว่า ๑ ล้านคน ซึ่งถือว่าเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาถึง ๑ แสนคน ซึ่งถือว่าเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาถึง ๑ แสนคน

บัณฑิตจบใหม่ทั่วประเทศคาดว่าจะมีกว่า ๑ ล้านคน ซึ่งถือว่าเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาถึง ๑ แสนคน ซึ่งถือว่าเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาถึง ๑ แสนคน

บัณฑิตจบใหม่ทั่วประเทศคาดว่าจะมีกว่า ๑ ล้านคน ซึ่งถือว่าเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาถึง ๑ แสนคน ซึ่งถือว่าเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาถึง ๑ แสนคน

บัณฑิตจบใหม่ทั่วประเทศคาดว่าจะมีกว่า ๑ ล้านคน ซึ่งถือว่าเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาถึง ๑ แสนคน ซึ่งถือว่าเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาถึง ๑ แสนคน

บัณฑิตจบใหม่ทั่วประเทศคาดว่าจะมีกว่า ๑ ล้านคน ซึ่งถือว่าเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาถึง ๑ แสนคน ซึ่งถือว่าเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาถึง ๑ แสนคน

บัณฑิตจบใหม่ทั่วประเทศคาดว่าจะมีกว่า ๑ ล้านคน ซึ่งถือว่าเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาถึง ๑ แสนคน ซึ่งถือว่าเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาถึง ๑ แสนคน

บัณฑิตจบใหม่ทั่วประเทศคาดว่าจะมีกว่า ๑ ล้านคน ซึ่งถือว่าเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาถึง ๑ แสนคน ซึ่งถือว่าเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาถึง ๑ แสนคน

บัณฑิตจบใหม่ทั่วประเทศคาดว่าจะมีกว่า ๑ ล้านคน ซึ่งถือว่าเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาถึง ๑ แสนคน ซึ่งถือว่าเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาถึง ๑ แสนคน

บัณฑิตจบใหม่ทั่วประเทศคาดว่าจะมีกว่า ๑ ล้านคน ซึ่งถือว่าเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาถึง ๑ แสนคน ซึ่งถือว่าเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาถึง ๑ แสนคน

บัณฑิตจบใหม่ทั่วประเทศคาดว่าจะมีกว่า ๑ ล้านคน ซึ่งถือว่าเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาถึง ๑ แสนคน ซึ่งถือว่าเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาถึง ๑ แสนคน

บัณฑิตจบใหม่ทั่วประเทศคาดว่าจะมีกว่า ๑ ล้านคน ซึ่งถือว่าเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาถึง ๑ แสนคน ซึ่งถือว่าเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาถึง ๑ แสนคน

บัณฑิตจบใหม่ทั่วประเทศคาดว่าจะมีกว่า ๑ ล้านคน ซึ่งถือว่าเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาถึง ๑ แสนคน ซึ่งถือว่าเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาถึง ๑ แสนคน

โรตารี มิว นิเวศน์ วิลล์ บ้านสวน
 Condo 55 แอนด์ แอนด์ เวย์ ออทดอร์
 ศูนย์รวมของดีครบถ้วน
 โทร. 09-0941-7174

มู๋ นัย นี๊
 Coffee & Bakery
 กาแฟสด Central 8000 | Frodo II internet cafe
 บริการจัดส่ง | โทร. 09-1223-3790
 บริการเคาน์เตอร์ 20 บาท เท่านั้น | NOT FROM HOME

www.coconews.in.th

ซีอีโอ ลานมะพร้าว

อ่านก่อนคิด ตามข้อมูลทุกประการ

วันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๖๒ ปีระจำเมือง ๒๕๖๒ ๑๑๓ ๒ ปีที่

ตู้น้ำม.บุบๆ ไร้มาตรฐาน ตะใคร้เกาะสนิมกริ่ง

นิสิตวัยตู้น้ำสกปรกจนหมักบ้านและผู้เก็บขยะกริ่งแก่เพื่อสุขอนามัยของนิสิตและบุคลากร

เครื่องทำน้ำเย็นมหาวิทยาลัยบูรพาเกิดคราบสนิม และ ตะใคร้ เนื่องจากขาดการตรวจสอบและทำความสะอาดตู้ตั้ง ภายในและนอกตู้ ผู้เชี่ยวชาญสาขาวิชาอนามัยสิ่งแวดล้อม มีสิทธิ์ ก่อร่างร่วม ตัวจุดพบจึงจกตาอยู่ในตู้น้ำคณะมนุษยฯ [คลิกเพื่อดูรูป](#)

สภาพเครื่องทำน้ำเย็นได้คณะมนุษยฯ หน้าห้องนำหญิง ชั้น ๑ พบน้ำมีตะใคร้ สนิมเกาะ และจึงจกตาอยู่ในตู้น้ำ

ก่อสร้างบางแสนพิศพ.ร.บ. หวันเกิดอันตรายต่อนิสิต

อาคารพาณิชย์ชั้นบนบางแสนสาย ๔ ได้ก่อสร้างผิดมาตรฐาน พ.ร.บ.ควบคุมอาคาร ๒๕๖๒ นิสิตวันไม่ปลอดภัย ครอบงำ เดี่ยวจะตรวจสอบ หัวหน้าคณะงานด้านสภานป้องกันแล้ว มรดก พื้นที่มีจำกัด

จากสภพปัจจุบันมีการก่อสร้างอาคารพาณิชย์จำนวนมาก บริเวณถนนบางแสนสาย ๔ ได้ ส.สนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี รวม มหาวิทยาลัยบูรพา ทำให้ประชาชนที่อาศัยอยู่บริเวณข้างเคียงเกิด ความตื่นตัวในความปลอดภัยของตนเอง [คลิกเพื่อดูรูป](#)

อาคารพาณิชย์ที่กำลังก่อสร้างบนพื้นที่จำกัดผิดมาตรฐาน พ.ร.บ.

ลานมะพร้าว

มาตรฐานค่า!

สวัสดิภาพ สุขอนามัยของภูมิภาคและบุคลากร คือสิ่งที่มหาวิทยาลัยควรให้ความสำคัญเป็นลำดับต้น ๆ นอกจากให้ความสำคัญทางด้านบุคลากรแล้ว อีกสิ่งหนึ่งที่มีบทบาทและผลต่อมหาวิทยาลัย องค์การสวัสดิการของนิสิตและบุคลากรโดยตรง คือเรื่องค่าจ้างเงินที่มหาวิทยาลัยควรไม่ดึงผลประโยชน์ต้องมีการวินิจฉัยจากฝ่ายสหภาพนักศึกษาเข้ามา

การปรับลดค่าจ้าง หรือ ค่าเงินที่มหาวิทยาลัยมอบให้แก่นักศึกษาในสถานศึกษา และการเอาไปใส่ชุด "หลวงพระบาง" แทนค่าที่นักศึกษาได้ควรจะมี

ผู้นำเงินเดือนค่าตอบแทน ค่าตอบแทนของนักศึกษาบางส่วนนี้ คือความหวังที่เป็นอยู่ซึ่งไม่ควรจะเกิดขึ้นกับมหาวิทยาลัยที่เข้าร่วมโครงการ "มหาวิทยาลัยสัมพันธ์สามในสุพรรณ" ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) หากว่ามหาวิทยาลัยของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้ยื่นข้อเสนอก่อนแล้ว การจึงร่วมโครงการกับ สกอ. คงเป็นไปอย่างสมบูรณ์ได้

สหภาพนิสิตและบุคลากรของนิสิตและบุคลากรที่เข้าร่วมกับด้านสหภาพของนิสิตและบุคลากร

ถึงแม้ว่าจะมีกำหนดการทำความเข้าใจกับผู้นำทีม ซึ่งมีความเป็นเชิงฉันทโนภพไปกับการทำความเข้าใจความละเอียดของนิสิตและบุคลากรของมหาวิทยาลัยและบุคลากร

จึงไม่ใช่เรื่องยากและหาไปก็มีความสามารถของนิสิตและบุคลากรที่จะจัดให้มีการประชุมเพื่อหาเสียงเสียงของนิสิตและบุคลากร

ขอฝากไปถึงผู้บริหาร บุคลากรในมหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุพรรณและบุคลากรในจังหวัดอื่น ๆ แต่สำคัญต่อคนส่วนมาก คือให้สามารถให้โอกาสได้อย่างมีมาตรฐานอย่างถาวร...

บทสรุปงบฯ '๕๔

ขอแค่มีมากกินน้อย

ที่ผ่านมายุทธศาสตร์ของรัฐบาลอภิสิทธิ์ฯ จึงมุ่งเน้นการแก้ไขปัญหาความยากจนของประชาชนที่เดือดร้อน ซึ่งมาตรการดังกล่าวได้ถูกบรรจุอยู่ในกรอบของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๑ โดยมุ่งเน้น ๓ ประเด็น ได้แก่ ๑. ลดความเหลื่อมล้ำ ๒. เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ๓. แก้ไขปัญหาสังคมและสิ่งแวดล้อม

ถึงแม้ว่ารัฐบาลอภิสิทธิ์ฯ จะให้ความสำคัญกับเรื่องดังกล่าว แต่ในทางปฏิบัติกลับพบว่า มาตรการดังกล่าวยังไม่สามารถแก้ไขปัญหาความยากจนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำ ซึ่งยังคงเป็นปัญหาสำคัญที่ประชาชนส่วนใหญ่ยังคงประสบอยู่

อย่างไรก็ดี รัฐบาลอภิสิทธิ์ฯ ได้ให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหาความยากจนของประชาชนที่เดือดร้อน โดยได้ดำเนินมาตรการต่างๆ มากมาย เช่น การเพิ่มค่าจ้างขั้นต่ำ การเพิ่มค่าตอบแทนของบุคลากรในสถานศึกษา และการเพิ่มค่าตอบแทนของบุคลากรในหน่วยงานราชการ เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม มาตรการดังกล่าวยังไม่สามารถแก้ไขปัญหาความยากจนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำ ซึ่งยังคงเป็นปัญหาสำคัญที่ประชาชนส่วนใหญ่ยังคงประสบอยู่

สำหรับกรณีของครูและบุคลากรในสถานศึกษา รัฐบาลอภิสิทธิ์ฯ ได้ให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหาความยากจนของครูและบุคลากรในสถานศึกษา โดยได้ดำเนินมาตรการต่างๆ มากมาย เช่น การเพิ่มค่าจ้างขั้นต่ำ การเพิ่มค่าตอบแทนของบุคลากรในสถานศึกษา และการเพิ่มค่าตอบแทนของบุคลากรในหน่วยงานราชการ เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม มาตรการดังกล่าวยังไม่สามารถแก้ไขปัญหาความยากจนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำ ซึ่งยังคงเป็นปัญหาสำคัญที่ประชาชนส่วนใหญ่ยังคงประสบอยู่

จึงเป็นที่น่าเสียดายที่ มาตรการดังกล่าวยังไม่สามารถแก้ไขปัญหาความยากจนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำ ซึ่งยังคงเป็นปัญหาสำคัญที่ประชาชนส่วนใหญ่ยังคงประสบอยู่

ประชาชนที่ประสบความยากจน เหลืออีกประชาชนเป็นร้อยเป็นพันคน

แต่ที่รัฐบาลอภิสิทธิ์ฯ จะให้ความสำคัญกับเรื่องดังกล่าว แต่ในทางปฏิบัติกลับพบว่า มาตรการดังกล่าวยังไม่สามารถแก้ไขปัญหาความยากจนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำ ซึ่งยังคงเป็นปัญหาสำคัญที่ประชาชนส่วนใหญ่ยังคงประสบอยู่

อย่างไรก็ตาม มาตรการดังกล่าวยังไม่สามารถแก้ไขปัญหาความยากจนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำ ซึ่งยังคงเป็นปัญหาสำคัญที่ประชาชนส่วนใหญ่ยังคงประสบอยู่

อย่างไรก็ตาม มาตรการดังกล่าวยังไม่สามารถแก้ไขปัญหาความยากจนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำ ซึ่งยังคงเป็นปัญหาสำคัญที่ประชาชนส่วนใหญ่ยังคงประสบอยู่

อย่างไรก็ตาม มาตรการดังกล่าวยังไม่สามารถแก้ไขปัญหาความยากจนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำ ซึ่งยังคงเป็นปัญหาสำคัญที่ประชาชนส่วนใหญ่ยังคงประสบอยู่

อย่างไรก็ตาม มาตรการดังกล่าวยังไม่สามารถแก้ไขปัญหาความยากจนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำ ซึ่งยังคงเป็นปัญหาสำคัญที่ประชาชนส่วนใหญ่ยังคงประสบอยู่

อย่างไรก็ตาม มาตรการดังกล่าวยังไม่สามารถแก้ไขปัญหาความยากจนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำ ซึ่งยังคงเป็นปัญหาสำคัญที่ประชาชนส่วนใหญ่ยังคงประสบอยู่

อย่างไรก็ตาม มาตรการดังกล่าวยังไม่สามารถแก้ไขปัญหาความยากจนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำ ซึ่งยังคงเป็นปัญหาสำคัญที่ประชาชนส่วนใหญ่ยังคงประสบอยู่

อย่างไรก็ตาม มาตรการดังกล่าวยังไม่สามารถแก้ไขปัญหาความยากจนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำ ซึ่งยังคงเป็นปัญหาสำคัญที่ประชาชนส่วนใหญ่ยังคงประสบอยู่

ส กู ป พิ เ ศษ

ตำนาน “ข้าวหลามจอมพล” สืบจากรุ่นทวดถึงรุ่นเหลน

เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๑๑ สมัยที่จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ท่านได้วางแผนที่จะมาพักบริเวณวัดเขาหลวงทางเขมร เป็นสมัยที่ “แม่หมิ่น” หรือ “ชาวหมิ่น” เพิ่งจะเริ่มทำข้าวหลามขายแถวๆ ตอนนั้นแถวหมิ่นมีอยู่ ๑๘ มิถุนี แถวเขาไปชายฝั่งเขมรพร้อมกับหลาน ซึ่งหลานของ “ชาวหมิ่น” ก็คือคุณป้า โทโจว ศรีสุภประเสริฐ ของ “น้ำเกาะ” ซึ่งเป็นรุ่นทวด ผู้เป็นป้าของราวีให้ฉัน

พี่ของพ่อผมคือ ธนะรัชต์ ต้องกินข้าวประทวนข้าวหลามดีข้าวโพดๆ ไร่นาๆ จึงบอกให้ “แม่หมิ่น” ไปเอาข้าวหลามให้รับประทานบ้างดี และท่านก็ประทับใจในรสชาติมาก จนกระทั่งเป็นบ่าวตัวใหญ่โตในหน้าที่หมิ่นเดิมที และได้ตั้งฉายาให้ท่านเป็น “ข้าวหลามจอมพล”

นางพรรณดี ศรีสุภประเสริฐ เรียกสั้นๆ ว่า “น้ำเกาะ” ผู้สืบทอด “ร้านแม่หมิ่น” หรือที่คนเขมรเรียกว่า “ร้านข้าวหลามจอมพล” คนซึ่งดูไปแล้วว่าตอนนี้ต่างจากเมื่อก่อนมาก เพราะเมื่อก่อนข้าวหลามพอร่วนจะเปิดขายกับคนเขมรถึงสี่ร้านเท่านั้น ขายบริเวณเขมาศรกรุงสมเด็จขวี่ร้านข้างที่นาฝั่งโพธิ์ซึ่งอันซายอ จนสองซายอกรุงหม

ไปอีก ถึงวันตอนนี้มีมากก็จริง แต่ขายไม่ค่อยดีเหมือนเมื่อก่อน สิบกลาได้วันละละวัน จะทำขายกับโรงอะบ้อๆ เพื่อขายให้หมดภายในแต่ละวันไม่ให้เหลือค้างคืน

ร้านอื่นๆ ที่ขายได้น้อยหรือเป็นร้านหน้าโพธิ์ๆ ต้องกระจายไปขายตามอโศกหรือบ้านเกาะ บอกว่าร้านของคุณป้าก็ขายดีมากก็อยู่ใกล้ๆ ขายน้อยอยู่สุด ฮาซิงอยู่บ้านที่อยู่ใต้พระ “โต๊ว”

ข้าวหลามหมิ่นคนเป็นเอกลักษณ์ประจำจังหวัดชลบุรี เช่นคนว่าจะต้องไม่กินปลา ข้าวหลาม หมิ่นคนแต่ต้องมีเนื้อคอกุ้ง กระบอก มีกลิ่นหอมจากไม้และกะทิ ส่วนผสมทุกอย่างเข้ากันเข้าอย่างดี รสชาติกลมกล่อม หอมหวานน่ารับประทาน เพราะราคาของจังหวัดเรามีวิธีการทำอย่างพิถีพิถัน ต้องใส่ใจตั้งแต่การคัดเลือกไม้ต้นอ่อนบรรจุข้าวหลาม

ไม้นั้นเราจะใช้คนคัดโดยจะคัดเลือกหรือการขูดผิวบ้างถึงกับผิวๆ บางทีต้องไปตัดที่เขมร เพราะในพื้นที่เหล่านี้จะมีไม้ที่มีคุณสมบัติคุณภาพดีซึ่งคนที่รับจ้างตัดไม้ก็มีคนมีส่วนไม้ที่ปลูกเพื่อตัดขายเป็นของค้ำของด้วยส่วนหนึ่ง อีกส่วนหนึ่งก็เป็นต้นไม้ที่ไม่มีเจ้าของ

ข้าวเหนียวต้องล้างน้ำให้สะอาด ล้างก็ใส่ในน้ำสะอาดประมาณ ๒ ชั่วโมง แล้วค่อยรินน้ำออก “ข้าวเหนียวที่เจมน้ำมาทำข้าวหลามของน้ำนั้นจะต้องไม่แช่ข้าวค้างคืน เพราะไม่เช่นนั้นมันจะดำให้ข้าวเหนียวกลายเป็นฮารหลังจากนั้นจะให้หน้าข้าวดำ เมื่อก่อนจะพรวนและกวนและสุกแล้วแยกตัวกันไป”

นอกจากนี้คุณภาพหมิ่น น้ำเกาะ จะรับแล้วผลอดเวลา ร้อนโรตลูกข้าวด้วยน้ำเสียงดีรับหวาน ถึงลูกให้ลูกคำที่หมิ่นและจีน

ถึงแม้ว่าเมื่อคนค้าไม้ได้ผลงอาหารหรือขนมออกมาแล้ว “โรงน้ำจะกินคุณภาพของวัสดุดีมากกว่า บางคนที่ซื้อจากโรงอื่นแล้วกินไม่ได้ เพราะมันมีกลิ่นเหม็น พอเจออย่างนั้นเขาก็คิดไม่มาแล้ว ของก็กินไปซื้อโรงอื่นแทน”

“บางรัฐก็ภูมิใจมากที่นำโสมกับข้าวหลามและโล่สืบทอดกว่าทำข้าวหลามมาจากชาวเขมรจนรุ่นบ้านแล้วก็เป็นรุ่นทวด น่าดีใจที่มีอาชีพสุจริตทำ ฮาซิงจะขายแบบนี้ไปเรื่อยๆ แล้วให้ลูกหลานสืบทอดต่อไป แต่ที่สำคัญ การขายของจะต้องมีใจดีนะ ถ้าใจไม่รักขายไม่ได้ ไม่มีความสุขหรอก ไม่ว่าอากาศจะร้อนแค่ไหน เราก็ต้องรับมันในลูกคำที่วัน “ข้าวหลามจอมพล” แม้จะเป็นอาชีพ ขายของ

เล็กๆ น้อยๆ ที่ไม่ตั้งใจของเขมรคนหมิ่นพลกร่างขาว ไม่มีเงินเดือนเป็นหมื่นแสน แต่ก็สามารถสร้างความภาคภูมิใจมาเพียงด้วยบรรพบุรุษผู้ถูกตีเกลียด...

.....

หนังสือพิมพ์ลานมะพร้าวและลานมะพร้าวออนไลน์
(www.coconews.in.th)

ปิดตำนานหนังสือพิมพ์ลานมะพร้าวและลานมะพร้าวออนไลน์ ผลงานชาววารสารศาสตร์ 20 ปี เคียงข้างประชาคมมหาวิทยาลัยบูรพา พร้อมรายงานข่าวและนำเสนอข้อเท็จจริง ยึดมั่นในสโลแกน ลานความคิด ตามติดทุกเหตุการณ์

หนังสือพิมพ์ลานมะพร้าวและลานมะพร้าวออนไลน์ (www.coconews.in.th) เป็นหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติของสาขาวิชาวารสารศาสตร์ ภาควิชานิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา โดยหนังสือพิมพ์ลานมะพร้าว ฉบับแรกเป็นผลงานของนิสิตสาขาประชาสัมพันธ์และวาริชวิทยา ตีพิมพ์เมื่อเดือนกันยายน ปี พ.ศ. 2541 จากนั้น 6 ปีผ่านไป หนังสือพิมพ์ลานมะพร้าวได้แจ้งเกิดอย่างเป็นทางการในปี 2547 โดยนิสิตสาขาวารสารศาสตร์ รุ่นที่ 1 ร่วมกับการเปิดตัวของลานมะพร้าวออนไลน์

ตลอดระยะเวลา 20 ปี หนังสือพิมพ์ลานมะพร้าวและลานมะพร้าวออนไลน์ เป็นสื่อที่จัดทำขึ้นโดยมีเป้าหมายเพื่อสร้างประโยชน์ให้กับชาวมหาวิทยาลัยบูรพาและคนในชุมชนพื้นที่ใกล้เคียง โดย รศ.ดร.สุกัญญา บุรณเดชาชัย อาจารย์ผู้ก่อตั้งสาขาวิชาวารสารศาสตร์ และผู้ก่อตั้งหนังสือพิมพ์ลานมะพร้าว, ลานมะพร้าวออนไลน์ (www.coconews.in.th) และนิตยสาร ACOCO เล่าถึงจุดเริ่มต้นของหนังสือพิมพ์ลานมะพร้าวว่า ได้ริเริ่มตั้งแต่ปีพ.ศ. 2541 ซึ่งในตอนนั้นภาควิชานิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี ยังไม่มีการจัดตั้งสาขาวิชาวารสารศาสตร์ขึ้นมาแต่หนังสือพิมพ์ลานมะพร้าวนั้นเกิดจากนิสิตสาขาวิชาประชาสัมพันธ์และสาขาวิชาวารสารศาสตร์

วิทยาและสื่อสารการแสดงร่วมกันก่อตั้งและจัดทำขึ้นมาในรายวิชาการวารสารศาสตร์เบื้องต้น หลังจากนั้นในปีพ.ศ. 2547 จึงมีการจัดตั้งสาขาวิชาวารสารศาสตร์ และมีการเชิญนักวิชาชีพต่าง ๆ เข้าสอน เพื่อทำให้นิสิตในสาขานั้นมีความรู้แข็งแกร่งมากยิ่งขึ้น

รศ.ดร.สุกัญญา บูรณเดชาชัย

“ห้องปฏิบัติการลานมะพร้าว นั้น ในช่วงแรกมีการช่วยกันระหว่างนิสิตวารสารศาสตร์รุ่นแรก อาจารย์อุณาโลม จันทร์รุ่งมณีกุล และครูช่วยกันหาพื้นที่ เพื่อสร้างห้องปฏิบัติงานลานมะพร้าวขึ้นมา เมื่อก่อนห้องนี้เป็นห้องเก็บของ โดยในช่วงนั้นทางคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ไม่ได้ให้ความเอื้ออำนวยแก่ห้องลานมะพร้าวมากนัก แต่เมื่อมีการทำเรื่องขอใช้พื้นที่อย่างถูกต้องก็ทำให้ห้องลานมะพร้าวอยู่มาจนถึงปัจจุบัน” รศ.ดร.สุกัญญา กล่าว

อาจารย์ผู้ก่อตั้งสาขาวิชาวารสารศาสตร์ กล่าวต่อว่า จุดยืนของหนังสือพิมพ์ลานมะพร้าว นั้น คือการทำข่าวเพื่อประชาคมภายในมหาวิทยาลัยบูรพา ซึ่งในช่วงแรกหนังสือพิมพ์ลานมะพร้าวยังไม่ได้มีบทบาทในมหาวิทยาลัยมากนัก แต่เมื่อนิสิตวารสารศาสตร์รุ่นแรกเข้ามาทำข่าวเกี่ยวกับการออกนอกระบบของมหาวิทยาลัยบูรพาทำให้ข่าวได้รางวัลของสมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทยส่งผลให้หนังสือพิมพ์ลานมะพร้าวเป็นที่จับตามองมากยิ่งขึ้น โดยหนังสือพิมพ์ลานมะพร้าวนั้นเป็นหนังสือพิมพ์ที่ทำงานอย่างเป็นมืออาชีพ มีจุดหมายเพื่อรับใช้ชุมชนอย่างแท้จริง

รศ.ดร.สุกัญญา กล่าวต่ออีกว่า ในอนาคตของสาขาวิชาวารสารศาสตร์มีการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรเป็นสาขาวิชาวารสารคอนเวอร์เจนซ์ ซึ่งมีเนื้อหาด้วยกัน 3 ส่วน คือ เทคโนโลยี คิวติวเคราะห์ และเนื้อหาทางวารสารศาสตร์ ส่วนหนังสือพิมพ์ลานมะพร้าวในอนาคตนั้นอาจจะมีการปรับเปลี่ยนให้เข้ากับยุคสมัยมากยิ่งขึ้น โดยอาจจะเปลี่ยนไปเป็นการทำสถานีข่าวผ่านช่องทางสื่อสังคมออนไลน์

ต่าง ๆ แต่ตัวหนังสือพิมพ์ลานมะพร้าวชั้นนี้อาจจะยังมีอยู่เพื่อเป็นพื้นฐานของการทำวารสารศาสตร์อย่างเข้มแข็ง

อาจารย์ชวรงค์ ลิมป์ปัทมปาณี

อาจารย์ชวรงค์ ลิมป์ปัทมปาณี ประธานสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ ในฐานะผู้สอนรายวิชาสื่อสิ่งพิมพ์อิเล็กทรอนิกส์ รวมถึงรายวิชากฎหมายและจริยธรรมสื่อมวลชน ให้กับสาขาวิชาวารสารศาสตร์ ภาควิชานิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ตั้งแต่รุ่นที่ 1 – 14 กล่าวว่า การนำเสนอข่าวในปัจจุบันนั้นมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบไปตามสื่อที่ก้าวหน้าขึ้น ซึ่งในยุคสารสนเทศที่มีการหลอมรวมสื่อหลากหลายประเภทเข้าด้วยกัน ผู้อ่านนิยมบริโภคสื่อออนไลน์มากยิ่งขึ้น ทักษะในการนำเสนอข่าวผ่านสื่อออนไลน์จึงมีความสำคัญมาก เพราะ การเขียนข่าวมีความแตกต่างกันระหว่างสื่อเก่ากับสื่อใหม่ รวมถึงแพลตฟอร์มที่ต้องการนำเสนอ อาทิ ยูทูป (YouTube), เฟซบุ๊ก (Facebook), ไลน์ (Line), ทวิตเตอร์ (Twitter), อินสตาแกรม (Instagram) เป็นต้น ก็มีความแตกต่างกันไป

อาจารย์ชวรงค์ กล่าวต่อว่า สิ่งที่ทำให้ความสำคัญมากที่สุด คือจรรยาบรรณวิชาชีพของสื่อมวลชน ซึ่งก่อนที่นิสิตสาขาวิชาวารสารศาสตร์จะได้ฝึกปฏิบัติการทำข่าว ได้มีการสอนในรายวิชา กฎหมายและจริยธรรมสื่อมวลชนก่อน ซึ่งได้ปลูกฝังให้นิสิตมีหลักการการทำงานที่ดีและรู้ข้อกฎหมายที่ควรพึงระวัง เนื่องจากสื่อมีการแข่งขันกับเวลาในการนำเสนอข่าว จนเกิดข้อผิดพลาดที่พบเห็นได้ในปัจจุบัน การที่นิสิตให้ความสำคัญในเรื่องนี้จะช่วยลดปัญหาที่จะเกิดขึ้นและสร้างเกราะคุ้มกันให้พวกเขา เมื่อต้องก้าวเข้าสู่สนามทำงานจริง

“การทำลานมะพร้าวออนไลน์จะช่วยให้บัณฑิตได้ฝึกปฏิบัติงานจริง ได้กลิ่นกรองสิ่งที่เรียนมาทั้งหมดเพื่อนำมาใช้ในการทำงาน ทำให้เกิดการตกผลึกความรู้อย่างแท้จริง สภาวะกดดันในการทำงาน รวมถึงปัญหาและอุปสรรคที่บัณฑิตพบเจอ เป็นสิ่งที่พบเห็นได้ทั่วไปเมื่อทำงานจริง ซึ่งในส่วนี้บัณฑิตจะได้เปรียบกว่าคนอื่น เพราะเคยผ่านการทำงานร่วมกับผู้อื่นมาแล้ว ย่อมสามารถปรับตัวได้อย่างรวดเร็ว” อาจารย์ชวรงค์ กล่าว

อาจารย์อัครุฒิ ตำราเรียง

อาจารย์อัครุฒิ ตำราเรียง ผู้ก่อตั้งบริษัท Marvelic Engine Co., Ltd. และนักพัฒนา Open Source CMS ผู้ฝึกสอนการทำเว็บไซต์ให้กับนิสิตสาขาวิชาวารศาสตร์ ภาควิชานิติศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ตั้งแต่วันที่ 1 - 14 กล่าวว่า ในปัจจุบันเว็บไซต์มีความจำเป็นต่อการทำธุรกิจ เพราะเป็นเครื่องมือสำคัญในการนำเสนอข้อมูลหรือสินค้า รวมถึงให้ข้อมูลต่างๆ ที่สะดวกและรวดเร็วต่อกลุ่มลูกค้า ซึ่งเว็บไซต์นั้นต้องการผู้ดูแลในการจัดทำข้อมูลอยู่ตลอดเวลา ทำให้ความรู้ในการสร้างและจัดการเว็บไซต์มีความสำคัญต่อตัวนิสิตที่จะต้องออกไปสู่สนามการทำงานในอนาคต

อาจารย์อัครุฒิ กล่าวถึงความแตกต่างในการทำเว็บไซต์ในอดีตและปัจจุบันว่า ในยุคแรกของการทำเว็บไซต์จะมีลักษณะการทำงานเป็นอิสระ รองรับการใช้งานบนหน้าจอคอมพิวเตอร์เป็นหลัก เน้นการบริหารจัดการในส่วนของโครงสร้างเนื้อหาและเรื่องการใช้พื้นที่บนโปรแกรมค้นหา เสิร์ชเอ็นจิน (Search Engine) ให้เกิดประโยชน์สูงสุด เรียกว่าการทำ Search Engine Optimization: SEO ให้เว็บของเราสามารถค้นเจอได้จากเว็บเสิร์ชเอ็นจิน ยุคถัดมาเครื่องมือมีการพัฒนาให้มีการทำงานหลากหลายและสะดวกใช้งานได้ง่ายขึ้นรองรับการแสดงผล ผ่านอุปกรณ์ต่างๆ เช่น แทปเล็ต,

มือถือ (Responsive Website) รวมถึงการเชื่อมโยงกับเครือข่ายสังคมออนไลน์ (Social Network) เพื่อให้ผู้ใช้งานมีส่วนร่วมกับเว็บไซต์มากขึ้น

อาจารย์อัศวุฒิ ตำราเรียงและนิสิตสาขาวิชาวารสารศาสตร์รุ่นที่ 14

ในส่วนของการเปิดตัวของลานมะพร้าวออนไลน์ www.coconews.in.th อาจารย์อัศวุฒิให้ความเห็นว่า เป็นเรื่องที่น่าเสียดาย เพราะเป็นที่ฝึกปฏิบัติให้นิสิตได้เรียนรู้การทำเว็บข่าวออนไลน์ สร้างประสบการณ์เรียนรู้จากการทำงานจริงได้เจอทั้งปัญหาจากการทำข่าวและเรียนรู้ด้านเทคนิคในการใช้เครื่องมือต่างๆ ในการทำเว็บไซต์สามารถนำไปต่อยอดประกอบอาชีพได้จริงในภายหลังจากสำเร็จการศึกษา ซึ่งในส่วนนี้ นิสิตจะได้เปรียบกว่าคนที่เขียนโปรแกรมเป็นอย่างดี เพราะสามารถสร้างเนื้อหา เขียนข่าวหรือบทความให้มีความน่าสนใจได้ เป็นซึ่งหัวใจหลักของการจัดทำเว็บไซต์ ดังคำกล่าวที่ว่า Content is King

อาจารย์ปจารีย์ ปุรินทรวงกุล

อาจารย์ปจารีย์ ปุรินทรวงกุล อาจารย์ประจำสาขาวิชาวารสารศาสตร์ ภาควิชานิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ซึ่งเป็นศิษย์เก่าสาขาวิชาวารสารศาสตร์ รุ่นที่ 1 กล่าวว่า ในฐานะที่เป็นศิษย์เก่าที่มีโอกาสก้าวเข้ามาเป็นอาจารย์พิเศษในปี 2559 และอาจารย์ประจำในปี 2560 โดยมีส่วนช่วยดูแลนิสิตวารสารศาสตร์ 3 รุ่นสุดท้าย คือ เจอาร์รุ่นที่ 12-14 มองเห็นความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในหนังสือพิมพ์ลานมะพร้าว ทั้งที่เป็นฉบับพิมพ์และ coconews พอสมควร ด้วยยุคสมัยที่เปลี่ยนไป เทคโนโลยีพัฒนาไปมากยิ่งขึ้น ข้อมูลข่าวสาร รวมถึงพฤติกรรมผู้อ่านที่มีความหลากหลาย แต่สิ่งที่ไม่เปลี่ยนแปลงคือความทุ่มเทของอาจารย์ทุกท่านและนิสิตทุกคน ตลอดระยะเวลาสิบปีที่ผ่านมา เพราะงานวารสารศาสตร์ไม่ใช่เรื่องง่าย มีผลกระทบสูง ซึ่งทุกรุ่นล้วนเคยผ่านปัญหาและอุปสรรคมาแล้วทั้งสิ้น

นิสิตสาขาวิชาวารสารศาสตร์ รุ่นที่ 1

กมลทิพย์ หิรัญประเสริฐสุข บัณฑิตสาขาวิชาวารสารศาสตร์รุ่นที่ 3 ภาควิชานิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ผู้รับหน้าที่บรรณาธิการข่าวหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าวและลานมะพร้าวออนไลน์ กล่าวถึงความประทับใจในการทำหนังสือพิมพ์ว่า ในสมัยที่ตนเป็นบรรณาธิการข่าว จำได้ว่าทำข่าวเรื่องอธิการบดี ศ.ดร.สุชาติ อุปลักษณ์ได้นั่งเป็นอธิการบดีอีกครั้ง พอหนังสือพิมพ์วางแผง มีข่าวว่า อธิการบดีจะมาห้องลานมะพร้าวเพื่อยัดหนังสือพิมพ์ และถามหาคนที่ เป็น บก.ข่าว ซึ่งตอนนั้นเราอยู่กรุงเทพมหานครกำลังเอาหนังสือพิมพ์มาส่งประกวดที่ สมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย เลยบอกให้เพื่อน ๆ หนีไปก่อนอย่าไปยืนแถวหน้าห้องลานมะพร้าว

กมลทิพย์ กล่าวต่อว่า อีกข่าวหนึ่งที่ประทับใจ คือ ข่าวรื้อเสาทรู ซึ่งเป็นข่าวที่ได้รางวัลจากสมาคมนักข่าวฯ ได้รับเงินสนับสนุนจำนวน 20,000 บาท จากทรู ที่มาของข่าวนี้นี้คือ มีสุดยอดแหล่งข่าวมากระซิบบอกว่า เสาส่งสัญญาณมือถือของทรูมูฟมาติดตั้งที่คณะมนุษยฯ แบบไม่มีการสอบถามประชาคม และมีงานวิจัยบ่งบอกว่าคลื่นสัญญาณมือถือจะทำให้เป็นมะเร็งสมอง ทีมข่าวลานมะพร้าวจึงติดตามทำข่าวต่อเนื่องมาโดยตลอด ฟางเส้นสุดท้ายที่ทำให้คนของทรูอาจโกรธได้ คือ หลังได้เข้าร่วมประชุมกับตัวแทนมหาวิทยาลัยและคนของทรู ซึ่งก่อนหน้านี้ มหาวิทยาลัยได้มีการส่งหนังสือให้ทรูระงับการปล่อยสัญญาณมือถือจากเสาที่อยู่บนคณะมนุษยฯ ชั่วคราวจนกว่าการประชุมนี้จะเสร็จสิ้น ซึ่งจะมีมติให้เข้าพื้นที่ต่อหรือไม่ก็ต้องรอการประชุมนี้

กมลทิพย์ กล่าวถึงเหตุการณ์ในห้องประชุมว่าตอนนั้นเราคิดแบบง่าย ๆ และยิงคำถามไปยังตัวแทนของทรูว่า "พี่คะ หนูใช้ทรูอยู่เหมือนกัน สัญญาณก็ยังคงดีอยู่ ไม่ลดสักขีดเลย คุณกันรู้เรื่องแบบนี้ก็ไม่จำเป็นต้องมีเสาบนคณะมนุษยฯ ก็ได้นี่คะ" ตัวแทนของทรูตอบว่า "อ้อ เสาที่ส่งสัญญาณ

ตามปกตินะครับ" นักข่าวลานมะพร้าวจึงตอบกลับไปว่า "อ้าว แต่ที่ ม.สงฆ์หนังสือให้ทางทูลกระชัง สัญญาณชั่วคราวไว้ก่อนนี่คะ" พร้อมกับชูหนังสือที่ออกโดยมหาวิทยาลัย จากนั้นก็งานเข้าและถูกเชิญให้ออกจากห้องประชุมรจนเขาประชุมเสร็จ เลยได้พาดหัวกลับมาว่า “รื้อแน่เสาทู” และก็มีกรรือจริงๆ เพราะทางมหาวิทยาลัยไม่ต่อสัญญา

นิสิตสาขาวิชาวารสารศาสตร์ รุ่นที่ 2

กมลทิพย์ กล่าวถึงเรื่องของการทำหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าวว่า ความเชี่ยวชาญและความถนัดของคนเราไม่เหมือนกันทำให้การมองประเด็นข่าวหรือการทำงานมีอุปสรรคซึ่งถือเป็นเรื่องธรรมดา ดังนั้น คนที่คิดประเด็นข่าวและคนที่มองภาพรวมหนังสือพิมพ์ทั้งเล่มจึงมีความสำคัญ โดยเฉพาะหลังหนังสือพิมพ์วางแผงแล้ว ซึ่งปัญหาส่วนใหญ่ที่คาดว่าทุกรุ่นคงจะเจอ คือ ระยะเวลาในการทำงานจำกัด ทั้งเขียนข่าว ทำรูป จัดหน้า ที่สำคัญคือ การเข้าถึงแหล่งข่าว รวมไปถึงการวางแผนล่วงหน้าที่ยังคงไม่เป็นไปตามแผนที่วางไว้ นิสิตจะต้องแก้ปัญหาเฉพาะหน้าตลอดเวลาจนหลายคนแทบถอดใจไม่ยอมทำ แต่สิ่งที่ทำให้ตนภาคภูมิใจที่สุด คือ การยกมาตรฐานหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติให้ไม่จำเป็นต้องจัดแจ้งการพิมพ์ หลังมีข้อพิพาทมายาวนานว่า หนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติเข้าข่ายเป็นหนึ่งในการเรียนการสอนในรายวิชาถือเป็นการศึกษา ไม่จำเป็นต้องจัดแจ้งการพิมพ์หรือขออนุญาตทางราชการ อีกทั้งกฎหมายยังไม่มีข้อความชัดเจน ทำให้หนังสือพิมพ์ลานมะพร้าวจะถูกปิด และคนที่ทำหรือนิสิตสาขาวารสารศาสตร์ชั้นปีที่3 อาจจะต้องโดนดำเนินคดีตามกฎหมาย แต่ก็ผ่านมาได้ด้วยดีเพราะเรื่องนี้ถูกหยิบยกเข้าไปพูดคุยในเวทีใหญ่ จำได้ว่าตนมีโอกาสไปติดดอกไม้ให้กับพลเอกสุรยุทธ์ จุลานนท์ นายกรัฐมนตรี 24 ของประเทศไทย ให้อารมณ์เหมือนเรื่องนี้ถึงนายกฯแล้วจะต้องมีทางออกดี ๆ ตามมาแน่นอน

กมลทิพย์ กล่าวถึงการทำงานลานมะพร้าวออนไลน์ว่า ตอนนั้นเกือบทำเว็บไซต์พัง เพราะ ลีเมอร์สผ่านทำให้เข้าระบบหลังบ้านไม่ได้ เรื่องข่าวที่ประทับใจ จำได้ว่าทำข่าวเรื่องหน้าที่สมาชิกสภาเทศบาลหรือสท.ที่มีหน้าที่ตรวจสอบการทำงานของพวกนายกเทศมนตรีหรือนายกเทศบาล ถ่วงดุลอำนาจของฝ่ายบริหาร ซึ่งส่วนใหญ่มักเป็นคนกันเอง เรียกว่าง่าย ๆ ว่าเป็นคนของนายกฯ ทั้งนี้ พอโทรไปสัมภาษณ์แหล่งข่าวที่เป็นสท. เขาก็ยินดีเพราะเห็นเป็นนิสิตนักศึกษา แต่พอถามไปถามมา เขาสงสัยว่าทำไมถามเยอะ พอบอกว่าขอเอาความรู้ที่ได้ไปเขียนงานลงเว็บไซต์ ปรากฏว่าถูกตัดสาย พอโทรกลับไปอีกรอบโดนกดวางสายเฉยเลย คิดในใจนี้ขนาดเป็นเพื่อนแม่ที่รู้จักกันมานานยังโดนเลย

กมลทิพย์ กล่าวถึงเรื่องการนำความรู้ที่เรียนมาประยุกต์ใช้ในการทำงานว่า ในอดีตตนเคยทำงานเป็นนักข่าวเศรษฐกิจ สายตลาดหลักทรัพย์ ที่หนังสือพิมพ์ผู้จัดการ และเว็บไซต์ www.manager.co.th แต่ปัจจุบัน เป็นผู้สื่อข่าวโต๊ะข่าวโซเซียล ของไทยรัฐออนไลน์ www.thairath.co.th โดยในช่วงที่ได้เริ่มงาน คือ พ.ศ. 2551 เป็นยุคกำลังเปลี่ยนผ่านของเทคโนโลยี ในช่วงเวลานั้นที่หนังสือพิมพ์ผู้จัดการให้ความสำคัญกับการทำเว็บไซต์มากกว่าหนังสือพิมพ์ ซึ่งการเรียนทำเว็บไซต์ข่าวที่ชอบเรียกติดปากว่า "โคโคนิวส์" สามารถนำมาประยุกต์ได้พอสมควร โดยเฉพาะการนำ Code HTML มาใช้ เนื่องจากเว็บผู้จัดการยังเป็นภาษา HTML ไม่ใช่เว็บสำเร็จรูปเหมือน CMS ซึ่งพื้นฐานเล็กๆ น้อยๆ นี้สามารถนำมาต่อยอดในการทำงานได้เป็นอย่างดี จนถึงปัจจุบัน ขณะเดียวกัน หนังสือพิมพ์ลานมะพร้าว ถือเป็นแบบฝึกหัดแรกก่อนก้าวเข้าสู่การทำงานสายสื่อมวลชน ลองผิดลองถูกมาโดยตลอด พอไปทำงานจริงๆ แล้วจะเห็นว่าสมรรถุมีการทำงานของลานมะพร้าวกลายเป็นเรื่องเล็กไปเลย เพราะในโลกของการทำงาน นอกเหนือจากความต้องการของข้อมูลข่าวสาร การคิดประเด็น หรือการรายงานข่าว มักมีเหตุการณ์ หรือ คำสั่งพิเศษ ที่เราต้องแยกให้ออกระหว่างจรรยาบรรณวิชาชีพและผลประโยชน์ ซึ่งตนคิดว่าในการทำงานจะทำอะไรก็ได้แต่ต้องไม่ผิดต่อสามัญสำนึกและจรรยาบรรณวิชาชีพของตัวเองถึงจะดีที่สุด

หนังสือพิมพ์ลานมะพร้าว

สาธินีย์ วิสุทธาธรรม บัณฑิตวารสารศาสตร์ รุ่นที่ 6 ภาควิชานิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ผู้รับหน้าที่บรรณาธิการข่าวหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติ ลานมะพร้าวและลานมะพร้าวออนไลน์ กล่าวถึงความประทับใจในการทำข่าวว่า ประเด็นข่าวของรุ่นที่ 6 ล้วนเป็นข่าวสำคัญ มีคุณค่าข่าวที่กระทบในวงกว้างในประชาคมบูรพา เช่น ข่าวการสรรหาอธิการบดี ลานมะพร้าวได้นำเสนอข่าวผลหยั่งการเสียงในมหาวิทยาลัยถึงคะแนนนิยมต่อผู้ที่จะเป็นอธิการบดีคนใหม่ มีการแบ่งหน้าที่ลงเก็บข้อมูล ณ จุดเลือกตั้ง เพื่อส่งข้อมูลเข้ากอง บก.กลางทำการประมวลผลและนำเสนออย่างตรงไปตรงมาตามข้อมูล เปรียบเสมือนเราได้จำลองสถานการณ์การเลือกตั้งโดยมีพวกเราทั้งรุ่นได้ทดลองสนามข่าวจริง เจอปัญหาทั้งเฉพะหน้า ระหว่างจัดทำ และภายหลังที่นำเสนอไปแล้ว ได้เรียนรู้และแก้ปัญหาร่วมกัน อดหลับอดนอนไปด้วยกัน เสียน้ำตาไปด้วยกันทั้งอาจารย์และนิสิต ประสบการณ์ชีวิตในช่วง “ฝึกปฏิบัติ” ของพวกเราในขณะนั้นจึงมีคุณค่ามาก

สาธินีย์ กล่าวต่อว่า อีกประเด็นหนึ่งที่สำคัญคือ ข่าวตึกคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพาถล่มขณะทำการก่อสร้าง เนื่องจากเป็นข่าวด่วน ข่าวใหญ่ มีผู้ได้รับผลกระทบ ในช่วงนั้นการสื่อสารที่รวดเร็วเพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้องจากสถานที่เกิดเหตุจึงเป็นสิ่งสำคัญ พวกเราได้ใช้สื่อสังคมออนไลน์ (Social media) ได้แก่ ทวิตเตอร์ (twitter) ในการพิมพ์รายงานสดให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ และข้อเท็จจริง เพื่อสื่อสารกับผู้ที่ติดตามข่าว รวมถึงสื่อกระแสหลัก จึงเป็นอีกสถานการณ์ที่ทำให้ได้เรียนรู้ชีวิตการทำงานของสื่อมวลชนไปพร้อม ๆ กันจากสถานการณ์จริงที่เป็นประสบการณ์ที่ดีของเรา ด้วยประเด็นข่าวต่างๆ เหล่านี้ จึงทำให้เป็นโอกาสดีมากที่ทำให้รุ่นเราได้ผลัดเปลี่ยน

หมุ่นเวียนกันรับหน้าที่ เรียนรู้ทั้งการเป็นผู้นำ และผู้ตามได้ค่อนข้างมาก ช่วงเวลาในห้องฝึกปฏิบัติที่
 ได้ถวารสารศาสตร์ เรียกว่า “ห้องเจอาร์” จึงเป็นช่วงเวลาที่อยู่ในความทรงจำของทุกคน

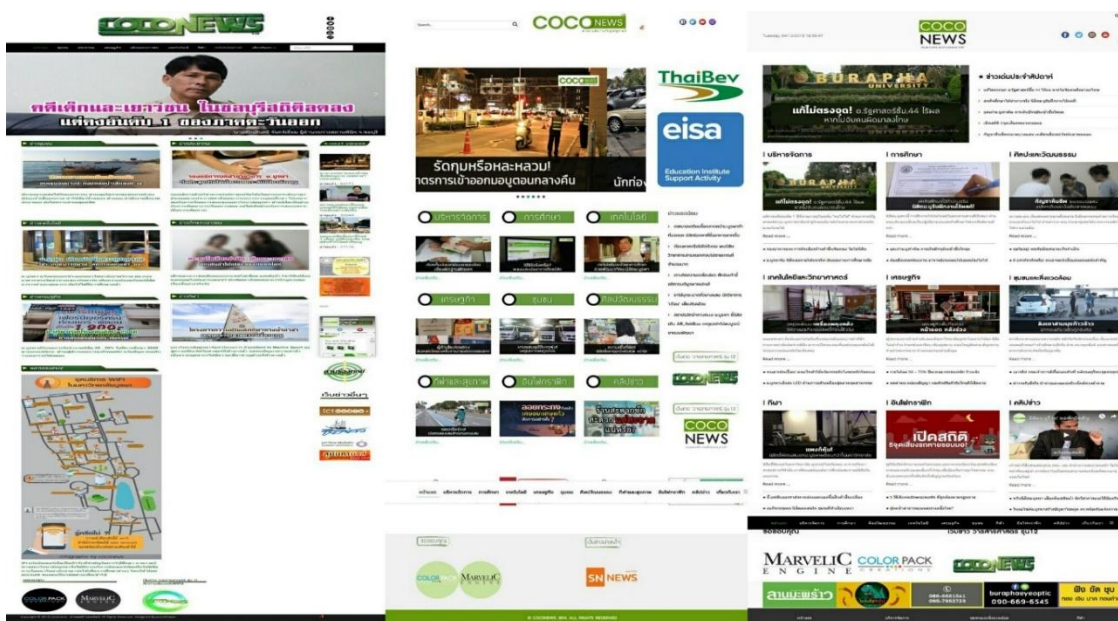

ห้องปฏิบัติการวารสารศาสตร์ ลานมะพร้าว

สาธินีย์ กล่าวถึงอุปสรรคในการทำงานว่า เนื่องจากในช่วงที่กำลังฝึกปฏิบัติการทำข่าวเป็น
 เพียงนิสิตจึงทำให้แหล่งข่าวเกิดความไม่เข้าใจว่ากำลังทำอะไร ทำไมถึงอยากรู้ ทำไมถึงตั้งคำถามใน
 ลักษณะนี้ ไปจนถึงทำไมถึงนำเสนอเนื้อหานี้ ทำไมไม่นำเสนอสิ่งที่เป็นด้านบวกของคณะและ
 มหาวิทยาลัย แม้ลานมะพร้าวจะเป็นหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติ แต่เราทำหน้าที่และมีกระบวนการทำงาน
 ที่ยึดตามหลักวิชาชีพ ‘สื่อ’ ที่มีจรรยาบรรณวิชาชีพ นำเสนอข้อเท็จจริง และให้ความสำคัญกับ
 ประเด็นข่าวที่ประชาคมของเราได้รับผลกระทบ ซึ่งการทำหน้าที่ของเราในการนำเสนอข่าวการหยั่ง
 เสียงผลคะแนนของผู้เสนอชื่อเข้ารับการสรรหาอธิการบดี ได้เกิดความไม่เข้าใจในบทบาทหน้าที่สื่อจน
 นำไปถึงการถูกข่มขู่คุกคามเสรีภาพทางวิชาการและเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นของนิสิตตาม
 มาตรา 45 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 และจะเรียกสอบวินัยชั้นร้ายแรงกับ
 อาจารย์ที่ปรึกษาหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติ

สาธินีย์ กล่าวต่อว่า ในช่วงนั้นนิสิตวารสารศาสตร์ รุ่นที่ 6 ที่กำลังสวมหมวกกอง
 บรรณาธิการลานมะพร้าวมีหลากหลายความรู้สึก ต้องแบ่งเวลาทั้งการเรียน การสอบ และพาลานมะ
 พพร้าวไปต่อให้ได้ จากคำแนะนำของเหล่าอาจารย์ที่ปรึกษาและอาจารย์พิเศษและผู้ใหญ่ในวงการสื่อ
 ตัวแทนกองบรรณาธิการในวันนั้นเลือกที่จะยื่นหนังสือร้องเรียนเพื่อขอความเป็นธรรมต่อ
 คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน สิทธิเสรีภาพและการคุ้มครองผู้บริโภค วุฒิสภา คณะอนุกรรมการ

คุ้มครองสิทธิเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นของบุคคลและสื่อมวลชน ในคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน สิทธิเสรีภาพและการคุ้มครองผู้บริโภค วุฒิสภาที่รัฐสภา รวมถึงกระทรวงศึกษาธิการ และคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) อีกทั้ง มีสื่อกระแสหลักให้ความสำคัญติดตามประเด็นนี้ ทำให้พวกเราได้รับคำแนะนำและกำลังใจที่ดีและผ่านสถานการณ์ในช่วงนั้นไปได้

เว็บไซต์ข่าว coconews

สาธินีย์ กล่าวถึงเรื่องการนำความรู้ที่เรียนมาประยุกต์ใช้ในการทำงานว่า ในช่วงที่เรียนจบได้เข้าทำงานเป็น นักข่าวที่สำนักข่าวอิศรา เป็นเวลากว่า 3 ปี ได้ใช้ความรู้ด้านการสัมภาษณ์ การติดต่อแหล่งข่าว การเขียนข่าว สารคดี และความรู้ด้านอื่นๆ จากการเรียนและฝึกปฏิบัติลานมะพร้าว ตลอดจนฝึกความอดทน ความพยายาม การทำงานเป็นทีมในสถานการณ์จริง เพราะสนามข่าวจริงเราไม่มีโอกาสผิดพลาด ไม่มีโอกาสล่าช้า ต้องแข่งขันกับสื่อแขนงอื่นๆ โดยเฉพาะในช่วงที่สื่อสังคมออนไลน์กำลังเป็นที่เข้าถึงได้ง่าย ยิ่งต้องพัฒนาตนเองให้เร็ว แต่ต้องรอบคอบ และถูกต้อง

สาธินีย์ กล่าวอีกว่า ปัจจุบันประกอบอาชีพข้าราชการท้องถิ่น ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่ง เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม เทศบาลตำบลชุมแสง ทุกวันนี้ก็ยังได้ใช้ความรู้จากการเรียน การฝึกปฏิบัติและการทำงานในสนามข่าว มาปฏิบัติหน้าที่ เช่น การเขียนหนังสือราชการ การช่วยงานด้านประชาสัมพันธ์หน่วยงาน งานพิธีกรของหน่วยงาน และการสื่อสารกับประชาชนผู้มาใช้บริการ

หนังสือพิมพ์ลานมะพร้าวที่จัดทำโดยนิสิตสาขาวิชาประชาสัมพันธ์และวาริชวิทยา

อภิสิทธิ์ ดุจดา บัณฑิตสาขาวิชาวารสารศาสตร์รุ่นที่ 12 ภาควิชานิเทศศาสตร์ปัจจุบัน ประกอบอาชีพผู้สื่อข่าวช่องพีทีทีวี (PPTV) สมัยเรียนอยู่ตำแหน่งผู้สื่อข่าวโต๊ะสิ่งแวดล้อมและสารคดีของลานมะพร้าว และเป็นบรรณาธิการบริหารลานมะพร้าวออนไลน์ กล่าวว่า การทำงานลานมะพร้าวและลานมะพร้าวออนไลน์จะเป็นการร่วมกันระหว่างนิสิตสาขาวิชาวารสารศาสตร์ ภาคปกติ และภาคพิเศษ เนื่องจากเป็นงานที่หนักจึงต้องมีการติดต่อสื่อสารกันเป็นประจำ ทำให้นิสิตมีความสนิทสนมกันมากยิ่งขึ้นหรือบางคนที่อาจทะเลาะกันอยู่ก็มาคืนดีกันหลังจากการทำงาน

อภิสิทธิ์ กล่าวถึงข่าวที่ประทับใจว่าในช่วงนั้นลานมะพร้าวออนไลน์ได้นำเสนอข่าวการเล่นพนันบอลในพื้นที่ตำบลแสนสุข ทางสถานีตำรวจภูธรแสนสุข ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรีจึงมีการเรียกเข้าไปคุยเพื่อสอบถามถึงข้อมูลว่ามีข้อเท็จจริงอย่างไร เนื่องจากส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ในพื้นที่ แต่หลังจากที่มีการนำเสนอข้อมูลที่ทางทีมข่าวสำรวจมา มีการพูดคุยและอธิบายก็สามารถผ่านไปได้ด้วยดี

ด้านการนำสิ่งที่เรียนมาประยุกต์ใช้ในการทำงาน อภิสิทธิ์ กล่าวว่า สิ่งที่สามารถนำมาใช้ได้จริง คือ ทักษะการทำงานร่วมกันผู้อื่น เพราะการทำลานมะพร้าวหรือลานมะพร้าวออนไลน์ต้องทำงานร่วมกับคนหมู่มาก ซึ่งแต่ละคนก็มีความคิดที่แตกต่างกันไป เวลามีปัญหาจะต้องใช้สติมากกว่าอารมณ์ในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น

เสื้อแจ็กเก็ตสำหรับใส่ลงพื้นที่ของทีมข่าวลานมะพร้าว

นัฐศรัณย์ สายกระชิบ เจ้าหน้าที่การตลาดอาวุโส บริษัทLINE BANGKOK บัณฑิตวารสารศาสตร์รุ่นที่ 12 ภาควิชานิเทศศาสตร์ กล่าวว่า ตนเคยเป็นบรรณาธิการบริหารในหนังสือพิมพ์ลานมะพร้าวและเป็นรองบรรณาธิการฝ่ายโซเชียลมีเดียในลานมะพร้าวออนไลน์ ซึ่งในขณะที่ตนทำหนังสือพิมพ์ลานมะพร้าวนั้นเหตุการณ์ที่ตนจำได้มากที่สุดคือ การประท้วงของนิสิตคณะหนึ่งที่อยากให้สมบัติของตนเองออก ซึ่งช่วงนั้นเป็นช่วงที่ทำข่าวลานมะพร้าวพอดี ถือว่าเป็นการทำทลายความสามารถในการทำข่าว ซึ่งจะต้องเอาสิ่งที่เรียนมาใช้ให้มากที่สุด และจะต้องทำออกมาให้ดีเพราะนี่คือเหตุการณ์จริงที่เราต้องเจอในอนาคต

นัฐศรัณย์ กล่าวต่อว่า ปัญหาและอุปสรรคที่ตนพบเจอจากการทำหนังสือพิมพ์ลานมะพร้าวและลานมะพร้าวออนไลน์คือ จะต้องแข่งกับเวลาในการทำข่าว ทุกสิ่งทุกอย่างคือโลกแห่งความจริงแล้ว ต่างจากที่เรียนในห้อง เพราะฉะนั้นจะต้องจริงจัง ห้ามผิด ทุกอย่างต้องเดินไปข้างหน้าให้ได้ แต่สุดท้ายแล้วเมื่อผ่านมันไปได้ เราก็จะรู้สึกภูมิใจกับสิ่งนี้มาก ๆ

นิสิตวารสารศาสตร์รุ่นที่ 12 กล่าวต่ออีกว่า ปัจจุบันตนทำงานด้าน Senior Marketing Executive หรือเจ้าหน้าที่การตลาดอาวุโส ของ LINE BANGKOK ซึ่งจะดูแลในส่วนงานออนไลน์ทั้งหมด ทุกสื่อช่องทางของบริษัท โดยจุดเริ่มต้นของการทำงานด้าน Online Marketing นั้นมาจากการเรียนการทำเว็บไซต์ข่าวลานมะพร้าวออนไลน์ หรือที่เรียกกันติดปากว่า ‘COCONEWS’ ซึ่งตนเป็นรองบรรณาธิการสื่อออนไลน์ดูแลสื่อของลานมะพร้าวออนไลน์ซึ่งตอนเรียนทำให้รู้สึกว่าการทำตัวเองชอบ จากนั้นก็เริ่มมุ่งมาทางด้านนี้ตั้งแต่เรียนจบ จนปัจจุบันก็มาทำงานด้าน Online Marketing เลย

รู้สึกว่่า ถ้าว่ันนั้เราม่ได้ทำในส่วของออนไลน์ ในปัจจุบันนี้เราคงม่รู้ว่่าที่จริงแล้่วตัวเองชอบอะไรกันแน่

นิสิตสาขาวารสารศาสตร์รุ่นที่ 14

ธนธร วุฒิมานานนท์ นิสิตสาขาวิชาวารสารศาสตร์ รุ่นที่ 14 ภาควิชานิเทศศาสตร์ บรรณาธิการบริหารหนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติลานมะพร้าวและลานมะพร้าวออนไลน์ กล่าวว่า รู้สึกกดดันกับคำว่านิสิตวารสารศาสตร์ ม.บูรพา รุ่นสุดท้าย เพราะว่าในรุ่นก่อน ๆ มีการสร้างชื่อเสียงและผลงานเอาไว้มากมาย ทำให้ตนยิ่งรู้สึกว่าจะต้องทำทุกอย่างให้ดีเหมือนที่รุ่นพี่เคยทำได้ แม้จำนวนคนของเราจะมีน้อยกว่ารุ่นที่ผ่านมา แต่ทุกคนก็ตั้งใจทำงานออกมาอย่างเต็มที่ที่สุด

ธนธร กล่าวต่อว่า การเรียนสาขาวิชาวารสารศาสตร์ที่ม.บูรพา เปิดโอกาสให้นิสิตได้เรียนรู้ทักษะการทำงานด้านการสื่อสารหลากหลายด้านและสร้างประสบการณ์ในการทำงานจริง แม้ในปัจจุบันวารสารศาสตร์จะถูกมองว่าเป็นสื่อเก่าที่ไม่น่าสนใจ อย่างไรก็ตาม ทักษะการสื่อสารก็ยังคงเป็นพื้นฐานสำคัญในการทำงานไม่ว่าจะผ่านสื่อใดก็ตาม ซึ่งนิสิตสามารถนำความรู้ไปต่อยอดในด้านงานข่าวได้ นอกจากนี้ สาขาวิชาวารสารศาสตร์ยังมีการส่งนิสิตออกไปหาความรู้และประสบการณ์นอกมหาวิทยาลัยตามโครงการต่าง ๆ เป็นประจำ ซึ่งตนได้เป็นส่วนหนึ่งของโครงการนักข่าวแห่งอนาคต ทูร ปีที่ 16 และมีโอกาสได้รับทุนการศึกษาต่อในหลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต ที่สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (NIDA) อีกด้วย

ความรู้ในหลักการจัดทำหนังสือพิมพ์

คำชี้แจง จงทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

ความรู้เกี่ยวกับหลักการจัดทำหนังสือพิมพ์	ใช่	ไม่ใช่
1. หน้าที่หลักของกองบรรณาธิการหน้า คือรวบรวมเนื้อหาเพื่อลงพิมพ์
2. “แท็บลอยด์” คือหนังสือพิมพ์ขนาดใหญ่ หรือขนาดมาตรฐาน
3. สิ่งที่แสดงถึงจุดยืนของหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับคือบทบรรณาธิการ
4. การจัดหน้าหนังสือพิมพ์จะให้ความสำคัญแก่การจัดหน้าแรกมากที่สุด
5. การจัดหน้าไม่จำเป็นต้องพลิกผัน เพราะคนนิยมอ่านน้อย
6. การจัดหน้าหนังสือพิมพ์แบบละครสัตว์ นิยมทำในหนังสือพิมพ์ คุณภาพ
7. การแบ่งคอลัมน์ตามแนวตั้งให้ความสะดวกแก่ผู้อ่านมากกว่าแนวนอน
8. ภาพข่าวควรวางให้อยู่ติดกับเนื้อข่าว
9. ชื่อหนังสือพิมพ์ควรเปลี่ยนสี รูปแบบตัวอักษรบ่อย ๆ เพื่อไม่ให้จำเจ
10. การเขียนพาดหัวข่าว ควรกระทำหลังจากเขียนเนื้อข่าวเสร็จแล้ว
11. -๓๐- เป็นเครื่องหมายบรรณาธิการที่บอกให้รู้ว่าจบข่าวหรือจบเนื้อหา
12. ห้ามวางโฆษณาไว้หน้าแรก เพราะจะเปลืองพื้นที่ในการนำเสนอข่าว
13. ต้องใช้เส้นด้ามล้อมกรอบเพื่อแยกข่าว คอลัมน์ ออกจากกันให้ชัดเจน
14. การแยกเนื้อหาออกเป็นส่วน ๆ (section) ทำให้สะดวกแก่ผู้อ่าน
15. การเขียนข่าวแบบพีรามิดหัวกลับให้ความสะดวกแก่ผู้อ่านดีกว่าแบบ อื่น
16. การวางตำแหน่งชื่อของหนังสือพิมพ์ควรวางไว้ส่วนบนของหน้า
17. ตัวอักษรที่ใช้พาดหัวข่าวต้องใช้ตัวอักษรแบบเดียวกับชื่อหนังสือพิมพ์
18. ภาพเป็นข่าวหรือพ้องด้วยภาพต้องมีเนื้อหาข่าวประกอบทุกครั้ง
19. การพาดหัวข่าวใหญ่หน้าหนึ่ง ต้องใช้ตัวอักษรสีเดียวกับสีประจำของ หนังสือพิมพ์
20. หน้าข่าวต่อจากหน้าแรก จะต้องอยู่หน้าสุดท้ายของหนังสือพิมพ์

ภาคผนวก

ภาคผนวก จ

รางวัล

